

Endelig er den her:
DEN PERFEKTE MUSEN

20 / 2025

PRIS: 114,95
NORGES
BESTE
PC-BLAD

2551

KOMPUTER FOR ALLE

Alt du
bør være
på vakt mot i
2026

ADVARSEL!

Kunstig intelligens • Falske stemmer •
Svindlere • Dårlige kopier • Lekkede passord

SÅ SMART ER DET:

Del filer med
familie og
venner

VERDENS ENKLESTE:

Fantastisk
bildevising
på pc-en

NYTT PROGRAM:

Endelig en god
startmeny til
Windows 11

DATAØKONOMI

BC 604 020 KR 114,95

8 *smarte, men lite kjente
mobilfunksjoner*

Nytt år – nytt trusselbilde

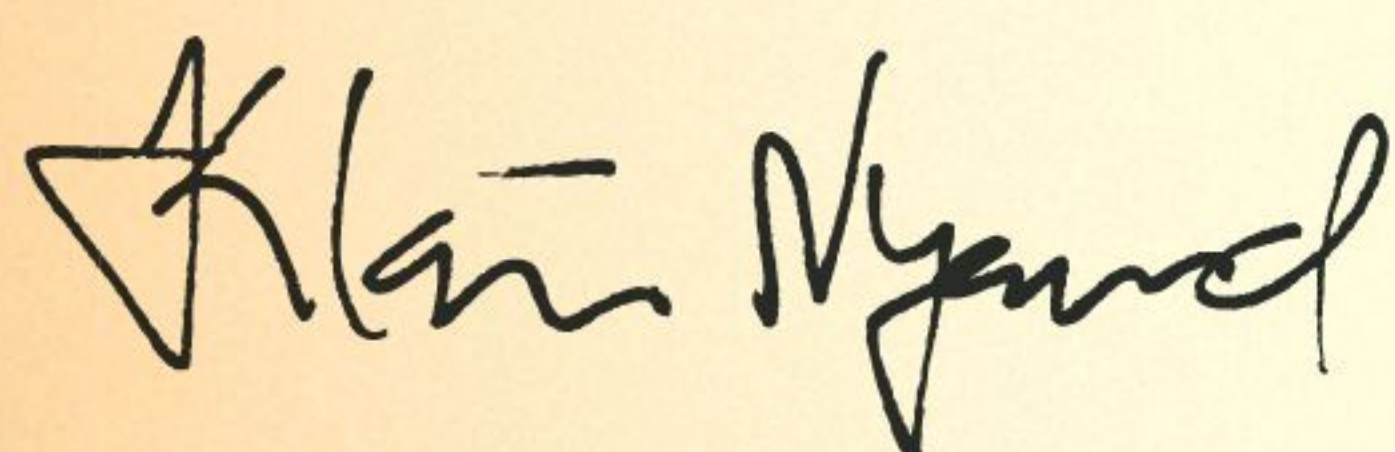
I sommer ble flere høytstående politikere i USA og andre land kontaktet av den amerikanske utenriksministeren, Marco Rubio. De trodde i hvert fall det var ham. Det viste seg nemlig at kunstig intelligens hadde etterlignet stemmen til Rubio, og **det så troverdig** at den til forveksling hørtes ut som ministeren. Det fikk amerikansk UD og FBI til å gå ut med en advarsel.

Også her hjemme har kjente personer blitt etterlignet ved hjelp av KI. Tidligere i høst viste for eksempel en falsk video hvordan nyhetsanker Siren Helen Henschien i TV2 tilsynelatende meldte at oljefondsjef **Nicolai Tangen** var pågrepet "mistenkt for uforklarlig berikelse".

Utviklingen av kunstig intelligens går så raskt, og utbredelsen er så stor, at disse eksemplene før eller siden ikke bare vil være noe vi har lest om, men noe mange vil oppleve selv. Som med alle andre trusler gjelder det altså å være forberedt, og ikke vente passivt på at **noen skal angripe**.

Derfor har vi til denne utgaven lagd en stor artikkel som gjennomgår de digitale truslene du bør være særlig på vakt mot i 2026, når du bruker pc, mobil og er på nett. Vi forklarer også hvordan du kan sikre deg best mulig mot de mørke kreftene, slik at du unngår å bli det neste offeret. Ha en god jul og et trygt nytt år!

Vennlig hilsen

Klaus Nygaard
Sjefredaktør

Lær mobilen nye triks

50 En Android-mobil eller en iPhone kan langt mer enn det du ser på overflaten. Vi har gått dypere i systemene og presenterer 16 smarte tips og triks, slik at du får enda større utbytte av mobilen.

3 skjulte Windows-verktøy

44 Det tekstbaserte Terminal-verktøyet er et potent program som gir tilgang til nye og kraftfulle funksjoner.

En bedre sittestilling

24 Et program som bruker nett-kameraet til å advare mot dårlig sittestilling, er godt nytt for ryggen din.

Ny startmeny i Windows 11

20 Med Open Shell får du en ny startmeny i Windows 11, og den er mye lettere å bruke enn den gamle.

4 Dagens anbefalinger

Her finner du de nyeste programmene på komputer.no – og kanskje også litt inspirasjon.

6 Nyheter

Vi ser nærmere på de mest aktuelle nyhetene.

12 Slik vil kriminelle ramme deg i 2026

Svindel med kunstig intelligens er en vekstnæring, men det er mulig å beskytte seg.

20 En bedre startmeny til Windows 11

Et nytt program korrigerer Microsofts feilgrep.

24 Et holdningsskapende program

Nå kan du bli advart hvis sittestillingen blir for dårlig, slik at du unngår ryggproblemer.

28 Test

Denne gangen har vi blant annet testet den nye Pixel 10 Pro-mobilen fra Google.

34 Start alt med ett klikk

Et nytt program gjør det mulig å automatisere en lang rekke handlinger på pc-en.

40 Fildeling med familie og venner

I andre del av kurset om nettlagringen OneDrive viser vi hvor lett det er å dele med andre.

44 Skjulte ekspertfunksjoner i Windows

Her viser vi tre smarte kommandoer du kan bruke for å få helt nye funksjoner i Windows.

48 Verdens enkleste lysbildevisning

Har du bilder du vil vise til andre? Da er dette programmet en innertier.

50 Mobilen kan mer enn du tror

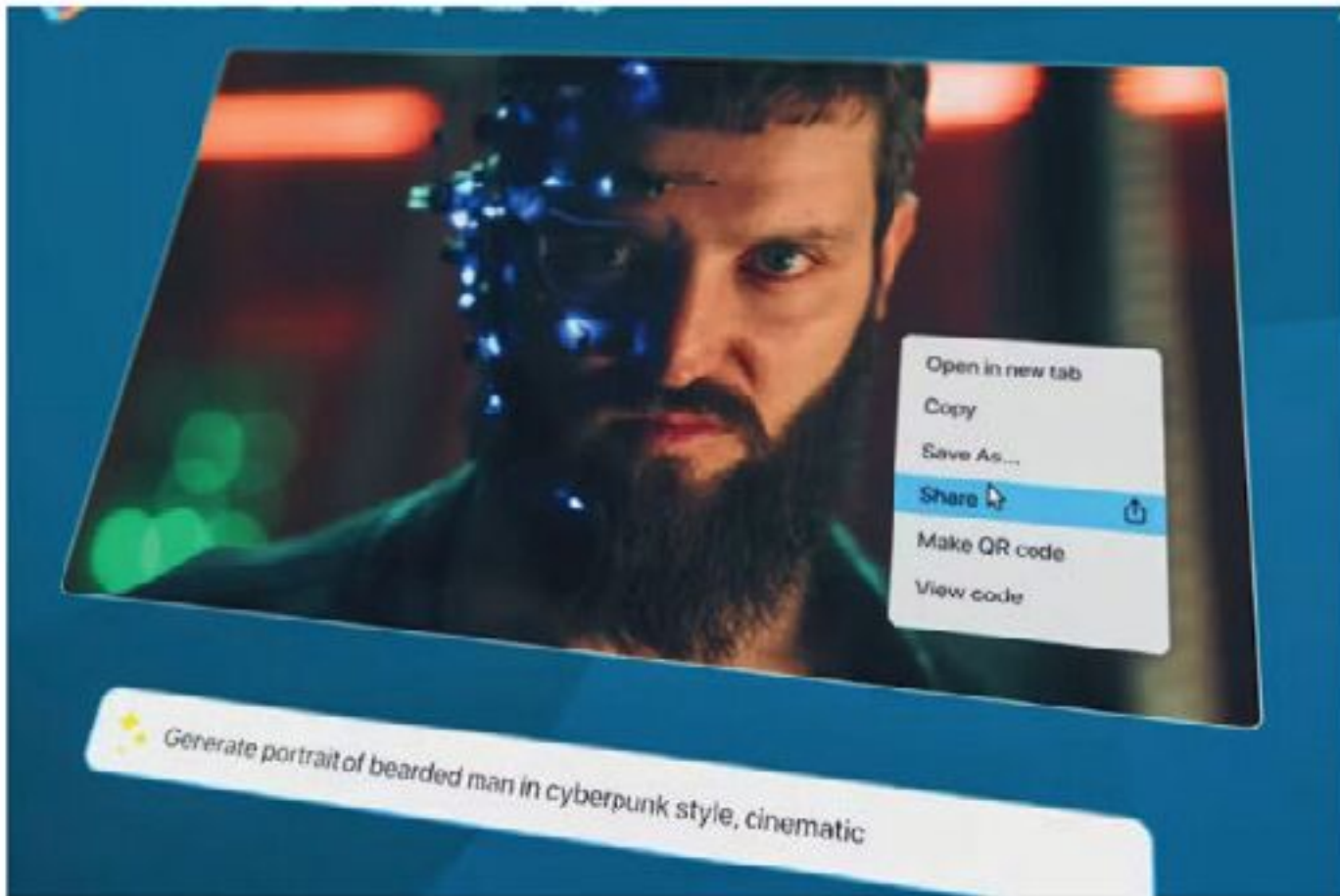
Disse 16 nye triksene gir større utbytte av både Android-mobil og iPhone.

56 Spør oss

Ekspertene svarer på 13 nye leser spørsmål i den populære spørrespalten.

AKKURAT NÅ ANBEFALER VI

Komputer for alle

Test deg selv: KI eller ekte bilde: Klarer du å se forskjell?

Det blir stadig mer krevende å avgjøre om et bilde du ser på sosiale medier er ekte. Prøv selv om du kan se om det er menneske eller maskin som står bak hvert av bildene du ser her.

Komputer for alle

Test deg selv: Hvor godt kan du din datahistorie?

Bare en ekte pc-ekspert får 13 rette i denne quizen! Finn frem din indre datanerd, og bli med på en tur gjennom dataalderens begivenhetsrike historie.

Komputer for alle

Test deg selv: Har du oversikt over sikkerheten i mobilen?

Hvor mange sekunder tar det å hacke en telefon – og hvorfor er det en dårlig idé å bruke åpne Wi-Fi-nettverk? Ta quizen vår om mobilsikkerhet her.

Komputer for alle

Test deg selv: Komputer for alle store pc-quiz

Kan du mer om datamaskiner enn de fleste? Komputer for alles nye quiz blir du testet på. Du kan om datamaskiner, Internett og mye annet fra teknologiens verden. Bare en ekspert klarer å svare riktig på alle de 10 spørsmålene.

På **Komputer for alles hjemmeside** finner du flere morsomme kunnskapstester.

Test deg selv på komputer.no

Sjekk hvor mye du kan om for eksempel IT og sikkerhet. Prøv de underholdende quizene på nettsiden vår.

Drar du kjensel på sitatet *"Today Apple is going to reinvent the phone"*, og husker du hva appen Musical.ly skiftet navn til i 2018? I så fall kan du gjøre det skarpt

i quizen "Er du smartere enn en tenåring?". Dette er bare en av spørrekonkurransene du finner blant mange andre på nettsiden, der du kan utfordre både egen og andres kunnskap og hukommelse.

Prøv å avsløre KI-bilder

Den nyeste spørrekonkurranse vi har lagt ut på hjemmesiden, heter "KI eller ekte bilde: Klarer du å se forskjell?", der du blir presentert for

en rekke bilder. Deretter er det opp til deg å vurdere hvilke du tror er ekte fotografier tatt med et kamera, og hvilke som er fremstilt ved hjelp av kunstig intelligens.

Til slutt får du fasiten, slik at du kan se om du svarte riktig, eller om det er rom for forbedring av vurderingsevnen. I quizen om de kunstig skapte bildene finner du også koblingen til en artikkels som viser hvordan du ser forskjell.

Nye programmer til nedlasting

Med denne utgaven kan du blant annet se frem til å prøve et nytt program som hjelper deg med å automatisere de kjedeligste rutineoppgavene på Windows-maskinen.

Open Shell

Open Shell endrer startmenyen i Windows, slik at alt blir lettere å finne og starte.

SitApp

Ved hjelp av nettkameraet kan SitApp følge med på om du sitter som du bør for å unngå ryggplager.

Slik tester du egen kunnskap

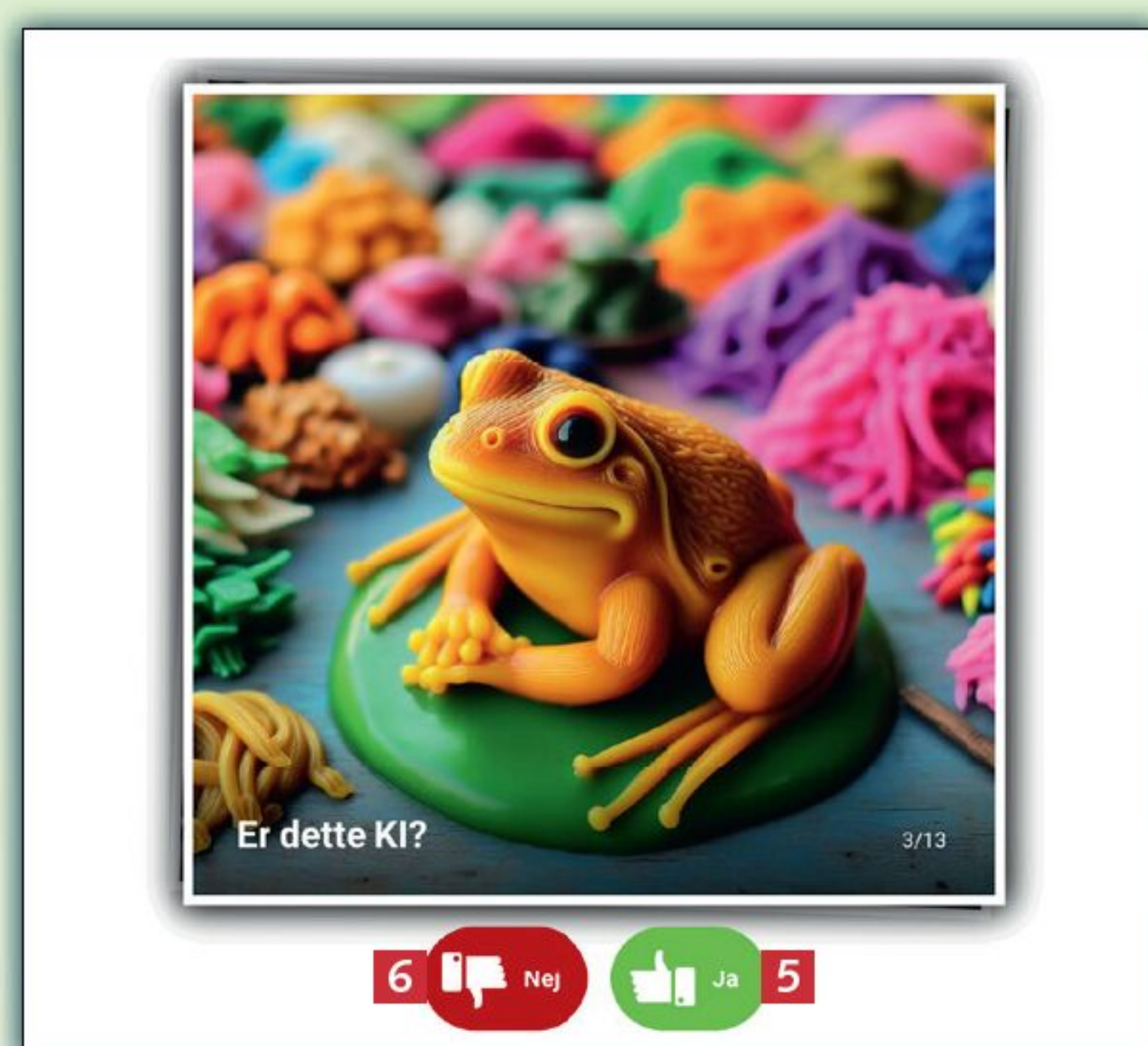
1 Gå til komputer.no. Før musen opp til **Veiledninger 1**, og klikk på **Test og quiz 2**.

2 Her ser du hele oversikten over quizer vi har lagt ut på hjemmesiden. Klikk på en **3** du har lyst til å prøve.

3 Deretter klikker du på **TEST DEG SELV HER! 4** for å starte quizen.

4 I denne quizen får du se en rekke bilder og skal klikke på tommel opp **5** eller ned **6** for å vise om du tror bildet er fremstilt ved hjelp av kunstig intelligens.

Datamaskinene blir stadig mer brukervennlige

Et nytt program fra Ashampoo hjelper deg med å automatisere oppgaver, og du trenger ingen større teknisk innsikt.

En gang for det som etter hvert er flere tiår siden, prøvde jeg meg på et såkalt makroprogram på min daværende Windows 98-pc. Makroer er en serie handlinger som kan automatiseres, slik at du slipper kjedelige repeterende oppgaver. Til slutt måtte jeg dessverre gi tapt, fordi datidens makroprogrammet var altfor avansert for mine ferdigheter.

Nå kan alle lage en makro

Samme opplevelse hadde jeg for noen år siden, da jeg igjen prøvde meg med Microsoft-programmet Power Automate, som kunne lastes ned gratis til Windows 10, men igjen var læringskurven for bratt. Nå har imidlertid Ashampoo løst problemet ved å lansere det superenkle programmet Action Click: Der er det ikke mange klikkene som skal til for å lage en makro, og deretter utfører maskinen oppgaven helt av seg selv.

Ashampoo Action Click

Nå kan du opprette makroer og få pc-en til å ta de kjedeligste oppgavene selv.

IrfanView

IrfanView er et førsteklasses program for bildevisning og enkel bildebehandling.

HackCheck

Har e-postadressen din vært del av en datalekkasje? HackCheck følger med helt automatisk.

Fra vanlig stue til full kinoopplevelse

Projektoren kan levere et bilde som er fra 40 og opptil 300 tommer.

Er du ute etter en verdig erstatting for tv-skjermen, er den nye Horizon 20 Max et godt valg for deg som vil se det store bildet.

≡ Projektorer er ingen ny oppfinnelse. Produsenten Xgimi hevder likevel at nettopp denne modellen skiller seg vesentlig fra de fleste andre. Det spesielle ved Horizon 20 Max er nemlig den usedvanlig høye lysstyrken på hele 5700 ISO-lumen.

De færreste forholder seg til lumen til daglig, men tallet er viktig. Ifølge produsenten gjør den høye lysstyrken at projektoren leverer et overbevisende bilde også i en stue med naturlig dagslys – ikke bare i et fullstendig mørklagt rom, som er en forutsetning for mange projektorer. Dermed kan Horizon 20 Max være et reelt alternativ til en stor og plasskrevende tv, fordi du ikke nødvendigvis må trekke for blendingsgardinene hver gang du vil se på tv.

Projektoren har 4K-oppløsning og integrert Google TV, slik at du har enkel tilgang til alle apper, som TV 2 Play, Netflix, HBO, NRK og alle de andre strømmes- og tv-tjenestene du er vant til. Den innebygde høyttaleren er signert Harman Kardon.

På fronten av projektoren er det en stor høyttaler som gjør at du kan klare deg uten eksterne høyttalere.

HORIZON 20 MAX

Bilde: Opptil 300"
Oppløsning: 4K
OS: Google TV
Farge: Grå
Pris: 22 799 kroner

Slankt og kraftfullt

≡ Det er ingen tvil om at Apple dominerer det globale nettbrettmarkedet. Takket være iPad har den amerikanske teknologigiganten en markedsandel på cirka 50 prosent for slike produkter.

Men Samsung vil også være med, og de nyeste tallene viser faktisk at markedsandelen til det sørkoreanske selskapet ligger på rundt 25 prosent. Det tallet kan øke ytterligere med den nye Samsung Galaxy Tab S11 Ultra. Her får du en skjerm på 14,6 tommer med en oppløsning på 2960 x 1848 piksler. iPad Pro har til sammenligning en 13-tommers skjerm på 2752 x 2064 piksler. Det betyr at Samsung-brettet kan ha en fordel hvis du jobber med mange apper og åpne vinduer på én gang. Galaxy Tab S11 Ultra fås med en penn til å skrive og tegne på skjermen.

Den nye toppmodellen fra Samsung har en tykkelse på 5,1 millimeter.

GALAXY TAB S11 ULTRA

Skjerm:..... 14,6 tommer
OS:..... Android 16
Ram:..... Fra 12 GB
Internlagring:... Opptil 1 TB
Pris:..... Fra 13 990 kr

Med det spesielle tastaturdekselet kan Samsung-brettet fungere som en vanlig pc.

Instagram når viktig milepæl

For 15 år siden så et nytt sosialt medium dags lys. På Instagram, som i likhet med Facebook eies av Meta, kunne man dele bilder med familie og venner, og det var også nytt at man kunne legge filtre på bildene for å gi dem et eget uttrykk. Nå har Instagram rundet tre milliarder brukere og er dermed verdens tredje største sosiale medium, kun slått av Facebook og YouTube.

Forlik mellom Trump og YouTube

I 2021 suspenderte YouTube kanalen til Donald Trump, som en reaksjon på stormingen av kongressen 6. januar. Tiltaket ble begrunnet med at Trump hadde lastet opp innhold som kunne oppmuntre til voldsbruk. Trump reagerte med å saksøke. Nå er det inngått et forlik i saken som innebærer at YouTube må betale 221 millioner kroner til den tidligere og nåværende presidenten.

Lyd i luksusklassen?

≡ Er du villig til å betale 14 000 kroner for et par ørepropper, synes du kanskje det er greit å betale ytterligere rundt 3500 for også å få et ladeetui i (formodentlig ekte) skinn? For de 14 000 får du i hvert fall et sett trådløse ørepropper i polert aluminium, med aktiv støydemping. Batteritiden på proppene er oppgitt til 4,5 timer. Med etuiet får du i alt 17 timers batteritid. B&O lover dessuten at batteriet skal tåle 2000 ladesykluser.

B&O GRACE

Batteritid:..... 4,5 timer
Vanntett:..... Ja (IP57)
Tilkobling:..... Bluetooth 5.3
Lading:..... USB-C/trådløs
Pris:..... 14 000 kroner

Det følger med fire silikonpropper, for å sikre optimal passform.

Google TV med ny brukerflate

Millioner av tv-brukere over hele verden må nå venne seg til en ny brukerflate når de slår på tv-en. Google er nemlig i ferd med introdusere et nytt utseende på enheter som kjører Google TV. I den nye brukerflaten rykker alle navigasjonsknapper over til venstre side av skjermen. Det skal også bli lettere å administrere skjerm-spareren.

Kontorpakke med kunstig intelligens

Ifølge Microsoft skal det bli lettere å få et sammendrag av en tekst eller rask oversikt over tallene i et regneark. Derfor blir selskapets kunstige intelligens, Copilot, bygd direkte inn i Word, Excel og de øvrige programmene i Office-pakken Microsoft 365. Er du blant dem som abonnerer på Office 365, bør du ha fått tilgang til alle de nye funksjonene når du leser dette.

Tastaturer som sier "klikk"

Selskapet Lofree leverer tastaturer som er litt annerledes enn vi er vant til. Ta for eksempel det nye Flow Lite84. Det er en retroinspirert modell som minner om tastaturer fra 80- og 90-tallet. Teknologien er derimot oppdatert og følger dagens standarder. Det kan for eksempel kobles

til via Bluetooth. Batteritiden skal være på opptil 80 timer på en lading. I tillegg til utseendet er det spesielle ved Flow Lite84 at det er et såkalt mekanisk tastatur. Det betyr at det lager en del mer lyd når du

trykker på tastene, litt som på en god, gammeldags skrivemaskin.

Øverst er det plassert en volumkontroll i form av et hjul.

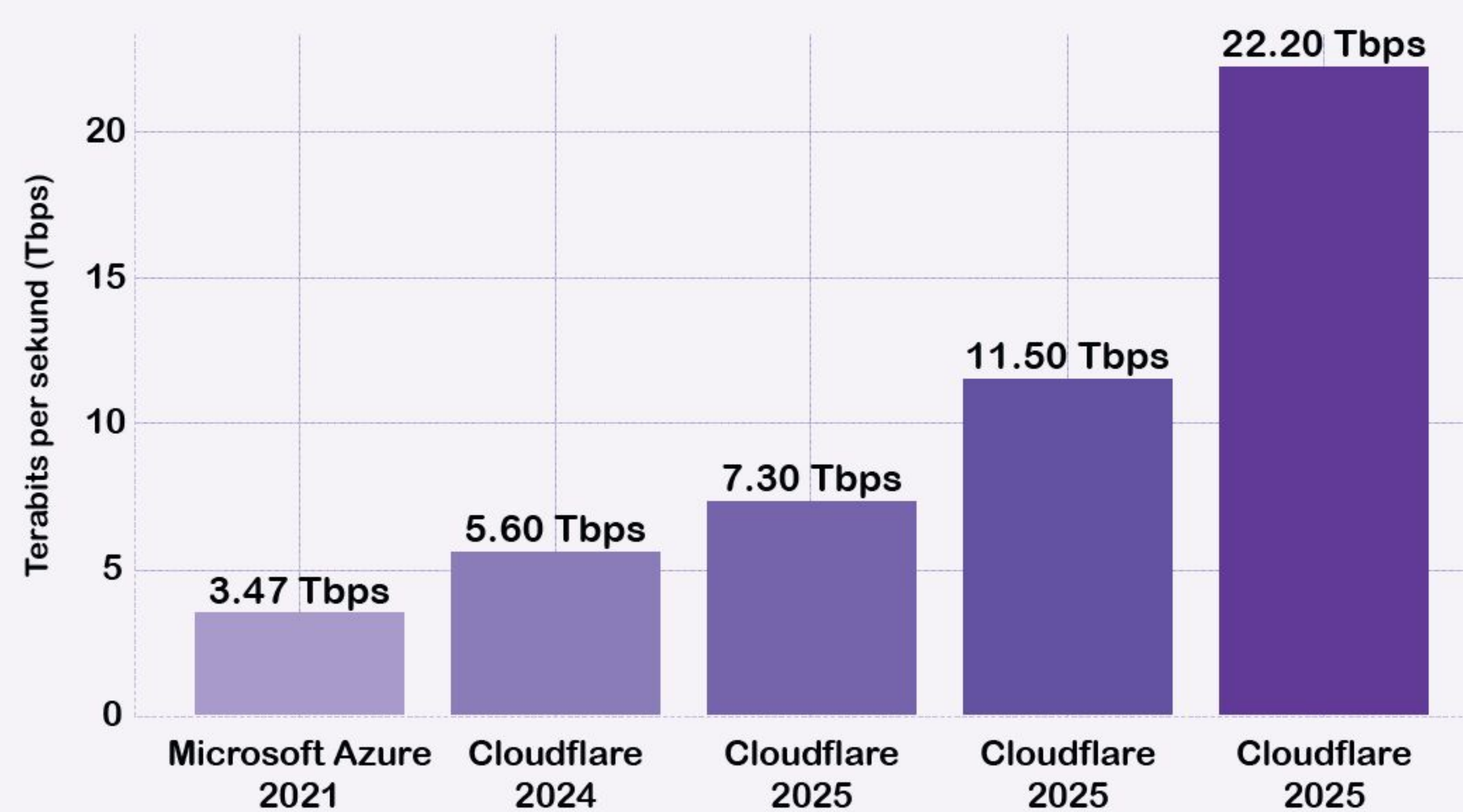

FLOW LITE84

Lading: USB-C
Batteritid: 80 timer
Vekt: 550 gram
Farger: Tre forskjellige
Pris: 2190 kroner

Gigantisk DDOS-angrep avverget

Cloudflare er navnet på et selskap som overvåker og håndterer en stor del av verdens internettrafikk, og de melder at de avverget et såkalt DDOS-angrep på 22,2 terabit per sekund mot et ikke navngitt mål. Ved et DDOS-angrep prøver bakmennene å overbelaste serverne med trafikk. 22,2 terabit er samme datamengde som hvis man strømmer én million 4K-videoer. Angrepet var det hittil største i sitt slag.

Med 22,2 terabit per sekund var dette det kraftigste angrepet som hittil er registrert. Her sammenlignet med tidligere angrep.

Kortet får plass
i en kortholder.

FINETRACK SLIM SMART G

Virker med: Android
Vanntett: Ja (IP68)
Farge: Svart
Tykkelse: 1,7 millimeter
Pris: 270 kroner

Sporing i kortformat

Sporningsenheter som gjør det mulig å se hvor nøkler og annet umistelig befinner seg, blir stadig vanligere, men før eller siden slipper de opp for strøm. Det skjer også med dette kortet fra Ugreen, som er i kredittkortformat og ganske tynt, men det skjer først etter fem år. Når batteriet er tomt, lar det seg imidlertid ikke bytte, og dermed er Slim Smart G-kortet redusert til spesialavfall.

Berøringsskjerm fra øverste hylle

Det finnes gode skjermer, og det finnes virkelig gode skjermer. Den nye Clarity 6K Touch bør være blant de sistnevnte. For det første har den en svært høy oppløsning med 6016 x 3384 bildepunkter fordelt på et 32 tommer stort panel.

For det andre er den berøringsfølsom, slik at du kan bla opp og ned på hjemmesider og bla gjennom bilder med fingrene. Du kan også bruke en penn til å tegne eller til å redigere bilder rett på skjermen i for eksempel Photoshop. Skjermen støtter 10-punkts "multitouch" og er kompatibel med penner som følger MPP 2.0-standarden.

Som det tredje er foten slik konstruert at skjermen kan stilles i utallige forskjellige vinkler, for å gjøre det mulig å få den perfekte arbeidsstillingen. Skjermen kan kobles til via USB-C, HDMI og Display-Port. Norsk pris var ikke klar i skrivende stund.

Skjermen skal ha en uvanlig presis fargegjengivelse. Det betyr at det du ser på skjermen, er svært nær hvordan fargene er i virkeligheten.

CLARITY 6K TOUCH

Panel: IPS
Størrelse: 32 tommer
Synsvinkler: 178 grader
Oppløsning: 6K
Pris: USD 2499,99

Brillen er også utstyrt med kamera, slik at du kan fotografere og filme det du ser.

META RAY-BAN DISPLAY

Kamera:..... 12 megapiksler
Skjerm:..... 600 x 600 pkt.
Batteritid:..... Opptil 6 timer
Vekt:..... 70 gram
Pris: USD 799

Skjermen vises på det høyre glasset og kan slås av.

Brille med skjerm i glasset

De siste ti årene har vi sett stadig flere mer eller mindre "intelligente" briller, uten at noen av dem egentlig har slått gjennom. Vi nevner i fleng Google Glass, Microsoft HoloLens og Apples Vision Pro. Nå

er det Facebook som prøver seg med en brille "fra fremtiden", med navnet Meta Ray-Ban Display. På innsiden av det høyre brilleglasset vises en liten skjerm når brillen er i bruk. Skjermen kan slås av når

du ikke trenger den, og styringen av det du ser på skjermen er litt spesiell. Sammen med brillen må du nemlig benytte et armbånd som registrerer muskelsignalene i håndleddet. Brillen oversetter bevegelsene til

en kommando, slik at du for eksempel kan ta et bilde ved å knipse eller bla gjennom en melding ved å sveipe med fingeren. Brillen er til salgs i USA og kommer trolig til Europa neste år. Norsk pris er ikke klar.

Unngå irriterende støy og forstyrrende snorking

Anker Soundcore Sleep A30 er en slags avanserte ørepropper med aktiv støydemping. De skal dempe lyder som måtte forstyrre nattesøvnen, enten støykilden er trafikk, kjæledyr, klimaanlegg eller snorking. Proppene er av myk silikon, slik at de, ifølge produsenten, er behagelige å ha i ørene gjennom hele natten. I tillegg til å fjerne støy, kan de selvfølgelig også spille musikk eller podkaster. En app gjør det også mulig å få spilt av såkalt hvit støy, for eksempel som lyden av regn.

Øreproppene kan lades i etuiet. Det skal gi en samlet batteritid på cirka 45 timer.

SOUNDCORE SLEEP A30

Batteritid:..... 9 timer
Vanntette:..... Ja (IPX4)
Tilkobling: Bluetooth 5.3
Lading: USB-C
Pris: 2290 kroner

FORSKERE ADVARER:

Sporingsbrikke kan avsløre hvor du er

Tile er en av de største konkurrentene til Apples populære Airtag.

≡ Ifølge bladet Wired har amerikanske forskere oppdaget en alvorlig sikkerhetsbrist i sporingsbrikker fra det populære merket Tile. Meningen med en sporingsbrikke er at den kan festes den på nøkler, sykkel, vesker eller annet som kan bli stjålet eller forsvinne på annet vis, slik at gjenstanden kan komme til rette. Ifølge forskerne ved Georgia Institute of Technology sender Tile-brikkene ut en såkalt MAC-adresse som ikke er kryptert. MAC-adressen er en unik identifikator som finnes i alt nettverksutstyr, som datamaskiner, telefo-

ner og Bluetooth-enheter. Forskernes arbeid har avslørt at det er mulig for hackere og andre å få tilgang til MAC-adressen, noe som betyr at uvedkommende kan overvåke sporingsbrikken. Dermed er det relativt enkelt å finne posisjonen til noen som for eksempel har en Tile-brikke på nøkkelknippet.

Tile forteller Wired at de har "gjennomført en rekke forbedringer" etter at de ble klar over sikkerhetshullet. Derimot er det uklart hvilke forbedringer det er snakk om og hvorvidt de løser problemet.

Kyberangrep stenger kjempebryggeri

≡ I slutten av september ble Asahi Breweries, som er Japans største bryggeri, rammet av et nettangrep. Angrepet førte til en fullstendig og langvarig produksjonsstans, og Asahi måtte stenge alle selskapets systemer, også kundeservice og en-post. Først en uke etter angrepet kunne Asahi begynne å gjenoppta produksjonen. Ifølge bryggeriet ble det ikke lekket kundedata i forbindelse med angrepet.

Asahi Breweries sysselsetter rundt 30 000 mennesker og har en årsproduksjon på ti milliarder liter drikkevarer.

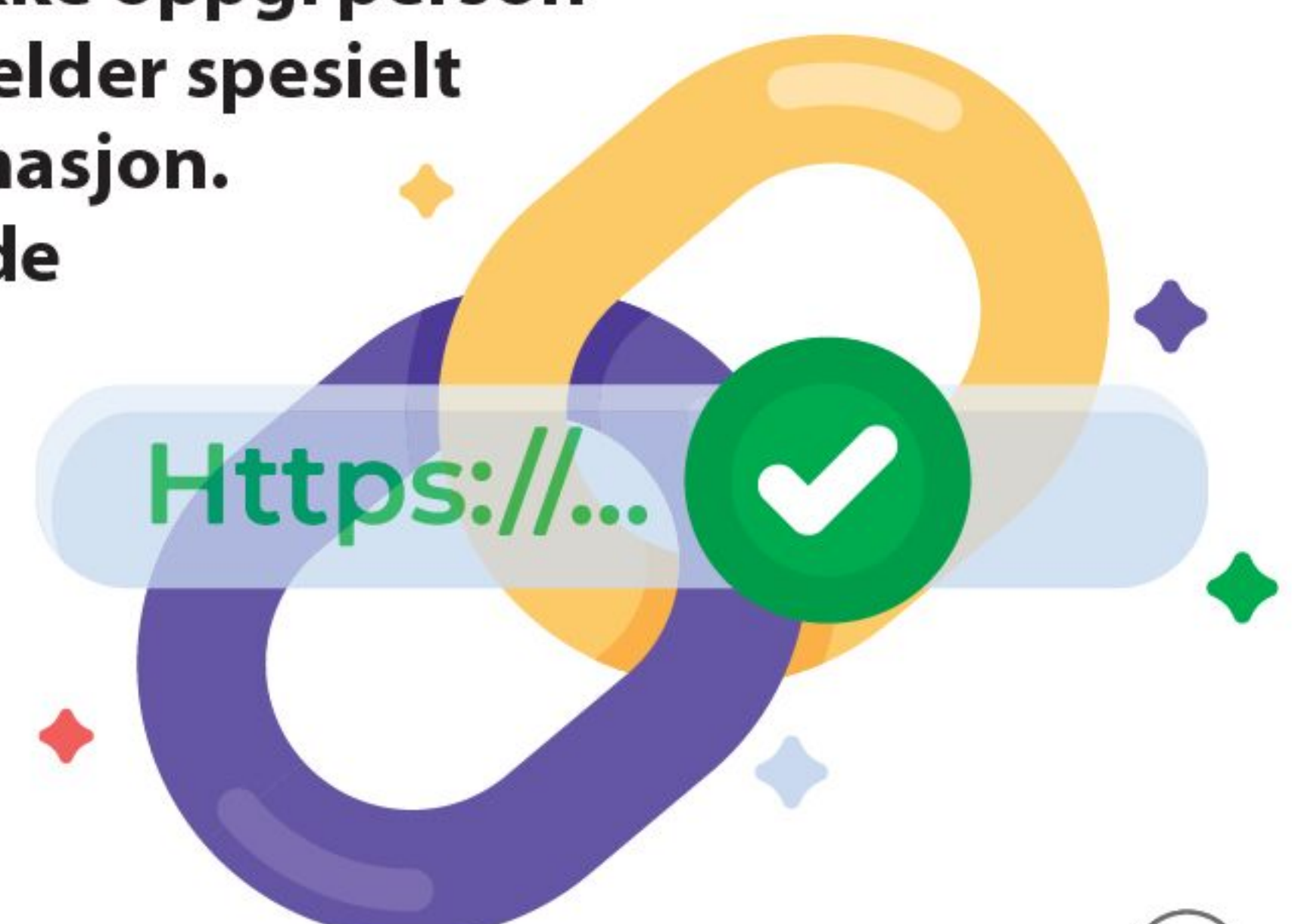
Asahi Super Dry, en japansk pilsner, er bryggeriets mest populære produkt.

Kjøp kun fra hjemmesider med https

Står det "https", og er det en hengelås i adresselinjen, betyr det at forbindelsen mellom deg og nettbutikken er kryptert. Det beskytter opplysninger mot å bli fanget opp av uvedkommende. Hvis siden kun har "http", bør du ikke oppgi persondata – og det gjelder spesielt betalingsinformasjon.

I dag markerer de fleste nettlekere hjemmesider som ikke har en sikker tilkobling, klart og tydelig med "Ikke sikker".

Ekspert: KI-svindel skal bekjempes med KI

Chief Strategy Officer ved sikkerhetsselskapet Syndis, David Jacoby, forteller til Komputer for alle at kunstig intelligens er i full gang med å endre sikkerheten på nettet. Det gjelder for både angripere og forsvarere. KI kan gjøre svindelforsøkene langt mer overbevisende, men David Jacoby forteller at KI

også kan styrke forsvaret. Kunstig intelligens brukes nemlig i økende grad til å oppdage uregelmessigheter i nettverkstrafikk, markere suspekte transaksjoner i sanntid, oppdage deepfake-innhold og automatisere håndtering av hendelser. Rustningskappløpet gjør også de kriminelle mer

kreative, men sikkerhetssystemene tilpasser seg, og det skjer ofte ved hjelp av den samme teknologien. Resultatet er avhengig av i hvilken grad defensiv KI klarer å ligge et hestehode foran angriperne. Kunnskap, flerfaktorgodkjenning og KI-drevet, sanntids trusseloppdagelse er avgjørende.

David Jacoby, Chief Strategy Officer, Syndis.

NYTT ÅR – NYE TRUSLER:

Slik vil IT-kriminelle angripe i 2026

Året som ligger foran oss, byr på flere sikkerhetsutfordringer. Nye trusler er under oppseiling, og angrepene blir stadig mer krevende å avsløre.

Journalist
Henning Rasmussen

Tidlig en søndag morgen ringer telefonen. Du gjenkjenner øyeblikkelig stemmen til barnebarnet, som fortvilet forklarer at han har vært innblandet i en trafikkulykke. Nesen er brukket, og han har sterke smerter. I forbindelse med ulykken er han arrestert av politiet, og ber nå om at du raskt overfører noen tusen kroner for å dekke det mest nødvendige mens han er i politiets varetekt.

KI-svindel på fremmarsj

Det kan høres ut som en besteforelders verste mareritt. I virkeligheten er det snakk om et utspekulert svindelforsøk. Stemmen til barnebarnet er generert av kunstig intelligens, og folkene bak oppringningen er noen dyktige svindlere som bare er ute etter pengene dine. Eksempelet med barnebarnet virker kanskje oppdik-

tet, men dette var faktisk nøyaktig det den 73 år gamle kanadiske Ruth Card ble utsatt for.

Historien hennes er gjengitt i den amerikanske storavisen Washington Post. Der fremgår det også at Ruth Card rakk å ta ut over 20 000 kroner til svindlerne, før en bankansatt trakk den eldre damen til side og advarte om at en annen av bankens kunder for kort tid siden var blitt lurt av den samme svindelmetoden.

På rekordtid har kunstig intelligens spredd seg til alle tenkelige tjenester og verktøy. Det betyr at KI også er tatt i bruk av svindlere som kan gjennomføre større, billigere og mer overbevisende aksjoner.

I det nevnte tilfellet med å etterligne stemmen til en pårørende, er det nok med noen få setninger for å få den kunstige intelligensen til å kopiere stemmen. Stemmeprøven kan hentes fra en YouTube-video eller et annet klipp fra sosiale medier som er fritt tilgjengelig på nettet. Det krever

heller ikke noen stor teknisk innsikt å gjennomføre svindelen. KI-verktøy som kan etterligne stemmer, er nemlig også fritt tilgjengelig på nettet sammen med en rekke andre verktøy som kan misbrukes av uærlige sjeler. Det gjelder blant annet ElevenLabs, som også brukes til svindel. Tjenesten er en kunstig intelligens som kan generere falske stemmer, og som tidligere har blitt kritisert for å få for eksempel Harry Potter-skuespiller Emma Watson til å sitere fra Hitlers "Mein Kampf."

Stadig mer overbevisende

Den store utfordringen i året som kommer, er at det blir mer krevende å avsløre KI-baserte svindelforsøk, og at den svært troverdige svindelen gjør seg gjeldende på alle plattformer. Du må altså være forberedt på at du kan bli forsøkt lurt både via telefonsamtaler, tekstmeldinger og e-post, og at du alltid må være på vakt når du bruker ulike former for elektronisk kommunikasjon. Svindel kan forekomme i både apper, på nettsider og i annonser på sosiale medier.

I denne artikkelen kan du lese mer om truslene du bør være mest oppmerksom på i tiden fremover.

Svindlerne kan benytte seg av gratisverktøy på nettet eller pc-programmer som DeepFaceLab til å lage falske videoer som er så realistiske at de kan lure ofrene til å tro på det personene i videoene forteller.

En overhengende KI-trussel

Hackere har forlenget tatt i bruk kunstig intelligens til å lage mer troverdige angrep. Det krever nye vaner fra de potensielle ofrene – altså oss alle.

Kunstig intelligens har for alvor funnet veien til hackernes verktøykasse. Ved hjelp av KI kan cyberkriminelle skreddersy e-postmeldinger som er både

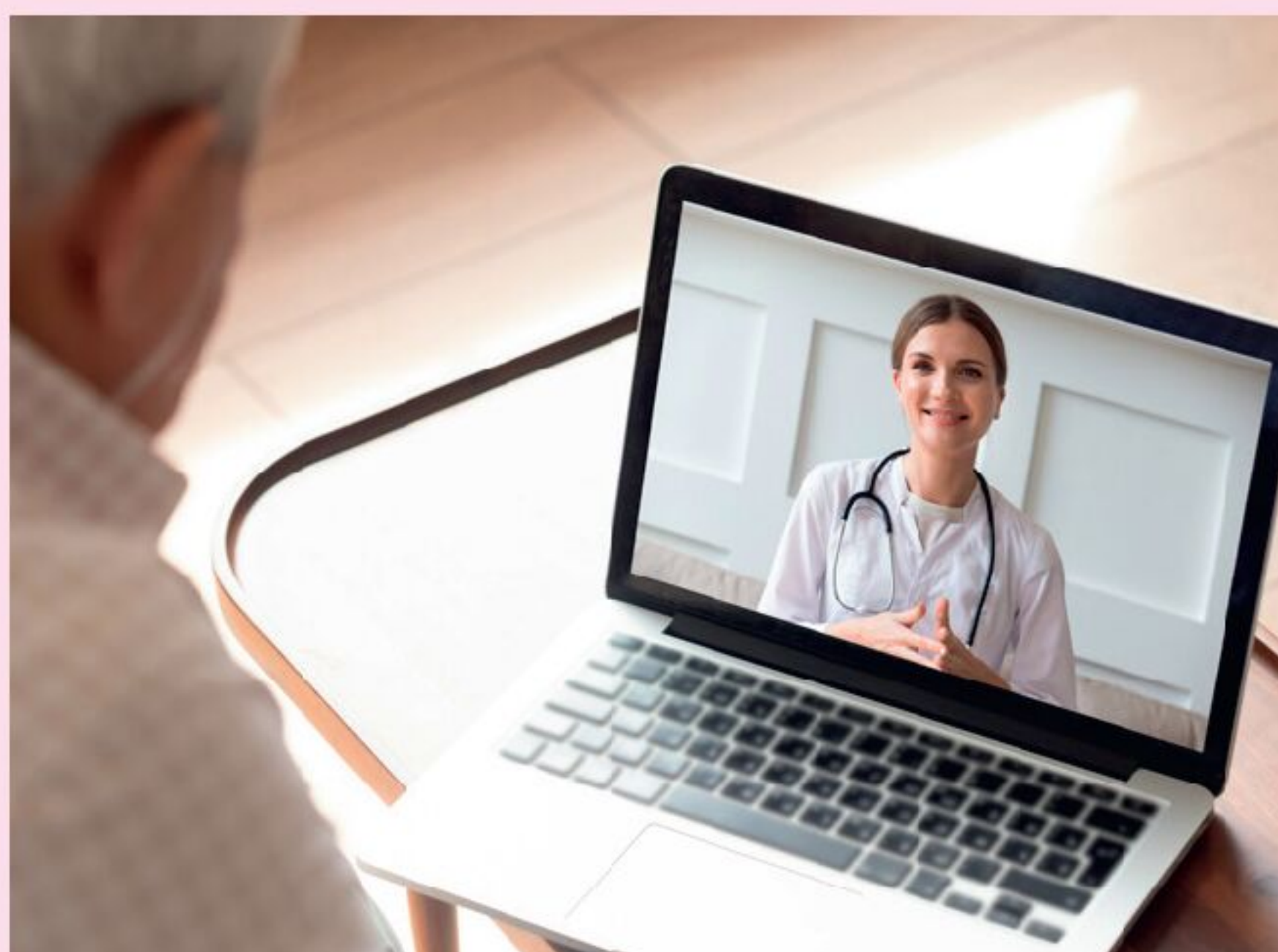
grammatisk korrekte og skreddersydd for deg og din situasjon.

Ifølge IBMs X-Force-rapport fra 2024 blir opptil 60 prosent av disse KI-

genererte forsøkene på nettfiske via e-post åpnet, fordi de til forveksling ligner legitime henvendelser. En annen økende trussel er den utbredte bruken

HVORDAN SIKRE SEG

Det kan være vanskelig å holde hodet kaldt når man befinner seg i en situasjon der man får telefon eller en tekstmelding fra en nærstående i knipe. Det gjør det enda vanskeligere å avsløre det, hvis det er snakk om svindel. Derfor anbefaler de fleste eksperter at man internt i den nærmeste familien allerede nå blir enige om et hemmelig passord eller en hemmelig setning som ingen andre kjenner til. Dermed vet du raskt om de som kontakter deg er blant de nærmeste – eller om det er svindel.

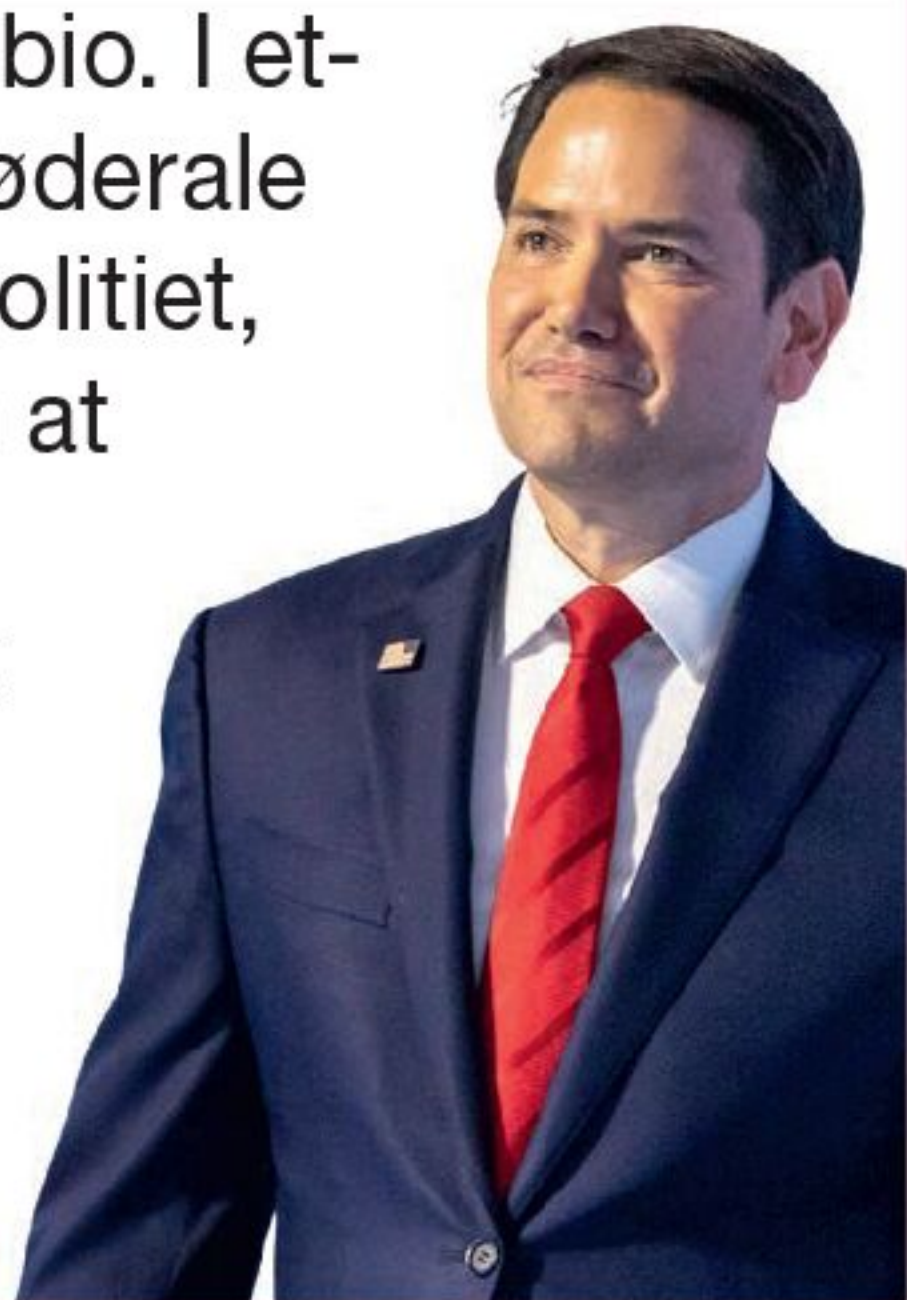
Du skal ikke tro på alt du ser eller leser på nettet. I senere år har kjente mennesker blitt misbrukt til svindel, for eksempel for å lure deg til å investere i falsk kryptovaluta. Du bør også være på vakt hvis du blir kontaktet av banken eller sykehuset.

De fleste blir bekymret og er på tilbudssiden hvis noen fra banken eller en nær slektning ringer med foruroligende nyheter. Før du reagerer på informasjonen, bør du forsikre deg om at vedkommende i den andre enden er den hen gir seg ut for å være.

Falsk stemme etterlignet utenriksminister

I sommermånedene i 2025 sendte det amerikanske utenrigsdepartementet, US Department of State, en advarsel til landets utenlandske diplomater. Svindlere hadde brukt kunstig intelligens til å skape falske stemmeopptak av utenriksminister Marco Rubio. Disse opptakene ble deretter brukt til å kontakte tre utenriksministre i andre lande, en amerikansk senator og en amerikansk guvernør. Svindlerne hadde altså klart å bruke KI til å kontakte de forskjellige personene via tjenesten Signal med tekst- og talemeldinger med en stemme som høstes ut som Marco Rubio. I ettertid har det føderale amerikanske politiet, FBI, advart om at denne formen for KI-generert svindel er et økende problem i rask fremgang.

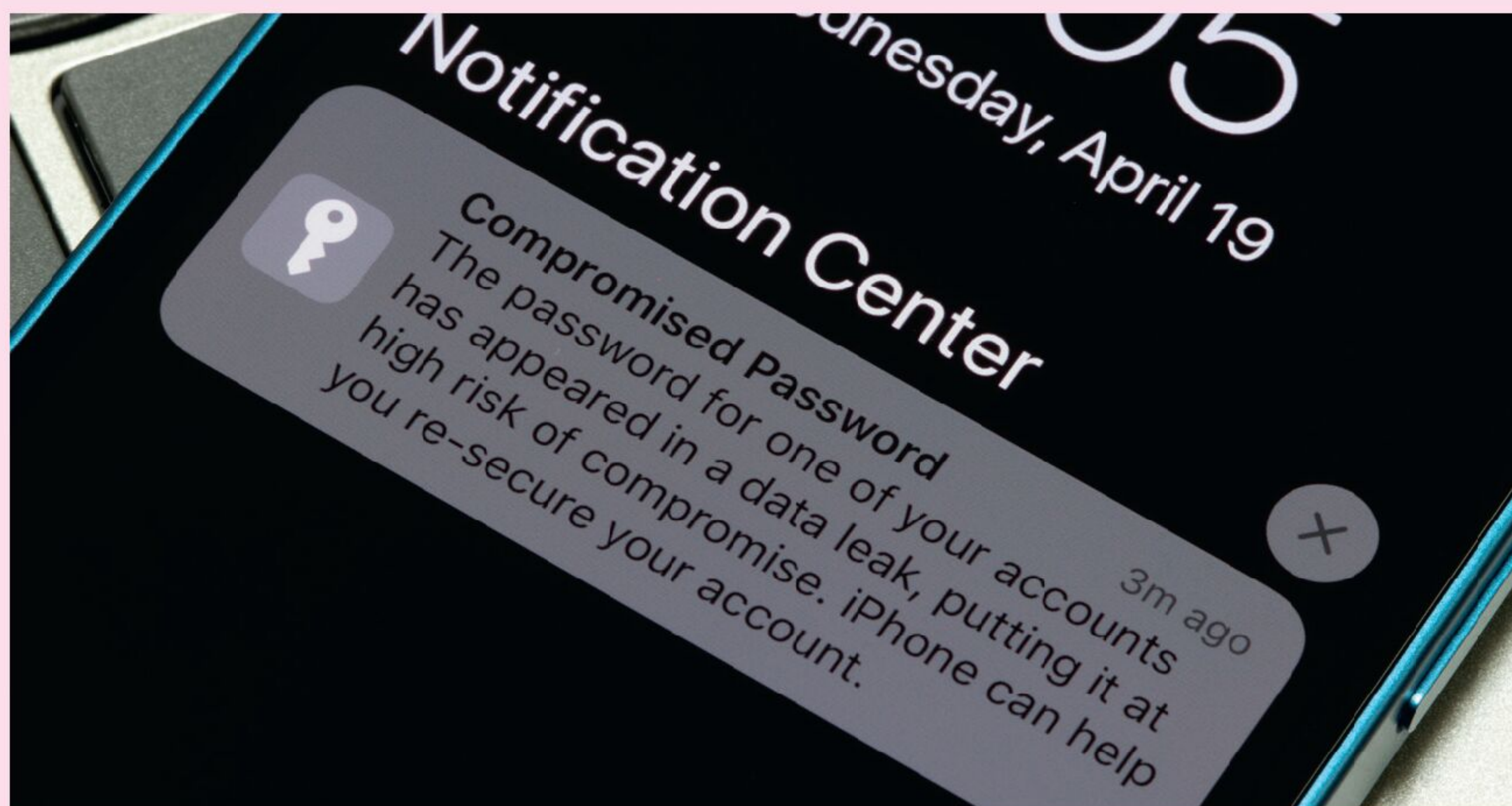

av såkalt deepfake-teknologi der stemmer og video kan etterlignes til minste detalj.

En rekke tilfeller har vist hvordan svindlere med klonede stemmer har ringt til ulike selskaper og utgitt seg for å være sjefen eller lederen av regnskapsavdelingen. I et eksempel publisert av nyhetsbyrået AP News ble en amerikansk politiker klonet for å narre folk i embetsverket.

Samtidig bruker hackere KI til å finne sikkerhetshull i programmer og systemer før utvikleren rekker å tette det (såkalt nulldagssårbarhet), mye raskere enn tidligere.

Ifølge Computer Science and Artificial Intelligence Laboratory ved MIT kan hele angrepsplanen automatiseres med språkmodeller, slik at selv uerfarne hackere kan gjøre stor skade. Derfor må også dine sikkerhetsrutiner holde tritt med utviklingen.

På en iPhone blir du advart hvis et passord du bruker har dukket opp i en datalekkasje. Du kan aktivere den samme beskyttelsen på Google-kontoen, eller få vist den på pc-skjermen ved hjelp av programmet HackCheck.

Tjenester hackes

En datalekkasje betyr at passord, kortopplysninger og private data kan havne i feil hender.

Har du konto på en nettjeneste som blir hacket, kan også din informasjon bli del av en såkalt datalekkasje. Det kan innebære at brukernavn, passord og noen ganger også betalingsinformasjon kommer på avveie og selges videre. Ifølge analysefirmaet Surfshark ble over 300 millioner kontoer lekket bare i 2023.

Du oppdager det kanskje først når det plutselig trekkes penger fra kontoen eller noen logger inn på din konto i ditt navn, og begynner å dele eller sende ting med deg som avsender. Ifølge Stanford University skjer

de fleste identitetstyverier som følge av nettopp datalekkasjer, og det kan ramme selv om du ikke umiddelbart har gjort noe galt.

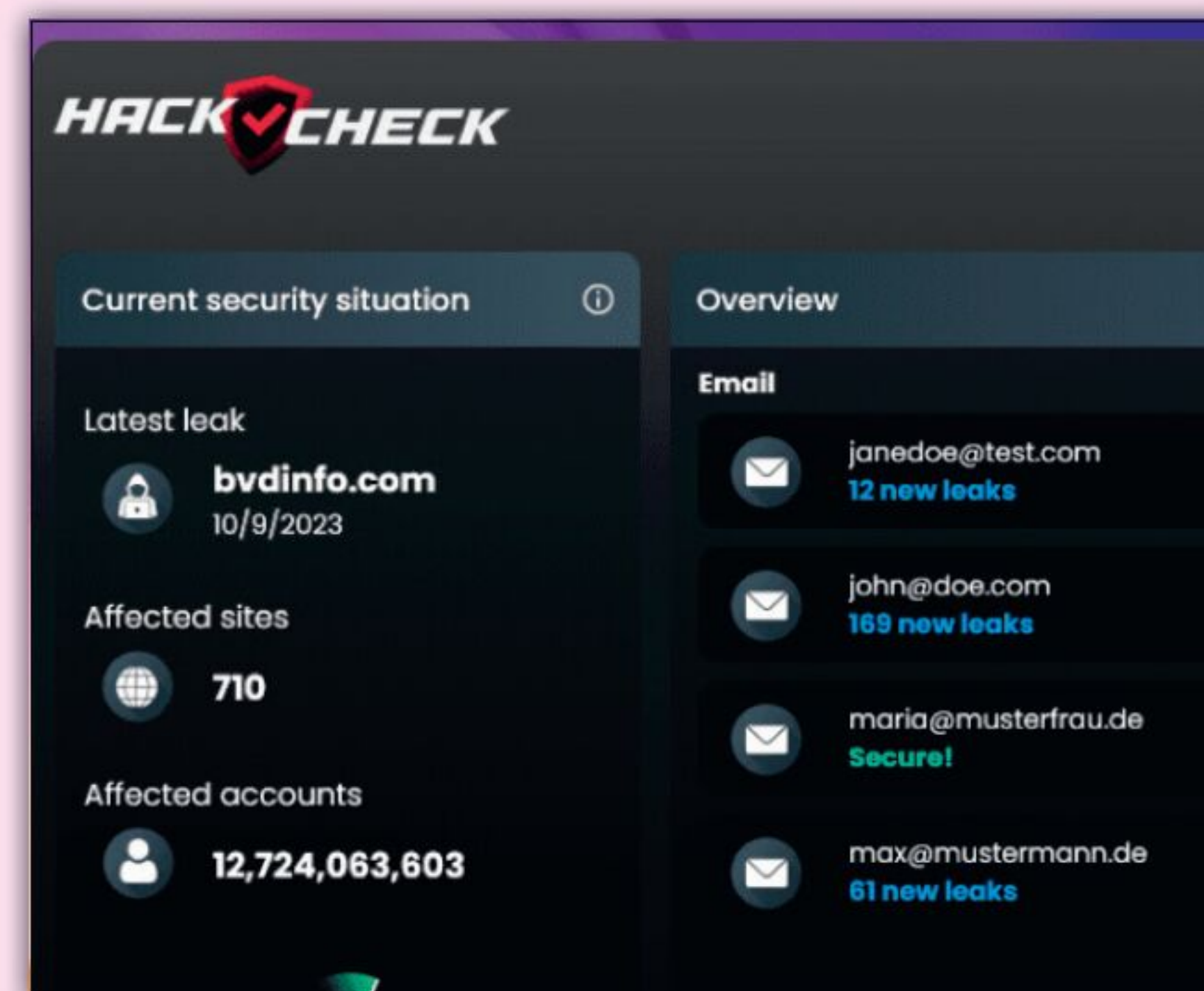
Informasjonen din kan nemlig bli stjålet via tjenester du har brukt i årevis, fra nettbutikker til e-postsystemer, og misbruket kan pågå i lang tid før det blir oppdaget.

Derfor er det så viktig å ha ulike passord til alle tjenester du benytter, og at du aktiverer tofaktorautentisering der det er mulig. Det gjør det mye vanskeligere for en hacker å utnytte dine data hvis uhellet er ute.

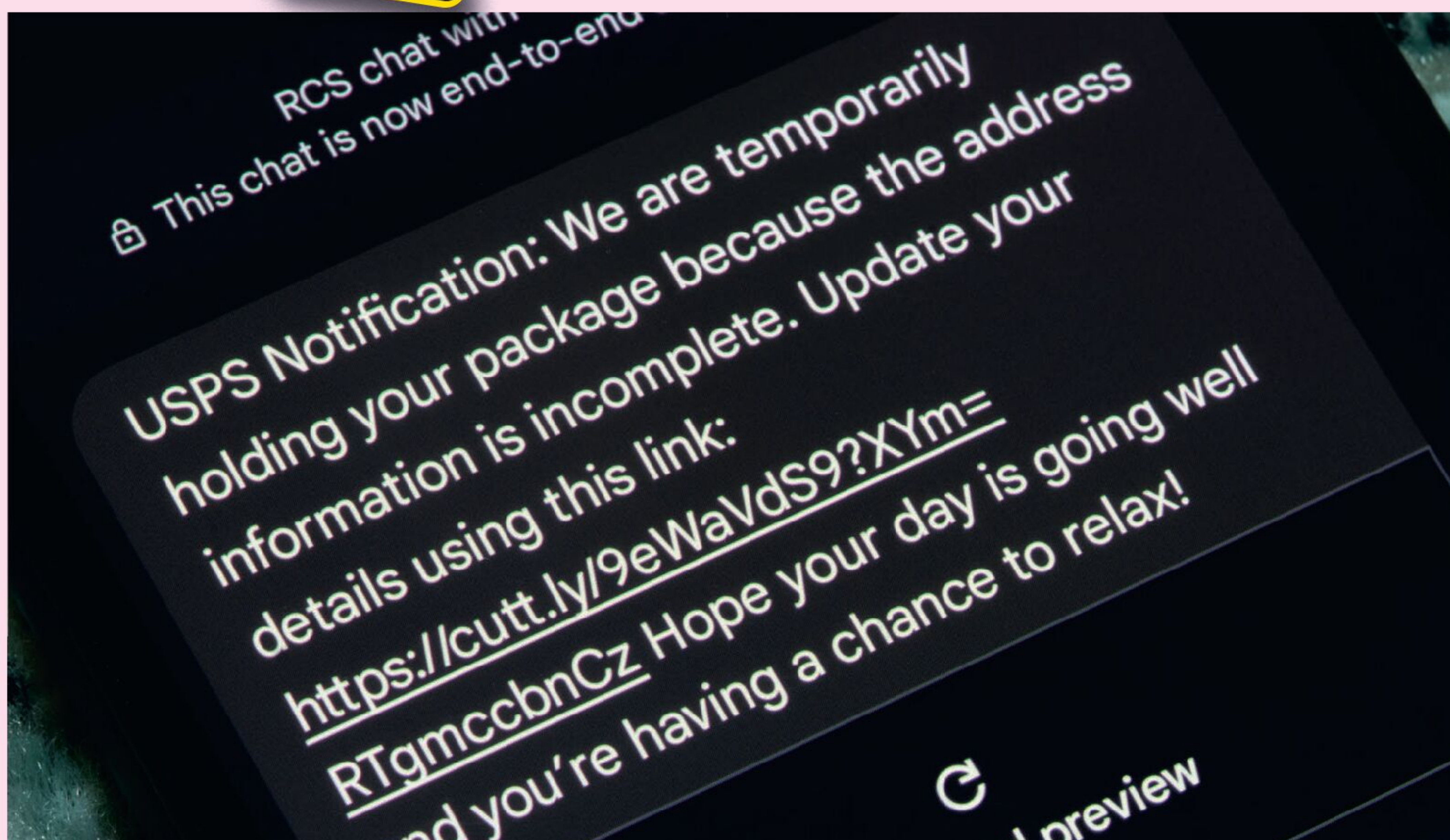
HVORDAN SIKRE SEG

På siden haveibeenpwned.com kan du oppgi e-postadressen din og umiddelbart få vite om den har kommet på avveie i en datalekkasje. Hvis du installerer programmet Abelssoft HackCheck på maskinen, kan du også bli varslet automatisk. Da vises en advarsel på Windows-skrivebordet hvis den tilknyttede kontoen er i fare.

Programmet ligger på komputer.no/2520

Abelssoft HackCheck, som du kan laste ned fra nettsiden vår, ligger i bakgrunnen på Windows-maskinen og viser en advarsel hvis en av e-postadressene dine har vært involvert i et datalekkasje.

Du kan få melding om en pakke som først kan utleveres etter at du har betalt et mindre gebyr. Meldingen må ikke nødvendigvis være på norsk.

Svindlerne blir stadig flinkere til å lure oss

Nettfiske via e-post og sms ("smishing") er svindelmetoder der noen prøver å få deg til å oppgi fortrolig informasjon ved hjelp av tilforlatelige meldinger.

Dagens kriminelle utvikler seg i takt med teknologien. Det gjør det krevende å skulle skille mellom ekte og falske meldinger. Nettfiske ("phishing") foregår typisk via e-post, mens "smishing" sendes til mobilen som sms. Begge har samme formål, nemlig å få deg til å klikke på en kobling eller

oppgi personlig informasjon. Slike meldinger ligner til forveksling en melding fra en bank, en frakttjeneste eller en offentlig institusjon.

Klikker du på koblingen som er satt inn, kan du ende med å gi svindlerne tilgang til å heve penger med dine betalingskort eller å logge inn på tjenester du benytter.

Ifølge Europol blir denne svindelformen langt mer avansert for hvert år som går, og kunstig intelligens brukes nå rutinemessig av kriminelle til å formulere svindelmeldinger på perfekt norsk.

Sunn skepsis er ditt beste forsvar. Klikk aldri på koblinger i uoppfordret e-post eller meldinger. Bare slett den, hvis avsenderen er ukjent.

HVORDAN SIKRE SEG

De falske meldingene gjør ikke i seg selv skade på verken mobil eller pc. Skaden skjer først hvis du følger de falske anvisningene i meldingene og for eksempel klikker på en kobling eller oppgir følsom informasjon. Det beste middelet mot svindelen er derfor å ganske enkelt slette de falske meldingene, og i hvert fall la være å følge koblingen(e) i meldingen.

Når du får melding fra et fraktselskap, banken eller en offentlig institusjon og er i tvil om den er ekte, skal du ikke reagere på meldingen. Ring i stedet det ekte selskapet som er oppgitt som avsender.

La deg ikke skremme av falske advarsler

Sprett-opp-meldinger og annonser lokker deg til å gjøre noe overilt, og de illevarslende meldingene er ofte ren svindel.

På både pc og mobiltelefon kan du få falske advarsler som hevder at pc-en eller mobilen er infisert med virus eller løsepengevirus. Meldingene ser ekte ut og er ofte utstyrt med en velkjent logo som øker troverdigheten, og hensikten er selvfølgelig å få deg til å klikke eller trykke på en farlig kobling eller betale for påstått hjelp som du virkelig ikke trenger.

På pc-en vises ofte disse falske meldingene på bestemte hjemmesider eller som skadelige nettlesertillegg, men i noen tilfeller kan det også være snakk om bannerreklame som er designet slik at den ligner et systemvarsel i Windows eller et sikkerhetsprogram. På mobilen er det nesten alltid snakk om meldinger fra tvilsomme apper du selv har installert, eller nettleservinduer som er åpne i bakgrunnen på telefonen.

Ifølge det europeiske politisamarbeidet Europol har det skjedd en økning i bruken av skremmeprogrammer ("scareware"), som utnytter folks frykt for tap av data eller penger. Særlig eldre er utsatt. Hvis du får en slik alarmistisk melding, bør du der-

for øyeblikkelig lukke vinduet uten å klikke på noe, og sørge for å ha et oppdatert antivirusprogram på data-

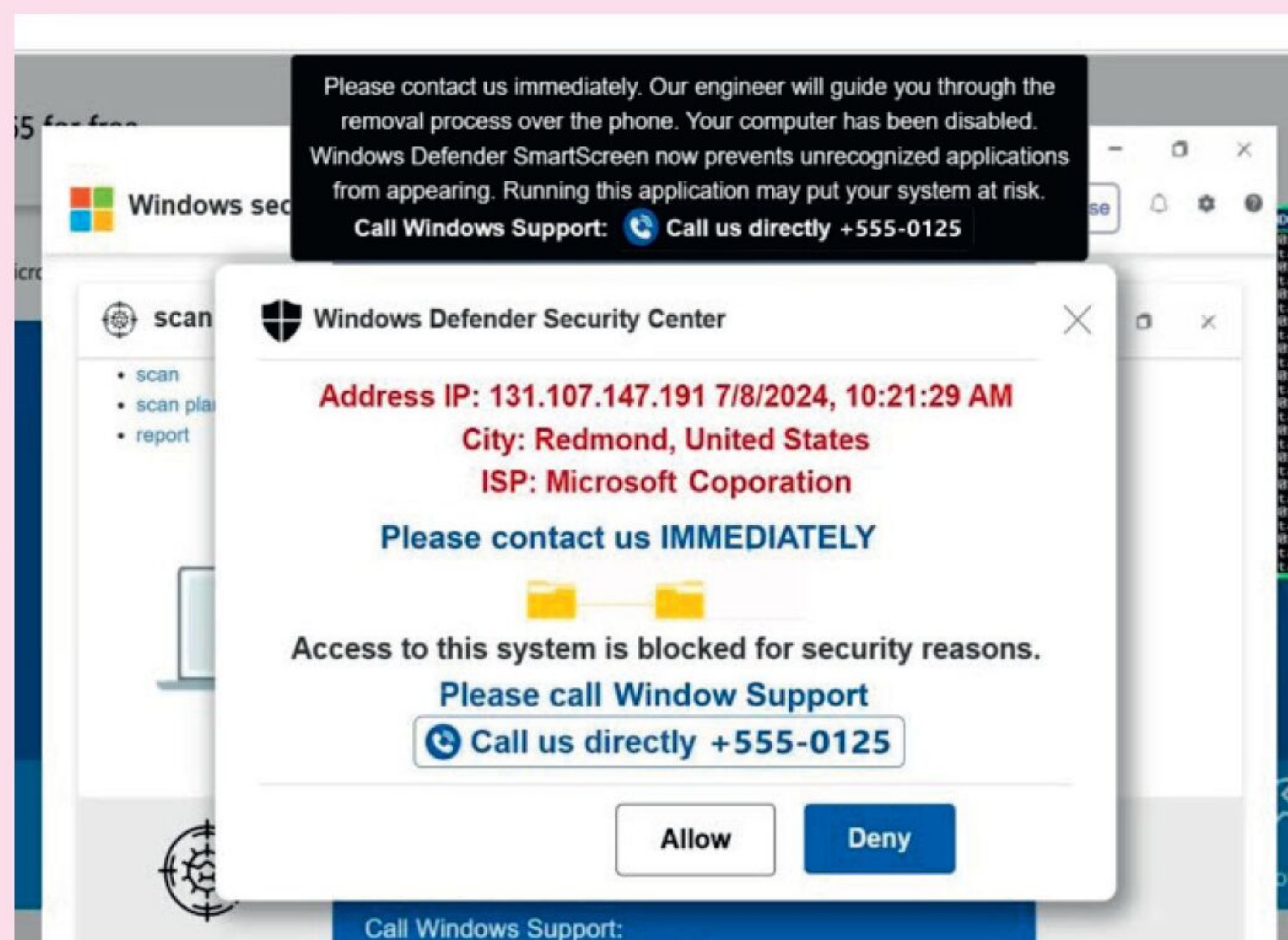
maskinen og eventuelt også en effektiv sikkerhetsapp på mobilen. Da unngår du å bli lurt.

Du kan oppleve å få illevarslende meldinger om virus og andre trusler på både pc og mobil. Slike meldinger er som regel falske, så det er viktig at du holder hodet kaldt og lar være å klikke eller trykke på dem.

HVORDAN SIKRE SEG

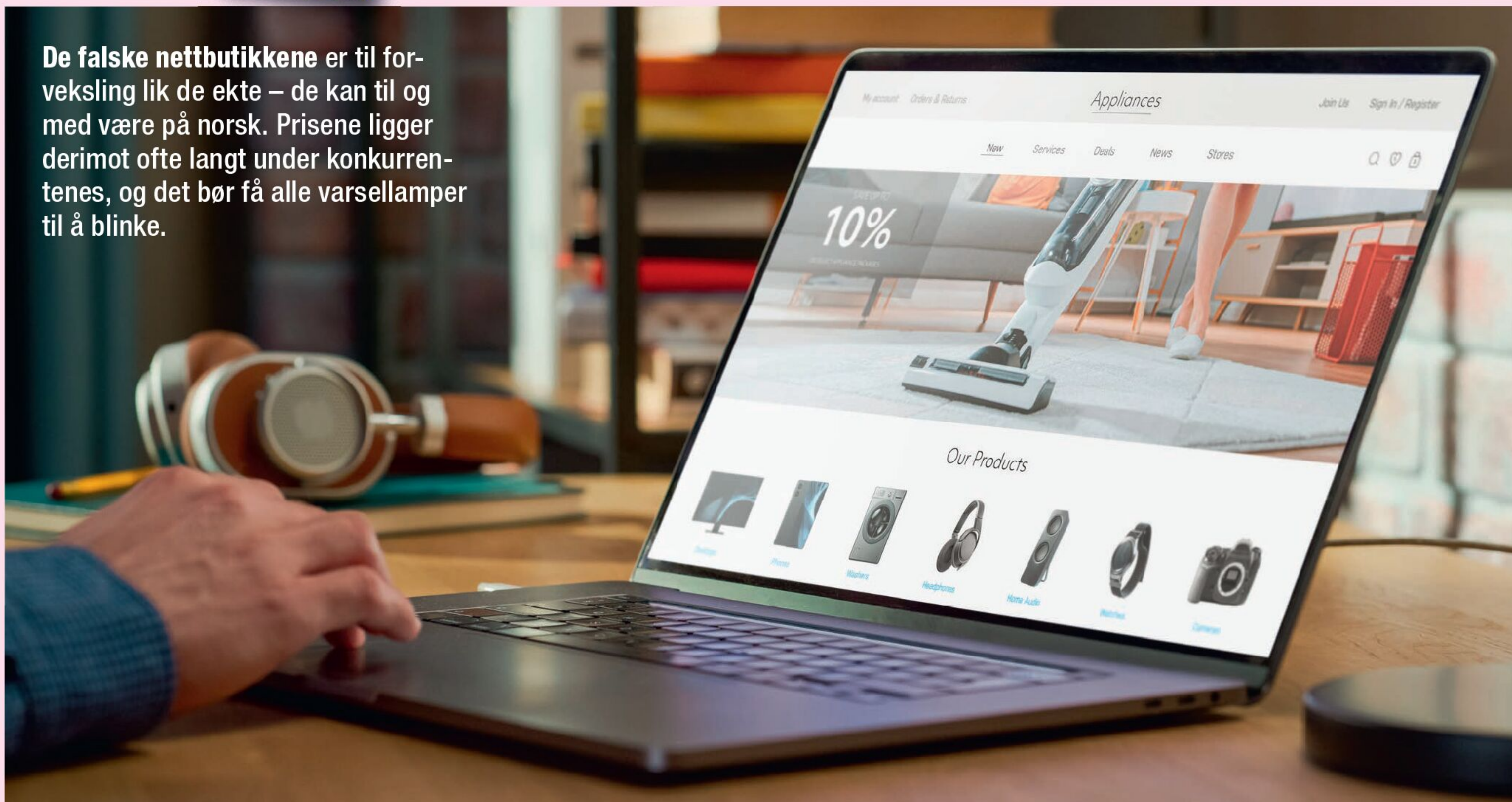
Fordi advarslene på skjermen er falske, gjør de heller ingen skade på mobil eller pc. Skaden skjer først hvis du følger instruksene i meldingen og klikker på koblinger eller knapper i den. Det vil nemlig ofte ta deg til falske nettsider som forsøker å sanke informasjon eller hard valuta. Derfor må du sørge for å lukke de irriterende vinduene, slik at du ikke kommer til å klikke på dem ved et uhell.

Her hevder den falske advarselen å stamme fra Windows' sikkerhetsprogram Defender. I virkeligheten er det bare et åpnet nettleservindu med en falsk melding. Du kan trygt lukke vinduet ved å klikke på krysset øverst til høyre eller trykke på Alt + F4 på tastaturet.

De falske nettbutikkene er til forveksling lik de ekte – de kan til og med være på norsk. Prisene ligger derimot ofte langt under konkurrentenes, og det bør få alle varselamper til å blinke.

Faren ved falske nettbutikker

Handler du på nett, bør du være særlig på vakt hvis du besøker en nettbutikk du ikke har handlet fra tidligere – ellers risikerer du å tape både penger og data.

De senere årene har det vært en økning i antall falske nettbutikker. Derfor er det dessverre ikke usannsynlig at også du på et eller annet tidspunkt vil havne i klørne på ikke bare useriøse, men kriminelle selgere. Den sørgelige

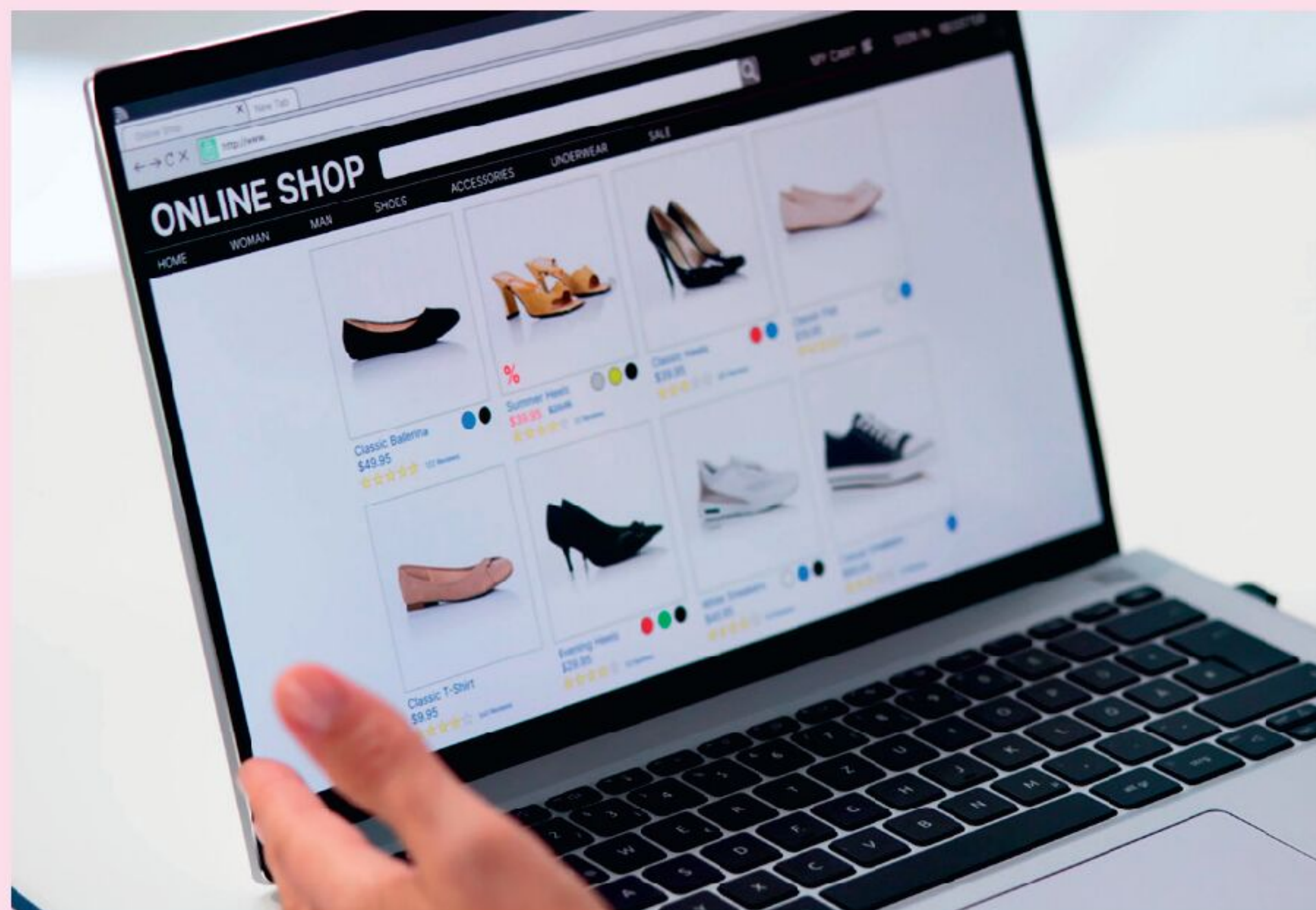
trenden har fått god hjelp av kunstig intelligens som gjør det lettere enn noensinne å lage troverdige og godt designede butikkfasader på nettet. De falske nettbutikkene kan se helt ekte ut, komplett med flotte bilder og

beskrivelser som også er på norsk. Du kan til og med være så uheldig at de dukker opp blant de sponsede butikkene i et Google-søk. Bak fasaden finnes det imidlertid svindlere som kun er ute etter pengene dine. Enten sender de ikke varene i det hele tatt, eller de sender varer av dårlig kvalitet. Folkene bak kan også stjele betalingsinformasjonen og bruke den til svindel.

De falske nettbutikkene dukker ofte opp med populære tilbud eller merkevarer til usannsynlig lave priser. Hvis prisen virker for god til å være sann, er den nok også det. Da bør du være spesielt forsiktig og gå nettbutikken grundig etter i sømmene. Du kan blant annet sjekke kontaktinformasjonen

HVORDAN SIKRE SEG

Den beste og mest effektive beskyttelsen mot de falske nettbutikkene er din egen oppmerksomhet og sunne skepsis. Svindlerne blir stadig flinkere til å få butikkene til å fremstå som ekte. Det betyr at du er nødt til å følge utviklingen og være enda mer på vakt når du ser et godt tilbud eller se merkevarer til langt under normal pris. På komputer.no/2520 finner du syv gode råd til sikker netthandel.

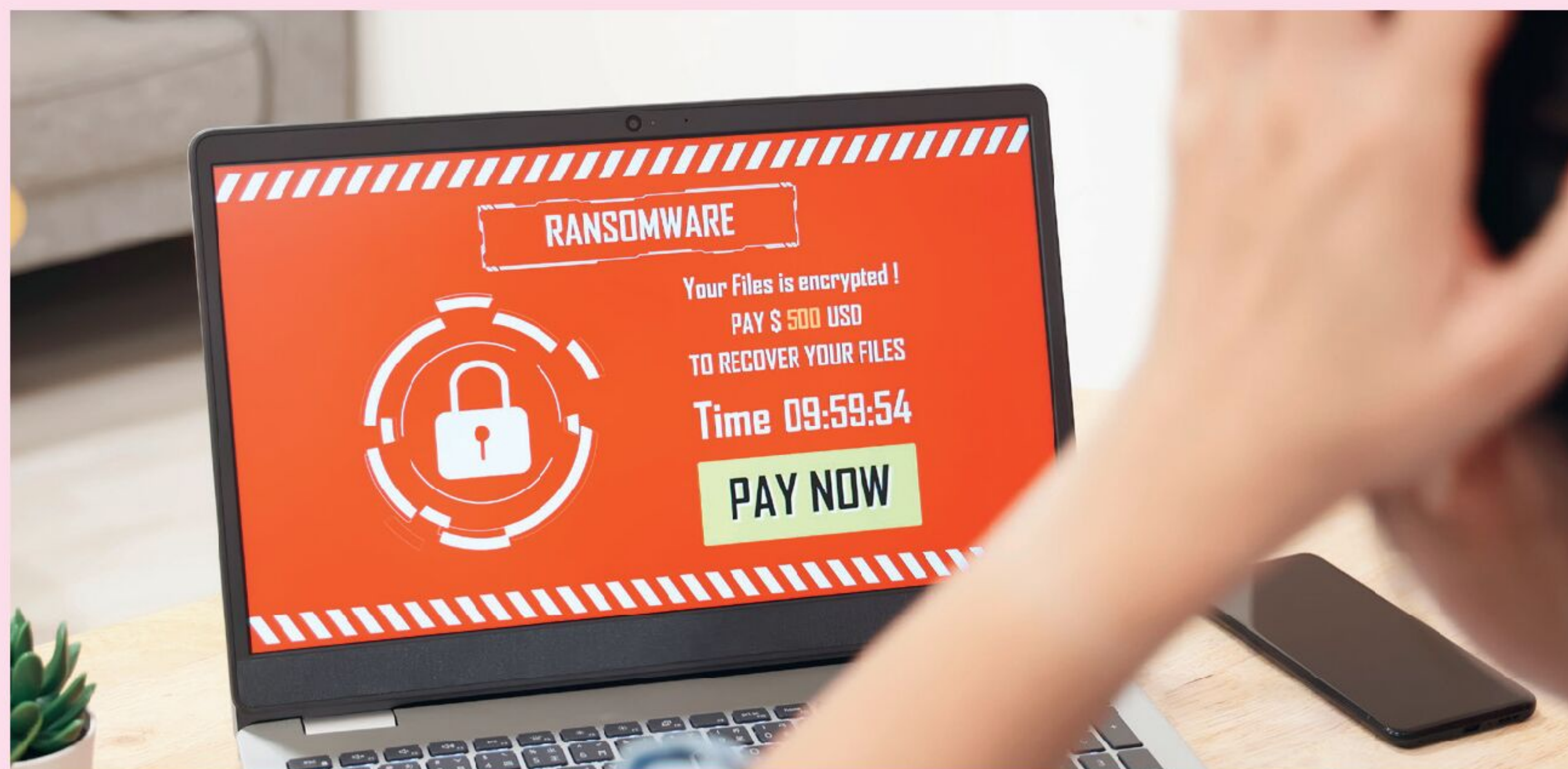
Det er et farevarsel hvis du finner et usannsynlig godt tilbud på en nettbutikk, og det er all grunn til å være skeptisk. Se først og fremst etter organisasjonsnummeret og slå opp i foretaksregisteret på brreg.no. I tillegg kan du sjekke nettbutikken på trustpilot.com, der du kan lese andres erfaringer.

for nettsiden, lese anmeldelser på trustpilot.com og sjekke om siden benytter en sikker tilkobling som starter med https://.

Et sikkert tegn på en falsk nettbutikk er manglende eller ufullstendig informasjon om selskapet bak. Hvis du ikke finner organisasjonsnummeret til firmaet, hvis selve hjemmesiden virker dårlig skrudd sammen eller kjøpsvilkårene er utydelige, bør du stoppe opp og revurdere tilbudet. Er du i tvil, men likevel velger å handle fra nettbutikken, er det en god idé å betale med kredittkort. Da kan du nemlig gjøre innsigelser mot kjøpet via banken, hvis det viser seg å være svindel.

Lignende sandaler var dårlige kopier

Har du blitt lurt av en falsk nettbutikk, kan du kontakte den europeiske forbrukerorganisasjonen Forbruker Europa på siden forbrukereuropa.no. Det gjorde Mathilde, som forteller sin historie på nettsiden. Hun forklarer hvordan hun på det som så ut til å være en lokal nettbutikk fant et par Birkenstock-sandaler til halv pris, som hun straks bestilte. Da hun senere mottok en sendingsbekreftelse, så hun imidlertid at sandalene var sendt fra Kina. Da sandalene dukket opp på hjemadressen hennes, var det dessverre også klart at det var snakk om kopivarer av dårlig kvalitet. Mathilde endte med å gjøre innsigelser overfor banken og fikk deretter pengene tilbake. Nettbutikker av denne typen, som har en annen opprinnelse enn den gir seg ut for, er blant fallgruvene du kan snuble over når du handler på nettet.

Løsepengevirus, som krypterer filer og forlanger løsepenger, er bare én blant mange typer skadevare som kan ramme mobil og pc hvis du ikke er tilstrekkelig årvåken.

Pc-en infiseres med skadevare

Hvis du er uheldig og får skadevare på pc og mobil, risikerer du både langsomme og ustabile enheter, i tillegg til tap av både penger og personlige data.

Skadevare ("malware") er programmer som kan infisere datamaskiner og mobiltelefoner. De ondsinnede programmene kan komme fra mange kilder. De kan få innpass på enhetene via farlig e-post, falske nedlastinger og infiserte nettsider.

Når skadevaren rammer, kan viruset stjele personopplysninger som brukernavn, passord og betalingsinformasjon, eller den kan gjøre pc eller smarttelefon tregere og mindre stabil. Derfor gjelder det å være oppmerksom på hva du klikker på når du

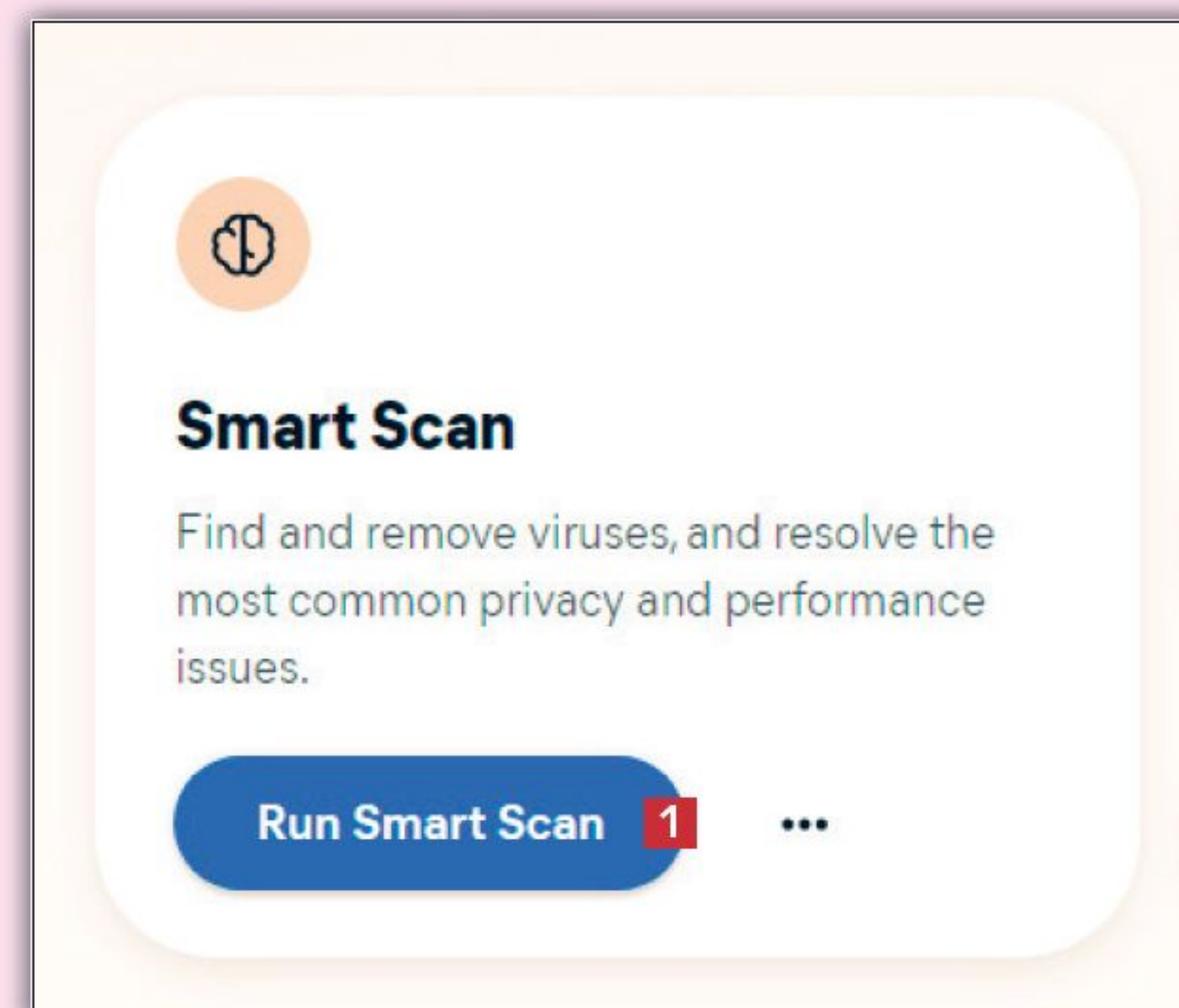
sjekker e-post eller besøker hjemmesider. Pass på at du utelukkende laster ned programmer fra troverdige kilder, som komputer.no.

Sørg også for at du holder både Windows og programmene oppdatert, slik at produsentene har mulighet til å tette kritiske sikkerhetshull som kan gjøre deg og enhetene dine sårbare. Det er også viktig at du har et velfungerende antivirusprogram på maskinen – for eksempel Avast One Essential, som du kan laste ned fra komputer.no/2520.

HVORDAN SIKRE SEG

Den viktigste beskyttelsen mot skadevare er å sørge for at den grunnleggende virusbeskyttelsen er på plass, for eksempel i form av Avast One Essential. Først deretter kan du vurdere å supplere med ytterligere programmer for å bekjempe skadevare. Prøv gjerne Malwarebytes Antimalware, som du også kan laste ned fra hjemmesiden vår.

Last ned fra komputer.no/2520

1 Last ned og installer Avast One Essential fra nettsiden vår. Start programmet og klikk på **Run Smart Scan** **1** for å gi maskinen en grundig virussjekk.

ENKEL FORBEDRING:

En bedre startmeny i Windows 11

Lite imponert over startmenyen i Windows 11? Vår egen Martin Lorentsen har oppdaget et program som gir menyen et helt nytt utseende og flere smarte funksjoner.

Journalist
Martin Lorentsen

Da Windows 11 ble lansert, fikk vi flere mer eller mindre vellykkede endringer. Etter min mening havner startmenyen klart i sistnevnte kategori.

Microsoft valgte å plassere menyen midt på skjermen, og i stedet for å gjøre det lettere å finne innstillinger og biblioteker, var den nye menyen fylt med mer eller mindre tilfeldige anbefalinger og programsnarveier. For min del bruker jeg sjelden eller aldri programmene Microsoft har lagt i startmenyen. Der finner man nemlig snarveier til Xbox, Microsoft Store og pc-produsentens forhåndsinstallerte programmer, som det er tvilsomt om jeg noen gang får bruk for.

Startmenyen burde være et oversiktlig startpunkt for operativsystemet, men fremstår i stedet som litt tilfeldig sammenrasket. Den er rotete

og langt mindre funksjonell enn startmenyene i for eksempel Windows XP og Windows 7. Heldigvis finnes det et verktøy du kan bruke til å gjøre den både oversiktlig og brukervennlig. Det heter Open Shell og ligger på nettsiden vår. Når det er installert, kan du velge mellom tre gode startmenyer.

Enkle menyer – flere snarveier

Den første startmenyen du kan bytte til med Open Shell, minner om den klassiske Windows 7-menyen. Der får du en oversiktlig liste med programmer og verktøy, en søkefunksjon og snarveier til Windows-innstillinger som brukes mye.

Det andre alternativet er en ganske enkel startmeny som minner om de tidligste Windows-versjonene. Der er alt du trenger presentert i en enkelt kolonne der det står klart og tydelig hva snarveiene fører til.

Den siste Open Shell-menyen er en kombinasjon av denne minimalistiske menyen og startmenyen i Windows 7. Der får du enkle snarveier til ulike programmer, innebygde apper, biblioteker og alle slags innstillinger.

De alternative startmenyene krever litt tilvenning, men skulle du angre, er det enkelt å gå tilbake til den opprinnelige Windows 11-menyen. Når du først har blitt vant til de nye startmenyene, er det likevel vanskelig å skulle forholde seg til den uoversiktlige Windows 11-menyen.

5 feil med startmenyen i Windows 11

Viser uinteressant innhold
Når startmenyen åpnes, vises en rekke snarveier til programmer som Microsoft har valgt ut. De er bare unntaksvis nyttige.

Avslører dokumenter
Nederst i startmenyen vises nylig åpnete dokumenter. Det kan avsløre fortrolige filer, hvis også andre bruker maskinen.

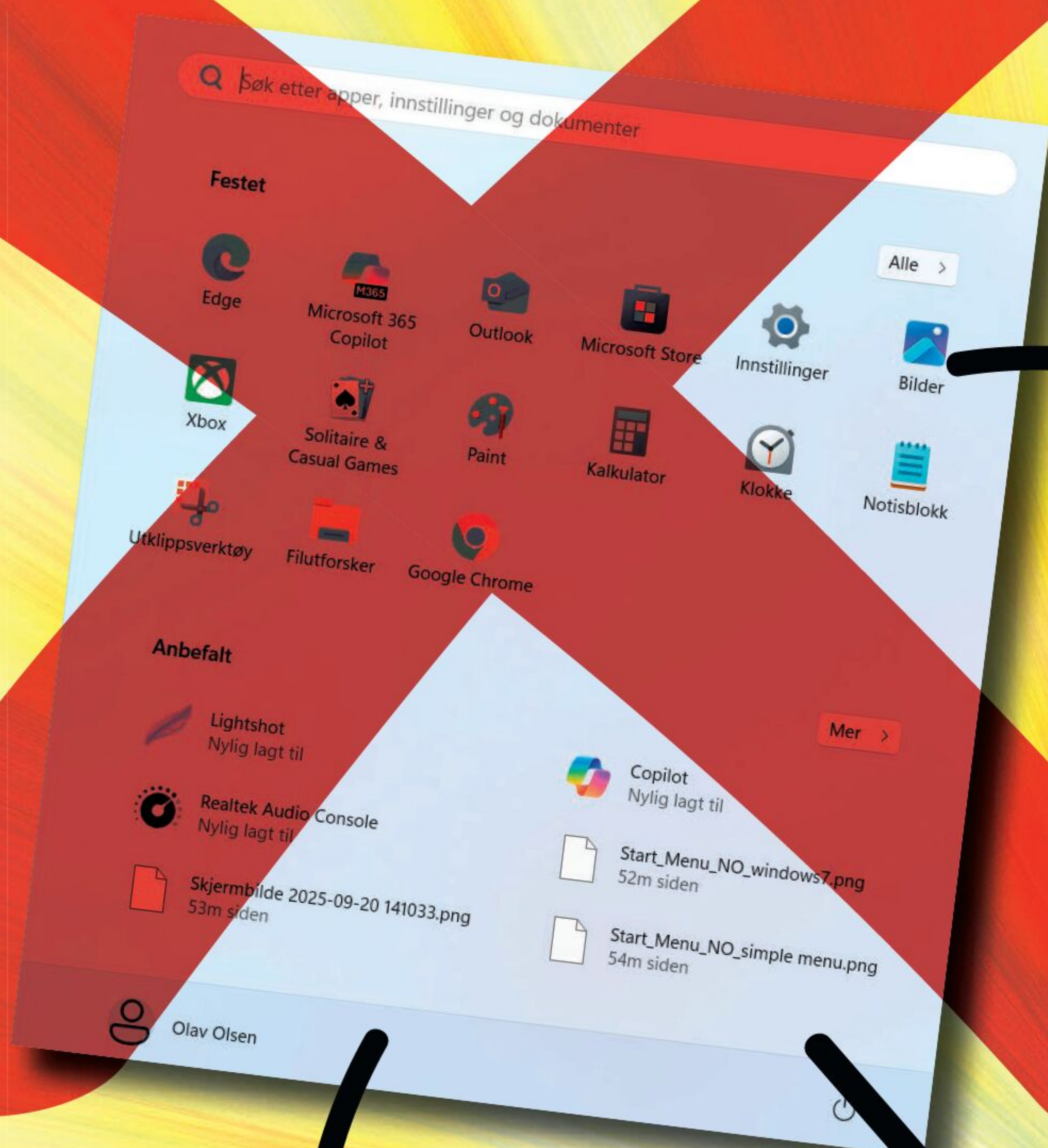
For få snarveier
Menyen har ikke mange nok snarveier, og du må klikke deg gjennom for mange undermenyer for å finne det du leter etter.

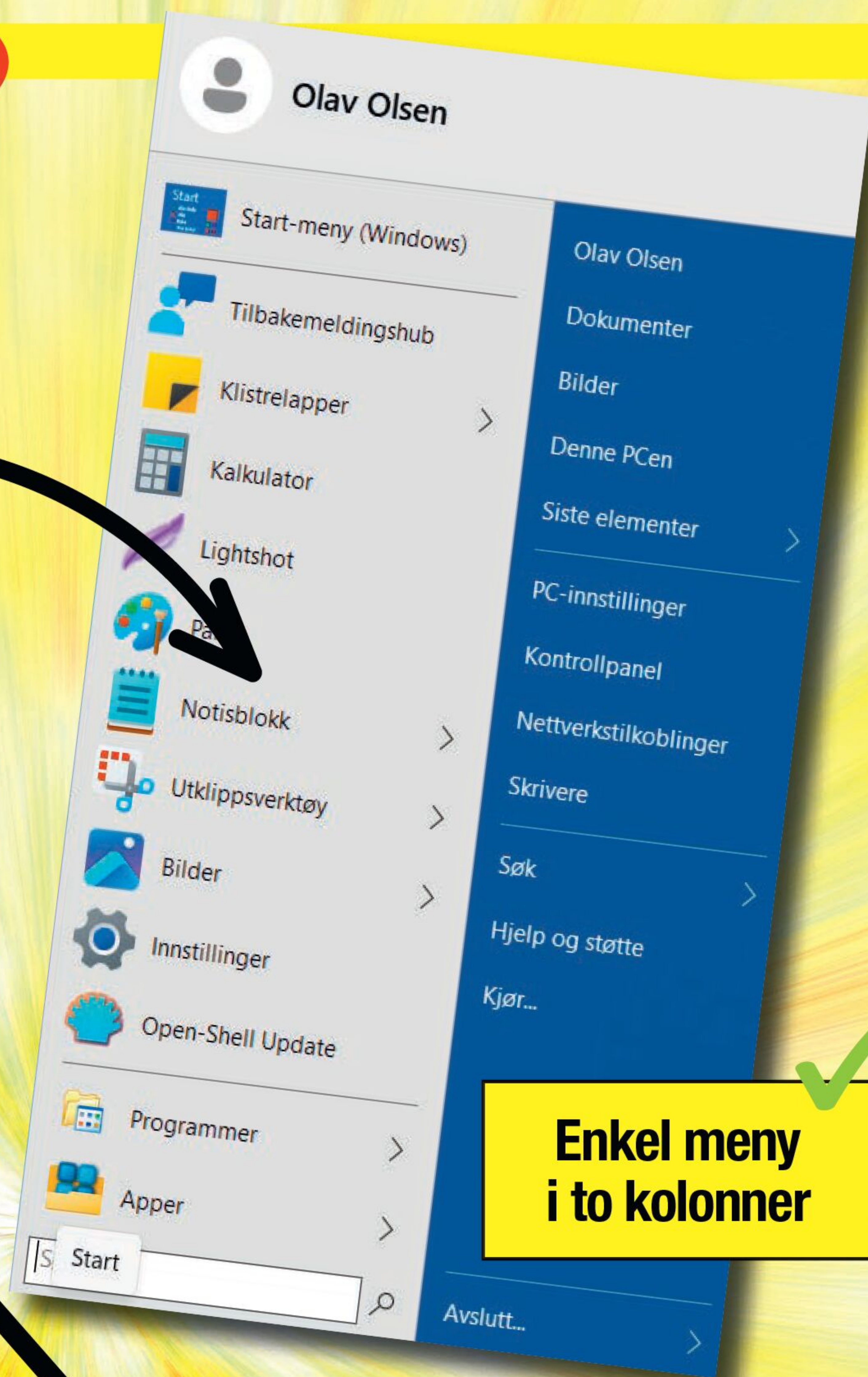
Lite intuitiv
Det er uklart hvor du for eksempel finner Innstillinger, Windows-verktøy og Kontrollpanel, fordi snarveiene er skjult bak mer eller mindre kryptiske ikoner.

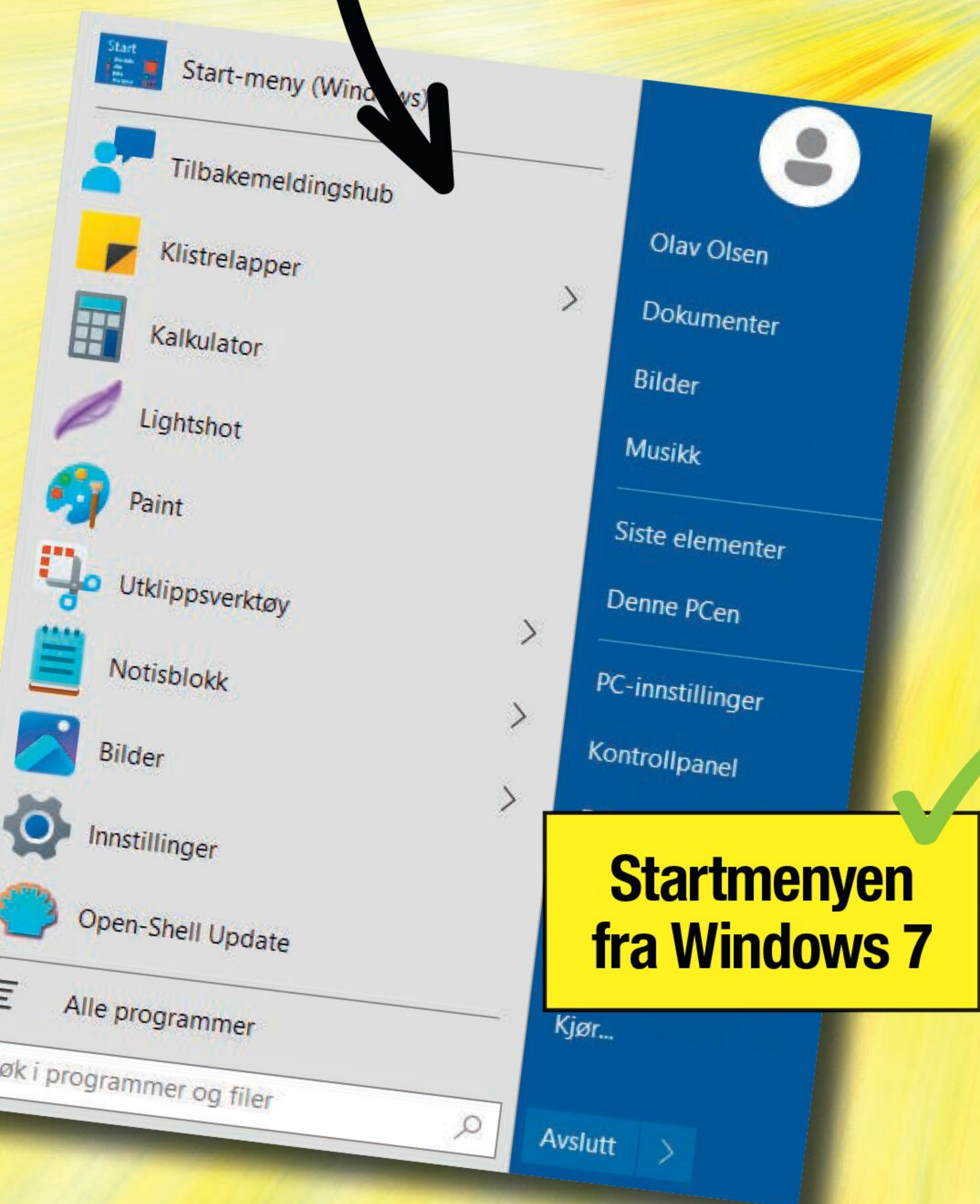
Viser reklame
Under Anbefalt vil Microsoft av og til plassere reklame for egne programmer, for eksempel Outlook eller Copilot, som du oppfordres til å bruke.

Startmenyen i Windows 11 er langt fra selvforklarende, men det må ikke være slik. Nå kan du enkelt velge mellom tre mye bedre startmenyer.

Enkel meny i to kolonner

Startmenyen fra Windows 7

Minimalistisk startmeny

Open Shell

Gjør det enkelt å foreta grunnleggende endringer i startmenyen.

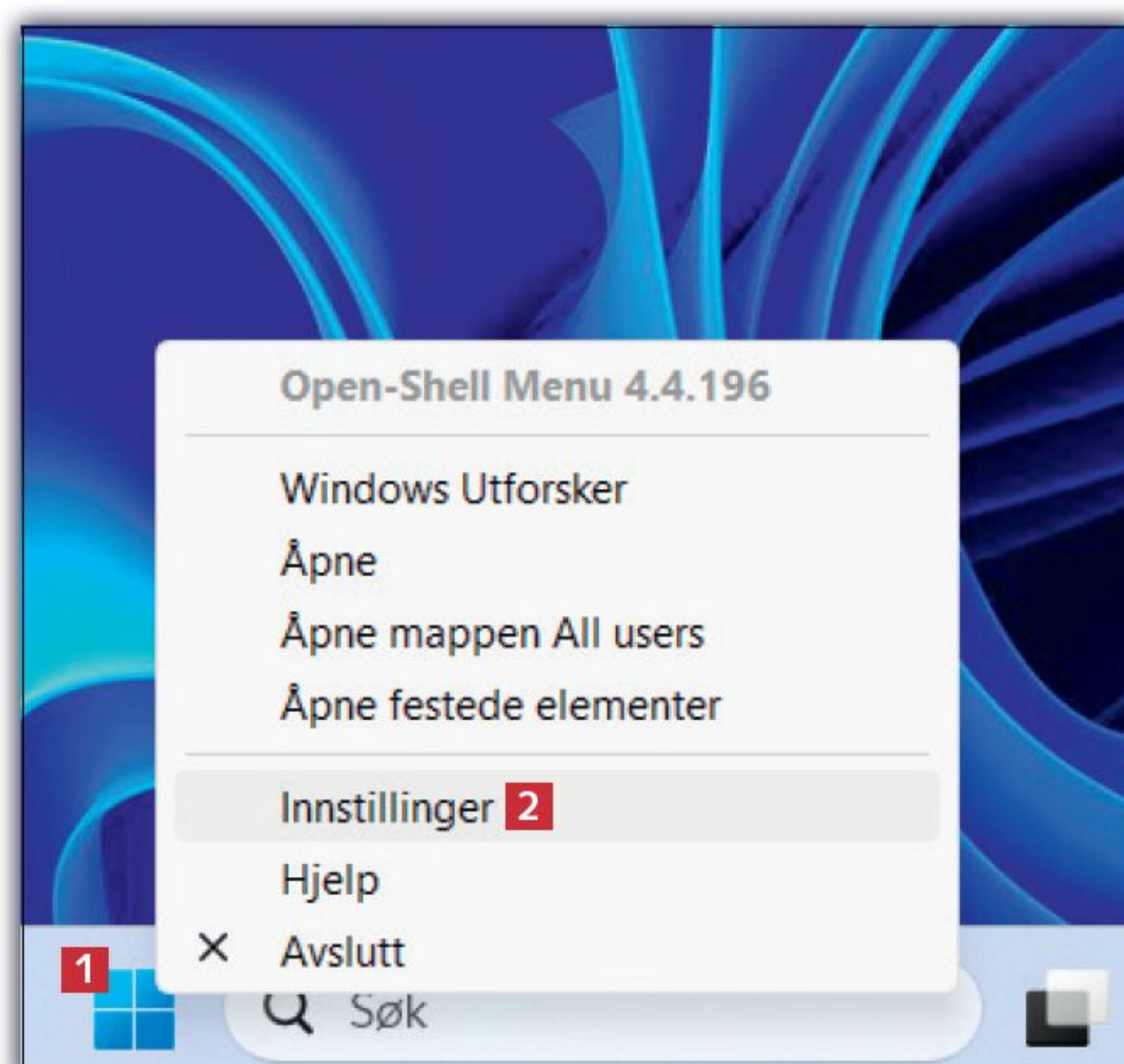
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 11 og 10

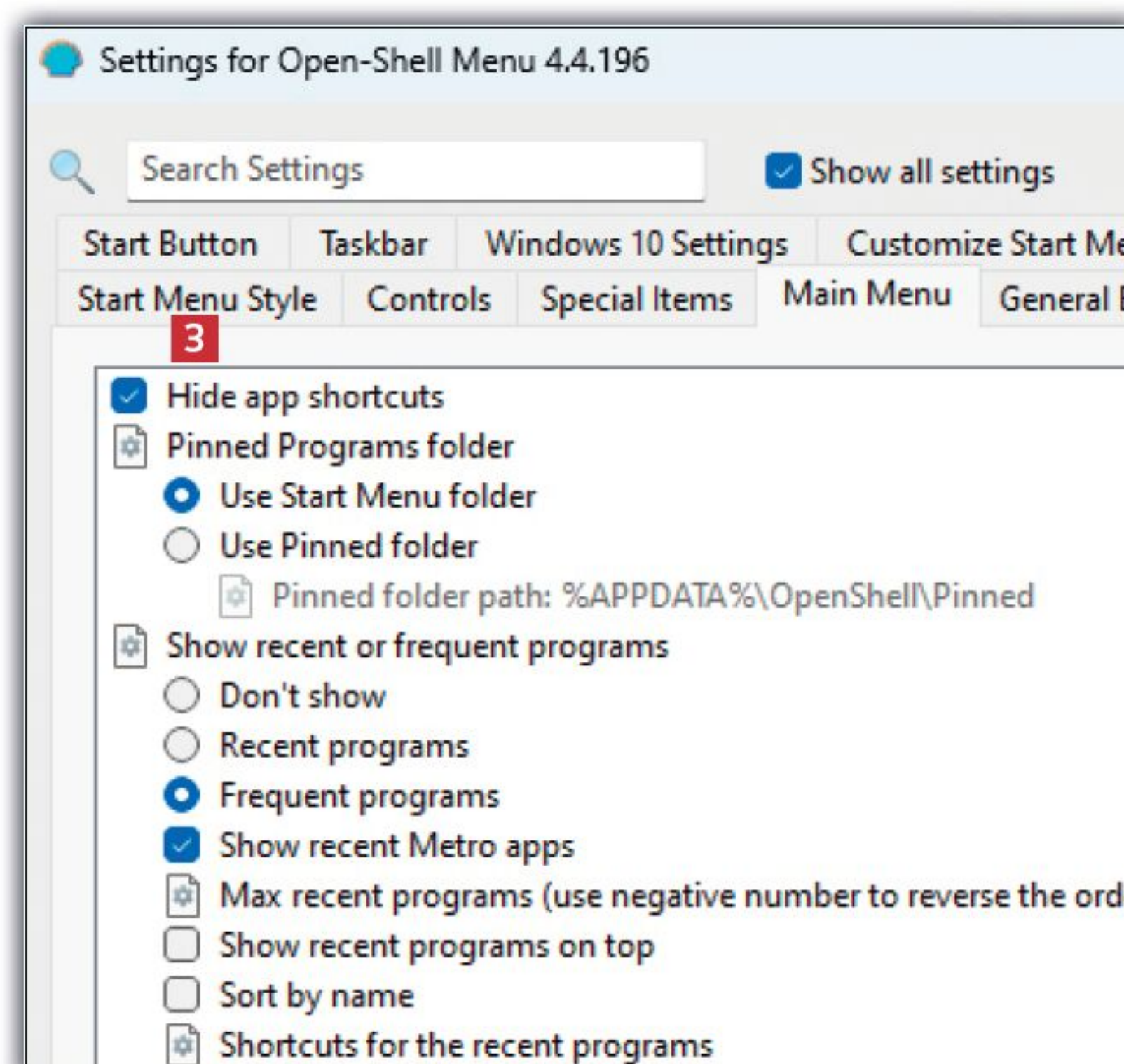
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2520

Slik bytter du startmeny

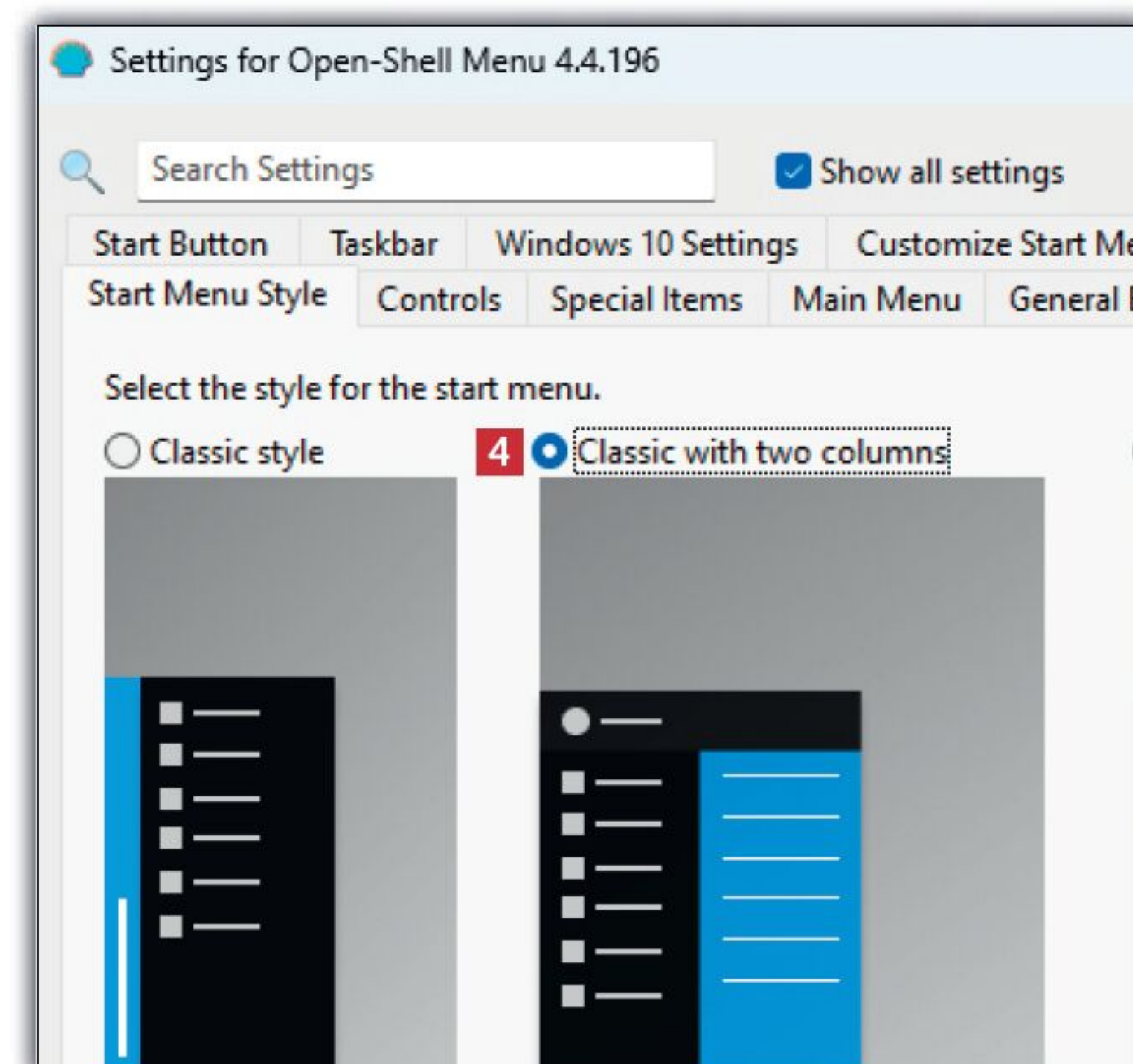
Med Open Shell kan du bytte ut startmenyen i Windows 11 med en ny. Du kan velge mellom en meny som minner om startmenyen i Windows 7, en minimalistisk meny og en enkel startmeny med to kolonner. Her viser vi hvordan du velger sistnevnte.

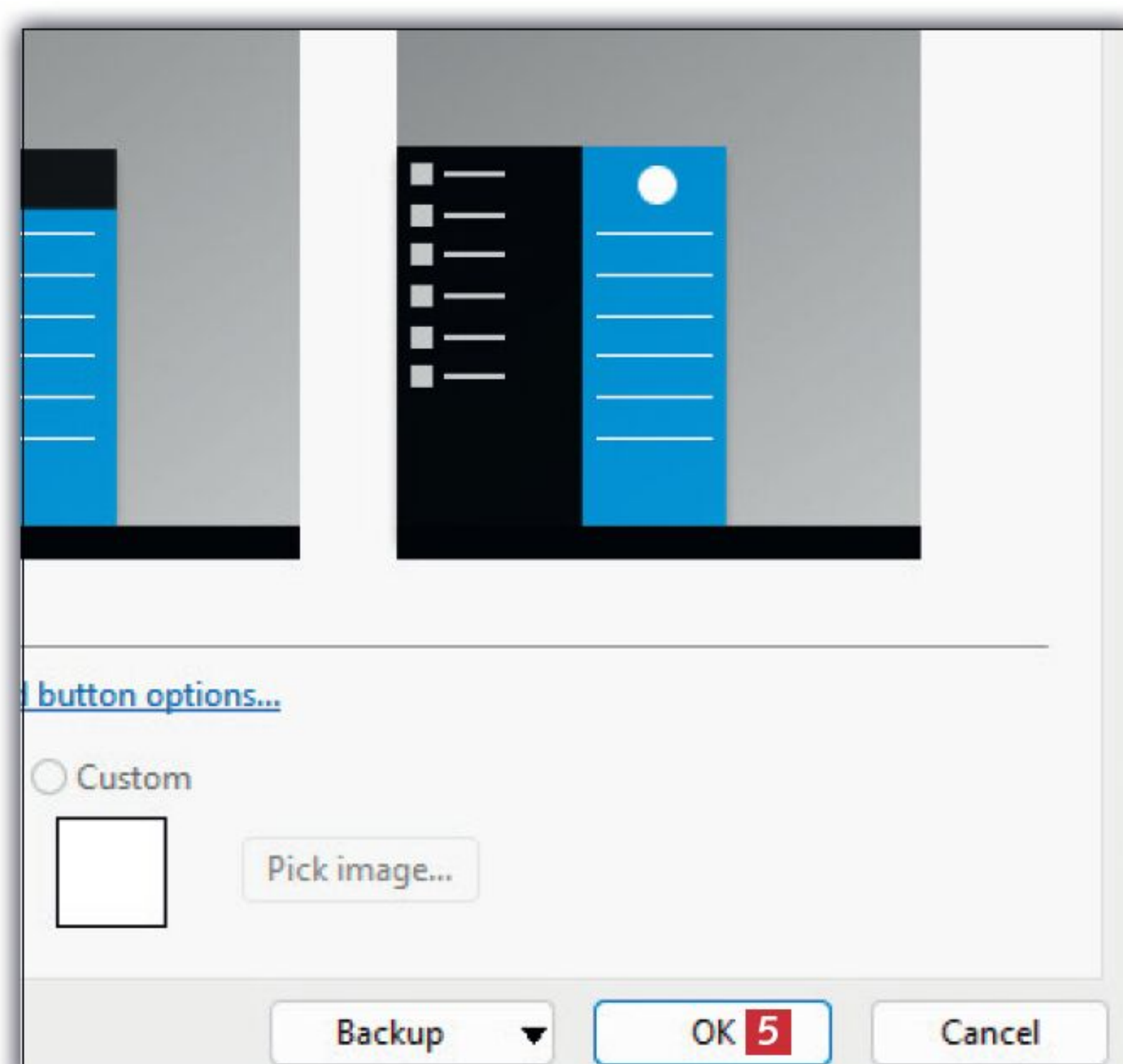
1 Last ned og installer Open Shell fra komputer.no. Høyreklikk på startknappen **1** i oppgavelinjen. Nå ser du en annen høyreklikkmeny enn du pleier. Velg **Innstillinger 2**.

2 Da åpnes hovedmenyen til Open Shell. Klikk på **Start Menu Style 3** øverst i programvinduet.

3 Velg mellom de tre startmenyene. Her velger vi menyen **Classic with two columns**. Klikk i sirkelen **4** ved menyen, slik at den markeres.

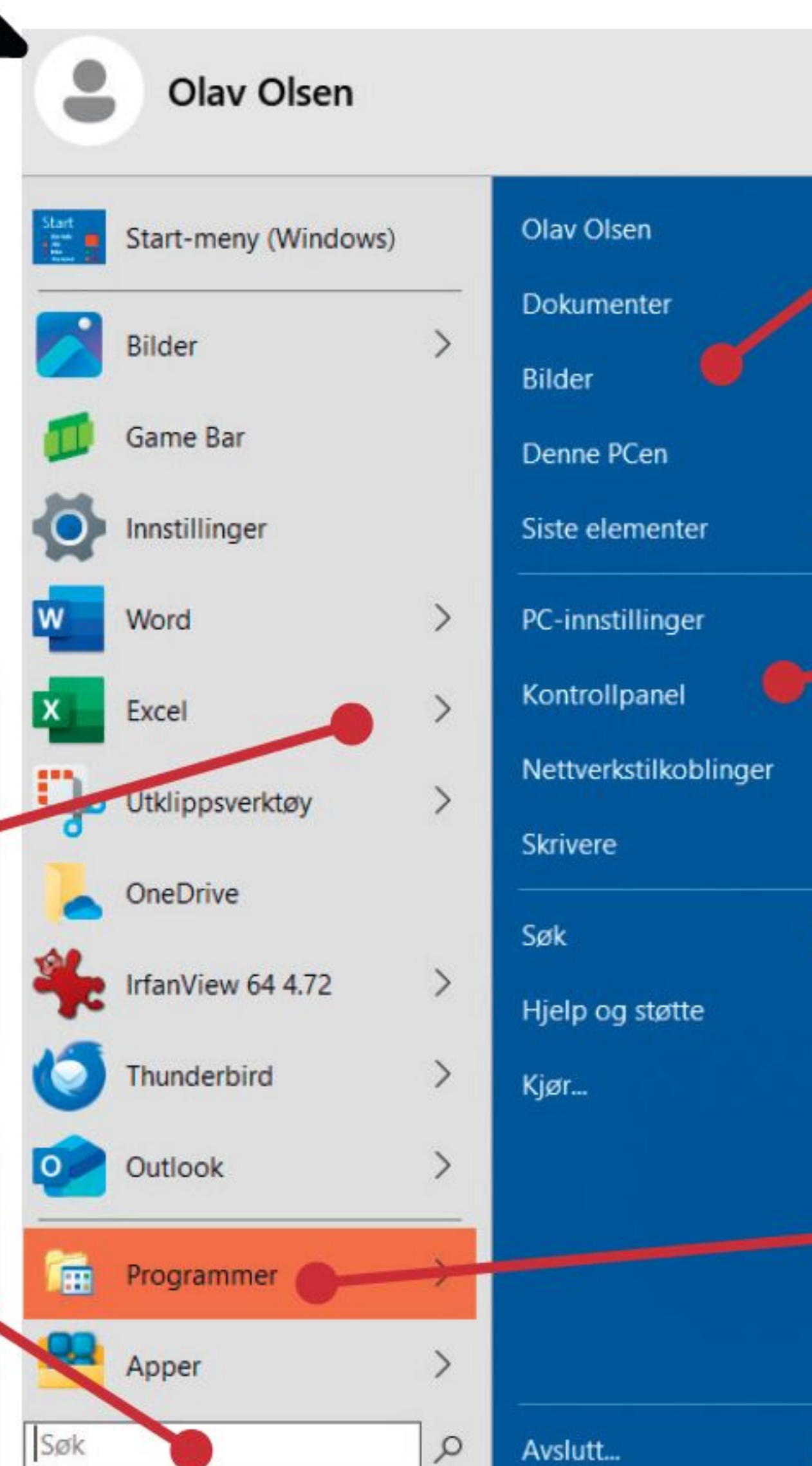

4 Klikk på **OK 5**, så endres startmenyen med det samme. Heretter ser du den nye startmenyen når du klikker på startknappen, eller når du trykker på Windows-tasten.

Utvalgte verktøy
Snarveier til integrerte verktøy og de mest brukte programmene.

Filsøk
Via søkefeltet finner du frem til filer, innstillinger og programmer.

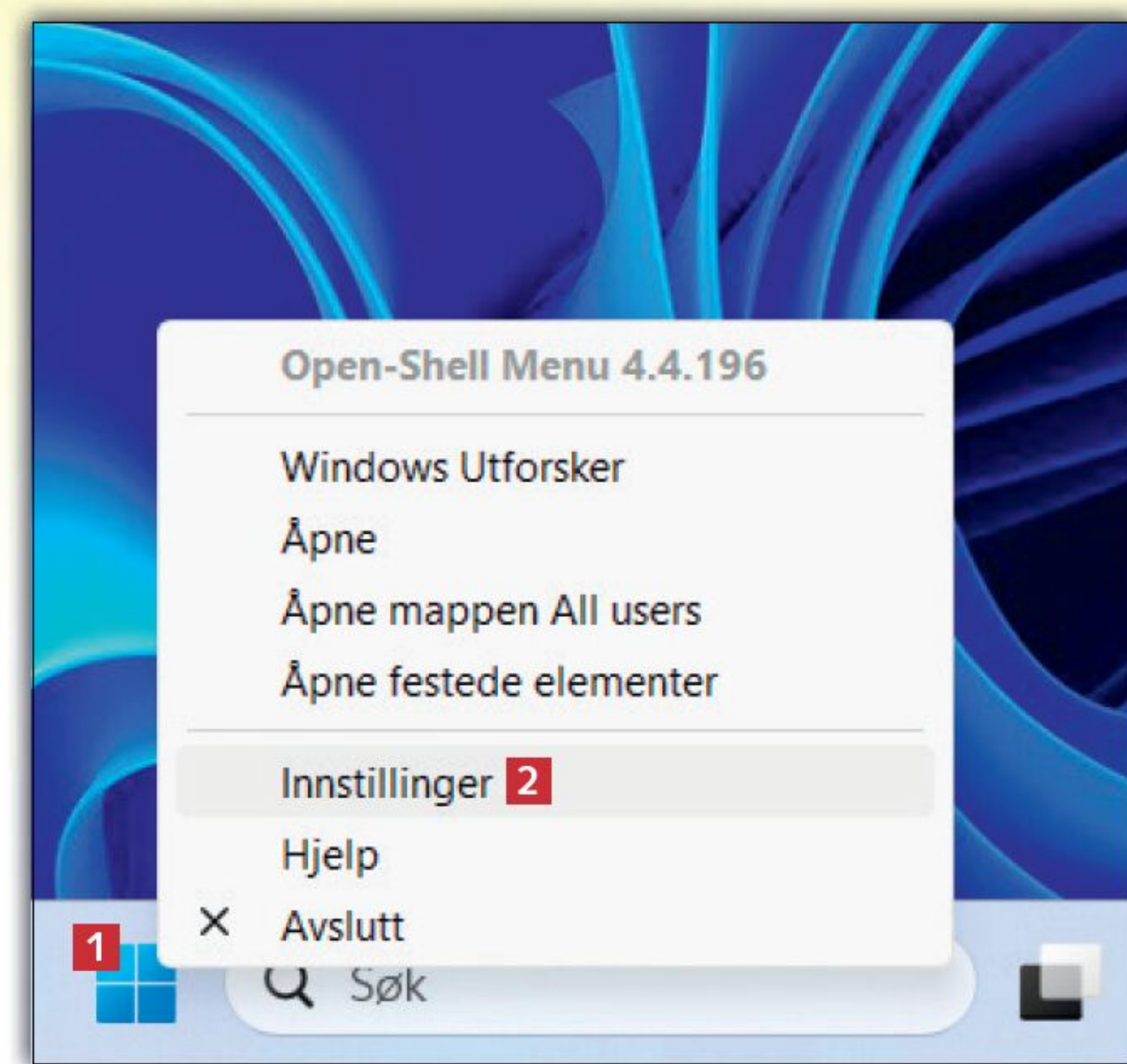
Finn bibliotekene
Her ligger snarveier til bibliotekene.

Åpne innstillingene
Rask tilgang til Kontrollpanel og alle øvrige Windows-innstillinger.

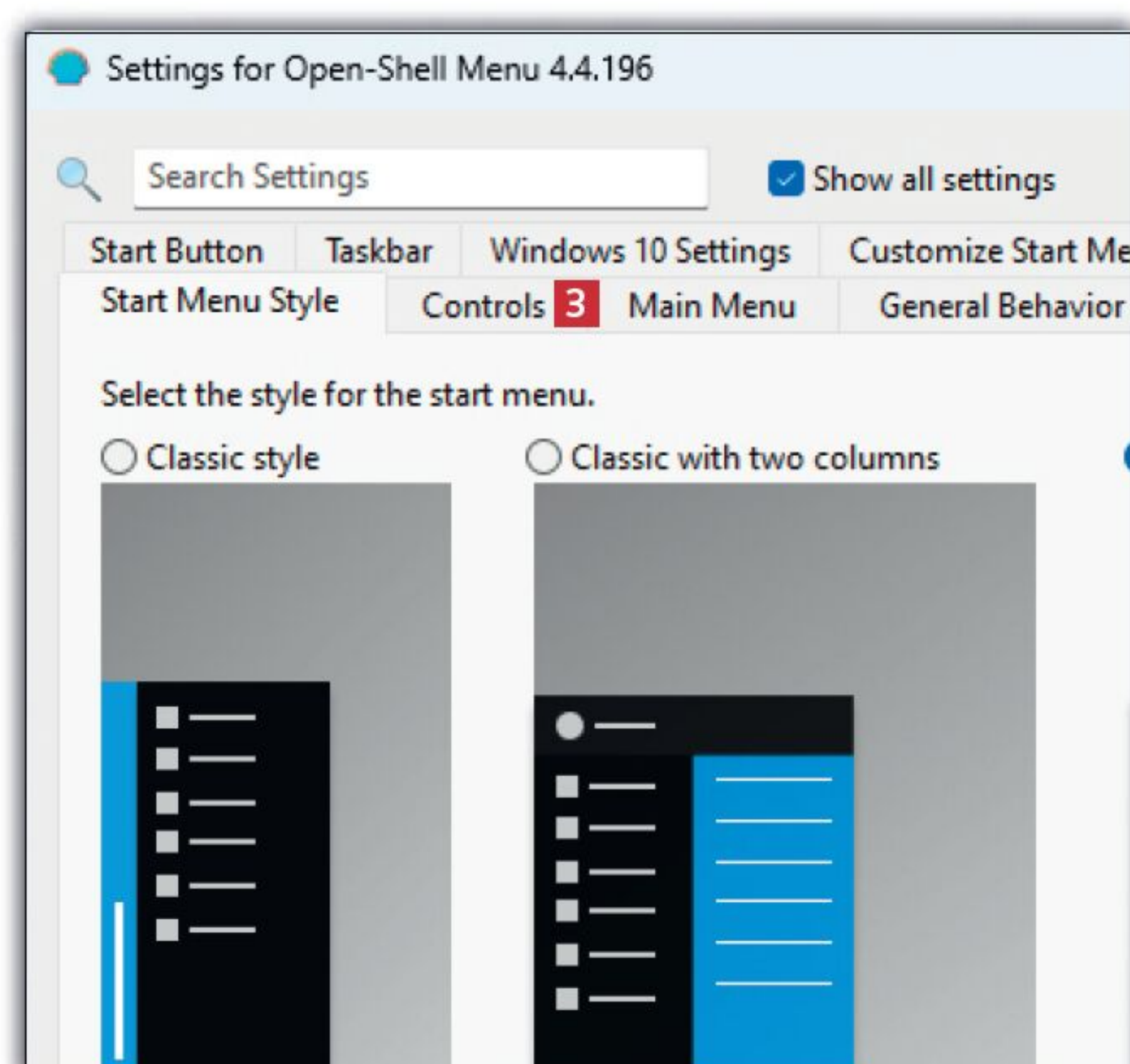
Alle programmer
Klikker du her, ser du en liste med alle programmene på pc-en. Klikk på et program for å åpne det.

Bruk to startmenyer samtidig

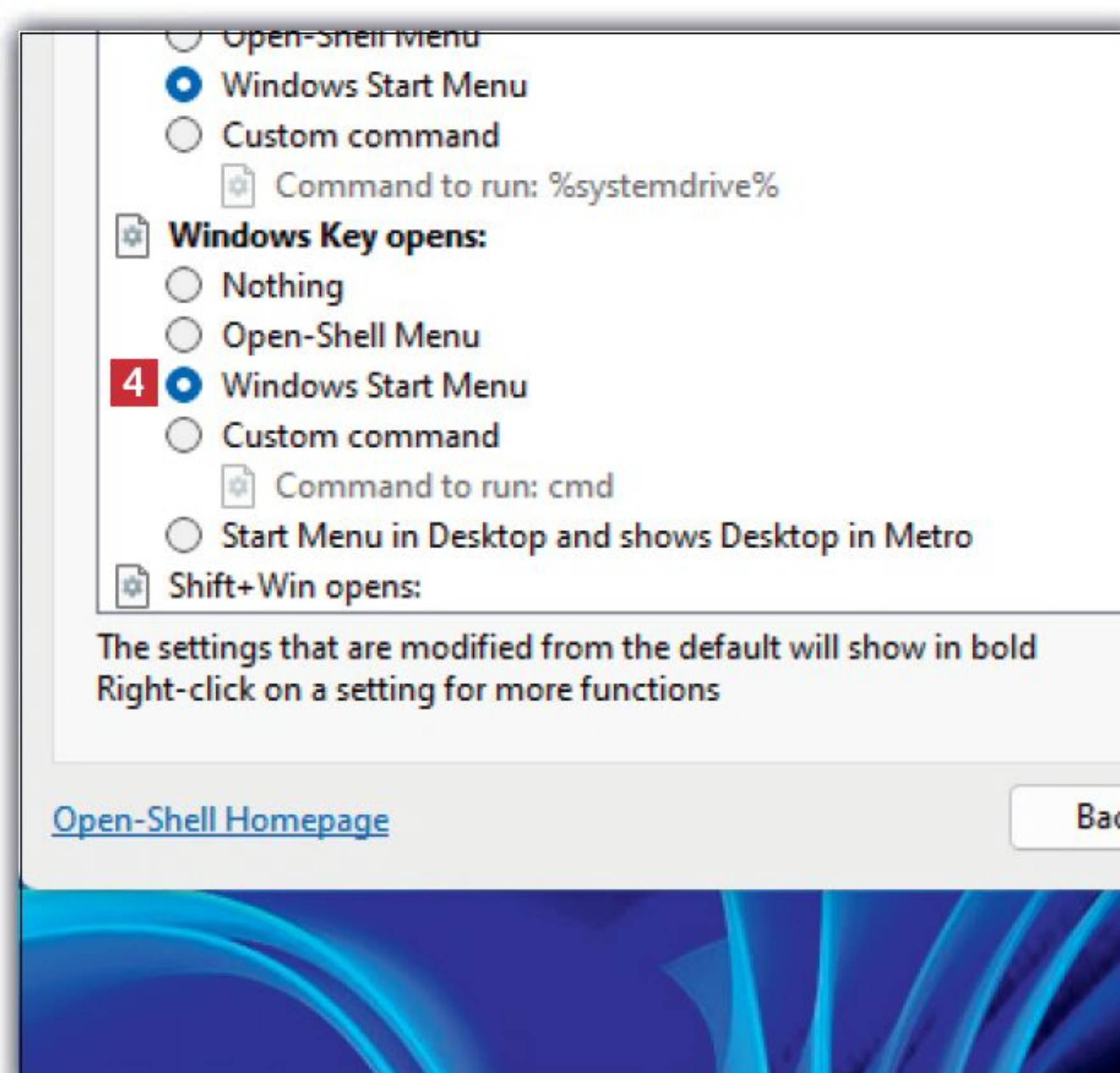
Hvis du skulle få behov for å gå tilbake til den opprinnelige startmenyen i Windows 11, kan du la Open Shell åpne den når du trykker på Windows-tasten. Den nye startmenyen vil fortsatt være den som åpnes når du klikker på startknappen.

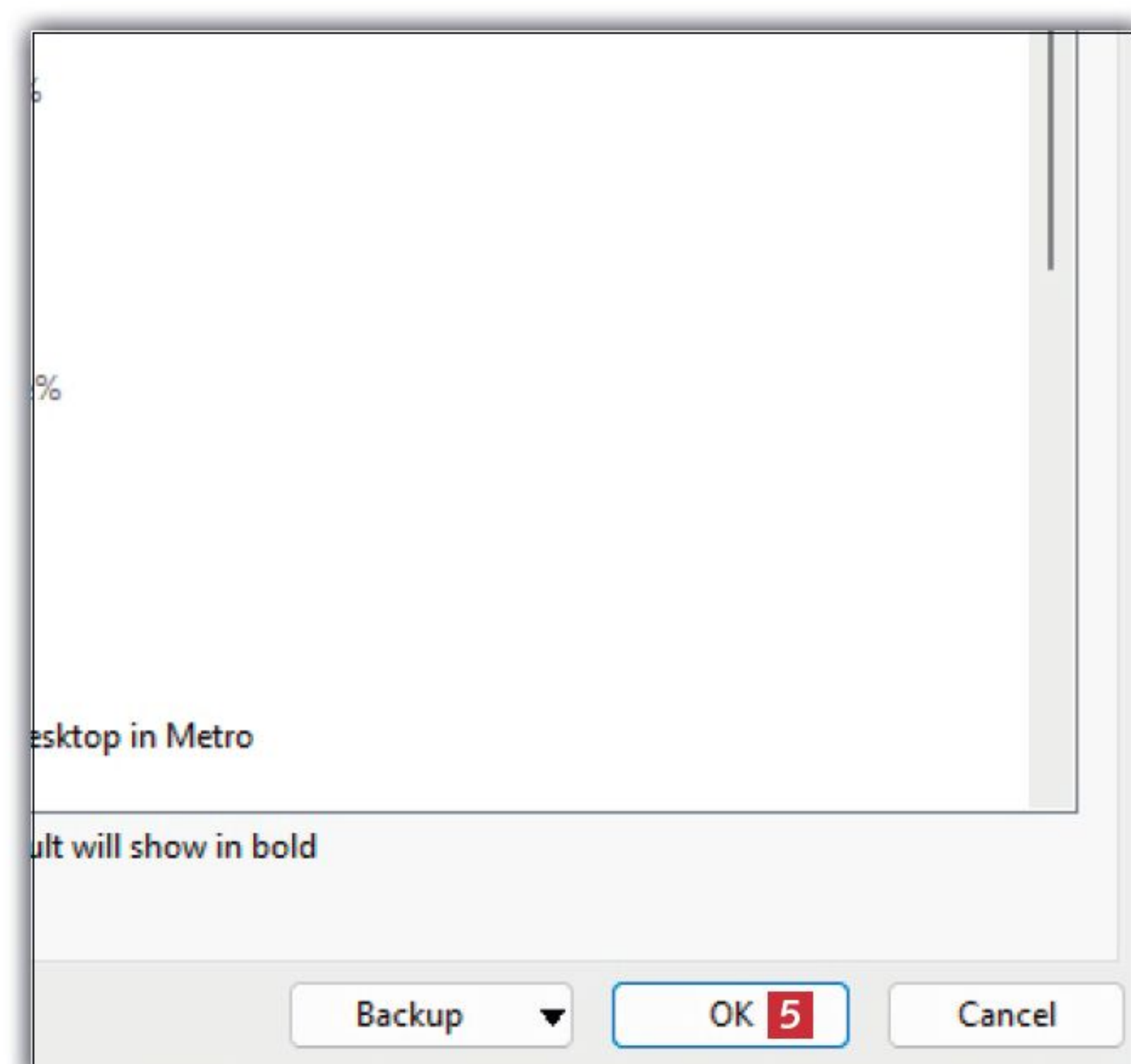
1 Vil du ha to forskjellige startmenyer, høyreklikker du først på startknappen i Windows **1**. Velg **Innstillinger** **2** i menyen som åpnes.

2 Innstillingene for Open Shell åpnes. Klikk på **Controls** **3**.

3 Bla ned til **Windows Key opens**. Klikk i sirkelen **4** ved **Windows Start Menu**, slik at det settes en markering.

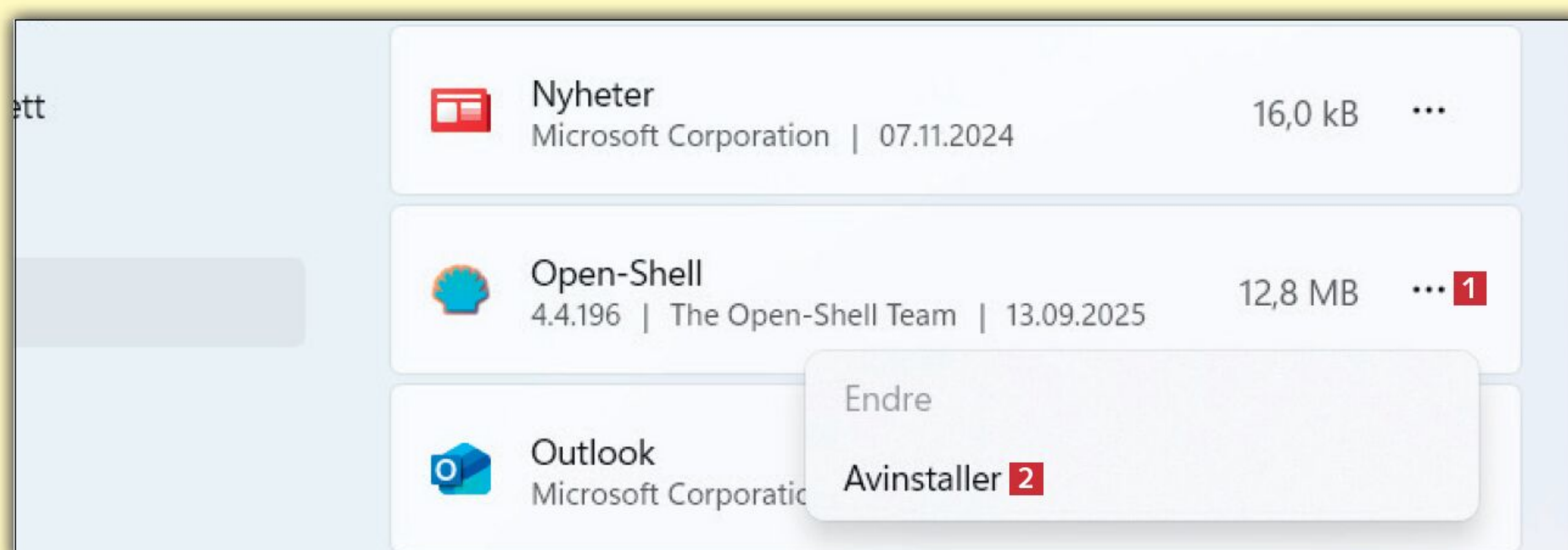

4 Klikk på **OK** **5**. Heretter åpner du den opprinnelige startmenyen fra Windows 11 ved å trykke på Windows-tasten. Den nye startmenyen åpnes når du klikker på startknappen.

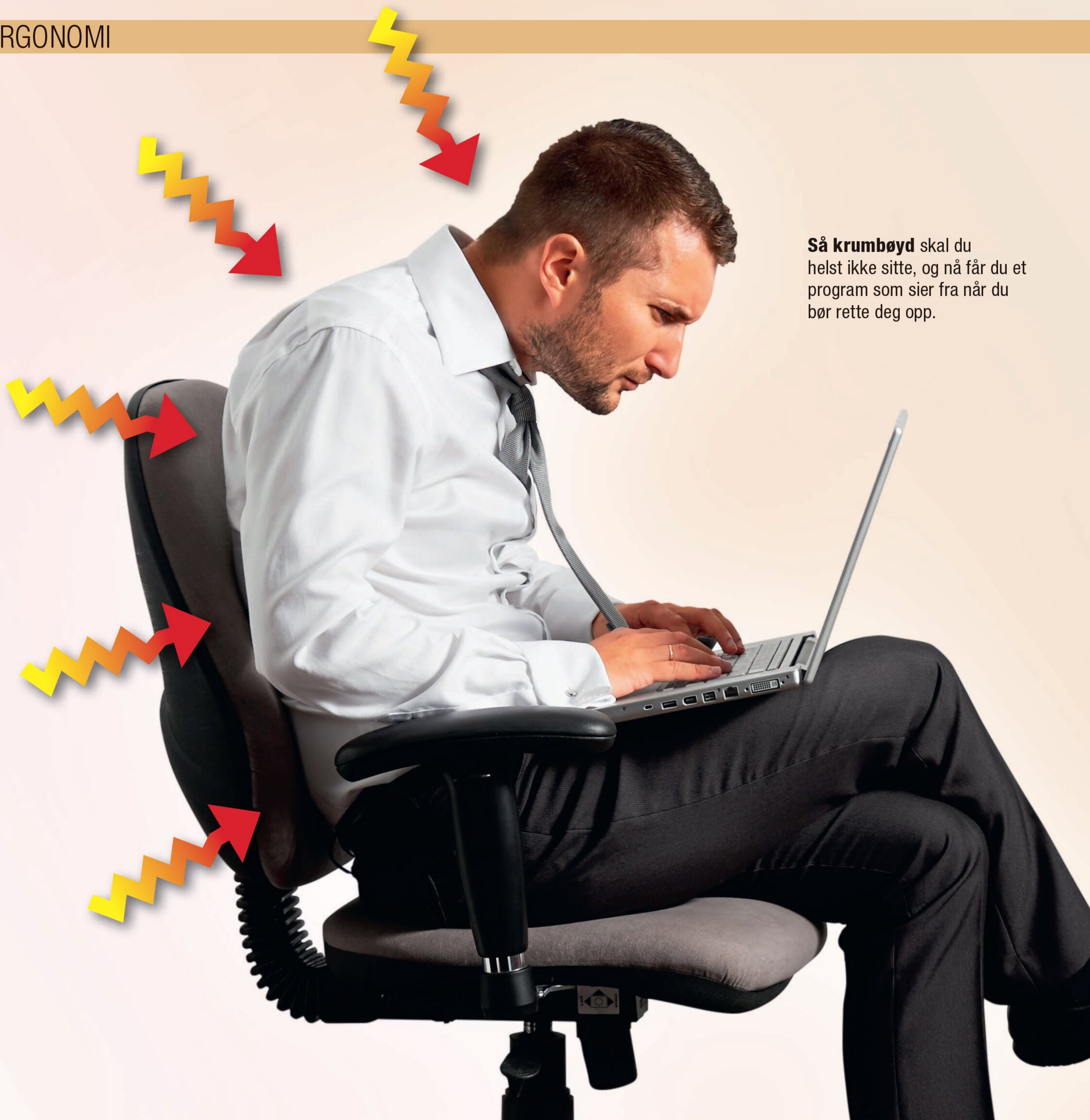
Foretrekker du likevel startmenyen fra Windows 11?

Det finnes ikke en knapp i Open Shell som automatisk gjenoppretter den gamle startmenyen, hvis du angrer endringene eller bare savner den opprinnelige startmenyen fra Windows 11.

I stedet må du avinstallere Open Shell. Det gjør du ganske enkelt med Windows' eget verktøy for avinstallering av programmer.

1 I Windows' søkefelt skriver du **Installerte apper** og trykker på **Enter**. Da åpnes Windows-verktøyet for å avinstallere programmer. Bla ned til **Open-Shell**, og klikk på de tre prikkene **1** ved navnet. Klikk på **Avinstaller** **2** fulgt av **Avinstaller** en gang til i vinduet som åpnes. Følg veiviseren som åpnes, for å gjennomføre handlingen.

Så krumbøyd skal du helst ikke sitte, og nå får du et program som sier fra når du bør rette deg opp.

4 tips til riktig sittestilling foran pc-skjermen

1 Plasser skjermen i riktig høyde

Sørg for at pc-skjermen er i øyehøyde, slik at du slipper å bøye hodet opp eller ned for å se den skikkelig.

2 La armene hvile vinkelrett på bordet

Skrivebordet bør ha en høyde som gjør at underarmene kan hvile vannrett på bordplaten, mens albueene har en vinkel på 90 grader.

3 Sett deg godt tilbake i stolen

Ryggen har det best når du ikke bøyer deg inn over bordet. Len deg tilbake, slik at korsryggen hviler godt mot stolryggen.

4 Bruk eksternt tastatur

Har du en bærbar pc, kan et eksternt tastatur være nyttig. Da blir det lettere å plassere både tastatur og skjerm ergonomisk riktig.

SLIK HAR RYGGEN DET BEDRE:

Riktig sittestilling gjør livet bedre

Det er lett å glemme den gode sittestillingen når vi er konsentrert om noe på skjermen. Det kan du rette opp med et nettkamera og programmet SitApp.

Journalist
Steffen Nielsen

Ergonomi og helse er neppe det første du tenker på når du setter deg til foran datamaskinen. Du er som regel fokusert på å få unna selve arbeidsoppgavene du skal i gang med. Deretter er kanskje utfordringen å gjøre dem mest mulig effektivt og uten for mange avbrudd og forstyrrelser. Å passe på at man sitter noenlunde riktig, kommer gjerne langt ned på listen.

En vennlig pekefinger

Vi vet jo at helse og sittestilling bør prioriteres når vi jobber med skjerm og pc. Ryggproblemer er en folkesykdom, og god ergonomi er avgjørende for å holde seg frisk og sterk så lenge som mulig.

Men det er selvsagt ikke mulig å bruke mye mental energi på hele tiden å huske å rette seg opp i stolen. Det går utover effektiviteten hvis du blir for opptatt av hvordan

du sitter. Samtidig er riktig holdning så avgjørende at det bør tas på alvor. Vi trenger kort sagt en vennlig pekefinger som minner oss på å sitte ordentlig. Det høres kanskje litt belærende ut, men programmet SitApp er faktisk en ganske underholdende pekefinger – som det til og med kan være litt underholdende å ha på maskinen.

Rødt varsel

SitApp passer på at du ikke synker sammen, som mange av oss gjerne gjør. Programmet benytter nemlig maskinens nettkamera til å følge med på om du sitter slik ekspertene anbefaler. For at det skal fungere, må programmet først lære seg hvordan akkurat du sitter.

Den prosessen er en opplevelse i seg selv. Nettkameraet tar nemlig en serie med bilder av deg både når du sitter riktig, og når du har sunket sammen foran skjermen. På den måten lærer SitApp å se forskjell på dine gode og dårlige sittestillinger. Når du senere setter deg for å jobbe ved maskinen, får du en

advarsel dersom programmet via kameraet oppdager at du ikke sitter som du burde. Advarselen vises som en rød sirkel oppe i høyre hjørne på skjermen.

Når du har rettet deg opp og igjen sitter som du bør og skal, blir sirkelen oppe i hjørnet grønn.

Bruk hurtigtaster mest mulig

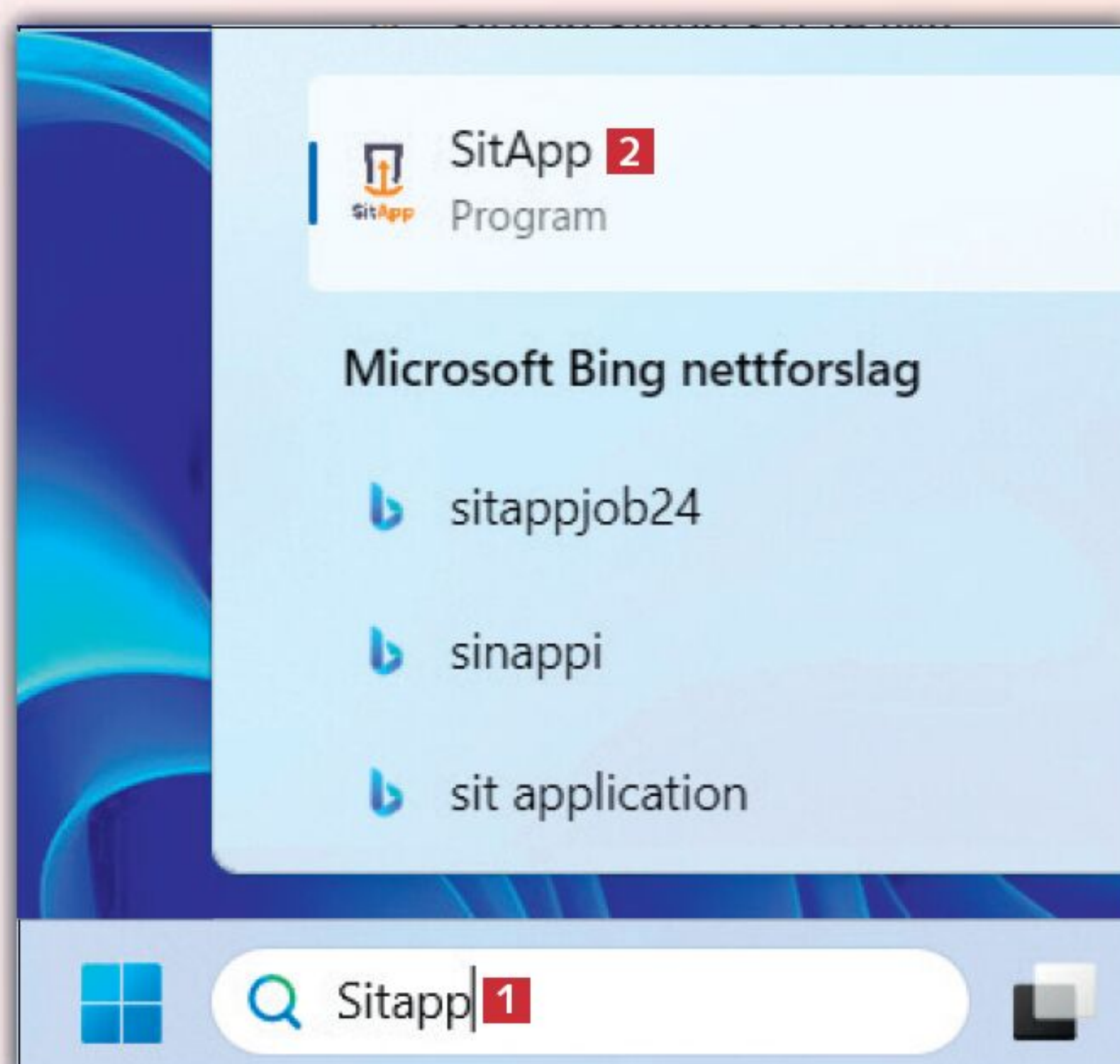
Det er ingen hemmelighet at utstrakt bruk av mus kan belaste både hender og armer. Vurder å bruke tastaturet til oppgaver du vanligvis løser med musen. På denne adressen får du god oversikt over hurtigtaster: komputer.no/hurtigtaster

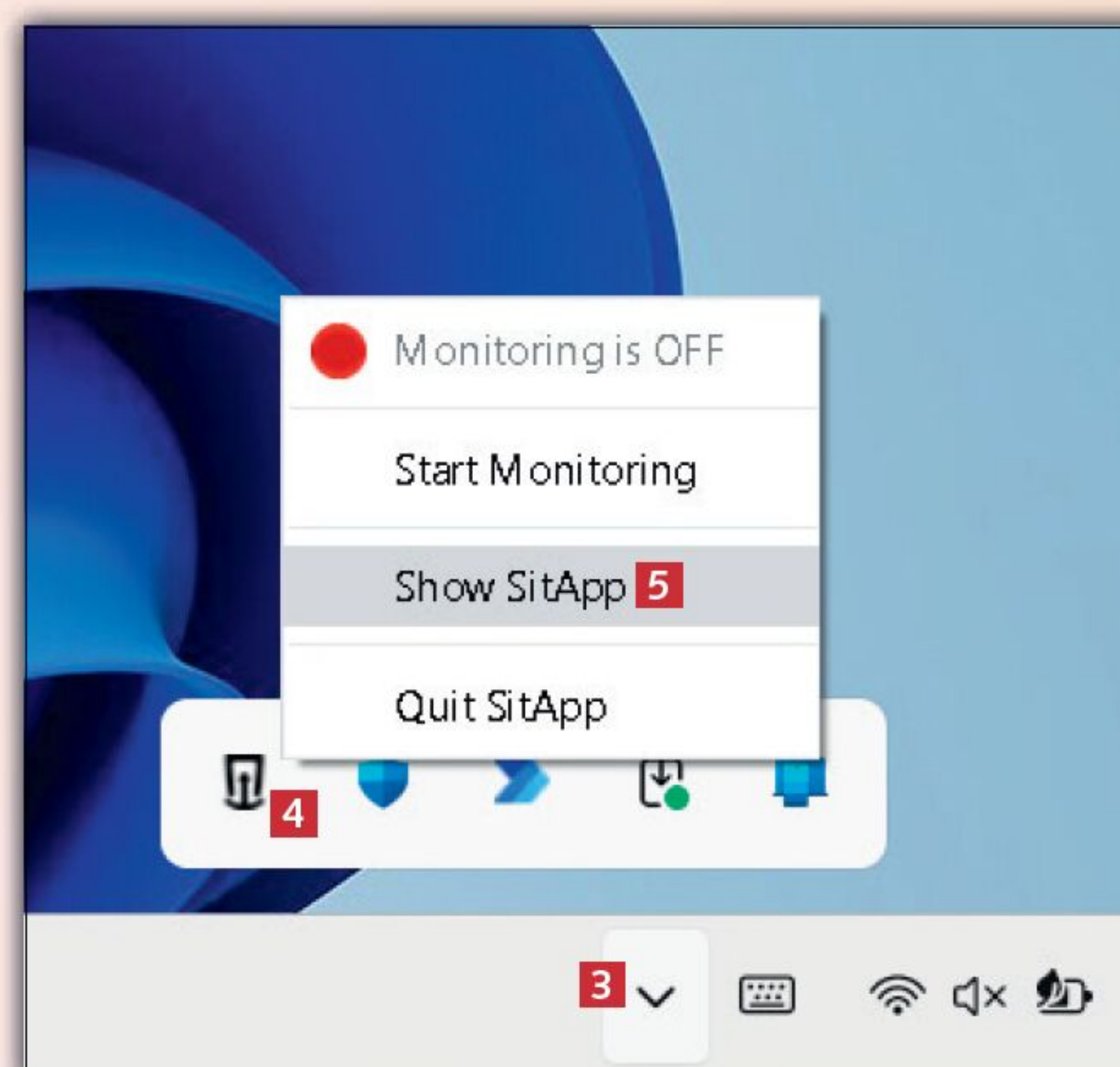

Slik kan programmet bidra til en bedre sittestilling

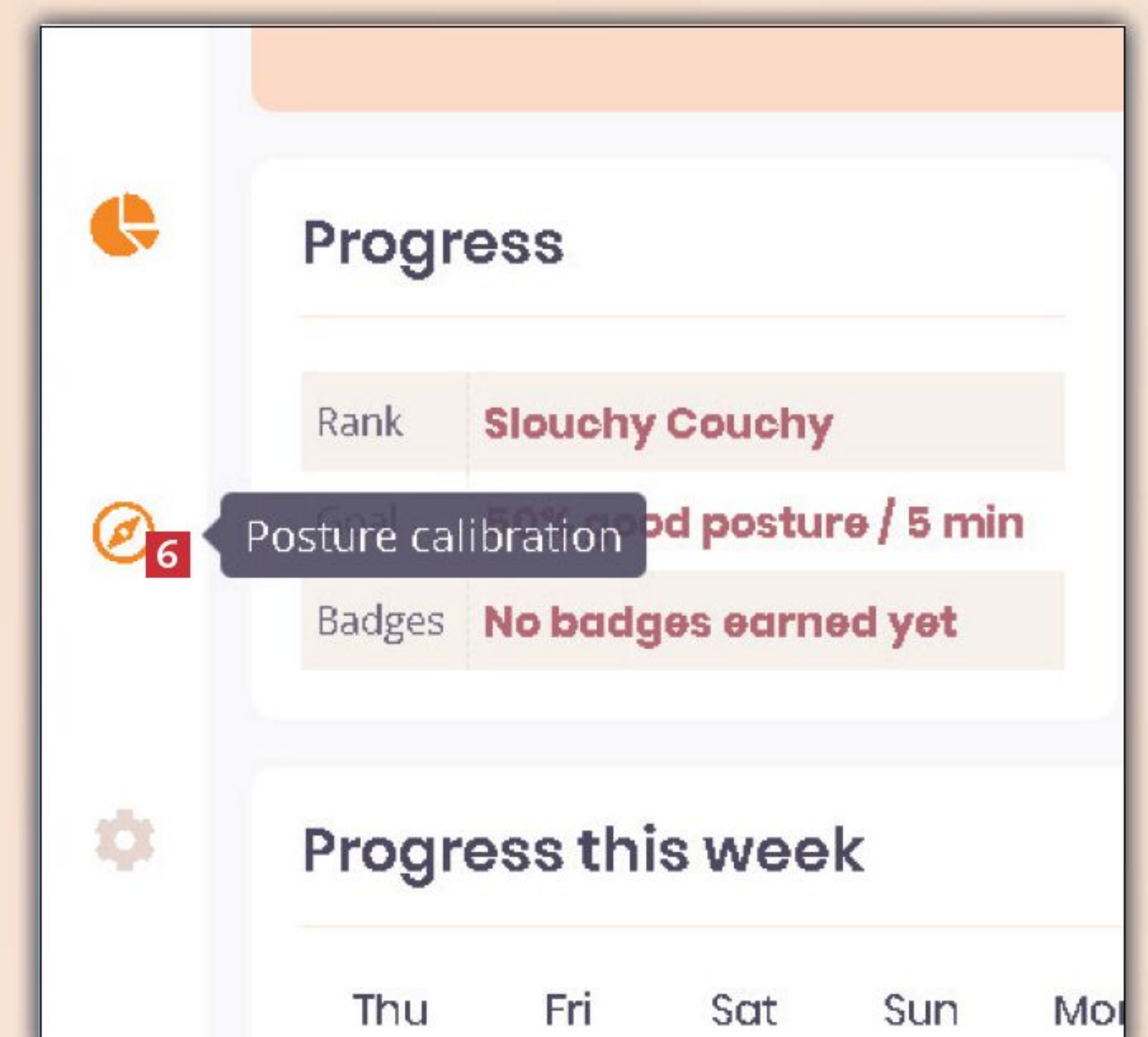
SitApp-programmet må først trenes opp ved hjelp maskinens nettkamera. Deretter følger det med og passer på at du sitter riktig i stolen.

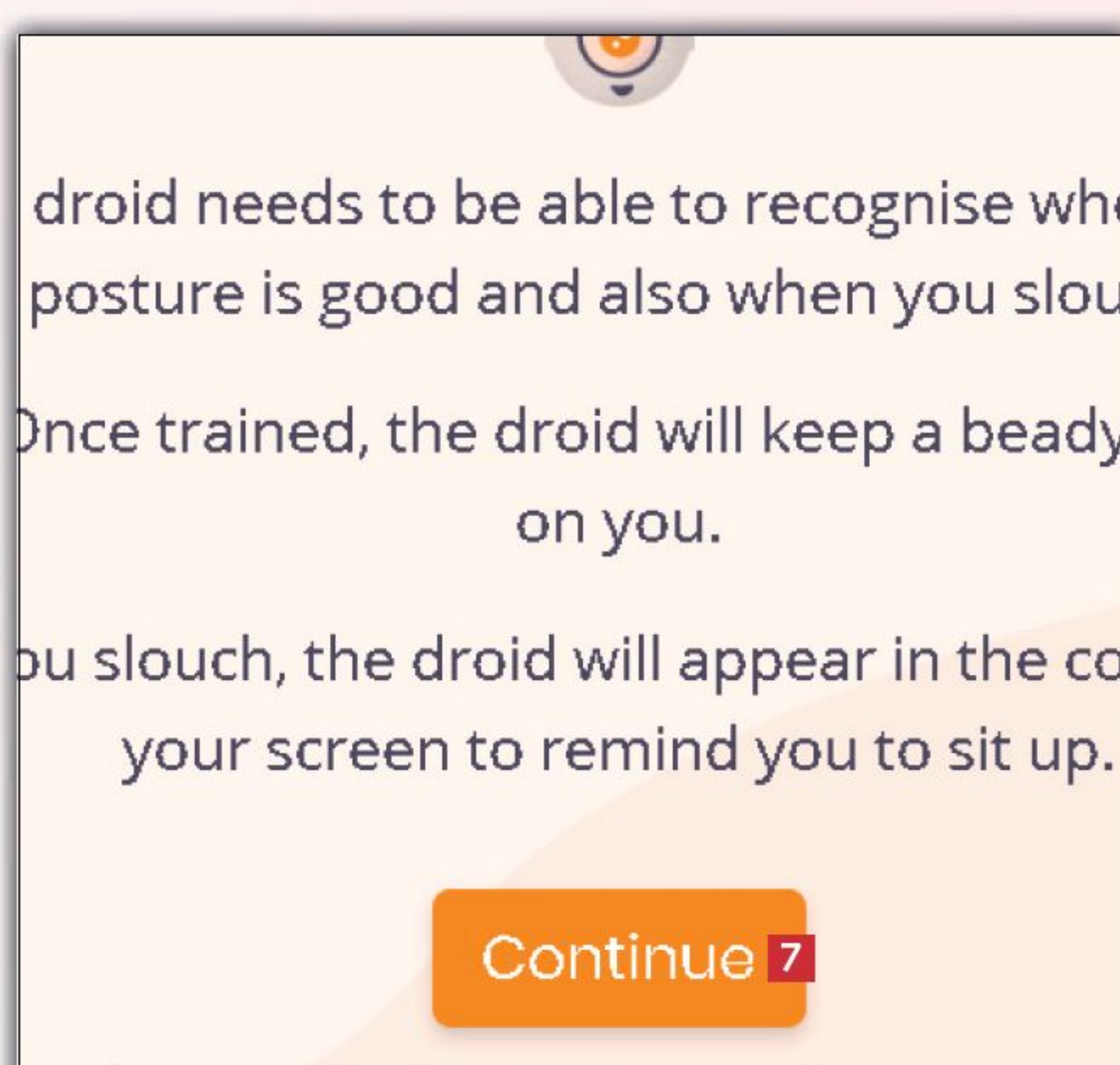
1 Last ned og installer programmet. Skriv **Sitapp** **1** i søkefeltet, og klikk på resultatet ved samme navn **2**.

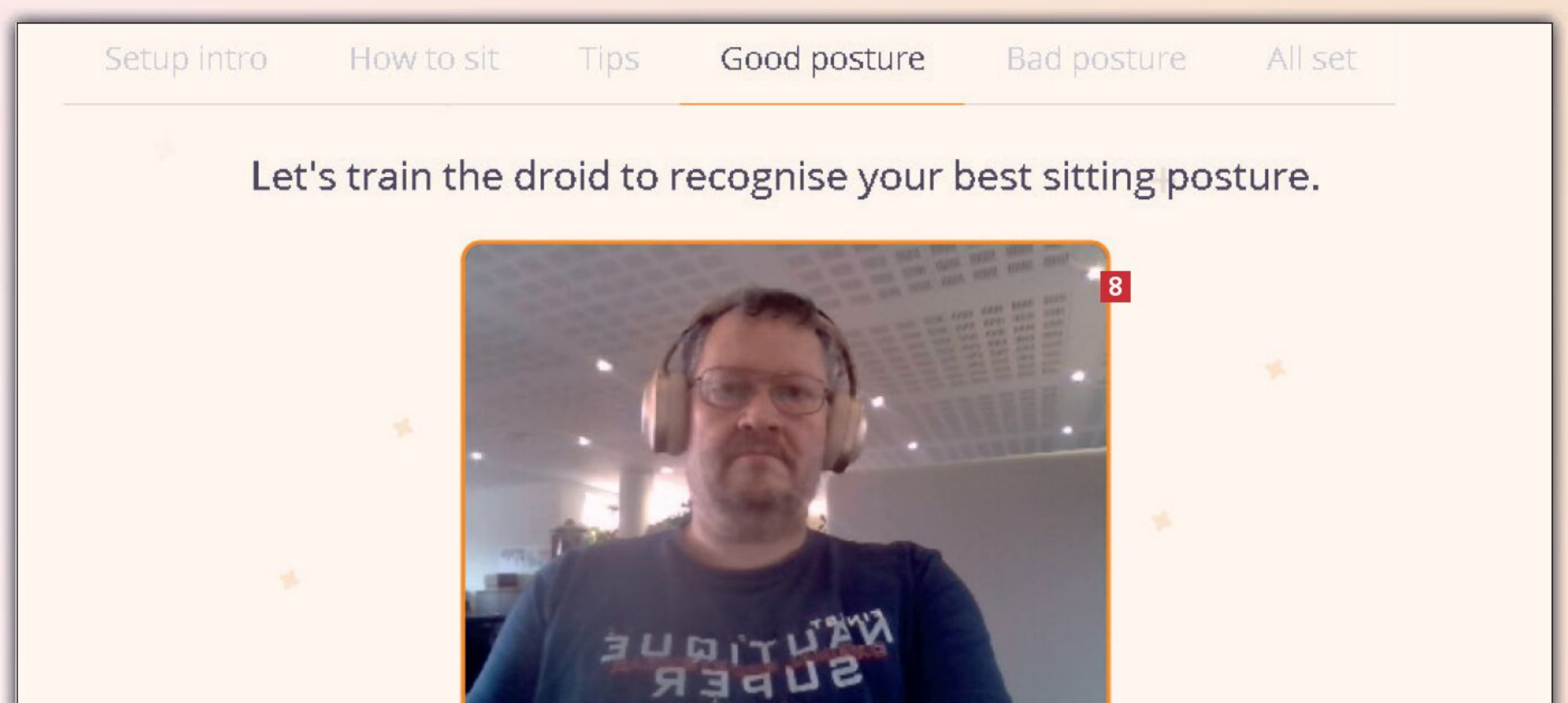
2 Hvis ikke programvinduet åpner av seg selv, klikker du på pilen **3**. Høyreklikk på ikonet **4**, og velg deretter **Show SitApp** **5**.

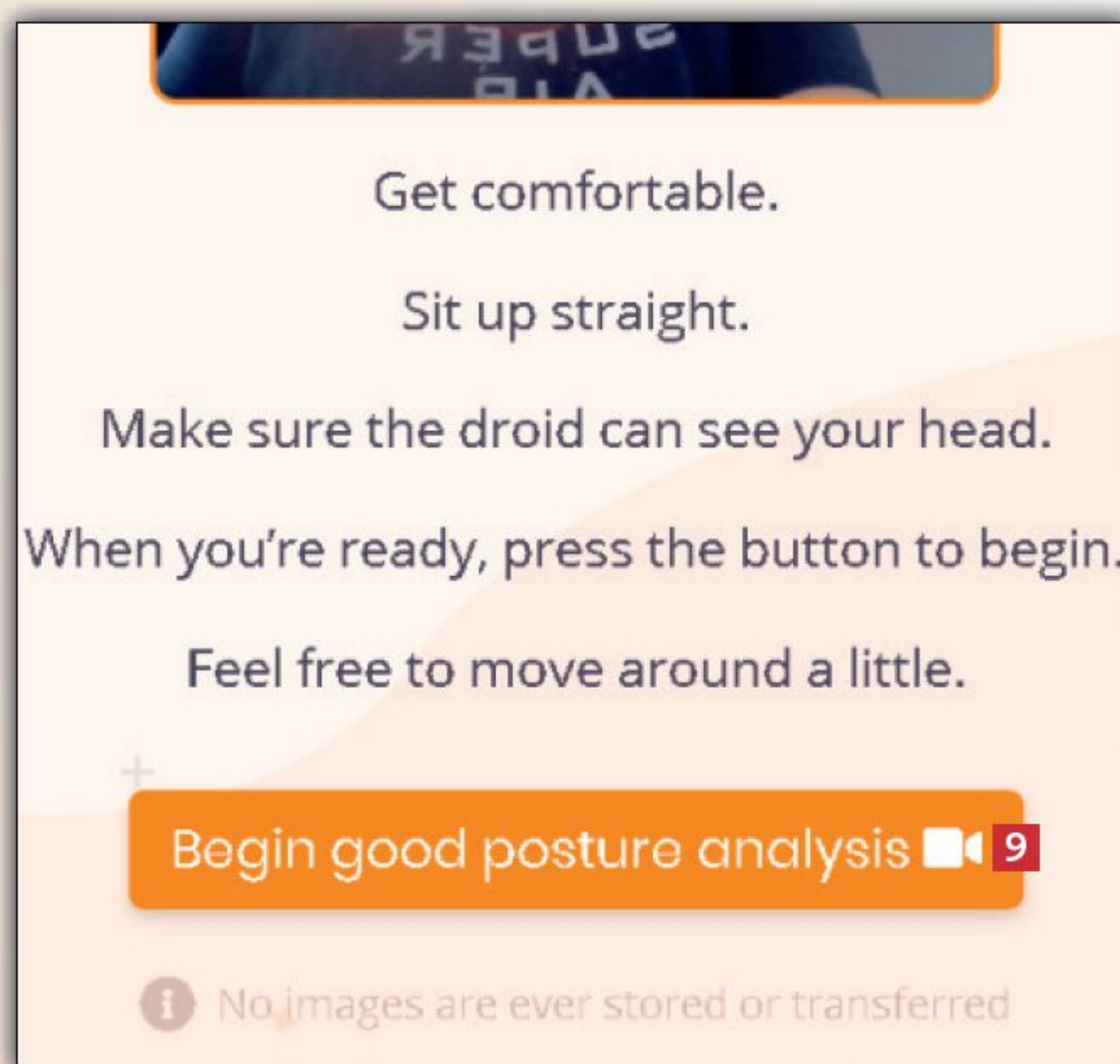
3 Klikk på ikonet **6** for **Posture calibration** til venstre i vinduet. Det kan være at innstillingsvinduet åpnes av seg selv. I så fall kan du hoppe over dette trinnet.

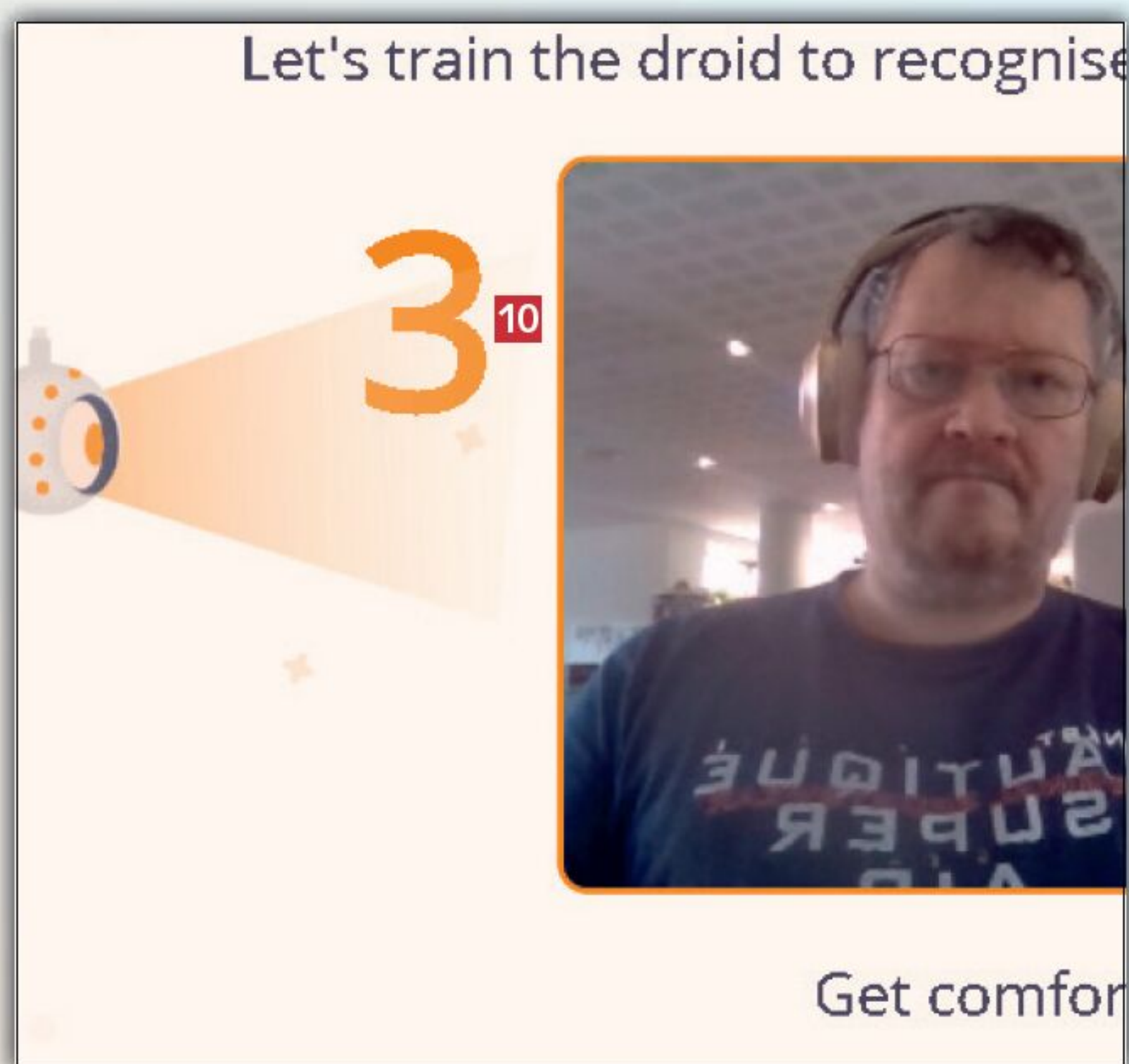
4 I dette og de neste to vinduene kommer programmet med noen tips på engelsk. Klikk på **Continue** **7** i hvert av de tre vinduene.

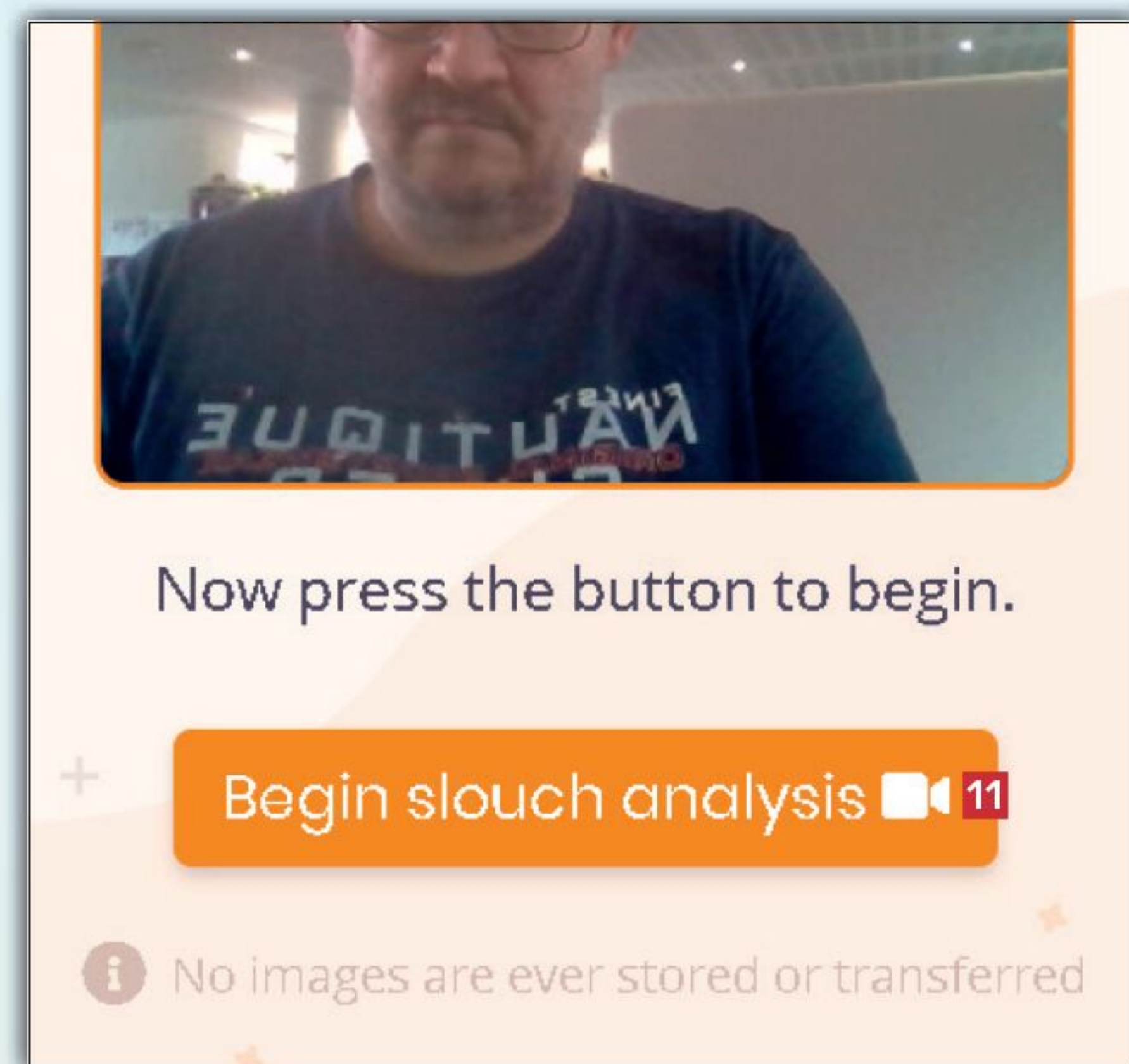
5 Bildet fra nettkameraet vises i en ramme **8**. Nå skal du demonstrere god sittestilling for programmet. Rett deg opp, og sørg for at hodet vises i øverste halvdel av rammen.

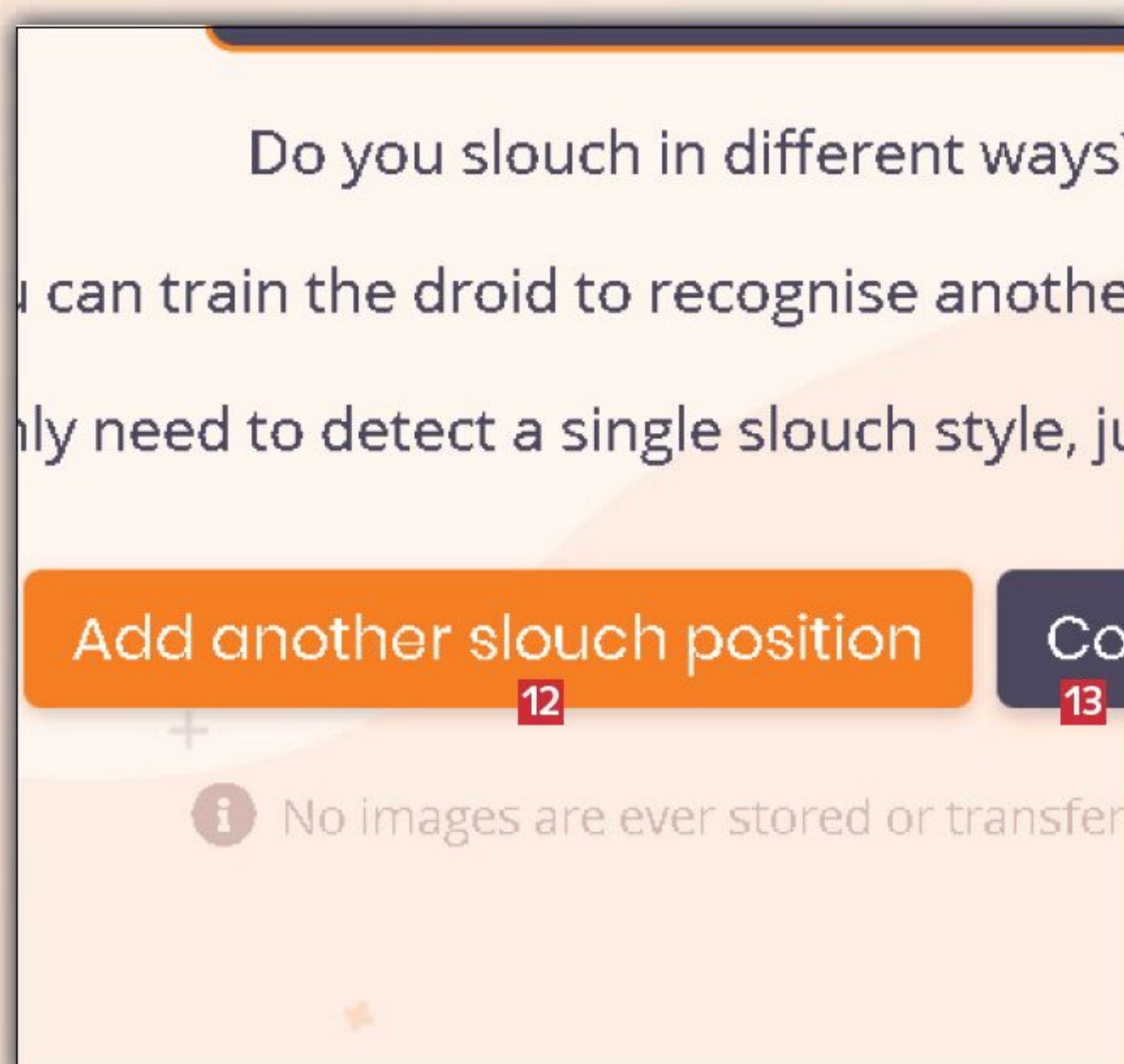
6 Klikk på **Begin good posture analysis** ⁹. Deretter starter programmet analysen av den gode sittestillingen.

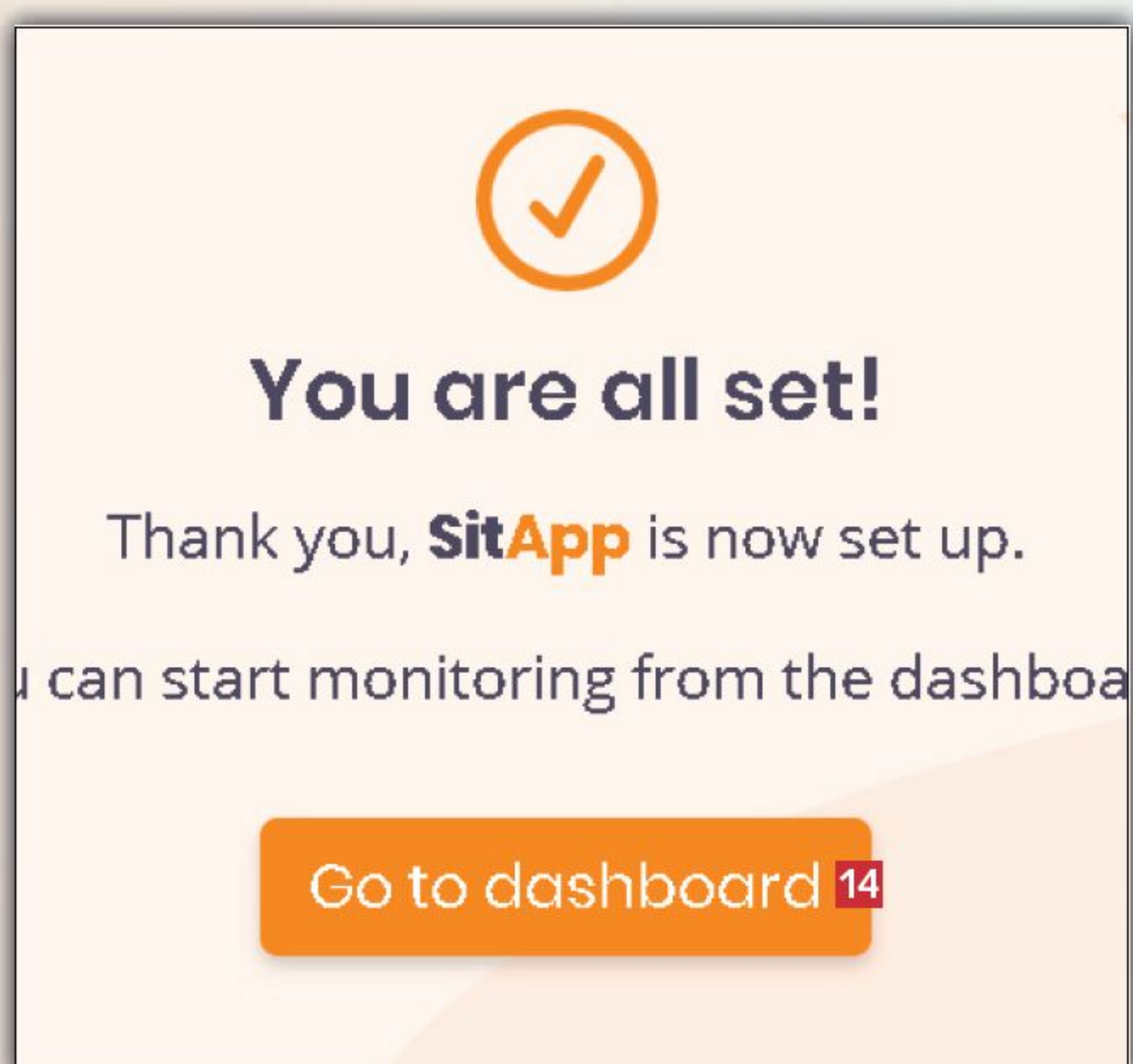
7 Nå teller programmet ned fra fem ¹⁰ og tar bilder av deg når du sitter riktig. Beveg deg gjerne litt i stolen underveis, slik at SitApp lærer flere av din gode stillinger.

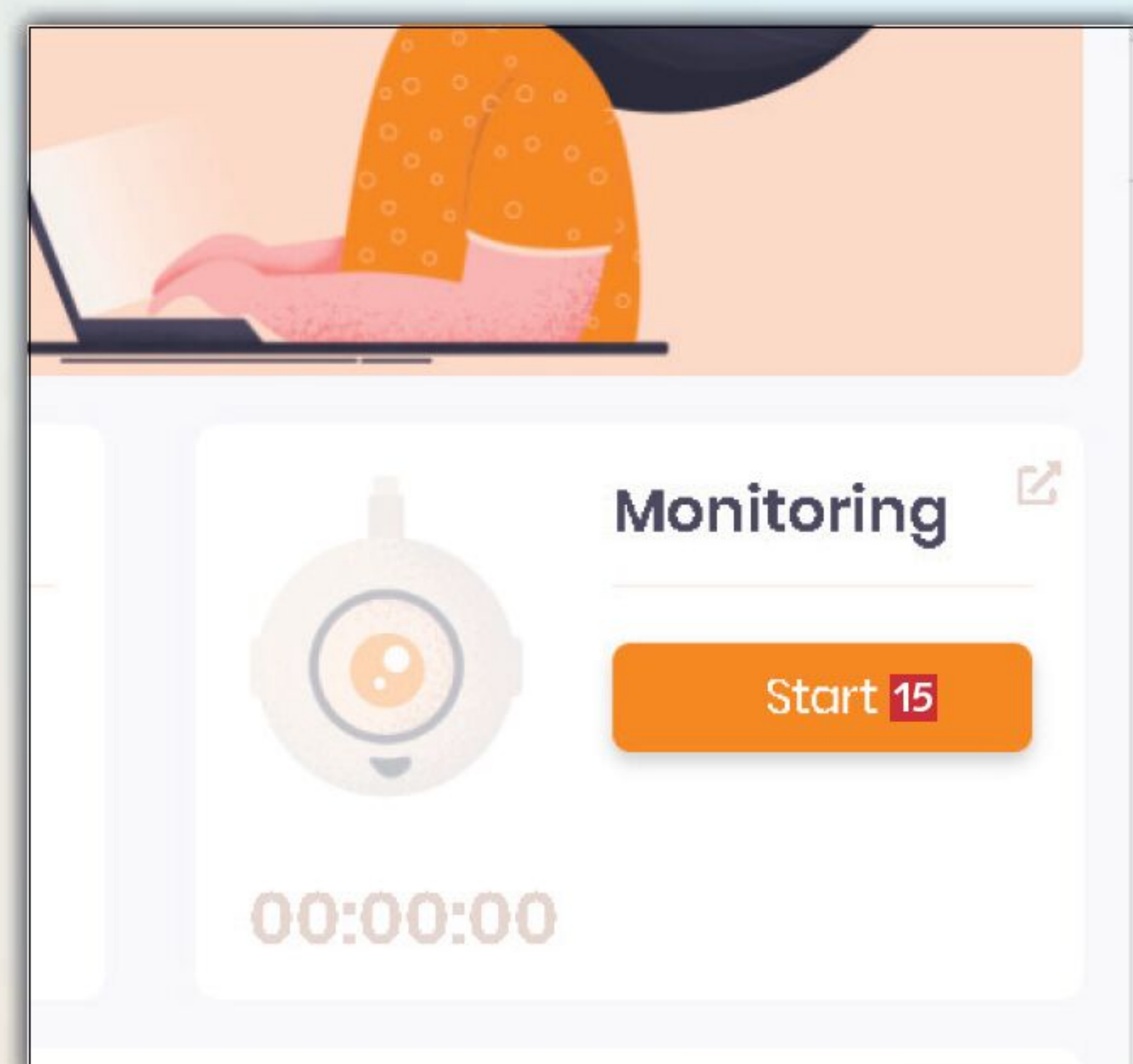
8 Klikk på **Continue** når programmet er ferdig. Nå skal du innta en dårlig sittestilling (for eksempel ved å synke sammen i stolen), før du klikker på **Begin slouch analysis** ¹¹.

9 Etterpå kan du vise programmet enda en dårlig sittestilling med **Add another slouch position** ¹². Avslutt med et klikk på **Continue** ¹³.

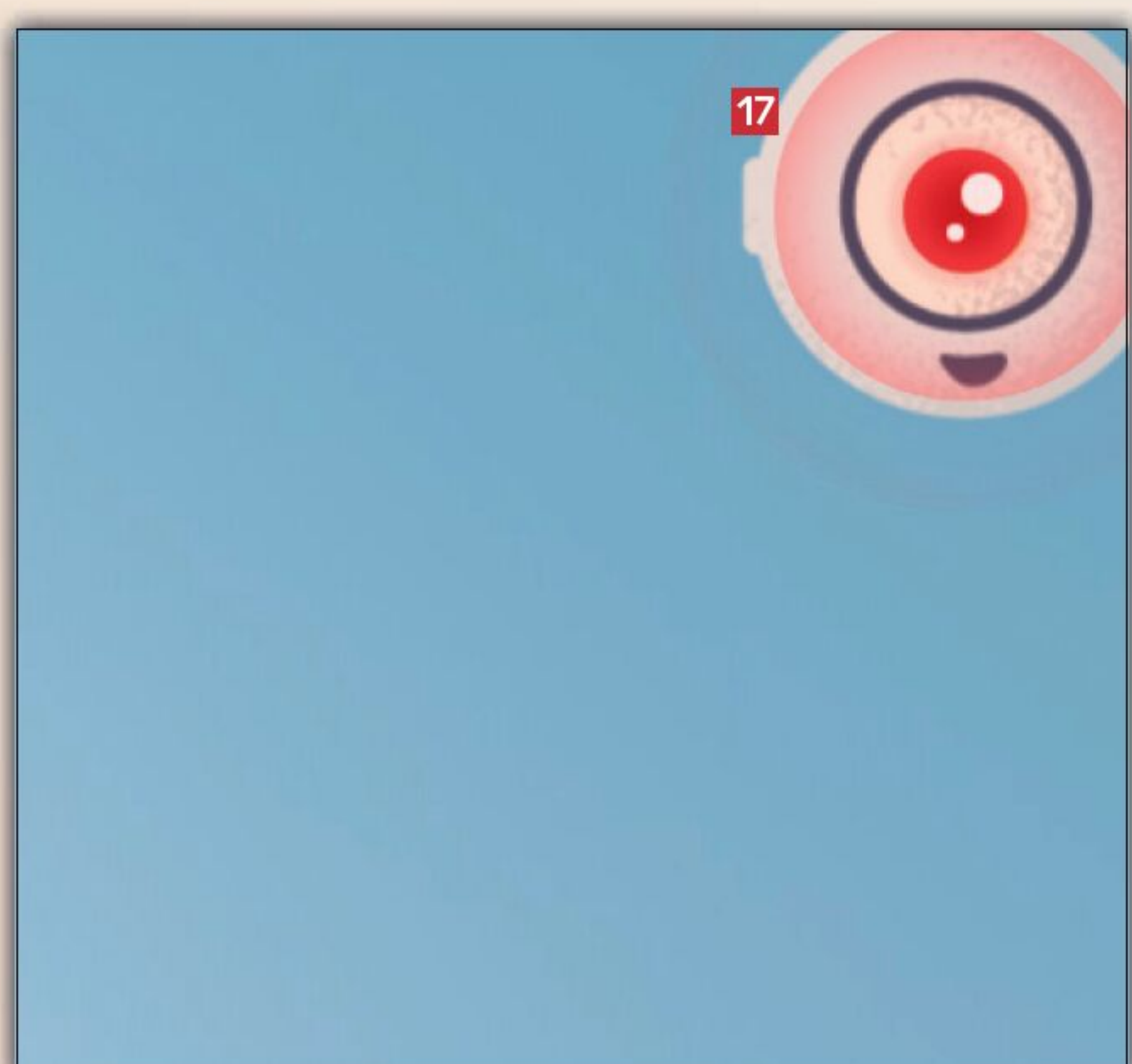
10 I dette vinduet klikker du på **Go to dashboard** ¹⁴.

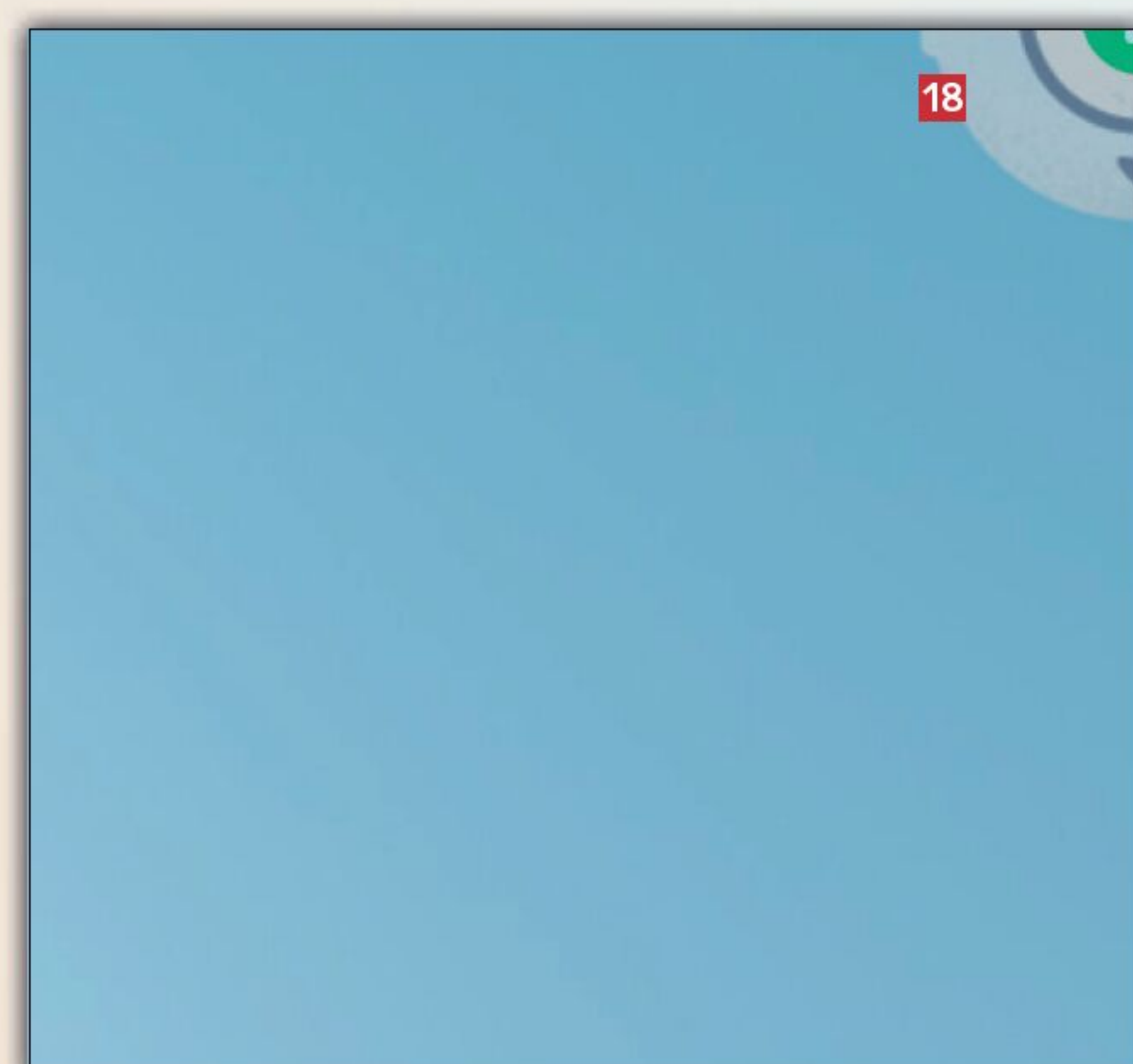
11 Dashboard er programmets hovedvindu, der du blant annet kan se målinger av hvor riktig du sitter. Klikk på **Start** ¹⁵.

12 Klikk på krysset for å lukke vinduet ¹⁶. Nå er du ferdig med programoppsettet.

13 Nå kan du jobbe som vanlig med maskinen. Hvis du synker sammen, vises et rødt varsel ¹⁷ oppe i høyre hjørne av skjermen.

14 SitApp trekker først advarselen tilbake når du retter deg opp. Da blir ringen igjen grønn og diskre ¹⁸.

Samtaleoversetting i sanntid

Pixel 10 Pro er den første Google-mobilen med støtte for Qi2-standarden. Den er kompatibel med Apples MagSafe og gjør det mulig å feste en trådløs lader på baksiden av telefonen.

Google Pixel 10 Pro er en av de beste Android-mobilene akkurat nå.

Etter vår beskjedne mening er en del KI-funksjoner generelt litt overvurdert, men den nye Google Pixel 10 Pro har flere som er særdeles nyttige.

Vår favoritt er simultantolking av telefonsamtaler ved hjelp av kunstig intelligens. Foreløpig må du riktignok snakke engelsk, men gjør du det, kan du få telefonen til å oversette fortløpende til og fra andre store språk.

Det oppstår en kort forsinkelse når samtalepartneren har sagt noe, før mobilen leverer en muntlig oversettelse med en stemme som minner om originalen. Vi hadde ingen problemer med å samtale på både tysk og russisk, selv om vi bare snakket engelsk.

KI forbedrer bildekvaliteten

Kameraet benytter også KI til å forbedre bildekvaliteten, men det er ikke alltid like vellykket. Da vi brukte den kraftige 100x-zoomen på et motiv langt unna, forsøkte telefonen å gjøre bildet skarpere ved å gjette. Det ga riktig-

nok et brukbart resultat, men andre ganger lignet ikke det ferdige bildet særlig mye på virkeligheten. Da vi tok bilde av det samme motivet med en annen dyr telefon, fikk vi derimot et mer pikselert bilde. Hva man foretrekker er nok en smakssak.

Til tross for den relativt beskjedne størrelsen er Pixel 10 Pro ganske tung, og da er det fint å kunne legge den på bordet foran seg. Kameramodulen er litt høyere enn resten av baksiden og strekker seg over nesten hele telefonens bredde. Dermed kan du legge mobilen på et bord og betjene den uten at den vipper. Kameramodulen gjør også at telefonen løftes litt opp fra underlaget, slik at man ser skjermen fra en bedre synsvinkel.

Treg lading

Batteriet har ikke spesielt stor kapasitet. I gjennomsnitt holdt det likevel Pixel 10 Pro i gang en og en halv dag før vi måtte finne frem laderen. Og da oppdaget vi den eneste svakheten sammenlignet med andre modeller i prisklassen, nemlig at ladingen tar lang tid. Det tok faktisk over en time å lade mobilen fra null til 100 prosent,

og i dag er det for dårlig. Pixel 10 er også en ganske stor investering, men det hjelper litt at du kan ha glede av den i mange år fremover.

Den leveres med Android 16, som er den nyeste versjonen av operativsystemet. Google lover også å levere oppdateringer i syv år, og det betyr at det er en investering som står seg i overskuelig fremtid.

Google Pixel 10 Pro

Google Pixel 10 Pro er en førsteklasses smarttelefon med praktisk KI-teknologi som kan simultanoversette telefonsamtaler.

Spesifikasjoner:

Minne (ram): 16 GB
Internlagring: 128 GB
Kamera: 50 MP, 48 MP, 48 MP, 42 MP
Batteritid: Cirka 36 timer
Operativsystem: Android 16

+ Smart simultantolking
 Oppdateringer i syv år

- Treg lading

12 839 kr

9,6

KOMPUTER FOR ALLE

Ørepropper til å klemme fast

Med Moto Buds Loop får du musikk på øret, uten å bli isolert fra det som skjer i omgivelsene.

I motsetning til de fleste andre hodesett av typen man setter i øret, har ikke Moto Buds Loop lydisolerende silikontupper. I stedet holdes proppene på plass ved hjelp av en myk klemme som festes rundt øret. Den sitter akkurat fast nok til at det ikke blir ubehagelig. Vi kunne både løpe og

riste kraftig på hodet uten at proppene viste tegn til å løsne.

Styres med én knapp

Du kan styre avspillingen med en fysisk knapp på hver ørepropp, og vi hadde ingen problemer med å betjene proppene, selv om de ble fuktige etter en regnbygge.

Lyden er ikke like omsluttende og intim som i et hodesett med støydem-

ping, som stenger resten av verden ute. Til gjengjeld kan du bruke proppene når du er ute og går, og fortsatt høre trafikken rundt deg.

Vi foretrakk likevel å bruke Moto Buds Loop til podkaster, der de finere detaljene i lyden er mindre viktige enn ved musikklytting.

Oppsettet av Moto Buds Loop er enkelt: Første gang vi åpnet lokket på ladeetuiet for å ta ut proppene, ble vi spurt av både pc og mobil om vi ville pare dem med det nye hodesettet. Det eneste vi måtte gjøre, var å bekrefte, så var kontakten opprettet.

Det litt spesielle hodesettet klemmes fast rundt øret og sitter godt.

Motorola Moto Buds Loop

+ Sitter godt i øret
Man isoleres ikke fra omgivelsene

- Lyden mangler nærvær

7,7

KOMPUTER FOR ALLE

1193 kr

Perfekt mus til bærbar pc

Det blir vanskelig å finne en bedre mus til den bærbare maskinen enn Harpe II Ace, men kvalitet koster, og det gjelder også her.

Vi testet Harpe II Ace i et par uker og var ute av stand til å finne andre ankepunkter enn prisen.

Du kan velge om du vil bruke den kompakte musen med den trådløse USB-adapteren, Bluetooth eller den kraftige tekstilbelagte ledningen.

Sistnevnte kobles til foran på musen, slik at du kan fortsette å jobbe mens den lades.

Vi foretrakk USB-adapteren, som er så liten at du kan la den stå i USB-porten når du er på tur med den bærbare. Vil du være sikker på at adapteren ikke blir borte, kan du også oppbevare den i et rom på undersiden av musen.

Harpe II Ace føles nesten uvirkelig lett med sine 48 gram og glir silkemykt over musematten, takket være teflonbelegg på undersiden.

Både knapper og hjul er av høy kvalitet og gir nøyaktig riktig motstand når du klikker og ruller.

Den symmetriske formen gjør at musen kan brukes med venstre hånd, bortsett fra at det er litt vrient å nå knappene på venstre side.

Den lette musen ligger fint i både høyre og venstre hånd, men er best for høyrehendte.

KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

ASUS ROG Harpe II Ace

+ Utrolig lett
Gode knapper

- Svært høy pris

9,4

KOMPUTER FOR ALLE

1978 kr

Den eneste laderen du trenger?

Når kablen ikke er i bruk, kan du rulle det helt inn i laderen.

GaN 65W Retractable Cable

- +** Innebygd kabel
Tre strømuttak
- Opprullingsmekanismen kunne vært bedre

423 kr

7,9
KOMPUTER FOR ALLE

Har du laderen GaN Charger 65W fra Verbatim i kofferten, slipper du å ta med deg flere ladere når du er på reise.

Laderen er svært kompakt og kan kobles til europeiske, britiske og amerikanske stikk-kontakter.

Den er utstyrt med både USB-A- og USB-C-port, men det smarteste er den innebygde ladeledningen med en USB-C-kontakt i enden. Den kan nemlig trekkes ut til en lengde på nesten en meter, slik at du slipper å ha en separat ledning hvis du for eksempel vil lade mobilen.

Som en støvsugerledning

Ledningen rulles opp etter samme prinsipp som i en støvsuger: Bare gi den et lite rykk, og slipp. For oss

fungerte riktignok ikke opprullingsmekanismen på første forsøk hver gang. Akkurat det virker ikke spesielt tillitvekkende og er den viktigste grunnen til at karakteren ikke blir høyere. Når det er sagt, er det selvsagt praktisk å alltid ha en ladeledning for hånden.

Du kan lade opptil tre enheter samtidig, men laderen leverer ikke mer enn maksimalt 65 watt, som de da må dele på.

Hvis du kun kobler til en bærbar datamaskin, kan den lades med hele 65 watt ved hjelp av USB-C PD-standarden, som laderen støtter. I tillegg tilbyr den hurtiglading med Quick Charge, som støttes av mange Android-telefoner.

Begge metodene fungerte perfekt, og vi klarte å lade testtelefonen helt opp på litt over en halvtime.

Smart-tv med bedre lyd og større bilde

Projektoren Yaber K3 Pro gir et bilde på mellom 40 og 200 tommer. Du kan projisere det på et lerret, men det fungerer også fint hvis du bare har en noenlunde hvit og tom vegg.

Vi satte opp den kompakte projektoren slik at den ga et bilde på litt over hundre tommer rett på veggen – altså med en diagonal på cirka 2,5 meter.

Rommet var imidlertid ikke helt mørkt, og det gikk ut over kontrasten i bildet. Etter hvert som kvelden og mørket falt på, ble heldigvis bildet klarere, men vi anbefaler uansett å sørge for at rommet er fullstendig mørklagt. Selv da det var nesten helt mørkt, virket nemlig de svarte områdene i bildet fortsatt litt grå.

Fungerer som smart-tv

Projektoren virker som en smart-tv og er utstyrt med operativsystemet Google TV. Det betyr at du får tilgang til

apper fra alle de populære strømmetjenestene. Vi benyttet en smarttelefon med Chromecast til å vise innhold via projektoren, og det fungerte helt problemfritt.

K3 Pro er svært stillegående, og høyttaleren sammen med den store, separate subwooferen har ingen problemer med å overdøve den svake summingen fra projektoren.

Stemmer gjengis klart og tydelig i høyttalerne, så du får med deg hva som blir sagt, mens subwooferen leverer en kraftig og god bass som gir en bedre filmopplevelse.

Det er uvanlig, men det følger med en subwoofer som er nesten like stor som selve projektoren.

Yaber K3 Pro

- +** Virker som en smart-tv
Imponerende bass
- Svak kontrast i bildet

8899 kr

8,5
KOMPUTER FOR ALLE

Ekstremt kraftig toppmodell

Razer Blade 14 er en kompakt bærbar pc med ytelse i absolutt toppklasse. Skjermen er knivskarp med høy kontrast og rask oppdatering.

Skjermen og ytelsen i Razer Blade 14 er førsteklasses, og prisen er høy.

Hvis ikke prisen skremmer, er det imidlertid ingen tvil om at du får en formidabel maskin. Samlet sett er Blade 14 raskere enn 97 prosent av alle datamaskinene som er testet over hele verden, med det testprogrammet også vi benytter.

Prosessoren, skjermkortet og SSDen er ekstremt raske, og det føles nesten uvirkelig at den svært kompakte maskinen ikke blir varm.

Faktisk er den stort sett lydløs det meste av tiden. Det var først da vi presset den med 3D-spill og ytelsestesten at de to store viftene på undersiden fikk et nevneverdig turtall. Når det gjelder støy, er store vifter å foretrekke fordi de har lavere turtall og dermed bråker mindre enn små og raskt roterende vifter, som ofte avgir en irriterende høyfrekvent lyd.

Tastaturet er maskinens svakeste punkt. Responsen er upresis, og det er vanskelig å føle om en tast er trykket helt ned. På den annen side er tastaturbelysningen svært god. Lysstyrken kan økes kraftig, og det slipper ikke ut lys fra undersiden av tastene. Du ser altså bare de fargerike tallene og bokstavene som lyser klart på de kullsvarte tastene.

Fantastisk skjerm

Skjermen er utstyrt med OLED-teknologi og er en av de beste som finnes i dagens bærbare maskiner. Den er på 14 tommer og har så høy oppløsning at vi måtte forstørre skriften i Windows for å kunne lese teksten i menyer og programmer.

Fargene er klare og rene, og ikoner i Windows står i skarp kontrast til den kullsvarte bakgrunnen. Skjermoppdateringen er på 120 Hz, og det er

Razer Blade 14 (2025)

Razer Blade 14 er en kompakt og kraftfull bærbar pc med en førsteklasses skjerm, men prisen er også svært høy.

Spesifikasjoner:

Proseszor: AMD Ryzen AI 9

Minne (ram): 32 GB

Internlagring: 1 TB

Skjermkort: GeForce RTX 5070

Operativsystem: Windows 11 Home

+ Ekstremt rask
Fantastisk skjerm

- Tastaturet kunne vært bedre

9,3

KOMPUTER FOR ALLE

32 990 kr

særlig merkbart i spill, der du får en langt jevnere opplevelse når det er raske bevegelser i bildet.

Søk i Windows med Recall

Razer Blade 14 kan også benytte den mye omdiskuterte Recall-funksjonen. Dette er en ny mulighet i Windows der maskinen kontinuerlig lagrer skjermbilder av alt du gjør. Senere kan du gjennomse alt du har jobbet med, enten det var lokalt på din egen pc eller på en nettside.

Du må aktivere funksjonen selv, og som standard vil den bruke opptil 150 gigabyte til å lagre skjermbilder. Da er det godt at Blade 14 har en SSD på hele én terabyte.

Lett OnePlus-klokke med presis pulsmåling

OnePlus Watch 3 43 mm er en nett og lett smartklokke som gir nøyaktige målinger av fysisk aktivitet.

Klokken er utstyrt med operativsystemet Googles Wear OS og fungerer ypperlig med en Android-mobil. Det er for eksempel lett å lese tekstmeldinger på den runde skjermen.

Skjermen er ikke så stor, og det betyr at klokken passer fint også på smalere håndledd. Det er god kontrast mellom tall, bokstaver og den kullsvarte bakgrunnen, men lysstyrken kunne vært høyere. Vi måtte skygge for solen for å se tiden på klokken mens vi løp.

Det er en enkel sak å velge mellom de mange aktivitetene før du begynner å løpe, gå eller sykle, og den innebygde GPS-målingen er svært nøyaktig. Det samme gjelder pulsmåle-

ren. Vi sammenlignet med et profesjonelt pulsbelte, og resultatene var i praksis identiske.

Ti minutters lading

Batterikapasiteten er riktignok begrenset, men klokken kan tilpasse ytelsen etter hva du bruker den til, og dermed spare strøm.

Vi registrerte en gjennomsnittlig batteritid på litt over to døgn. Er du borte hjemmefra over helgen, må du altså huske å ta med den lille og uunnværlige ladebrikken som festes på baksiden av klokken. Du kan imidlertid bruke den samme laderen og kabelen som til mobilen. Det gjør hverdagen noe enklere.

Klokken lades raskt, og det tar ikke mer enn rundt ti minutter å lade den for et døgns bruk.

Det er lett å velge mellom mange forskjellige urskiver, slik at visningen passer til situasjonen.

OnePlus Watch 3, 43 mm

+ Liten og lett
Nøyaktig pulsmåler

- Kort batteritid

8,3

KOMPUTER FOR ALLE

2990 kr

Robust tastatur i aluminium og støpejern

Tastaturet Logitech G915 X Lightspeed TKL er robust bygget i en slank aluminiumsramme og med et bredt hjul av støpejern til å justere volumet på maskinen.

Sett fra siden har tastaturet en lav profil. Det gjør det lett å ta med i en veske, men det betyr også at tastene har kortere vandring enn det som er optimalt. Vi kunne også ønske oss muligheten til å vippe opp den bakre delen en tanke.

Hvis du skriver med to pekefingerer, har du trolig også en tendens til å se på tastene mens du skriver, og det kan være vanskelig å lese tegnene hvis lyset faller litt uheldig.

Tastene er lettest å lese i dempet belysning, da du kan slå på den innebygde tastaturbelysningen. Den styrer du lett ved hjelp av Logitechs gode og gjennomarbeidede innstillingsprogram, der du kan endre lyset individuelt for hver tast, hvis du skulle ønske det.

Glatte taster

Derimot var vi mindre begeistret for skriveopplevelsen på G915 X Lightspeed, da tastene har en glatt overflate som gjør at fingrene glir litt

Over de vanlige tastene sitter en knapperad som blant annet kan brukes til å slå Bluetooth på og av.

når man skriver – nok til at det blir flere tastefeil.

Du kan koble til G915 X Lightspeed på tre måter. Vi foretrakk å plugge inn den trådløse Lightspeed-adapteren i USB-porten og koble til via den, men du kan også bruke Bluetooth eller kabel.

USB-adapteren gir øyeblikkelig forbindelse, og det er ikke mulig å merke noen forskjell i tastaturets responstid sammenlignet med tilkobling via kabel.

G915 X Lightspeed TKL

+ Lett å ta med
Solid konstruksjon

- Kan ikke heves til en behagelig skrivestilling

8,0

KOMPUTER FOR ALLE

1950 kr

Raskere nett i hele huset

Bor du i en enebolig eller stor leilighet? I så fall kan du oppleve at nettet blir tregere når du beveger deg vekk fra ruterene. Det løser du lett med et par gode mesh-rutere.

Jo lenger du er fra ruterene, desto dårligere blir dekningen. Det er logisk at signalet svekkes desto lenger fra senderen du befinner deg, men det gjør det ikke mindre irriterende. Løsningen er å investere i et sett med flere rutere som er koblet sammen i et såkalt mesh-sett. Vil du virkelig klinker til og sikre deg fantastisk god dekning i overskuelig fremtid, er Orbi 970 et ypperlig valg. Det er dyrt,

men gir også det beste trådløse hjemmenettverket akkurat nå. Du kan likevel klare deg med mindre, og bor du i en stor leilighet, er mesh-ruterne fra TP-Link et godt valg. De er lette å sette opp, slik at du får god dekning med det samme. ZenWifi BQ16 støtter Wi-Fi 7-standard, slik at du får rask og stabil forbindelse. Du får dessuten effektiv nettverksbeskyttelse med på kjøpet.

Asus ZenWiFi BQ16

Glimrende dekning og god inkludert beskyttelse

Rutersettet ZenWiFi BQ16 består av to enheter. Teknologien er den nyeste trådløse standarden, Wi-Fi 7, og ruterne sender på hele fire frekvensbånd. Det gir ekstremt stabil tilkobling med høye hastigheter og stor rekkevidde. I tillegg til den gode maskinvaren får du en app til å styre det hele, og nettverket er beskyttet av en abonnementsfri sikkerhetsløsning.

Spesifikasjoner	
Trådløs standard	Wi-Fi 7
LAN-porter	4
Mål	21,4 x 17,4 x 7,2 cm
 Svært rask Fantastisk rekkevidde Inkl. sikkerhetsløsning	
11 790 kr 	
Les hele testen på komputer.no	

Netgear Orbi 970

Lynraskt trådløst nett i overskuelig fremtid

Orbi 970 er dyrt, men så får du også et kraftig hjemmenettverk som vil fungere langt inn i fremtiden. Settet består av en ruter og en satellitt-enhet. Oppsettet er rørende enkelt, og de to enhetene dekket fint en boflate på 175 kvadratmeter. Settet vårt var koblet til en nettforbindelse på én gigabit, men ruterene er klar for hastigheter på hele 10 Gb, den dagen det blir aktuelt.

Spesifikasjoner	
Trådløs standard	Wi-Fi 7
LAN-porter	5
Mål	29,4 x 14,4 x 13,1 cm
 Fremtidssikret nettverk Enkelt oppsett	
 Kostbart	
18 290 kr 	
Les hele testen på komputer.no	

TP-Link Deco XE200 AXE11000

Høy hastighet på et blunk

Oppsettet av TP-Link Deco Xe200 AXE 11000 går raskt unna ved hjelp av TP-Link-appen på mobilen. De to nettverksenhetene er paret før de forlot fabrikk, og dermed begrenser din oppgave seg til å sørge for at den ene ruterene kobles til internett. Rekkevidden er ikke enorm, så settet egner seg ikke for større boliger. I nærheten av ruterne er likevel hastigheten upåklagelig.

Spesifikasjoner	
Trådløs standard	Wi-Fi 6E
LAN-porter	3
Mål	13 x 12,35 x 24,1 cm
 Enkelt oppsett Høy hastighet på kort avstand	
 Noe begrenset rekkevidde	
5398 kr 	
Les hele testen på komputer.no	

Action Click gjør det mulig å automatisere mange handlinger maskinen.

Start alt du trenger

Det finnes et program som kan spare tid hver eneste dag, ved å åpne de mappene, filene, programmene og nettsidene du bruker mest.

Journalist
Niklas Ernst

De fleste av oss pc-brukere gjennomgår den samme rutinen hver gang vi starter maskinen. Det er de samme programmene vi åpner i Windows, og det er de samme sidene vi besøker når vi har åpnet nettleseren. Som regel holder vi oss også til de samme mappene og filene i løpet av dagen.

Det er med andre ord mye tid å spare på å automatisere flest mulig av

de oppgavene som gjentar seg dag etter dag. Det er her Ashampoo Action Click kommer inn i bildet.

Det er utviklet nettopp for å gjøre hverdagen foran pc-skjermen mer effektiv, uten at det skal være for teknisk komplisert eller at du må lære å programmere selv.

Gjør oppgavene automatisk

Action Click fungerer som en slags intelligent behandling av snarveier, der du kan samle de mest brukte handlingene som små snarveier. En

snarvei kan bestå av alt fra å starte et bestemt program til å åpne en rekke hjemmesider i nettleseren, åpne en bestemt mappe eller kjøre et lite verkøy du bruker ofte.

Når det først er satt opp, er det nok å trykke på en enkelt knapp eller hurtigtast for å utføre hele raden av handlinger automatisk.

Mye tid å spare

Det har spesielt mye å si hvis du har for vane å starte dagen på den samme måten. I stedet for å åpne e-post-program, kalender, faste nettsider og en mappe på nettverksdisken, kan du la Action Click gjøre alt sammen på noen sekunder. Isolert sett virker kanskje tiden du sparer ubetydelig. Når det skjer dag etter dag, og flere gan-

NETTSIDER

PROGRAMMER

med et enkelt klikk

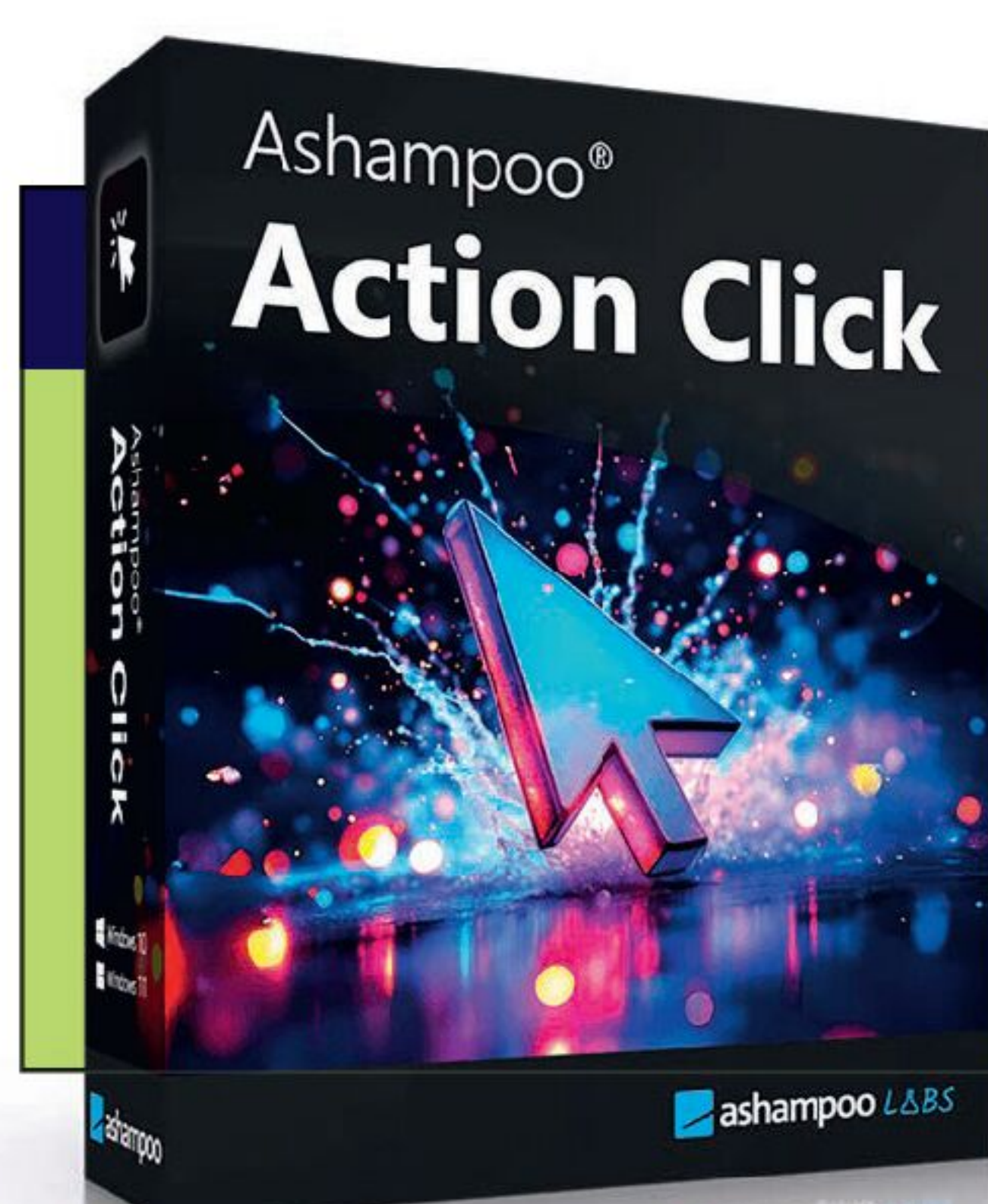
ger om dagen, blir det likevel forbløffende mye tid i løpet av et år. Den store fordelen ved Action Click er at du kan lage så mange snarveier du vil. Du kan for eksempel lage en snarvei du kaller "Underholdning", som åpner en bestemt strømmetjeneste, et nettpratprogram og starter musikkspille-

ren. Med Action Click gjøres hele oppsettet på én gang.

En mer oversiktlig pc

Ashampoo Action Click er verken stort eller tungt, men et lite og kraftfullt hjelpeverktøy som kan gjøre hverdagen ved maskinen mer effektiv og

oversiktlig. Når du har lagd den første snarveien, blir det tydelig hvor ukomplisert det er å bruke programmet, og hvor smart det er i daglig bruk. Det gjelder enten du nøyter deg med å bruke det til å åpne favorittsider på nettet, eller hvis du også vil åpne filer, mapper og programmer.

Normalprisen er 200 kroner, men programmet er en del av abonnementet

Vi i redaksjonen er hele tiden på jakt etter avtaler med de store programleverandørene, slik at du og øvrige abonnenter får tilgang til flere gode programmer

og verktøy til maskinen. I denne omgang har vi klart å få tak i Ashampoo Action Click. Kravet for å bruke programmet er at du registrerer deg som bruker hos

Ashampoo via e-post. Når det er gjort, får du tilgang til Ashampoo Action Click og kan begynne å bruke programmet så mye du vil uten omkostninger.

Ashampoo Action Click

Gjør det mulig å lage flere snarveier til programmer, mapper og filer.

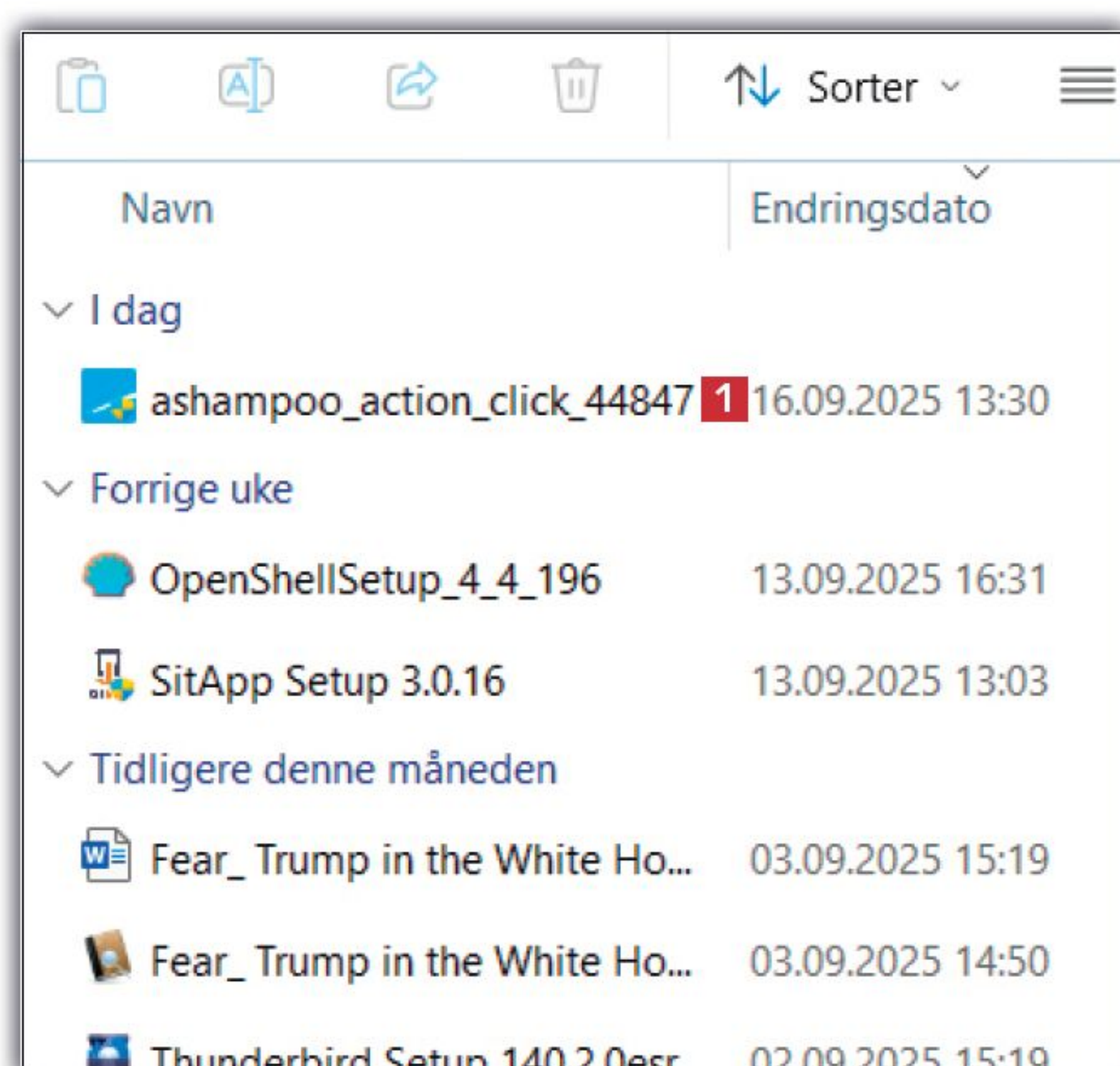
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 10 og 11

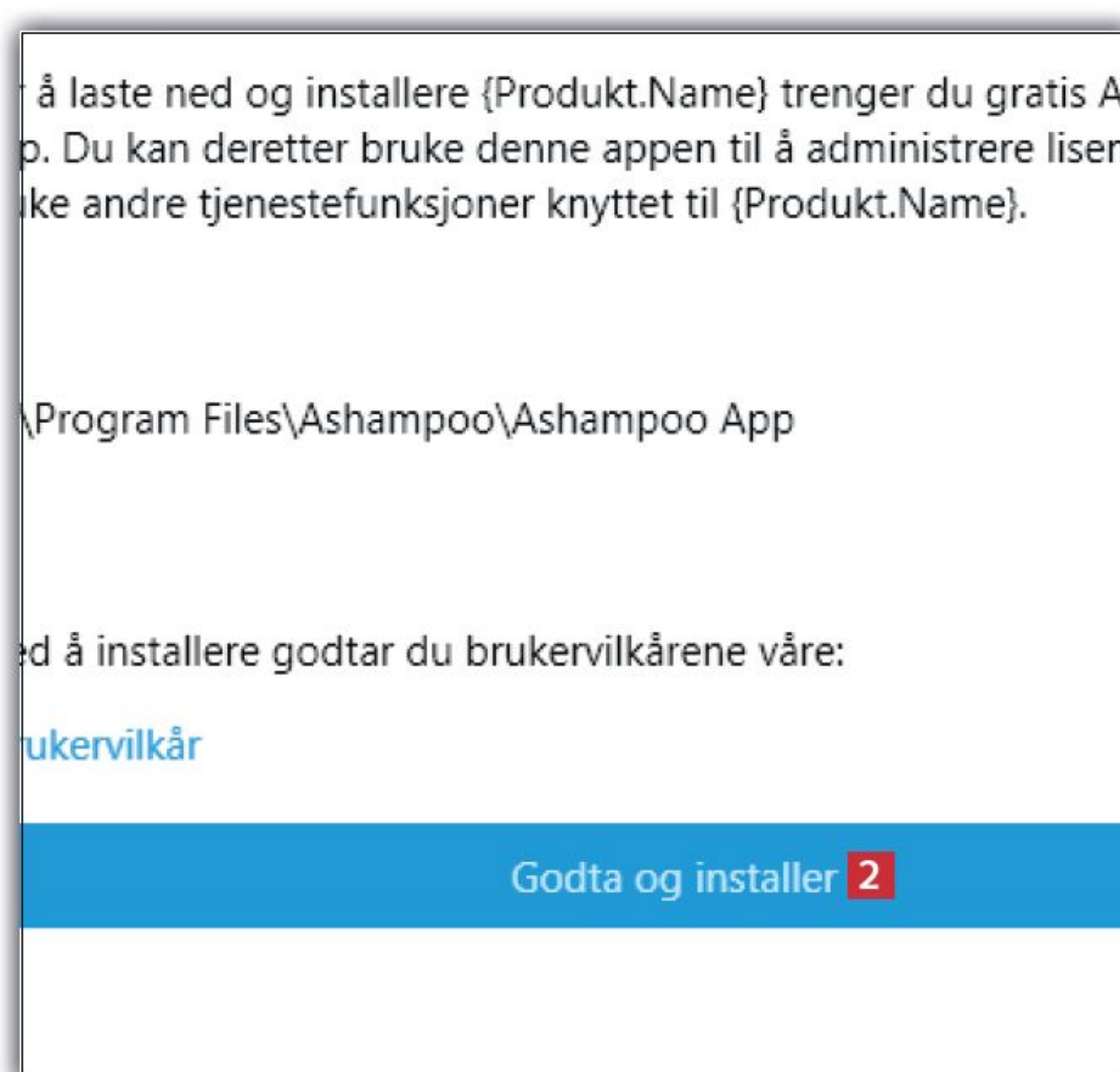
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2520

Slik får du tilgang til programmet

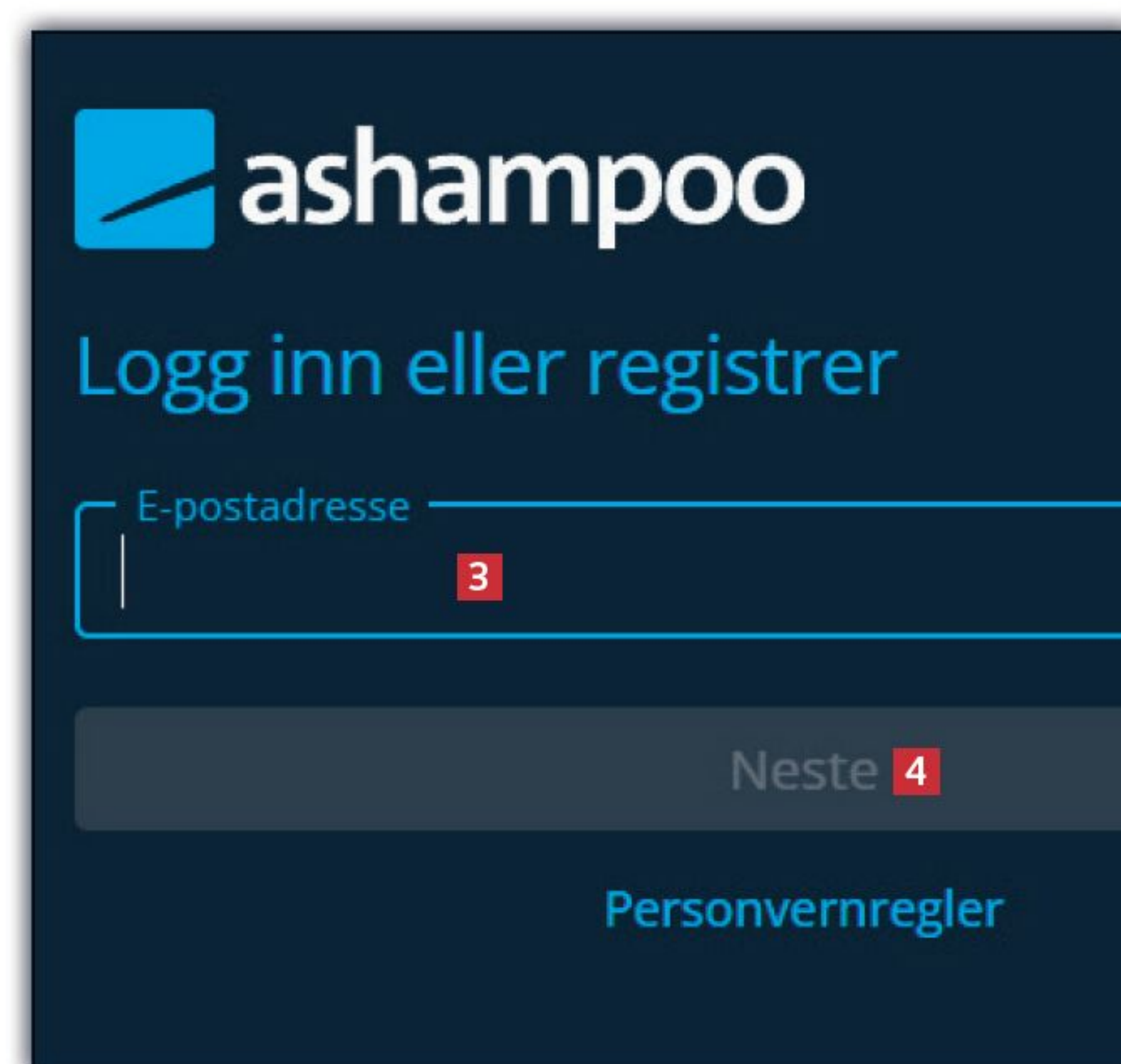
Når du skal registrere og installere Ashampoo Action Click, skjer det i programmet Ashampoo App. Her viser vi hvordan du går frem.

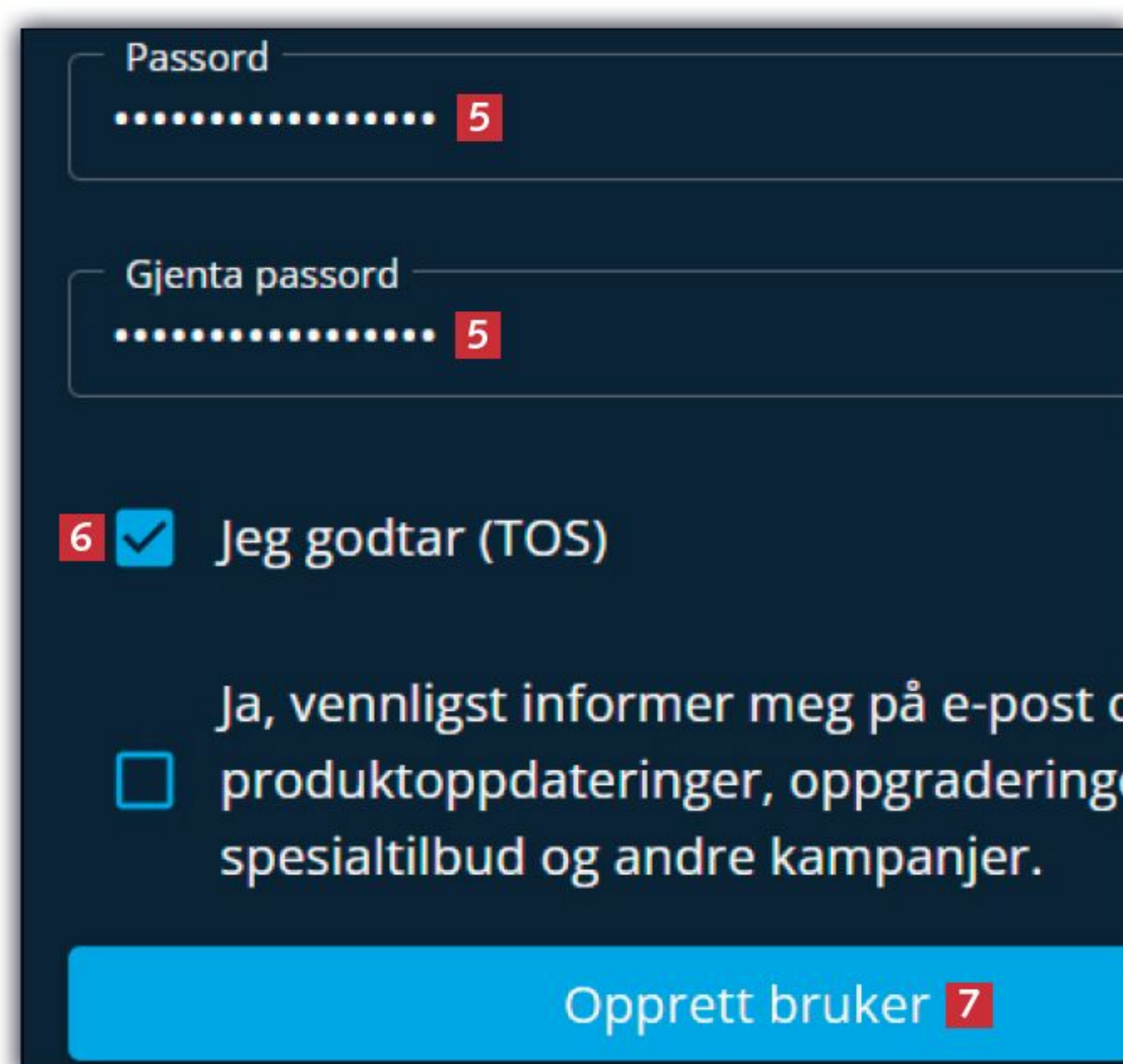
1 Last ned programmet fra nettsiden vår, dobbeltklikk på exe-filen **1** og klikk deretter på **Ja**.

2 Nå installeres Ashampoo App på maskinen, hvis du ikke har den fra før. Klikk på **Godta og installer** **2**. I neste vindu klikker du på **Godta alle**.

3 Registrer deg hos Ashampoo ved å oppgi e-postadressen din **3** og klikke på **Neste** **4**. Er du allerede registrert, er det bare å logge inn.

4 Her oppgir du et passord du velger selv **5**. Sett hake ved **Jeg godtar (TOS)** **6**, og klikk på **Opprett bruker** **7**.

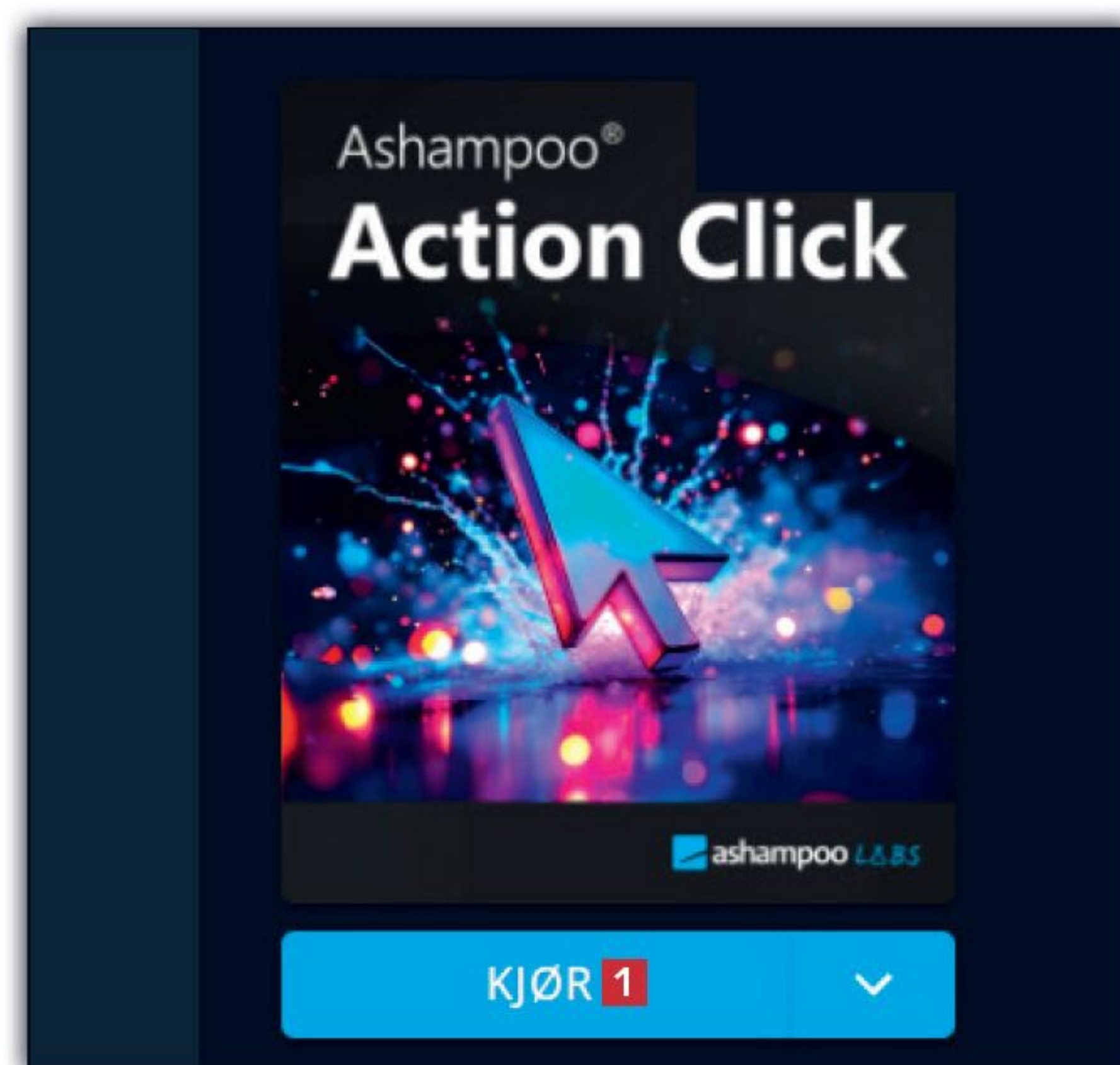
5 Legg inn koden **8** du har fått i en e-post, for å bekrefte. Deretter klikker du på **Neste** **9**.

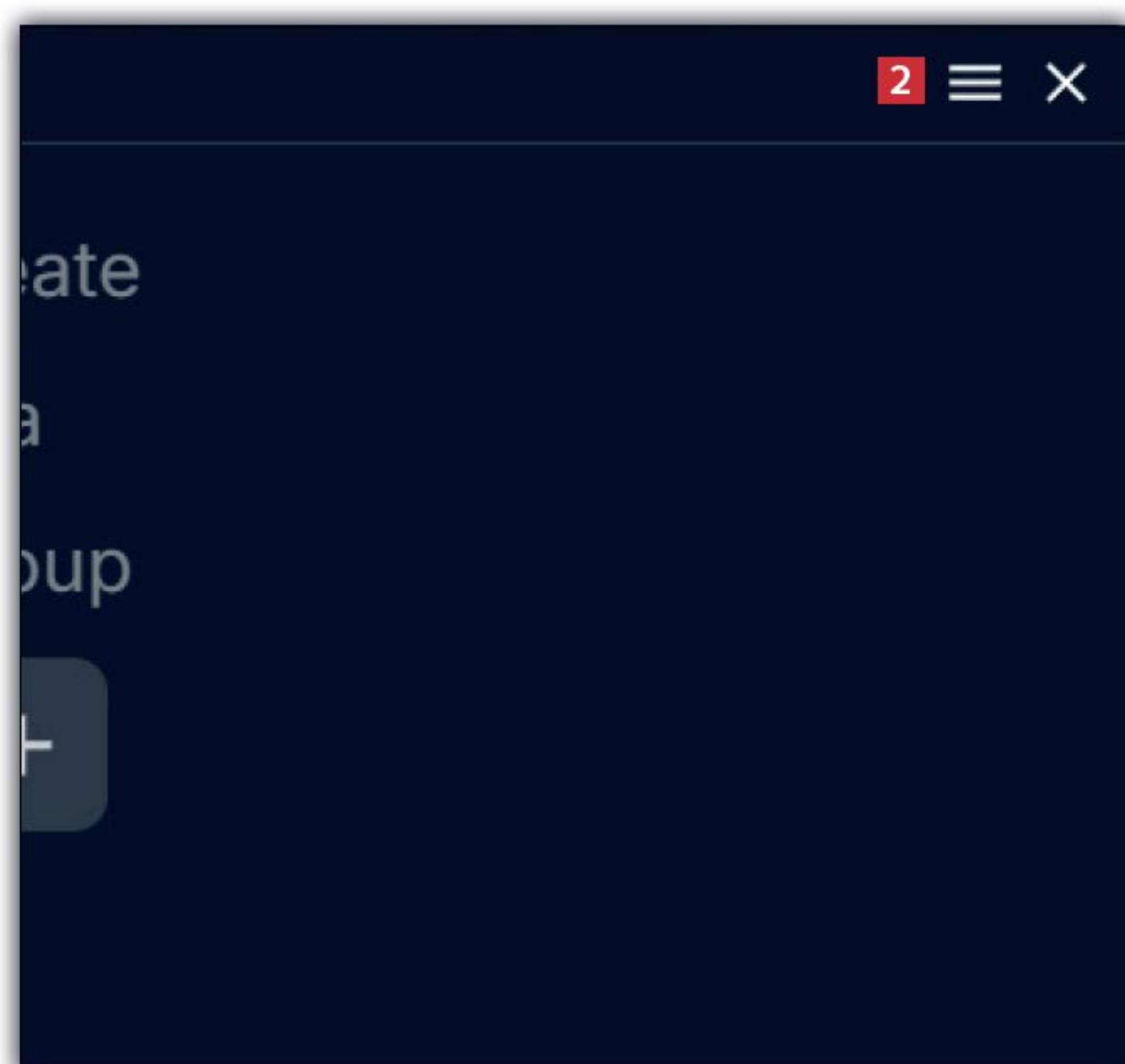
6 Nå klikker du på **Få** **10** under **Ashampoo Action Click** **11**, og følger veiledningen for å installere programmet på maskinen.

De optimale innstillingene

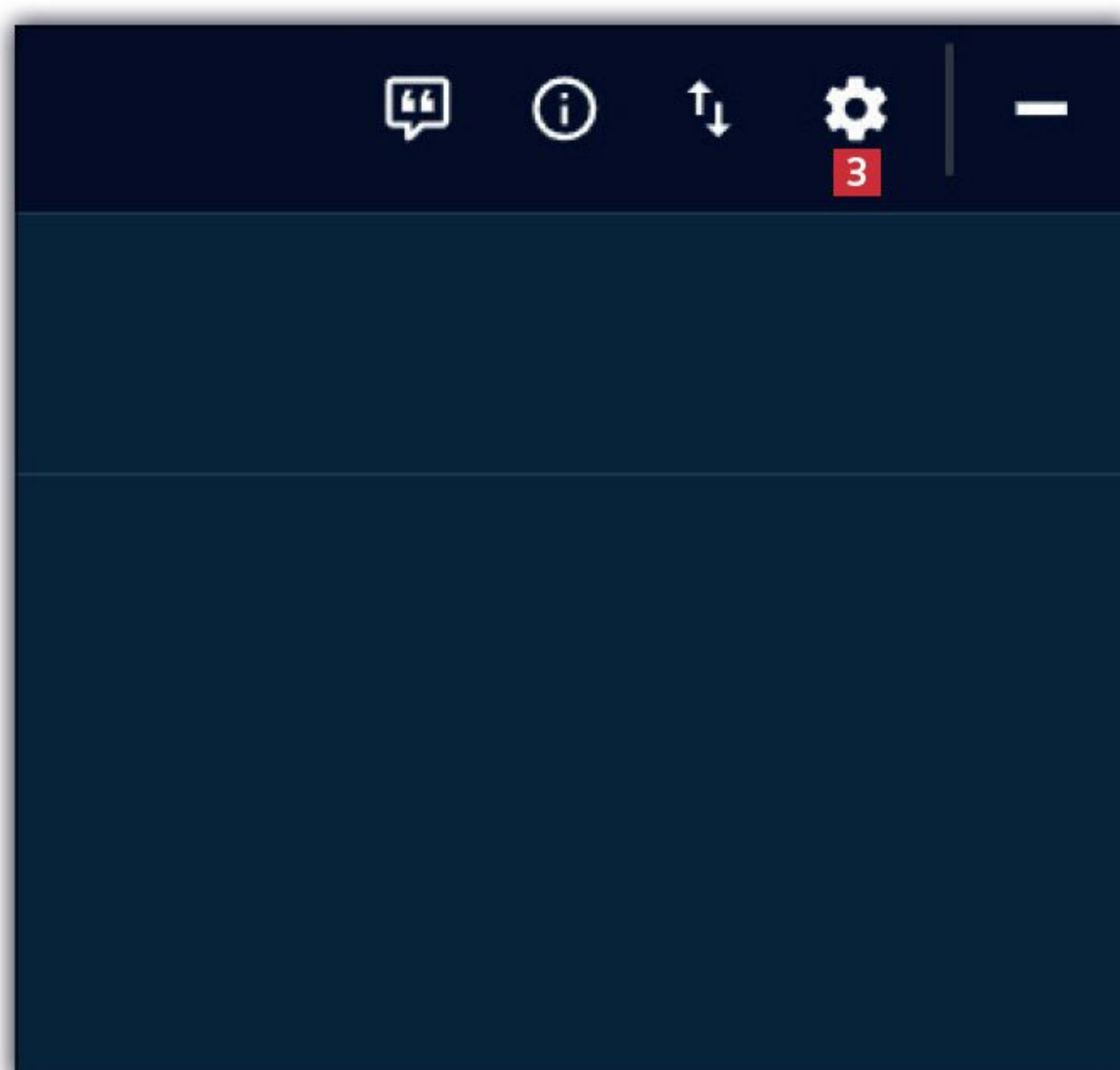
En av de viktigste innstillingene i programmet er muligheten til å la det starte automatisk, slik at du alltid har enkel tilgang til snarveiene.

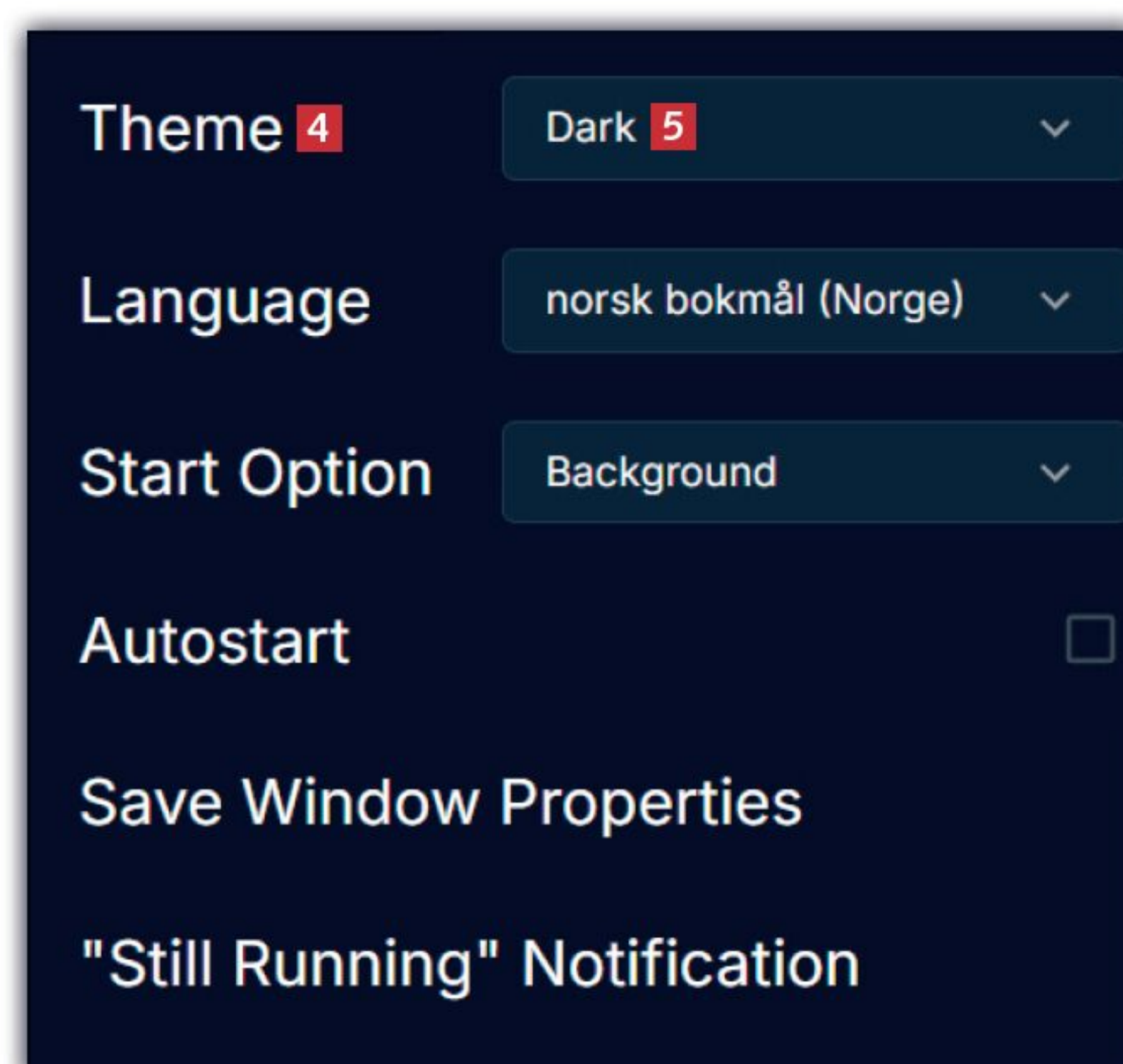
1 Her har Ashampoo Action Click blitt installert. Klikk på **KJØR 1** for å starte programmet.

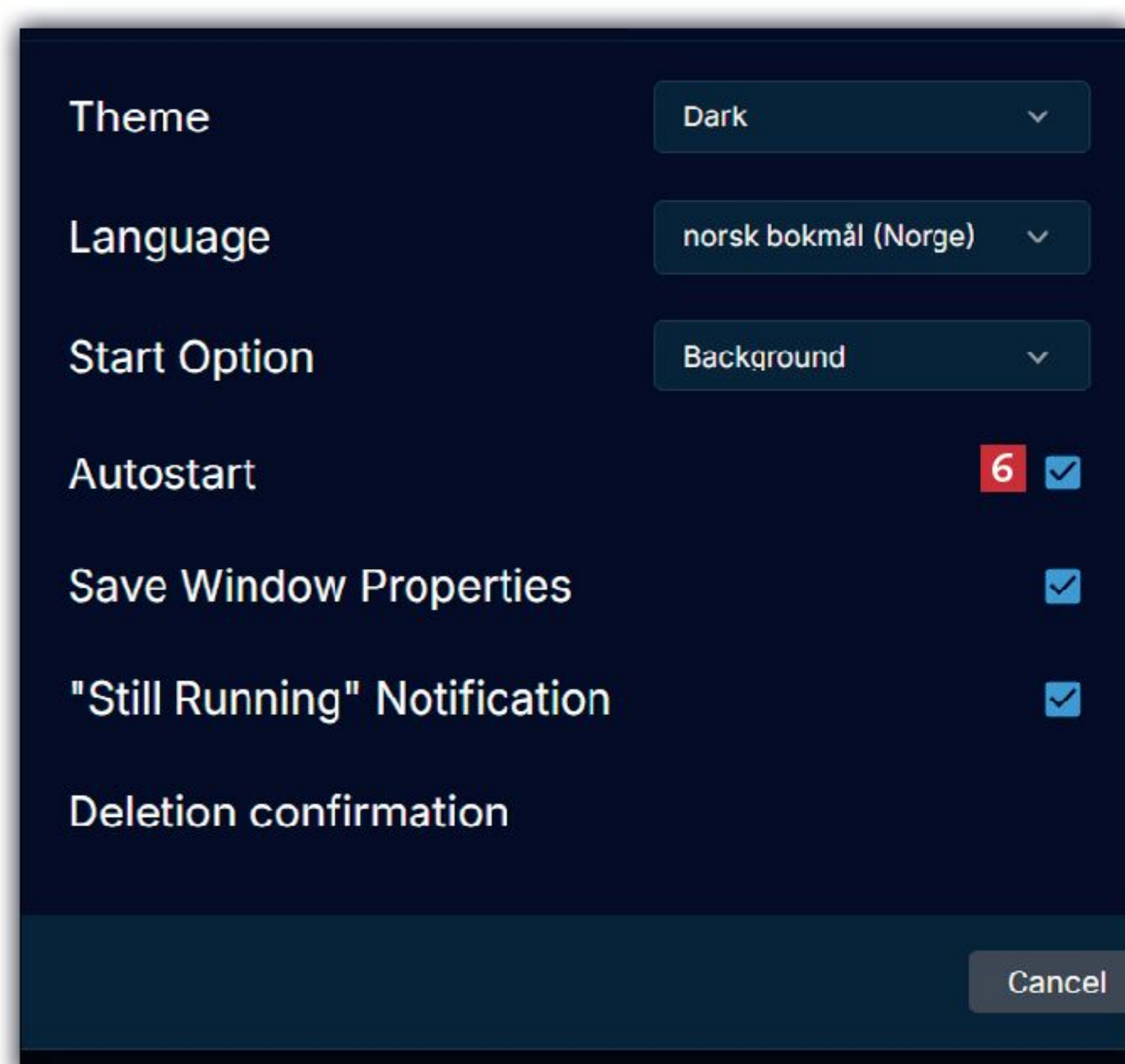
2 Deretter klikker du på de tre strekene i hjørnet øverst til høyre **2** for å åpne innstillingene.

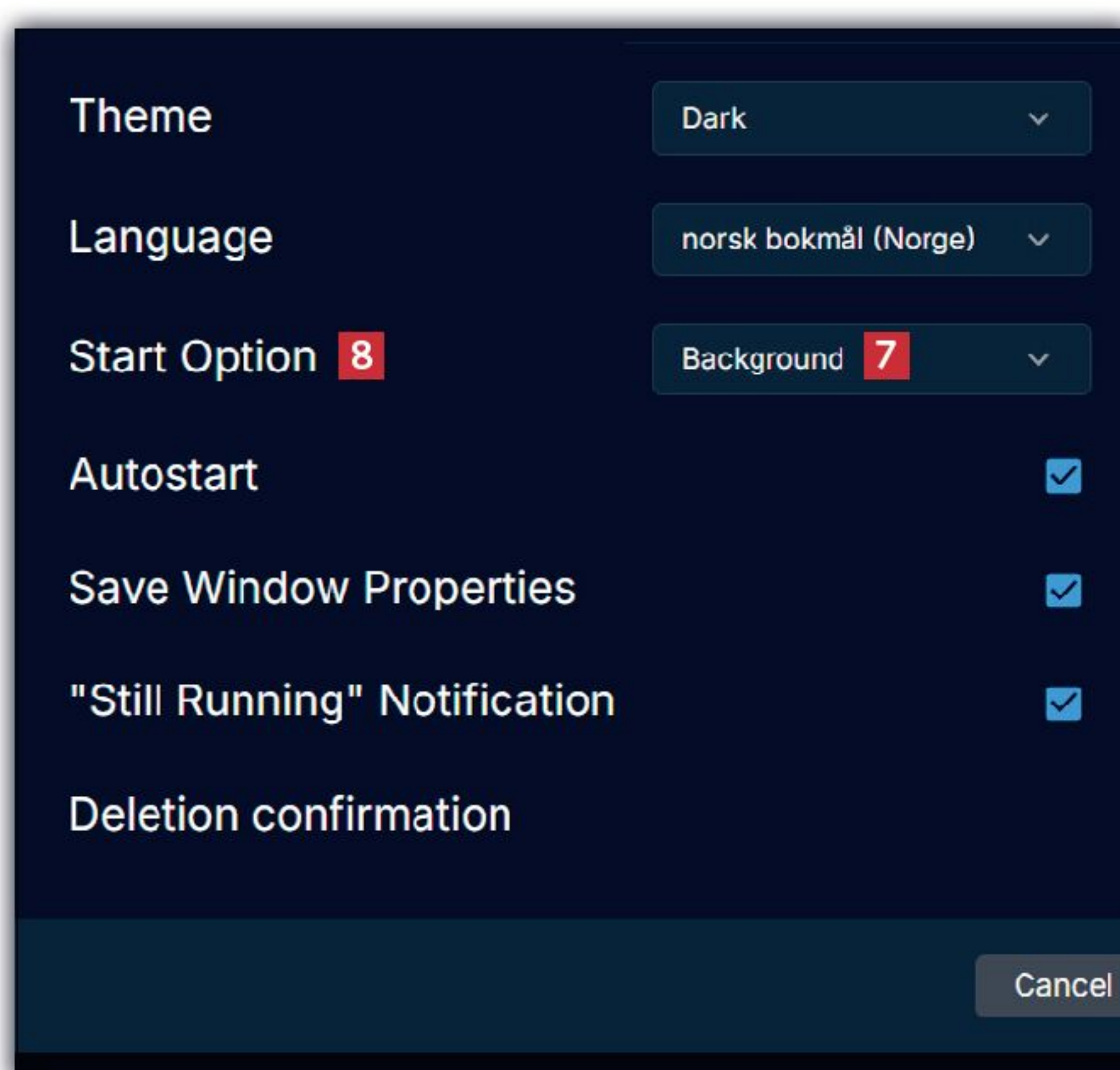
3 Der klikker du på tannhjulet **3**.

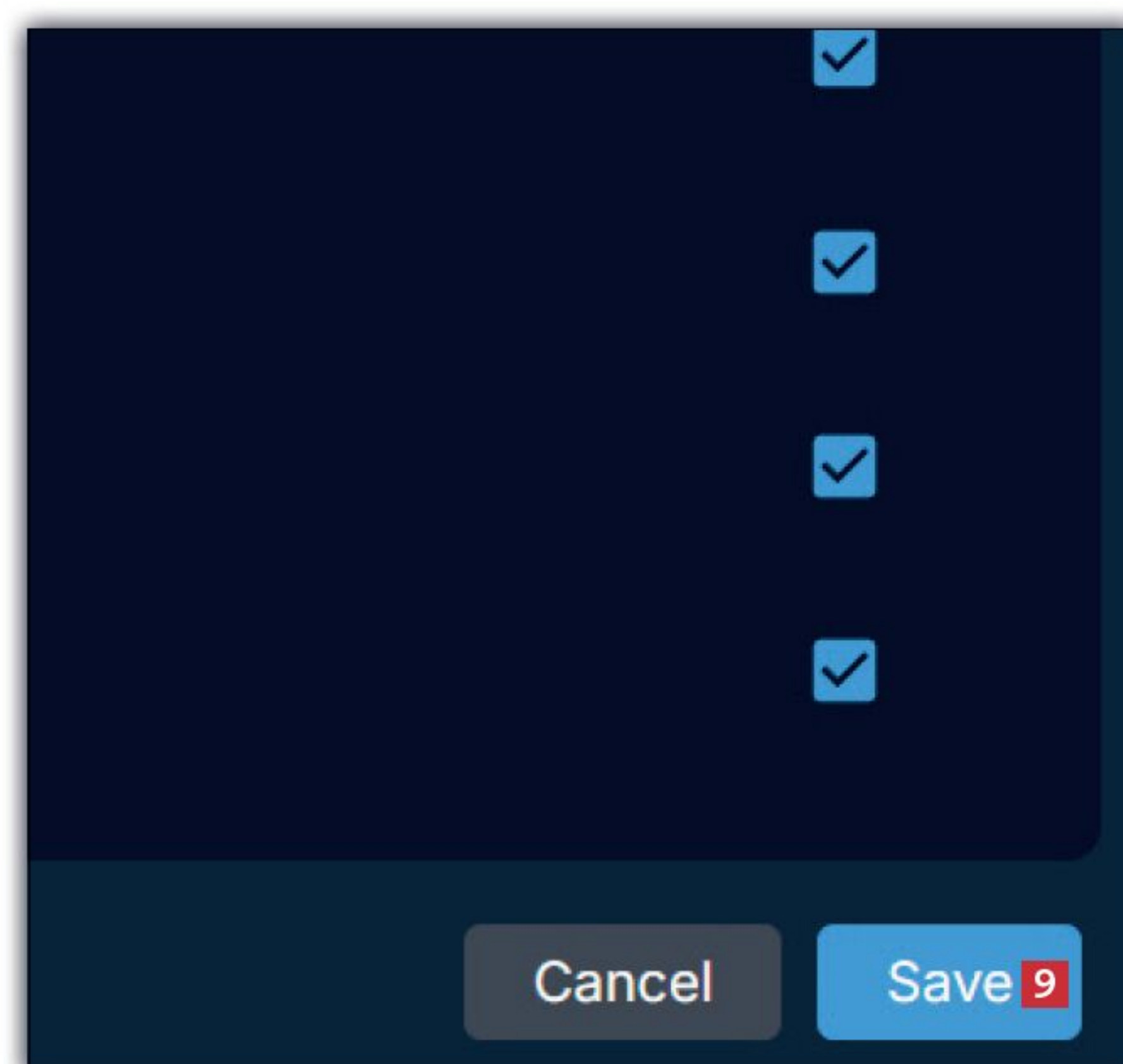
4 Øverst ved **Theme 4** kan du velge mellom mørk og lys brukerflate **5**. Her kan du også velge språk, men programmet er ennå ikke oversatt til norsk.

5 Sjekk at **Autostart 6** er aktivert, slik at du ikke først må starte programmet manuelt, før du kan bruke snarveiene.

6 Vi anbefaler at du lar programmet starte og være aktivt i bakgrunnen. Det gjør du ved å velge **Background 7** ved **Start Option 8**. På den måten er det alltid klart til bruk.

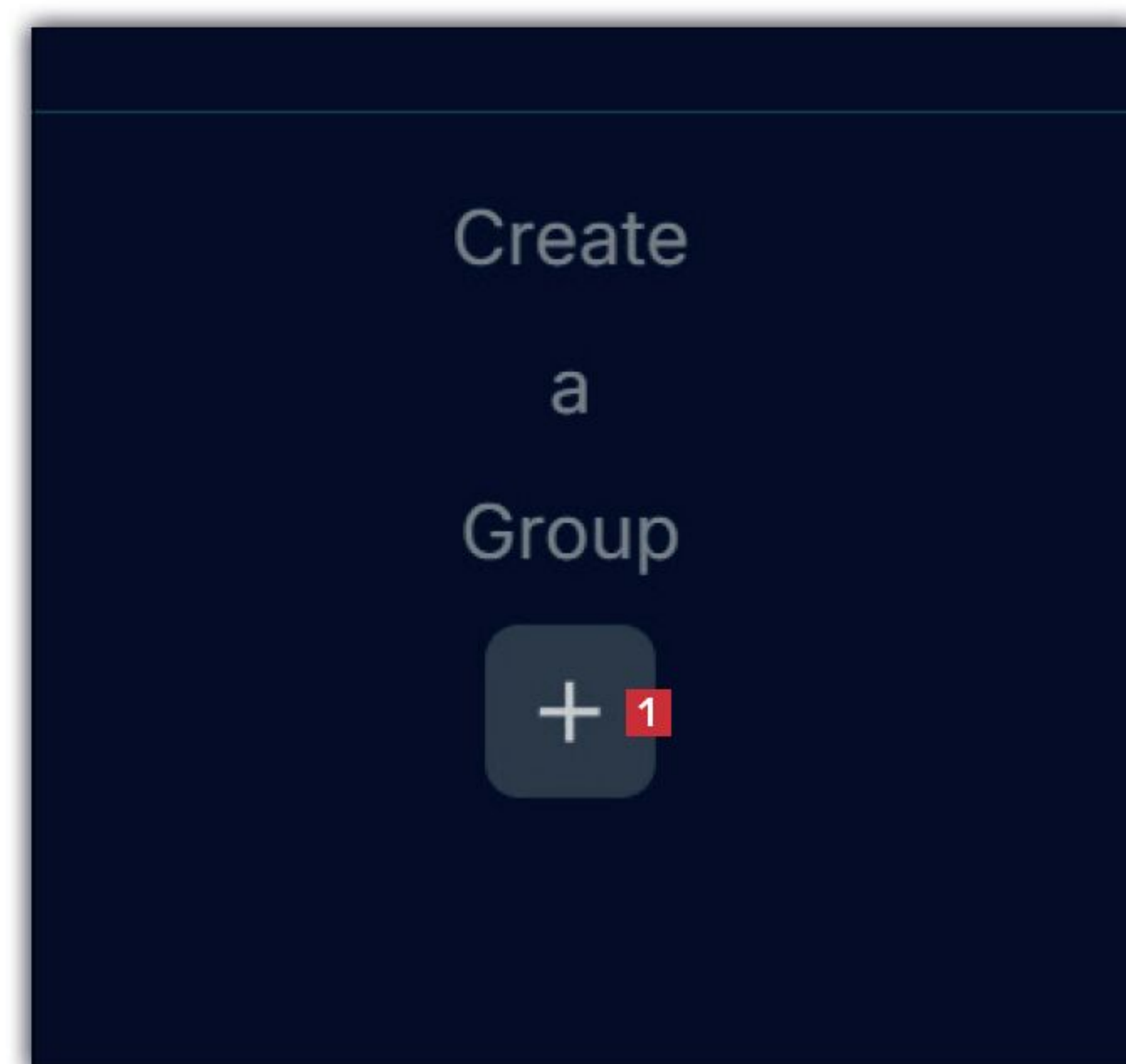

7 Til slutt klikker du på **Save 9** for å lagre innstillingene.

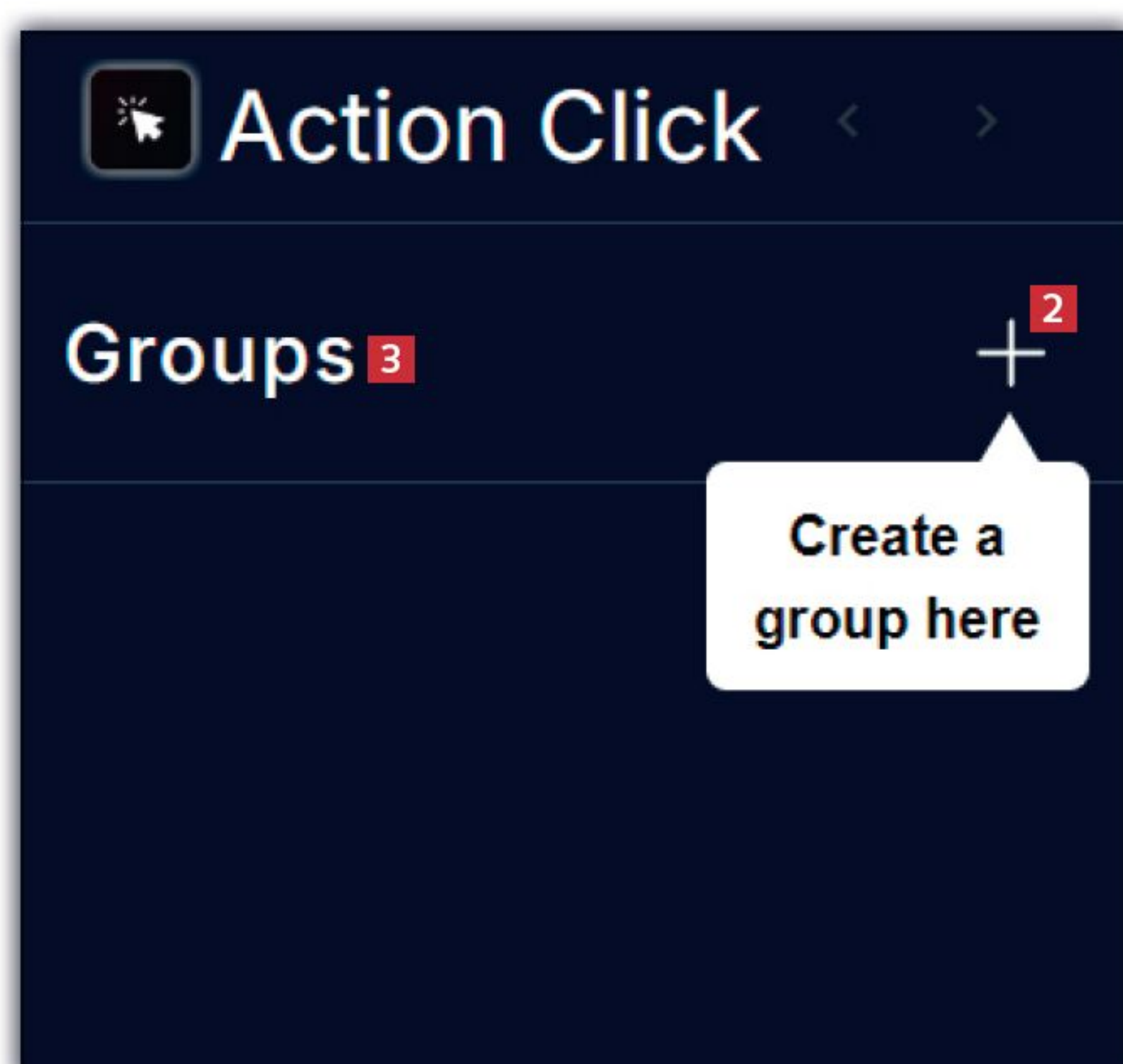

Lag den første snarveien med programmet

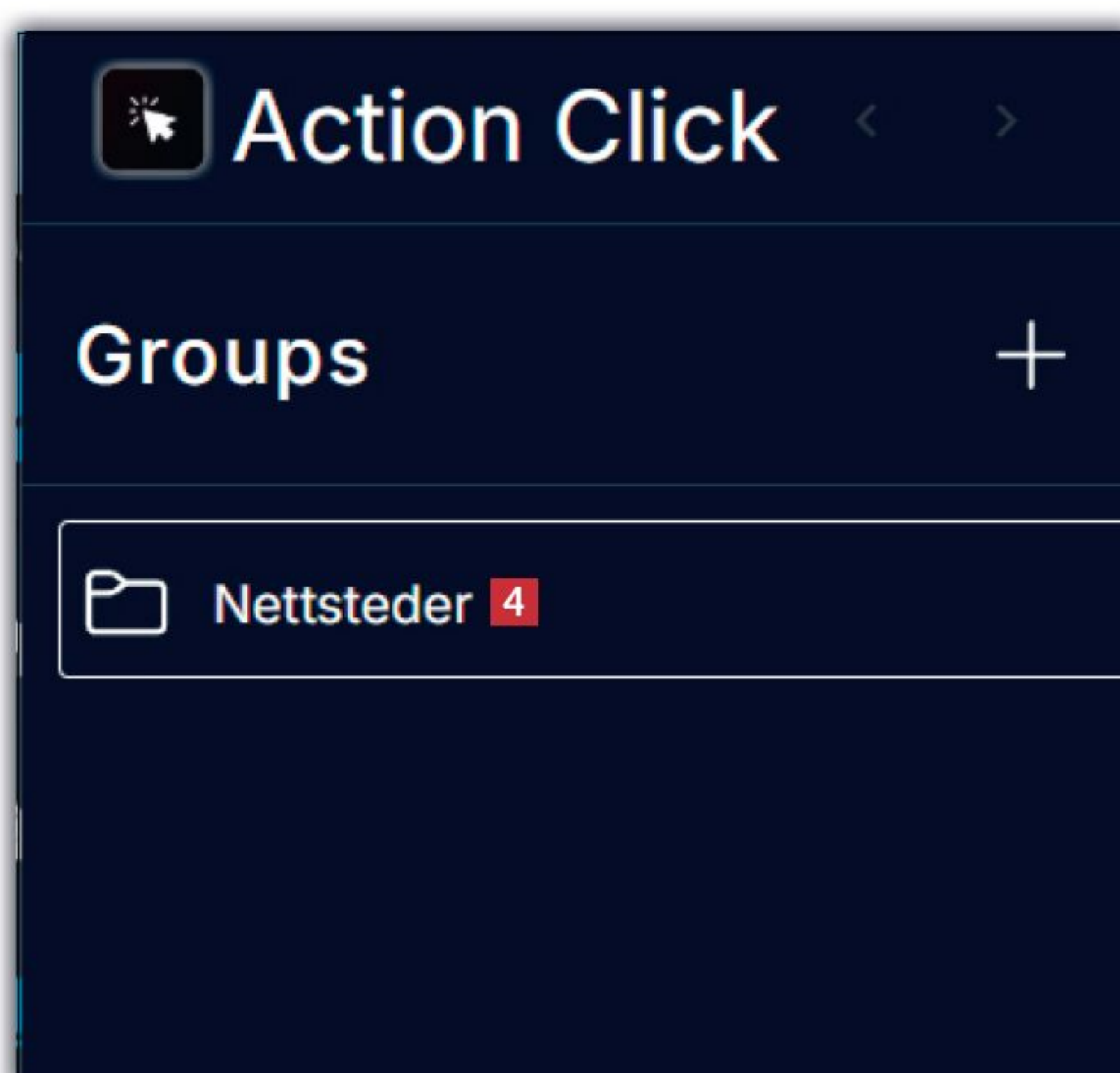
Ashampoo Action Click kan brukes til å lage mengder av forskjellige snarveier. Her viser vi hvordan du oppretter en som åpner flere hjemmesider. Når du forstår den grunnleggende logikken, kan du utforske og lage dine egne snarveier i programmet.

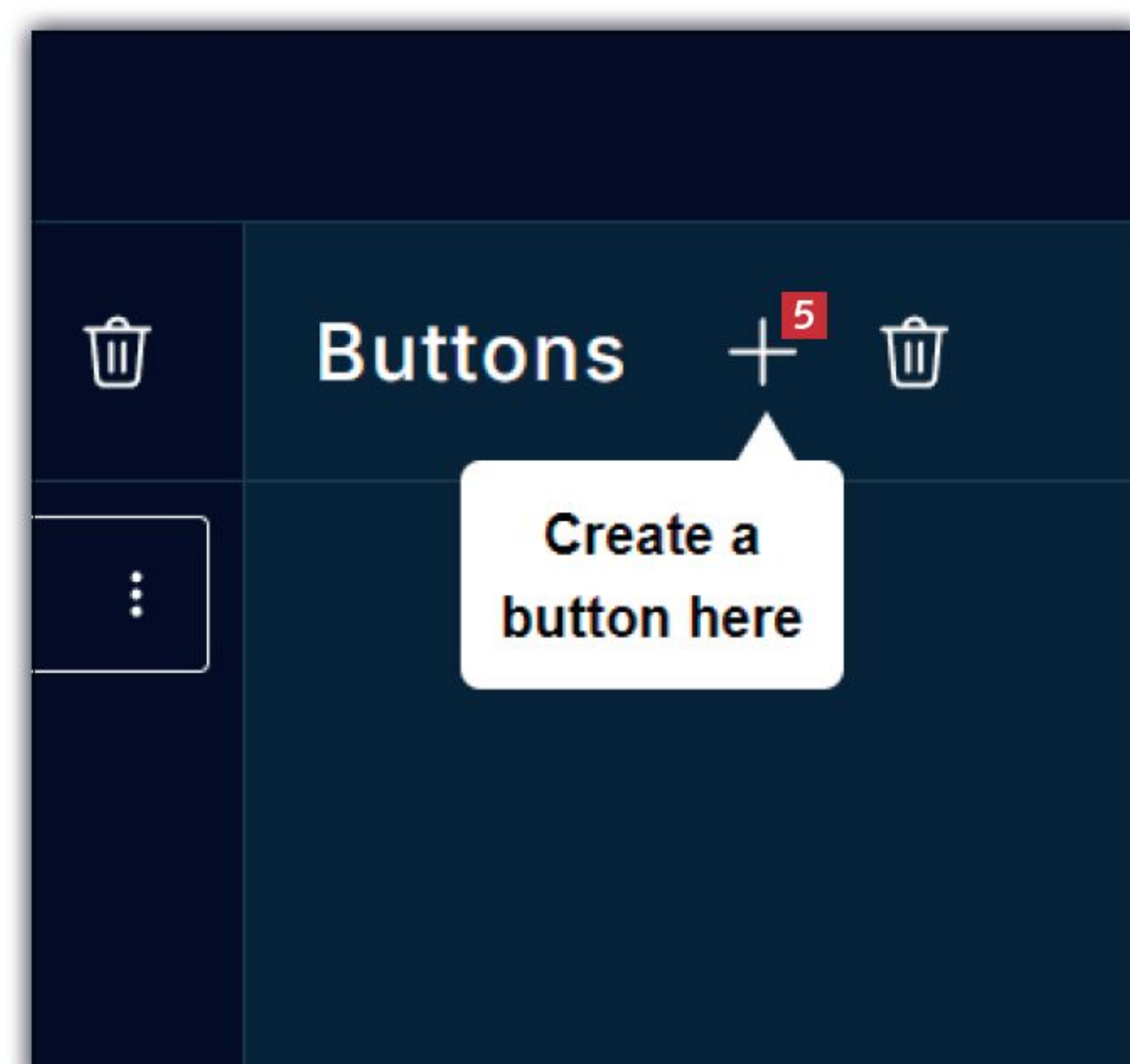
1 Åpne programmet og klikk på + **1** for å lage en ny snarvei.

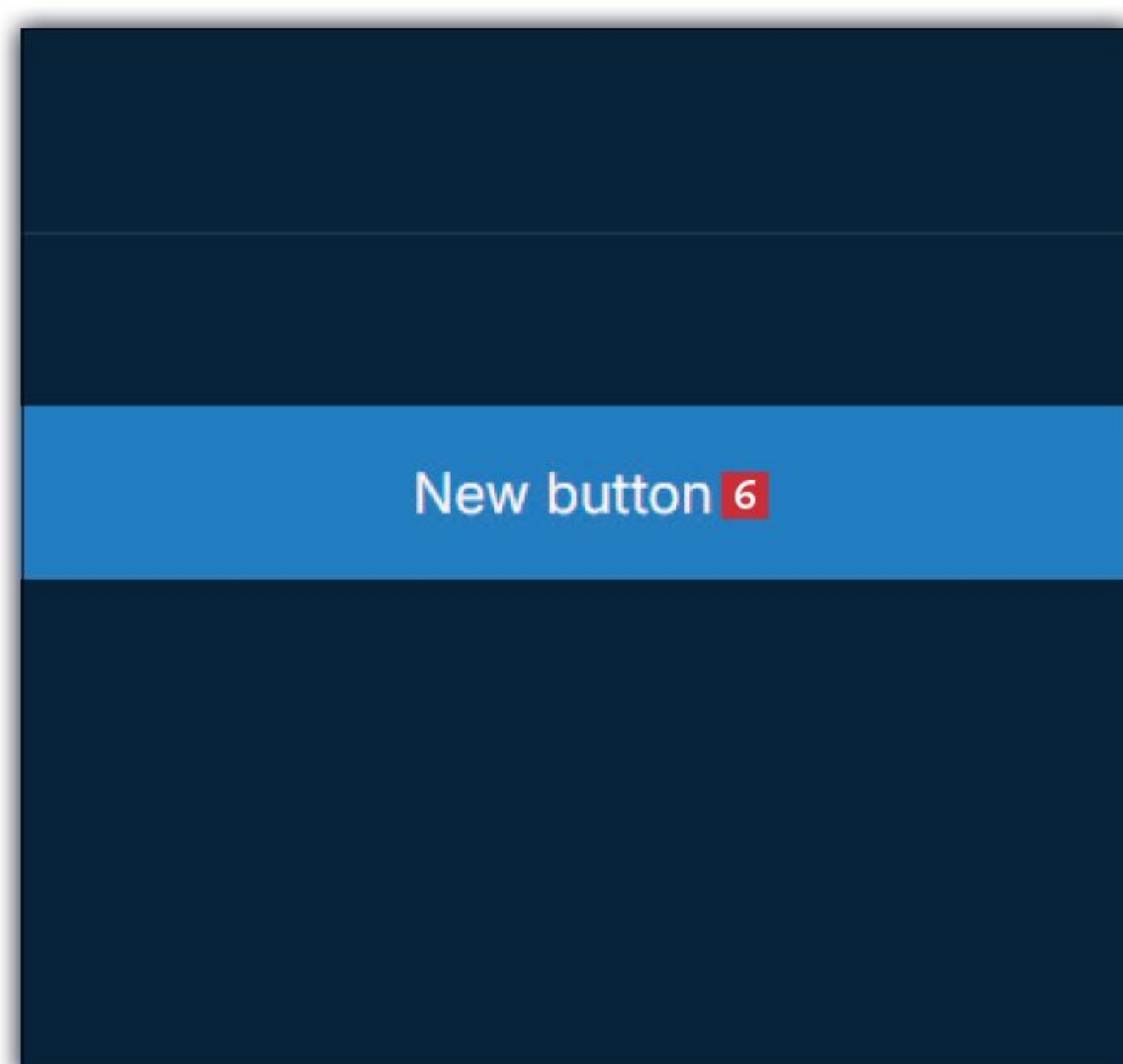
2 Klikk på + **2** ved **Groups** **3**. Da opprettes det en ny gruppe til snarveiene, slik at de samles på ett sted.

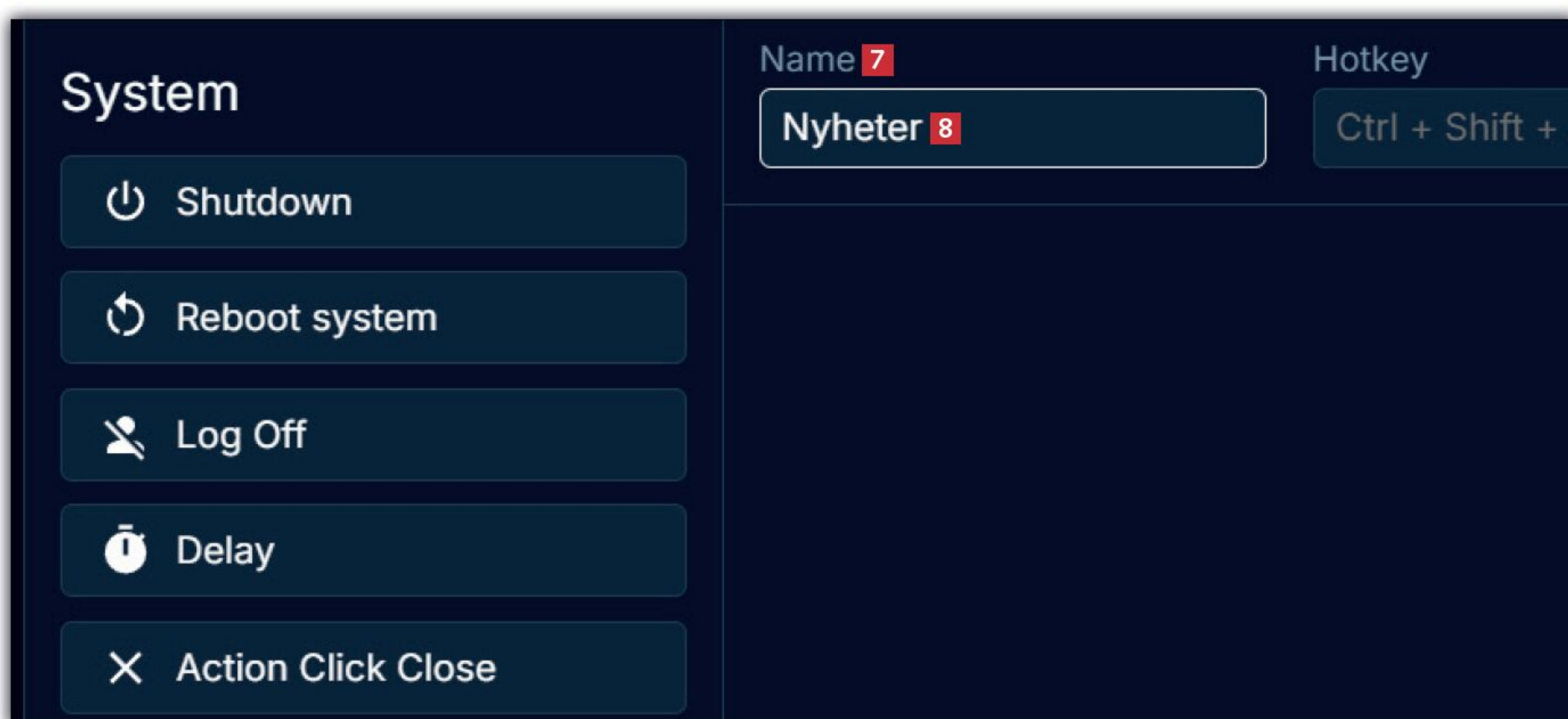
3 Her kaller vi gruppen for **Nettsteder** **4**, men du kan endre navnet når du vil.

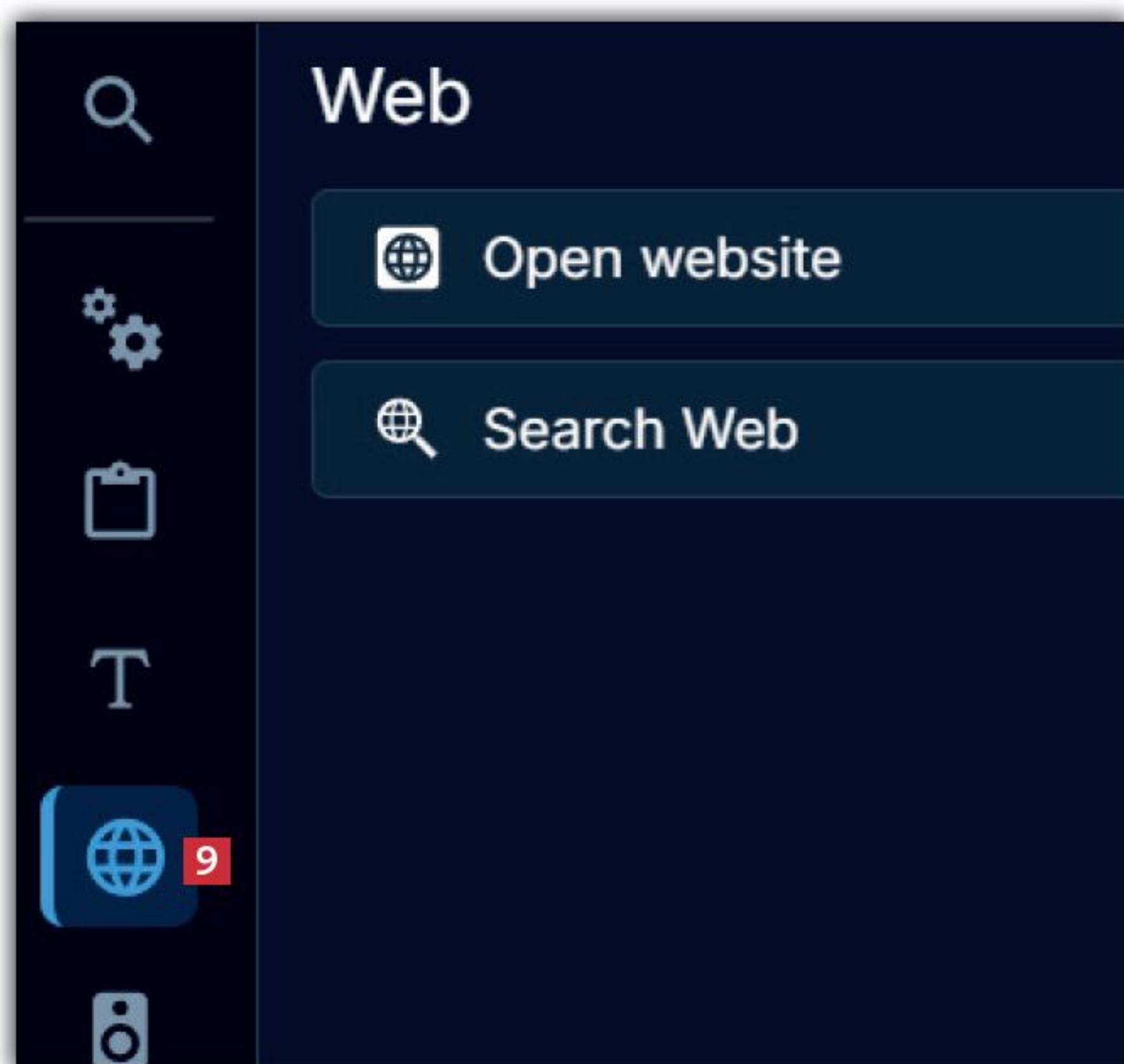
4 Deretter klikker du på + **5** ved **Buttons**.

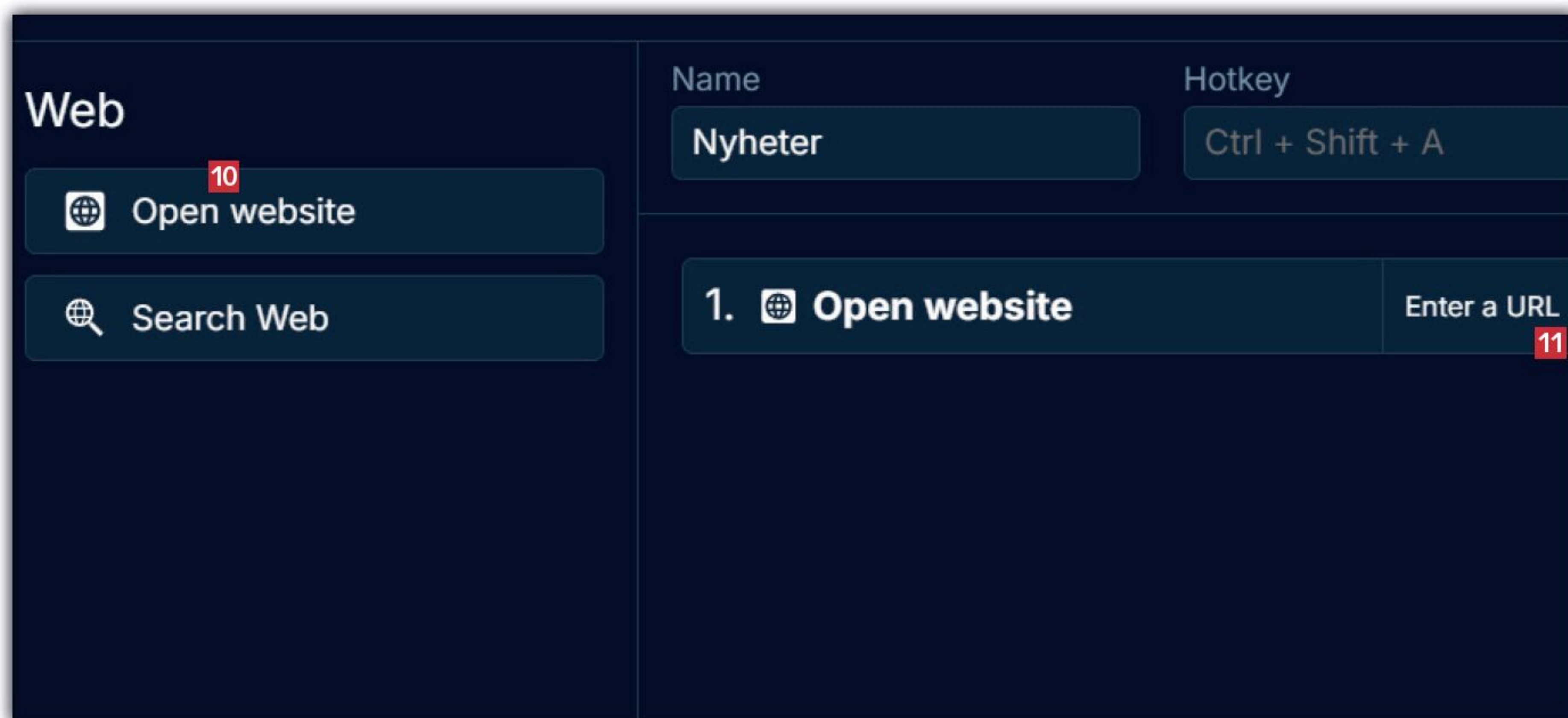
5 Klikk på **New button** **6** for å lage en ny snarvei, og for å velge nettsidene som skal åpnes.

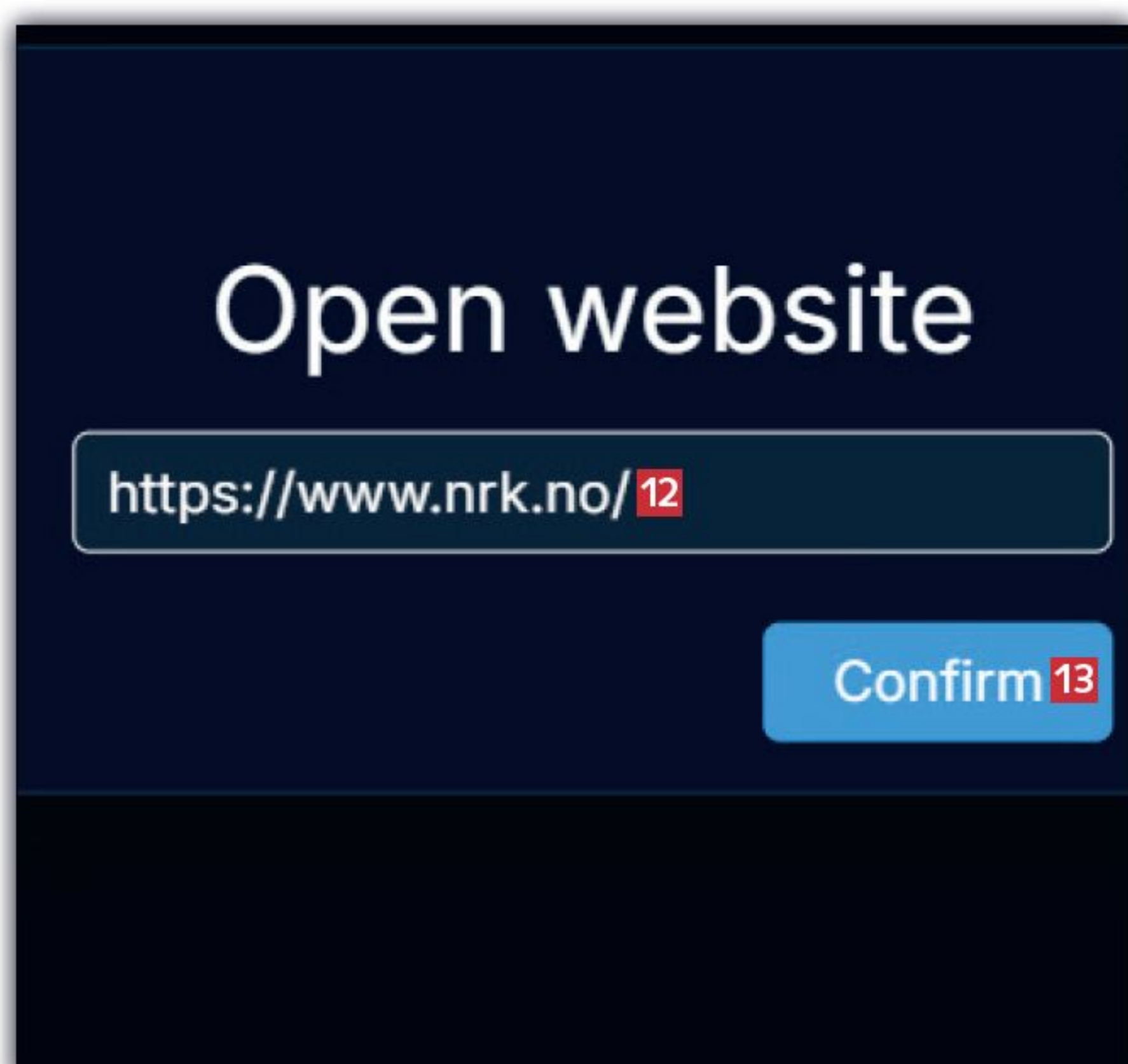
6 Øverst kan du gi snarveien et navn ved **Name** **7**. Vi kaller snarveien **Nyheter** **8**. Hvis du vil, er det også her du kan endre hurtigtastene, men denne gangen lar vi den være. Også hurtigtastene kan endres på et senere tidspunkt.

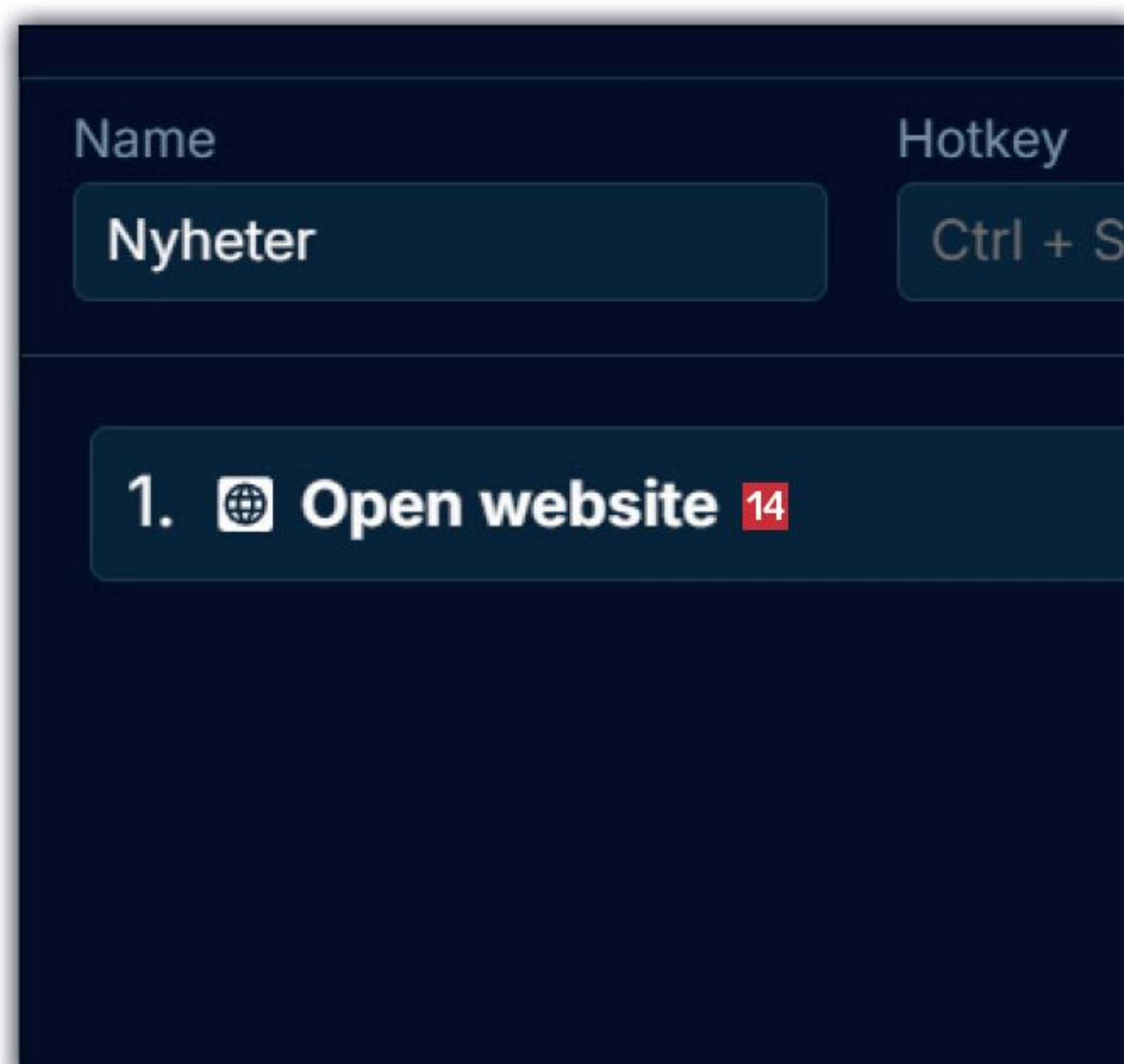
7 På venstre side klikker du nå på globusen **9**. Det er her du legger til nettsider. Lenger nede kan du legge til mapper og programmer.

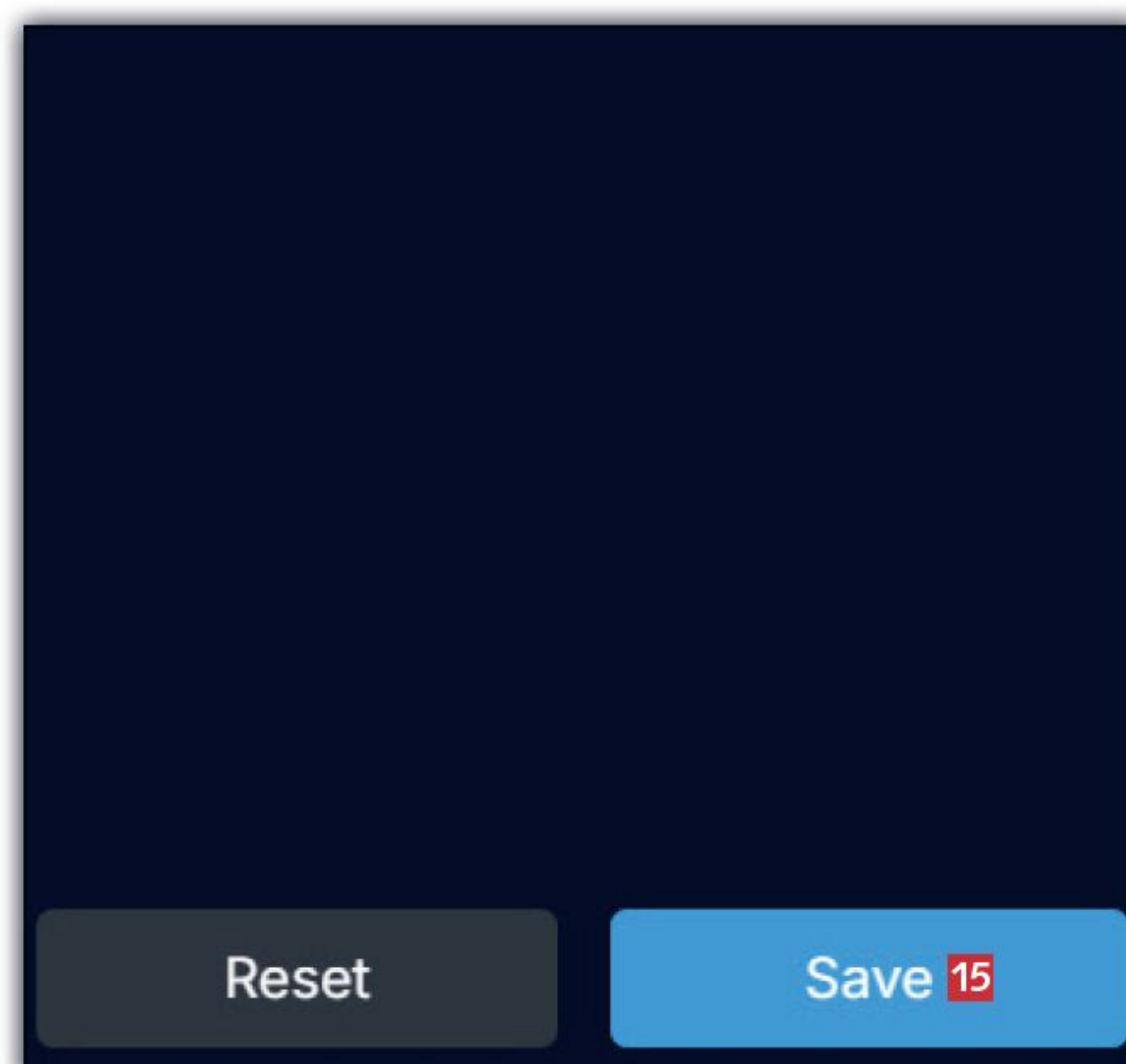
8 Nå klikker du på **Open website** **10**. Ved **Enter a URL** **11** oppgir du adressen til den første nettsiden som skal åpnes i gruppen.

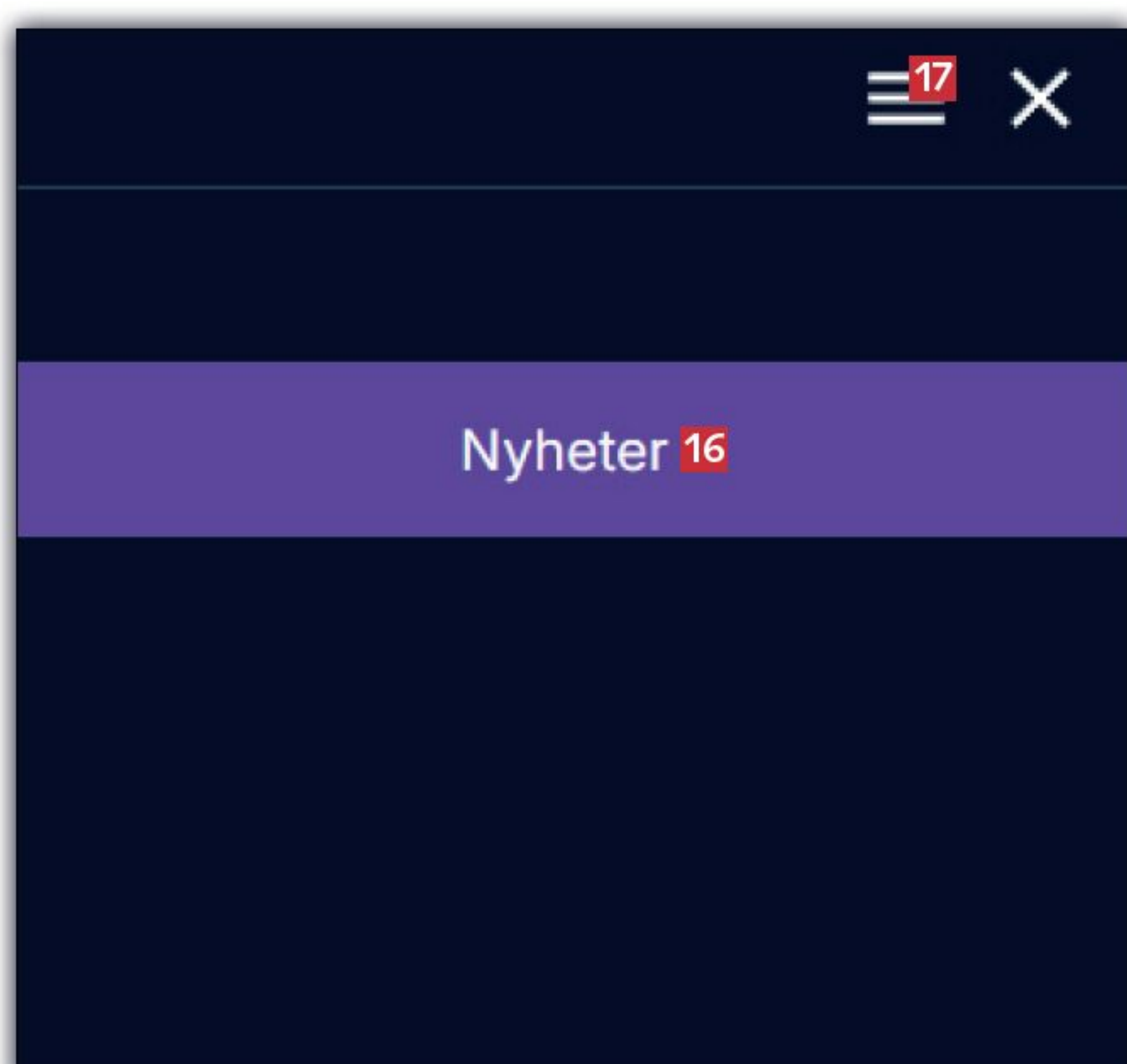
9 I eksempelet bruker vi adressen **www.nrk.no** **12**, men det kan selvfølgelig være en hvilken som helst nettside. Klikk på **Confirm** **13**.

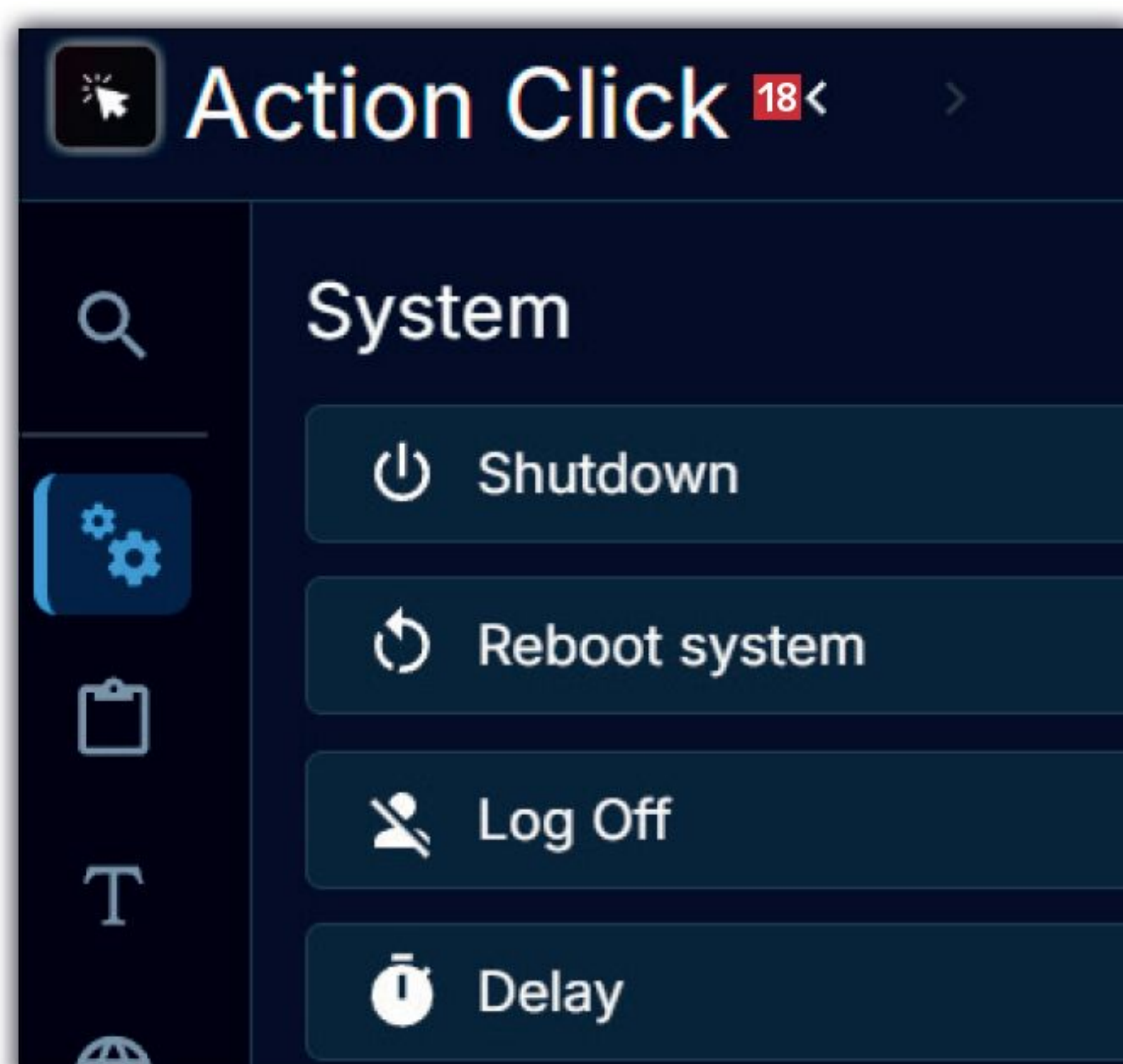
10 Vil du legge til enda en nettside, klikker du igjen på **Open website** **14**. Gjenta prosessen til du har lagt til de ønskede nettsidene.

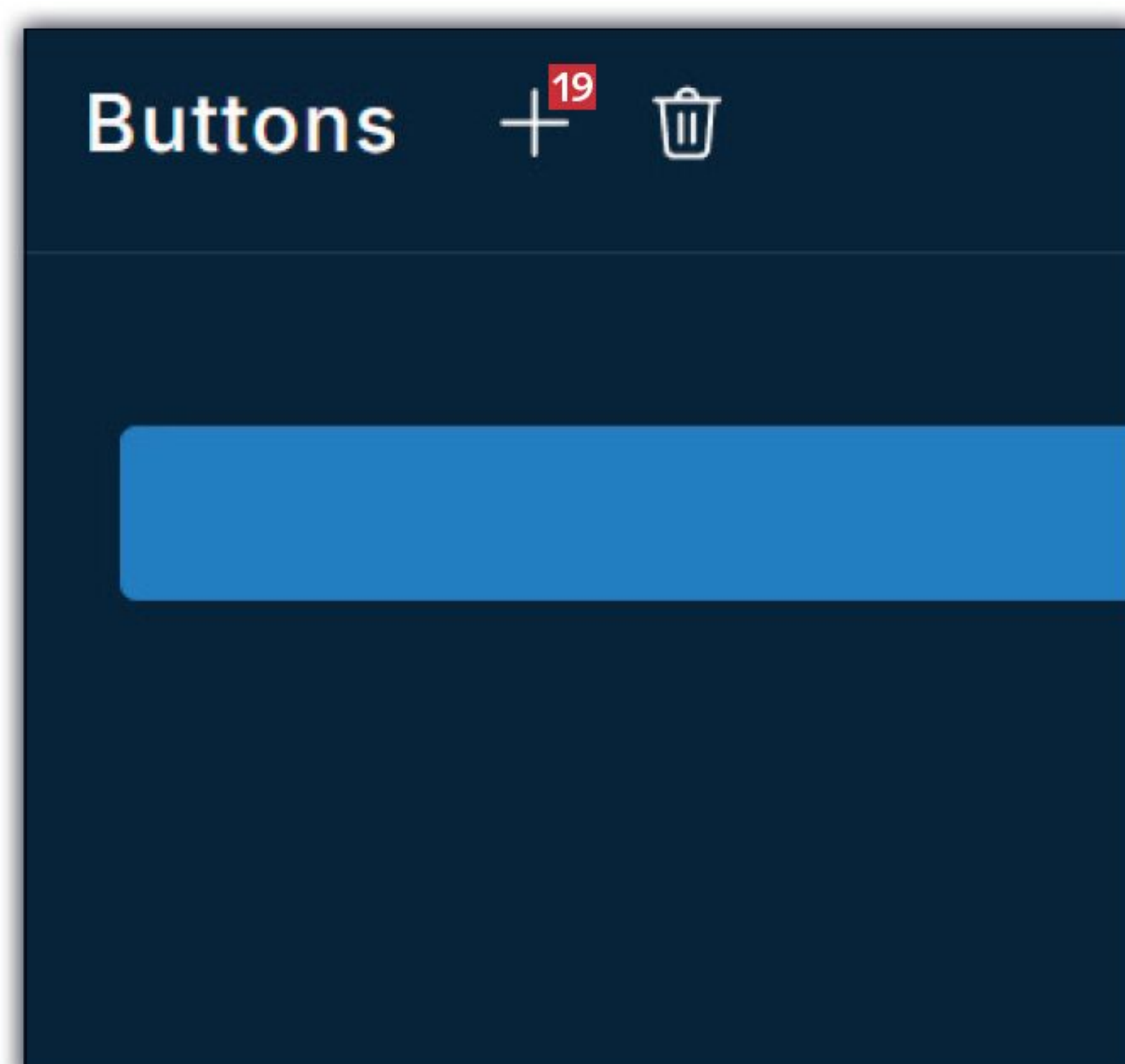
11 Til slutt klikker du på **Save** **15** i hjørnet nederst til høyre når du er fornøyd med utvalget av nettsider.

12 Dermed er du ferdig og ser snarveien **Nyheter** **16**. Når du klikker på den, åpnes nettsidene du har valgt. Vil du lage en ny snarvei, klikker du på de tre strekene **17**.

13 Klikk på den lille pilen **18** øverst for å avslutte redigering av den aktuelle snarveien til nettsidene, og gå tilbake til hovedvinduet.

14 Klikk på **+** **19** for å lage enda en snarvei der du selv velger hva som skal starte av programmer, mapper, filer og nettsider.

Du kan dele alle slags filer med familie og venner – og du kan gjøre det rett fra Filutforsker.

Fildeling via OneDrive

Med hvem kan jeg dele filer?

Har du en OneDrive-konto, kan du dele filer med alle, også mottakere som ikke har en OneDrive-konto. Du kan dele filer fra Filutforsker, fra lagringen på nettet eller fra OneDrive-appen på mobilen.

Hvilke slags filer kan jeg dele?

Du kan dele alle slags filer du har liggende på OneDrive, for eksempel Word-dokumenter, Excel-ark eller bilder. Bare vær klar over at gratisversjonen av OneDrive er begrenset til fem gigabyte.

Kan andre redigere filer jeg har delt?

Du velger selv hvor mye andre kan foreta seg med filer du har delt. Du kan velge mellom å gi lese- eller redigeringstilgang. Velger du å gi noen redigeringstilgang, kan vedkommende gjøre endringer i filene.

Hva skjer hvis en delt fil blir slettet?

Har du gitt noen redigeringstilgang til en fil, kan vedkommende slette den, slik at den forsvinner også hos deg. Du har likevel 30 dager på deg til å gjenopprette filen fra papirkurven på onedrive.live.com

Kurs: OneDrive

1 Kom i gang med OneDrive
I første del klargjør vi OneDrive i Filutforsker. Du lærer også å bruke OneDrive på mobilen og i nettleseren.

2 Slik deler du filer
I andre del lærer du å dele filer med andre – enten fra Filutforsker eller ved hjelp av nettleser eller mobil.

SAMARBEID PÅ KRYSS OG TVERS:

Del filer med kolleger, familie og venner

I andre del av OneDrive-kurset lærer du å samarbeide om filer via nettet. Da går jobben raskere og mer effektiv.

Journalist
Steffen Nielsen

De fleste er fortrolige med å jobbe i Filutforsker. Det er der vi har alle filene våre. Vi åpner én av dem i for eksempel Word, Excel eller et bildebehandlingsprogram, gjør de ønskede endringene og lagrer filen på samme sted som der vi fant den.

Det har fungert som en drøm siden tidenes morgen, men Filutforsker har i utgangspunktet visse begrensninger. Det gjelder spesielt når man skal samarbeide med andre. Hvis du for eksempel vil at noen skal lese gjennom en tekst, må du først legge ved og sende filen i en e-post, vente på svar og til slutt lagre den redigerte versjonen av filen i samme mappe.

Det er en omstendelig prosess som mange fortsatt bruker, fordi de ikke har fått øynene opp for et verktøy som OneDrive og mulighetene det byr på.

Deling rett fra Filutforsker

Problemet med den nevnte e-postmetoden er primært tiden det tar å få tilbake det redigerte dokumentet. I den perioden kan du nemlig ikke fortsette å jobbe med filen selv. Gjør du det, vil du nemlig ha to versjoner av det samme dokumentet som deretter skal flettes sammen – og det betyr selvfølgelig enda mer jobb.

Hvis du i stedet deler en fil fra Filutforsker ved hjelp av OneDrive, kan mottakeren åpne den på maskinen sin. Det kan for eksempel gjøres i nettleserversjonen av Word. Der kan hen gjøre sine endringer og lagre doku-

mentet på nytt. Når det er gjort, ligger allerede dokumentet klart i Filutforsker på din egen pc. OneDrive synkroniseres fortløpende, og derfor tar det bare noen sekunder før du kan jobbe videre med dokumentet.

Skriv samtidig i samme dokument

Det er heller ikke noe problem hvis begge skriver i dokumentet samtidig. Hver redigerer vil ha sin egen tekstmarkør, og det er bare hvis dere tilfeldigvis skriver i samme avsnitt av teksten (eller i samme celle i Excel), at konflikt kan oppstå. I så fall vil OneDrive be dere velge hvilken versjon av dokumentet som skal beholdes.

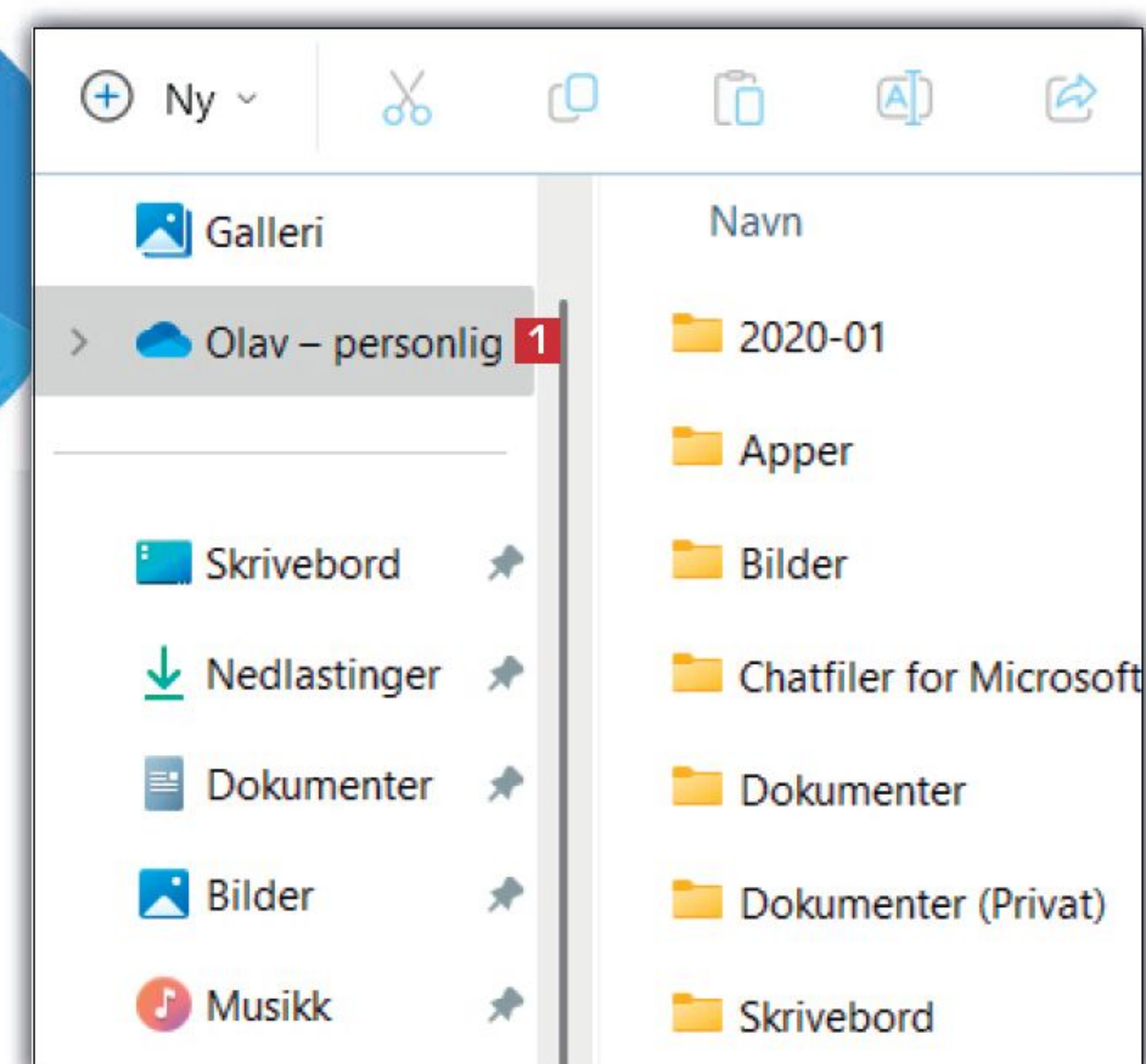
Deling av filer i OneDrive har også en annen viktig fordel: Du kan nemlig jobbe med filene på forskjellige slags enheter. Du og et par venner eller kolleger kan for eksempel jobbe i det samme dokumentet samtidig på henholdsvis en smarttelefon, en bærbar og en stasjonær datamaskin, uavhengig av hvor i verden hver av dere befinner seg.

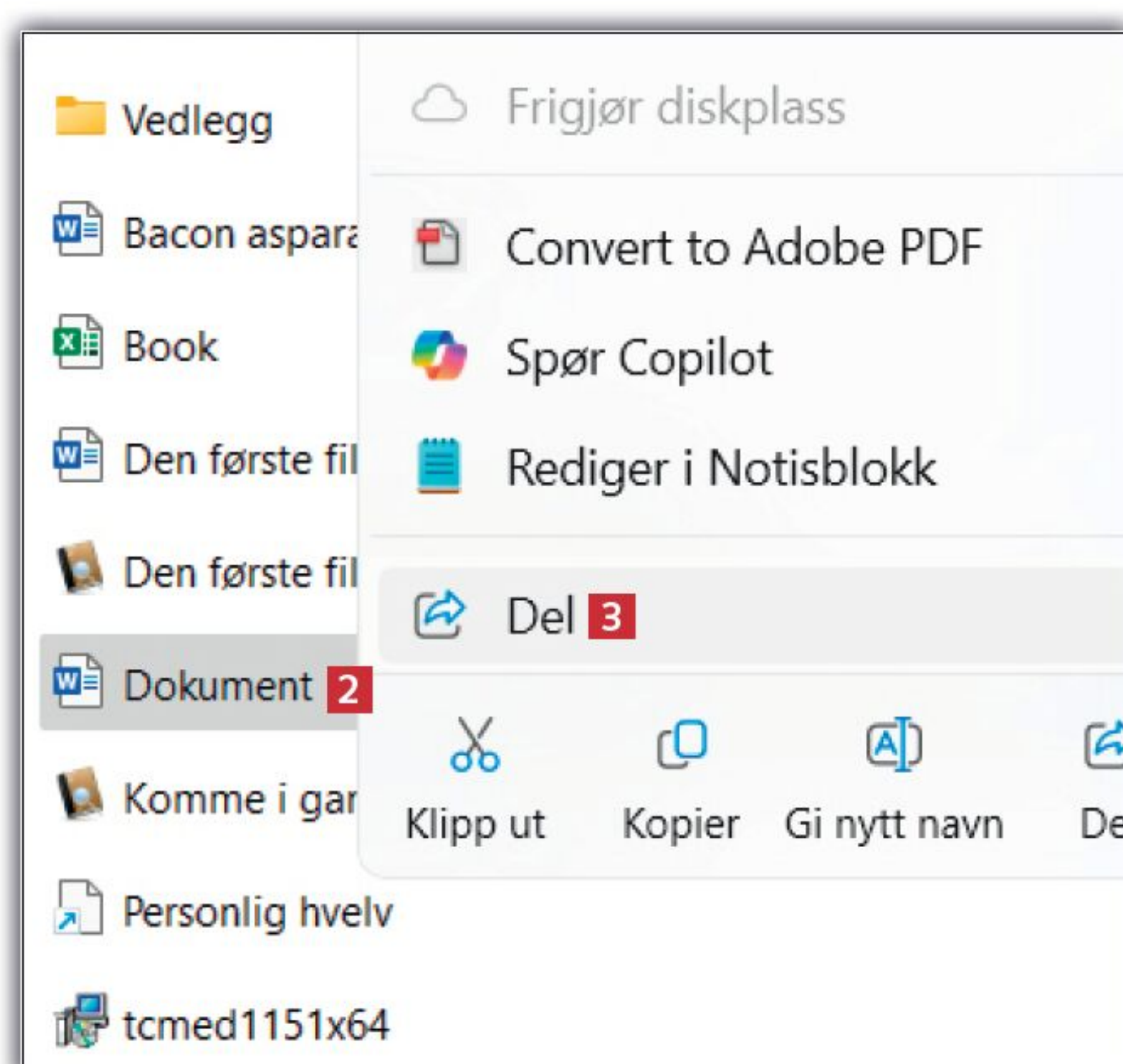

Fildeling rett fra Filutforsker

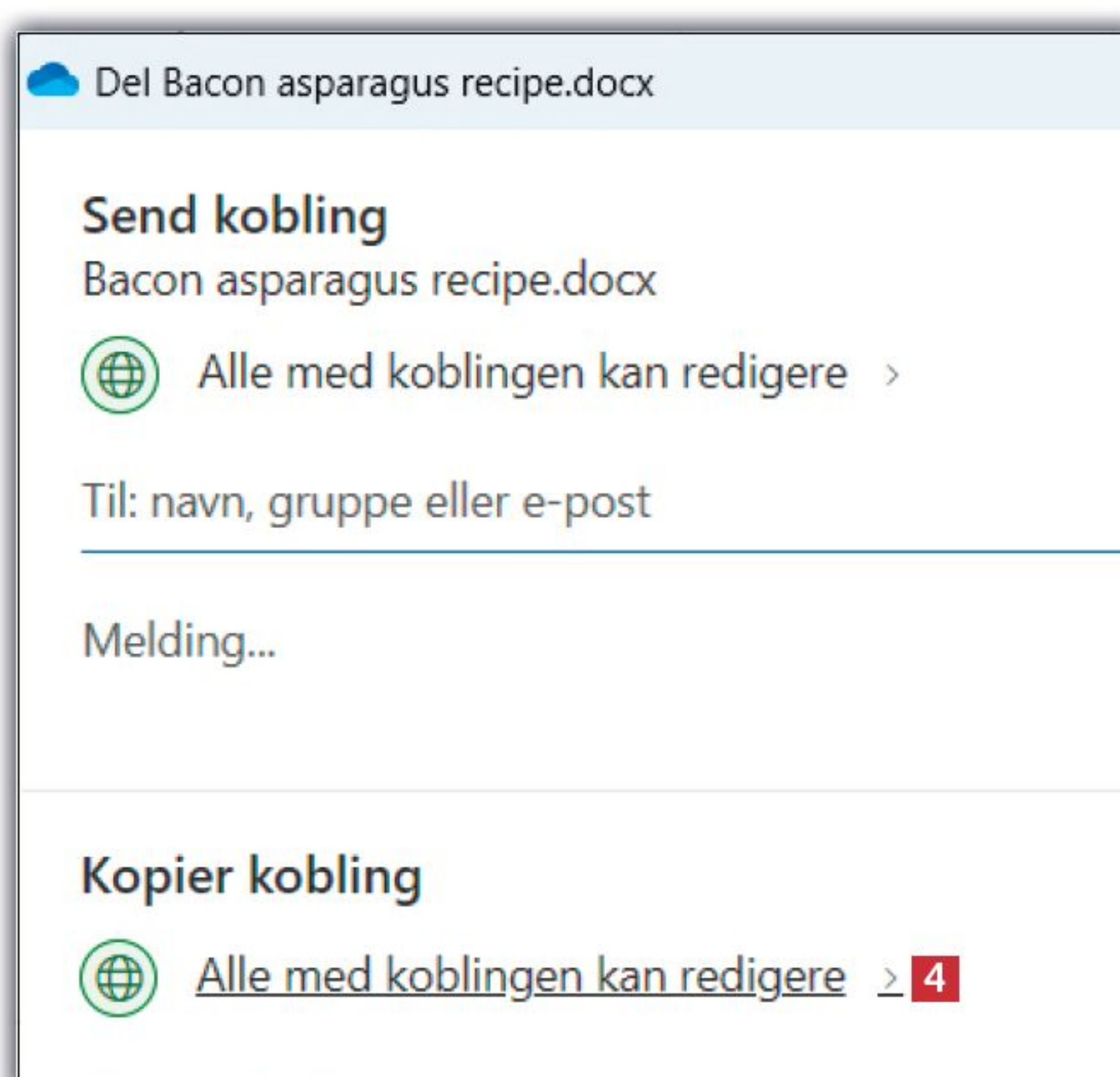
Filutforsker er som regel det raskeste verktøyet når du vil dele OneDrive-filer. Med få klikk gir du en annen person tilgang til felles filer eller mapper.

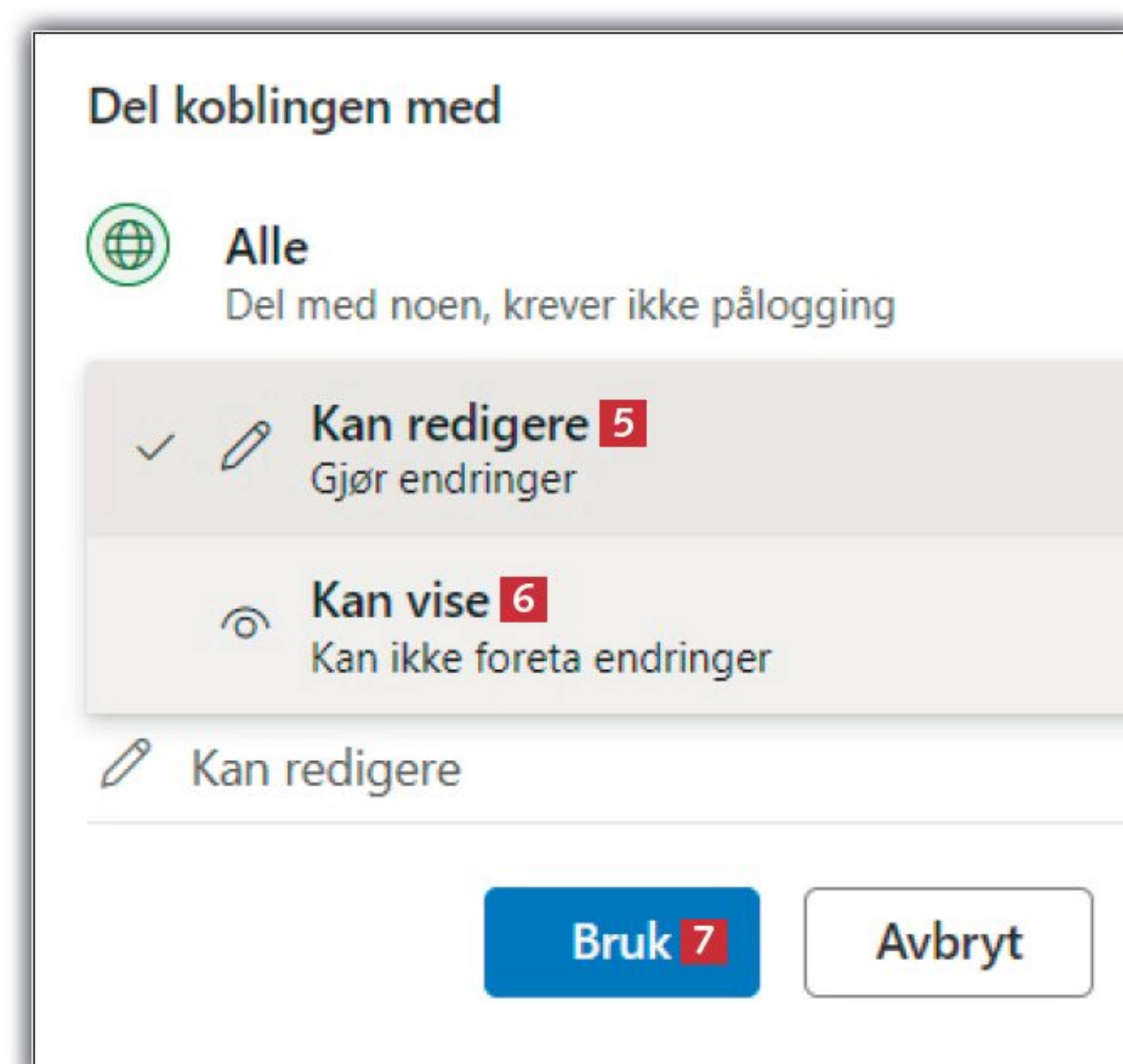
1 Åpne først Filutforsker. For å åpne OneDrive-mappen klikker du på snarveien med skyikonet **1**, som du finner i panelet til venstre.

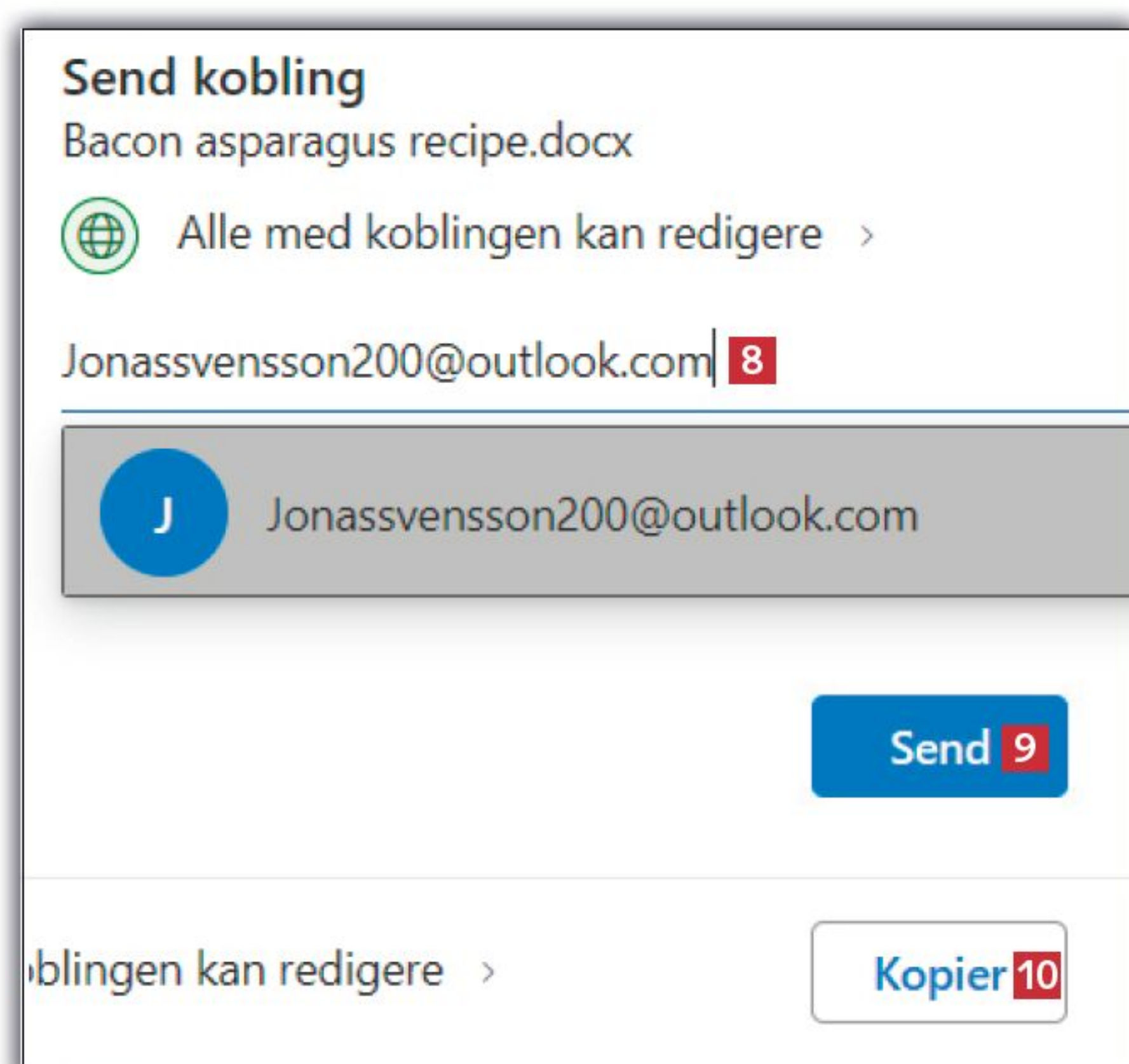
2 Høyreklikk på filen **2** du vil dele, og velg deretter menypanelet **Del** **3** i høyreklikkmenyen.

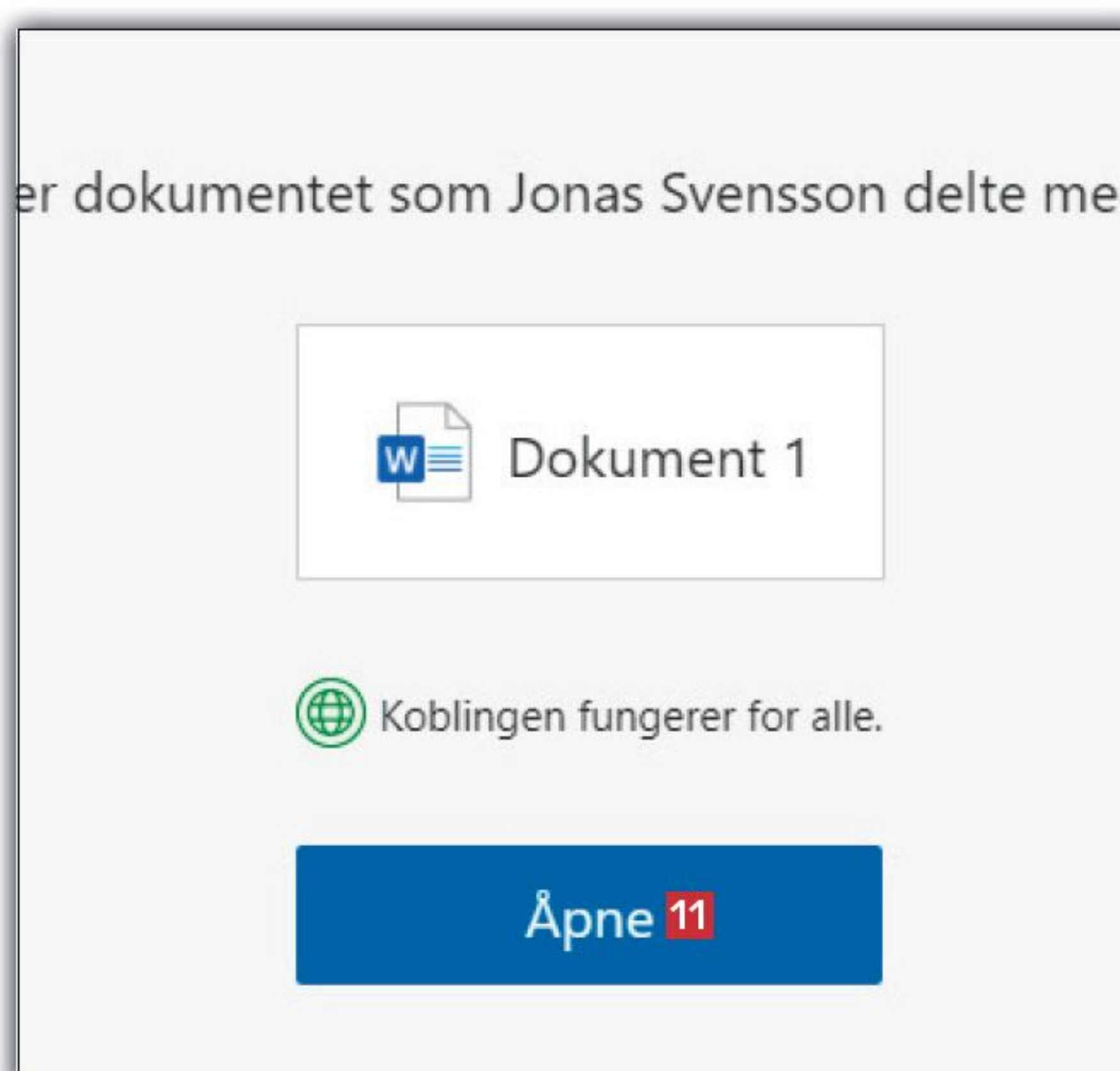
3 Nå velger du hva slags tilgang den du deler filen med skal ha. Klikk på pilen **4** ved **Alle med koblingen kan redigere**.

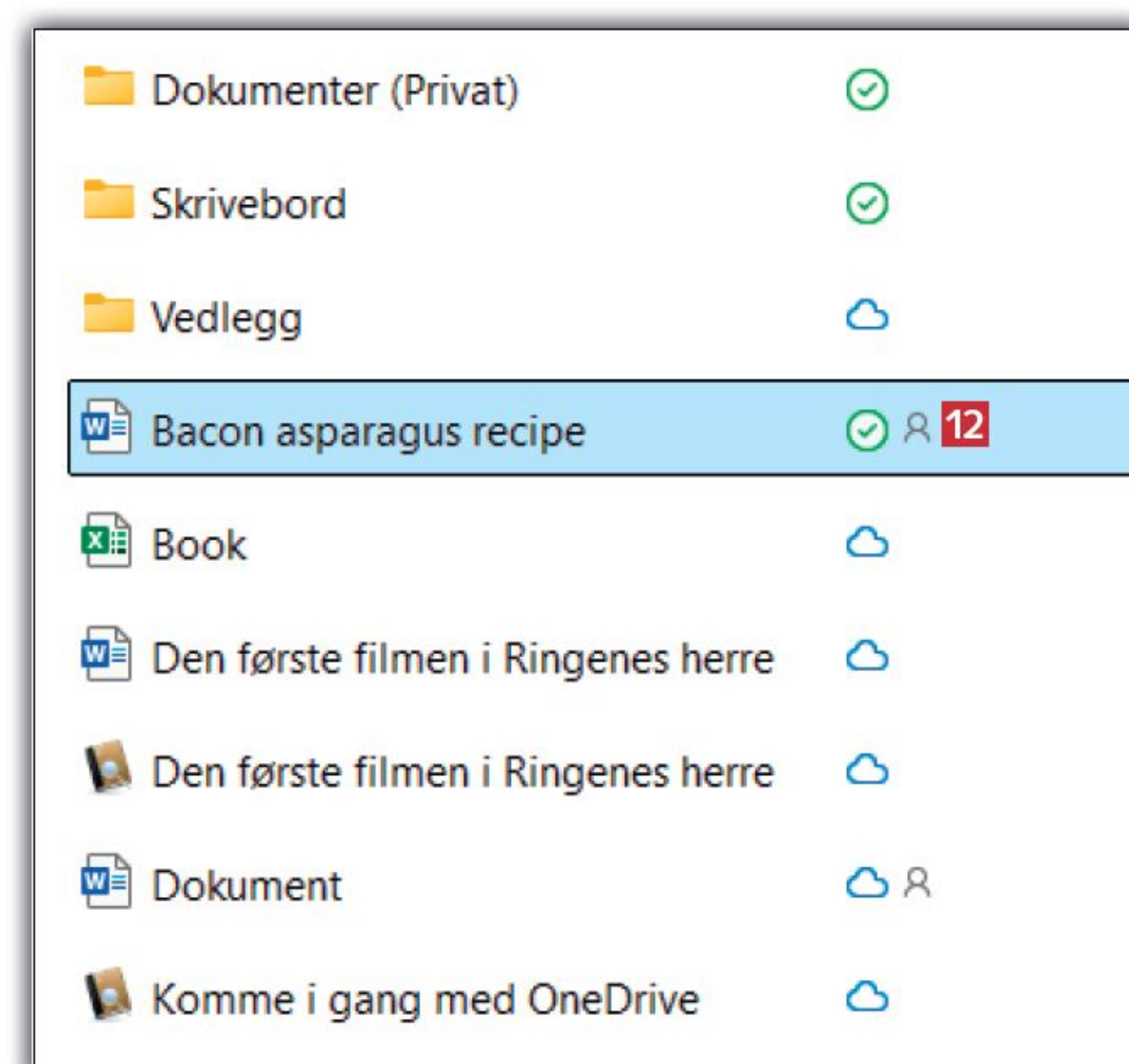
4 Nå velger du om vedkommende skal kunne redigere **5** eller bare lese **6** filen. Klikk på **Bruk** **7** for å lagre endringene.

5 Nå kan filen deles. Skriv e-post-adressen **8** til den du vil dele med, og klikk på **Send** **9**. Du kan også kopiere en kobling **10** til filen og legge inn koblingen i en e-post.

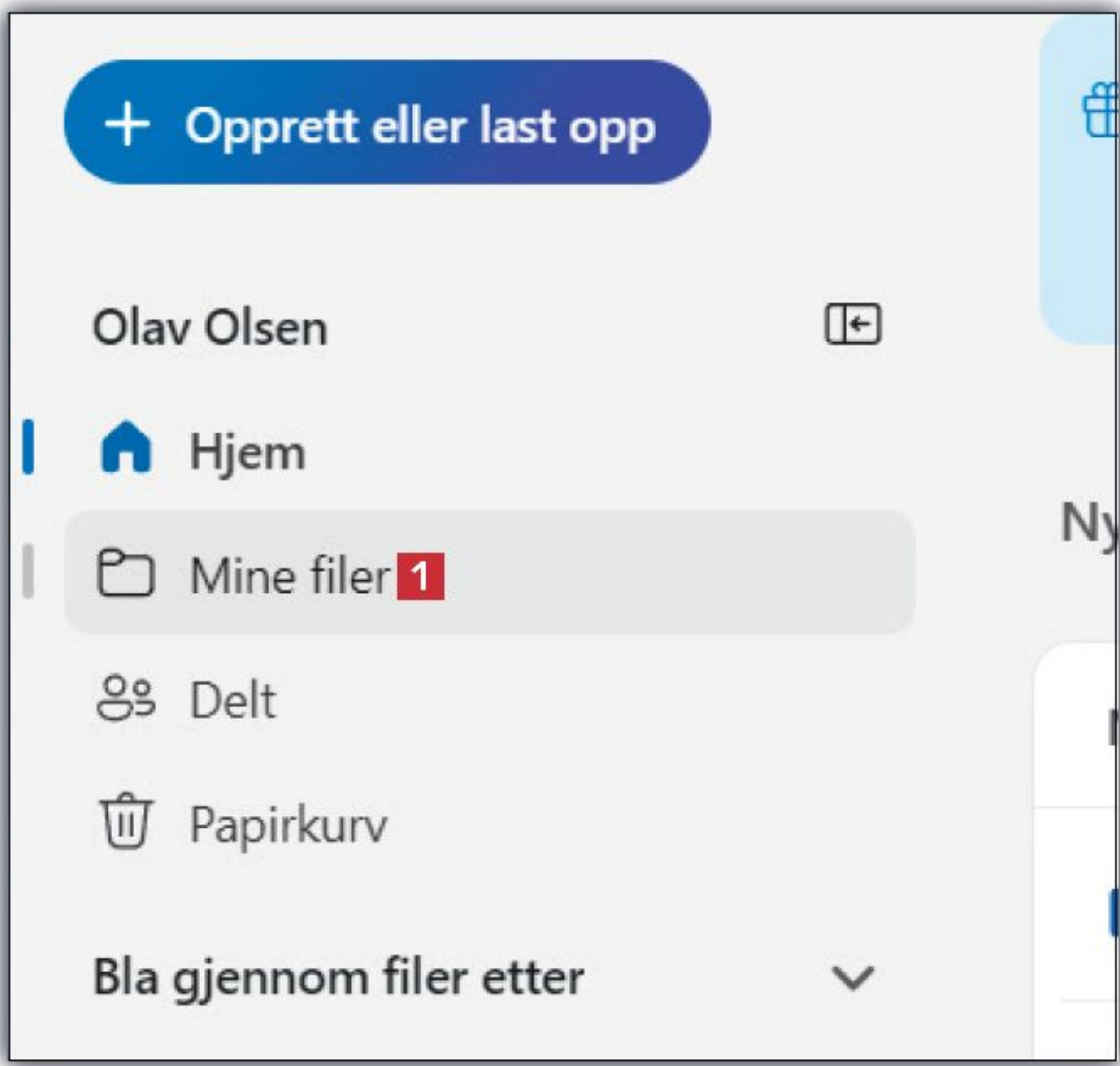
6 Hvis du har delt filer via e-post, får mottakeren en e-post om at en fil er delt med vedkommende. Mottakeren åpner filen ved å klikke på **Åpne** **11**.

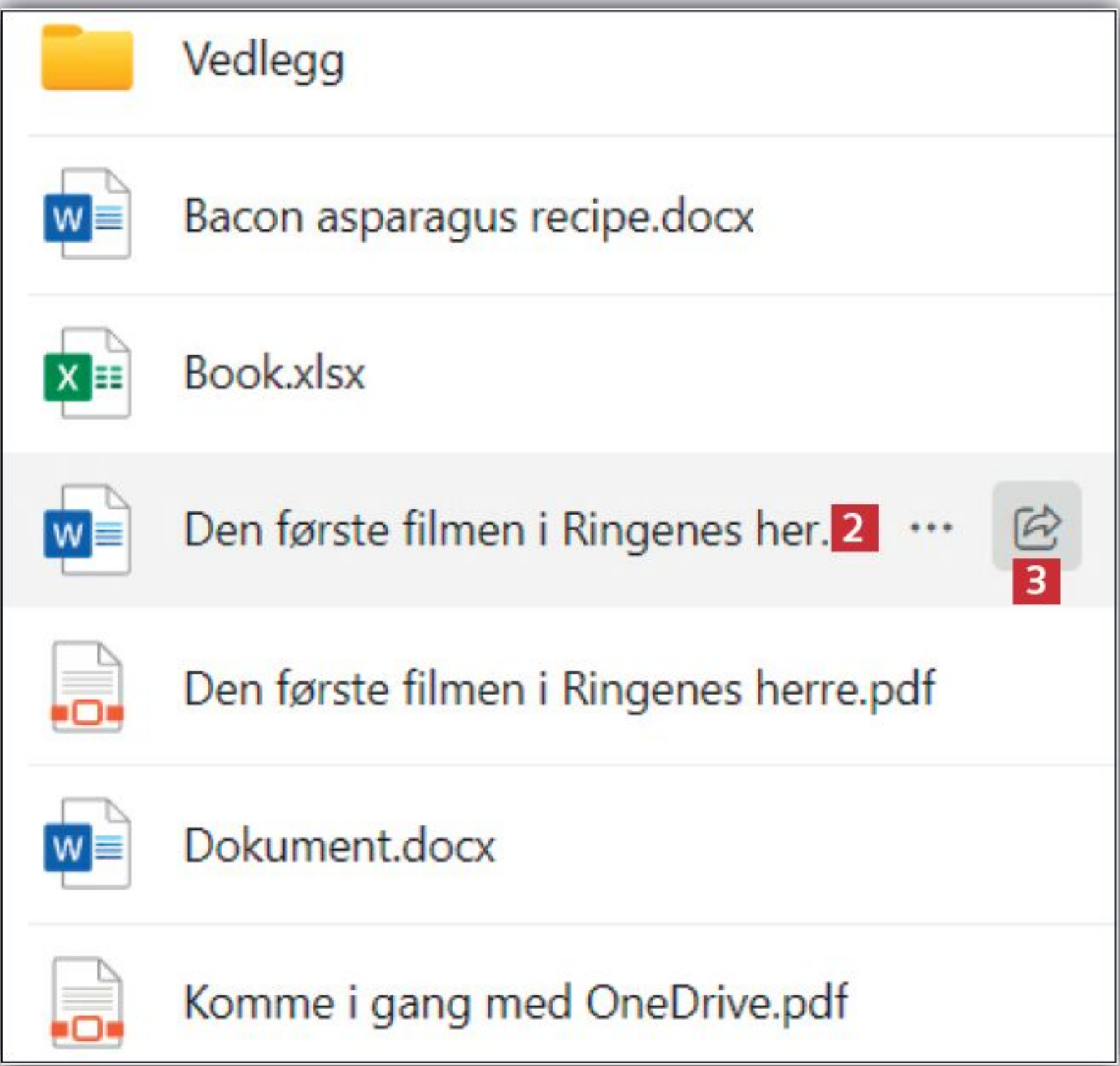
7 I Filutforsker kan du nå som helst se hvilke filer du har delt med andre. Delte filer markeres med et personikon **12**.

Fildeling via nettleseren

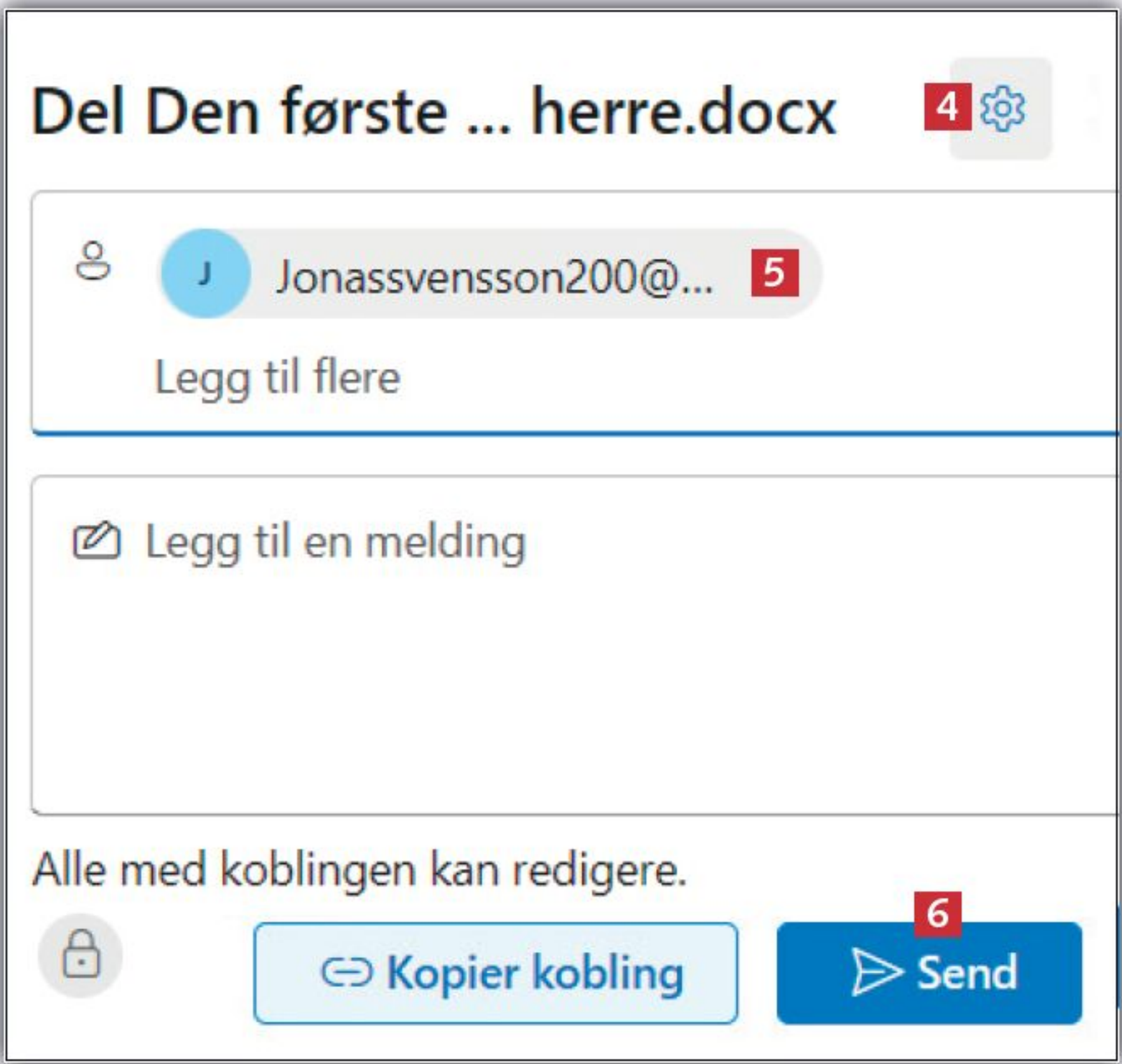
Du kan også dele filer og mapper med andre fra OneDrive i nettleseren, for eksempel hvis du sitter ved en annen pc enn din egen. Du har de samme mulighetene i nettleseren som i Filutforsker.

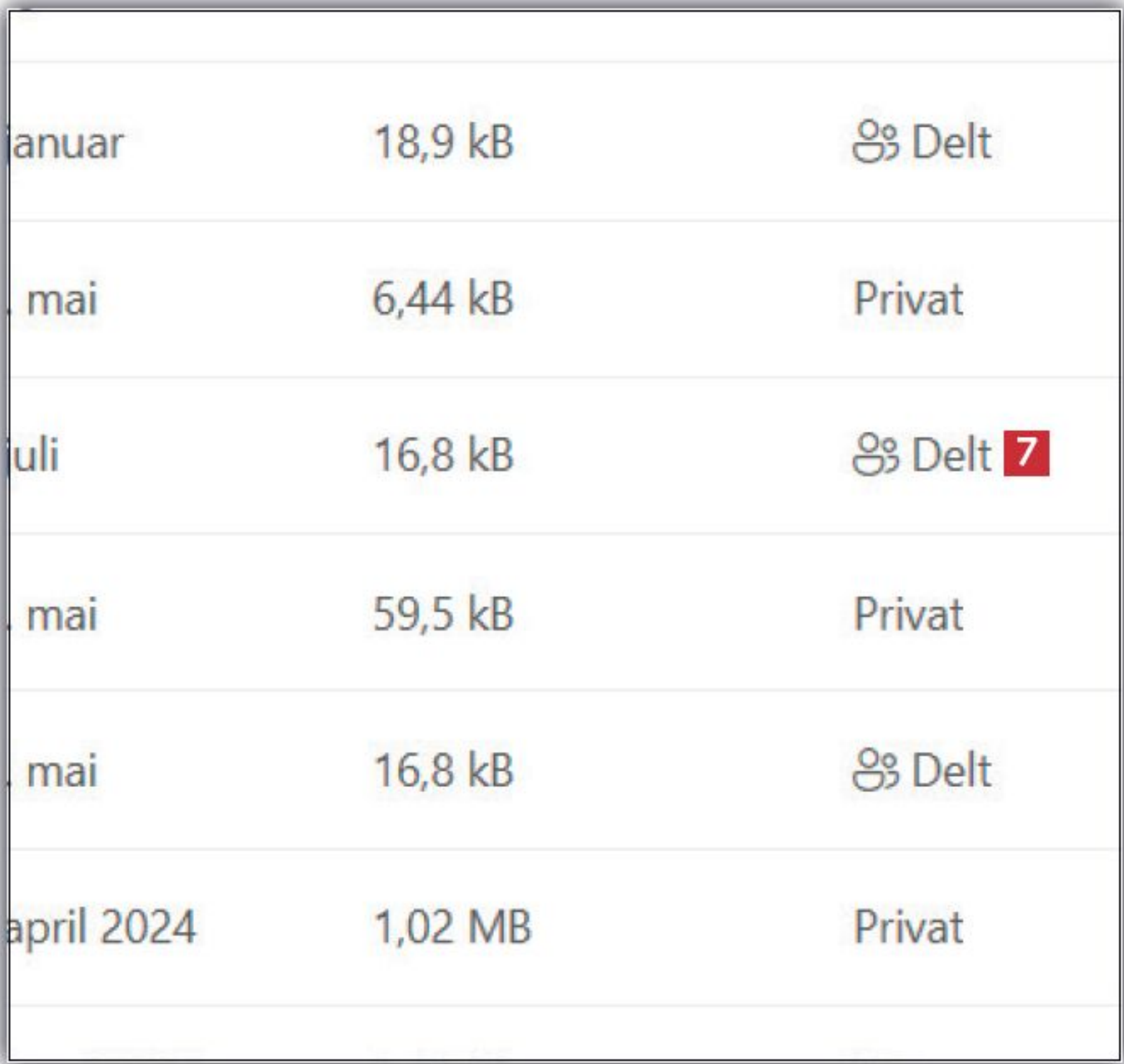
1 Gå først til onedrive.live.com i nettleseren, og logg inn på OneDrive-kontoen. Klikk på **Mine filer** **1** til venstre i vinduet. Da får du oversikt over OneDrive-lagringen.

2 Ved mappen eller filen **2** du vil dele med andre, klikker du på deleikonet **3**.

3 Via tannhjulet **4** velger du om kontakten skal ha redigerings- eller lesetilgang. Oppgi e-postadresse **5**, og trykk **Enter**. Klikk på **Send** **6**. Nå får mottakeren en kobling til filen.

4 Du kan alltid se hvilke filer og mapper som er delt, ved at de står som **Delt** **7** til høyre i listen. Hvis du klikker på **Delt**, får du mulighet til å oppheve delingen av en fil.

Fildeling fra mobilen

Du kan også bruke OneDrive-appen på mobilen til å dele filer med andre – for eksempel når du er på reise. Metoden er den samme enten du har iPhone eller Android-telefon.

1 Åpne OneDrive-appen på mobilen, og finn en fil **1**. Klikk på de tre prikkene **2** ved filen. I neste vindu klikker du på **Del**.

2 Via pilen **3** angir du om den du deler med skal ha lese- eller redigeringstilgang. Velg **Kopier koblingen** **4**, og send den med for eksempel e-post.

TRE LITE KJENTE VERKTØY:

Windows' skjulte ekspertfunksjoner

Windows inneholder flere skjulte verktøy som kun er tilgjengelige via kommandolinjen. Her lærer du å bruke tre av de smarteste mulighetene.

Journalist
Henning Rasmussen

Det har skjedd mye med brukervennligheten siden IBM lanserte den første pc-en i 1981 og frem til dagens Windows 11-maskiner. I dataalderens speide barndom het operativsystemet DOS, og der foregikk det meste via en

kommandolinje på svart bakgrunn. Der kunne man for eksempel skrive "copy c:\image.bmp c:\docs\image.bmp" hvis man ville kopiere en bildefil fra én mappe til en annen.

Det var for komplisert for alle andre enn dataingeniører, og derfor kom det etter hvert grafiske systemer som Windows, Lisa OS (Apple) og OS/2, der man i stedet kunne utføre de sam-

me oppgavene ved å dra og klikke med musen. Men selv om vi i dag løser de fleste oppgaver ved å åpne vinduer og bruke musen, har Microsoft beholdt og til og med videreutviklet den gamle kommandolinjen.

Kommandoene finnes fortsatt

I årevis var det fortsatt mulig å bruke de gamle DOS-kommandoene med Windows-verktøyet Ledetekst, og i senere tid har det sågar kommet enda et verktøy med navnet PowerShell.

I sistnevnte har du tilgang til en rekke nye og mer avanserte kommandoer, og disse gir funksjoner som faktisk ikke finnes andre steder i operativsystemet. Begge disse verktøyene finnes også på din pc, og i Windows 11 har Microsoft samlet dem i programmet Terminal, som kan kjøre alle slags kommandoer.

Bruk mulighetene

I denne artikkelen kan du lese om tre ganske geniale muligheter som du først får tilgang til ved å starte funksjonene fra Terminal-programmet. Man føler seg nesten som en Microsoft-ingeniør når man kjører de spesielle kommandoene og resultatet er en fullstendig rapport over batteritilstanden eller en komplett diagnose av det trådløse nettverket. Det er virkelig som å gå til bunns i og endre grunnleggende Windows-funksjoner og avanserte muligheter.

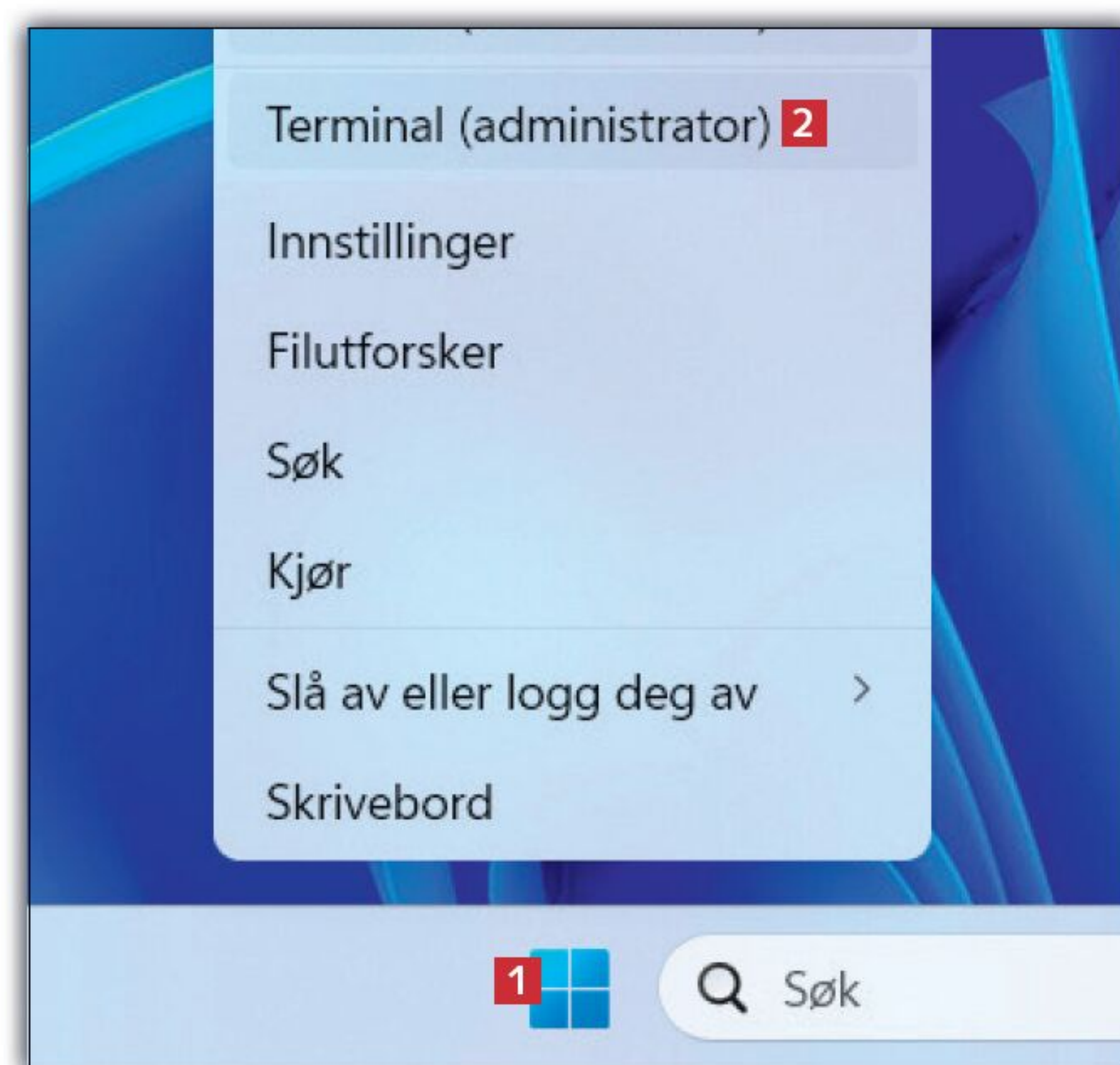
Windows' har flere nyttige verktøy som kun er tilgjengelige via Terminal-programmet.

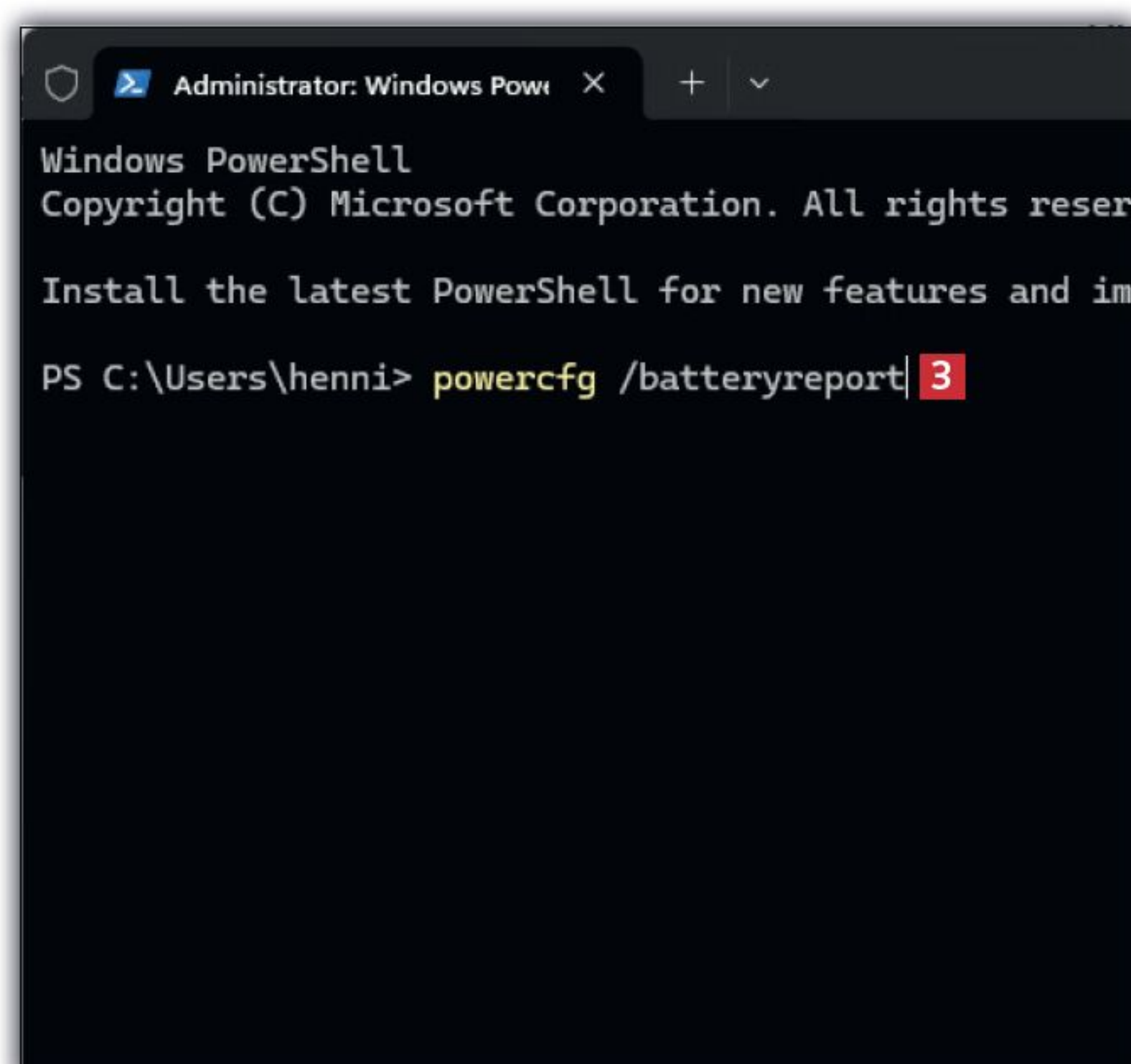
VERKTØY 1

Sjekk tilstanden til pc-batteriet

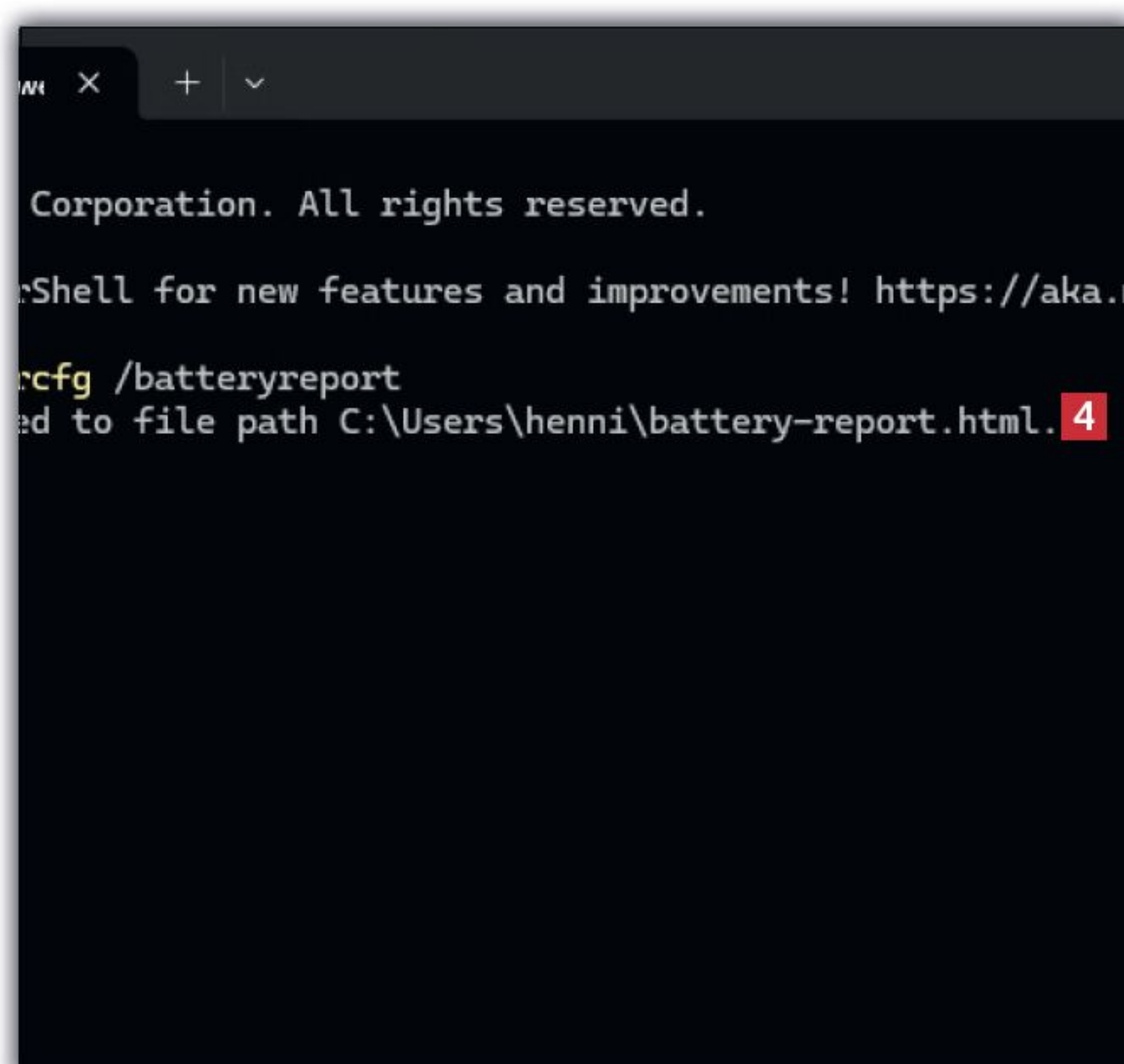
Med kommandoen "powercfg", som du starter fra Terminal-programmet, får du tilgang til avanserte batterifunksjoner. En av de smarteste er muligheten til å undersøke helsetilstanden til batteriet.

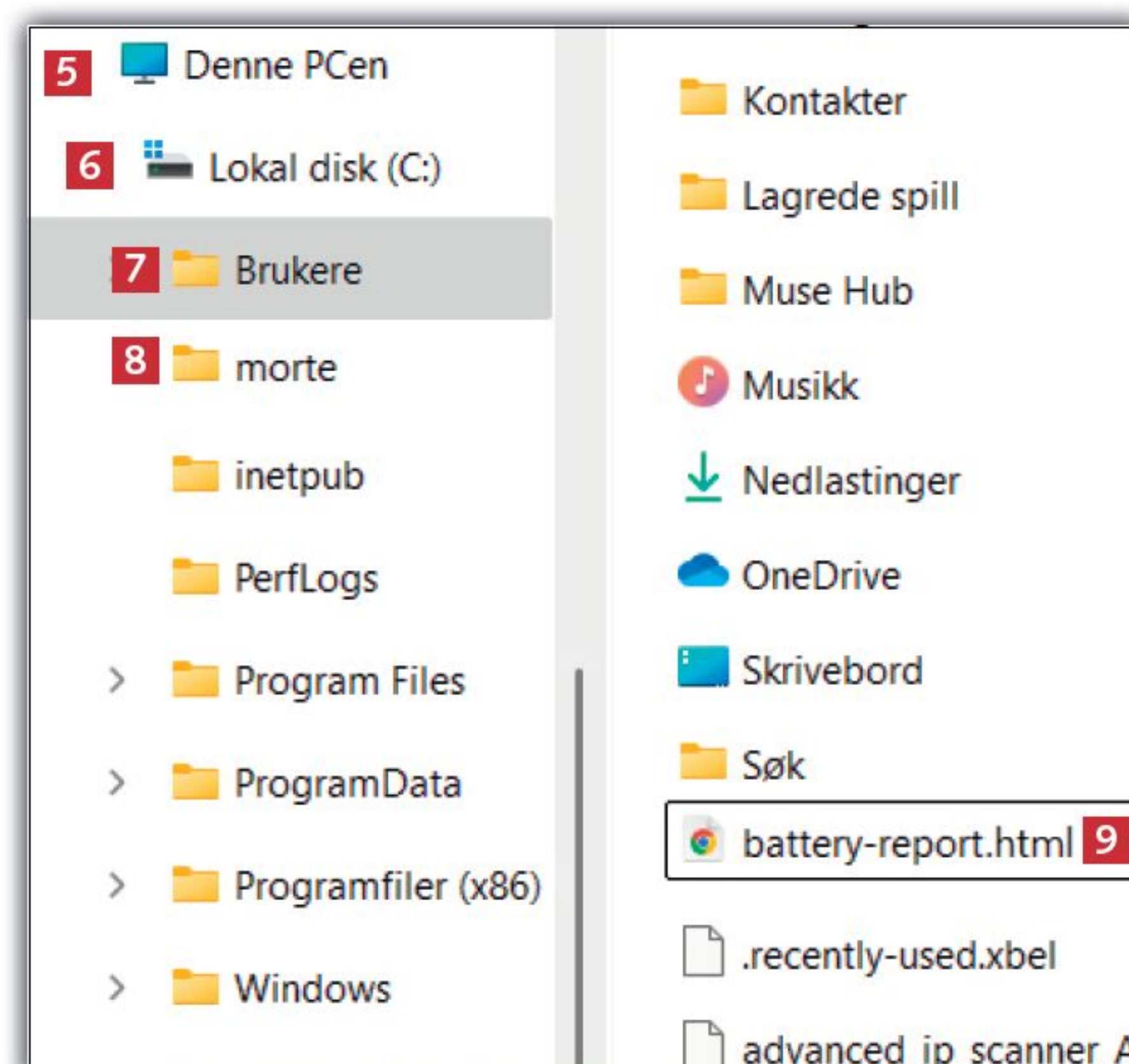
1 Høyreklikk på startknappen 1 og velg **Terminal (administrator)** 2. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (Admin)** når du høyreklikker på startknappen.

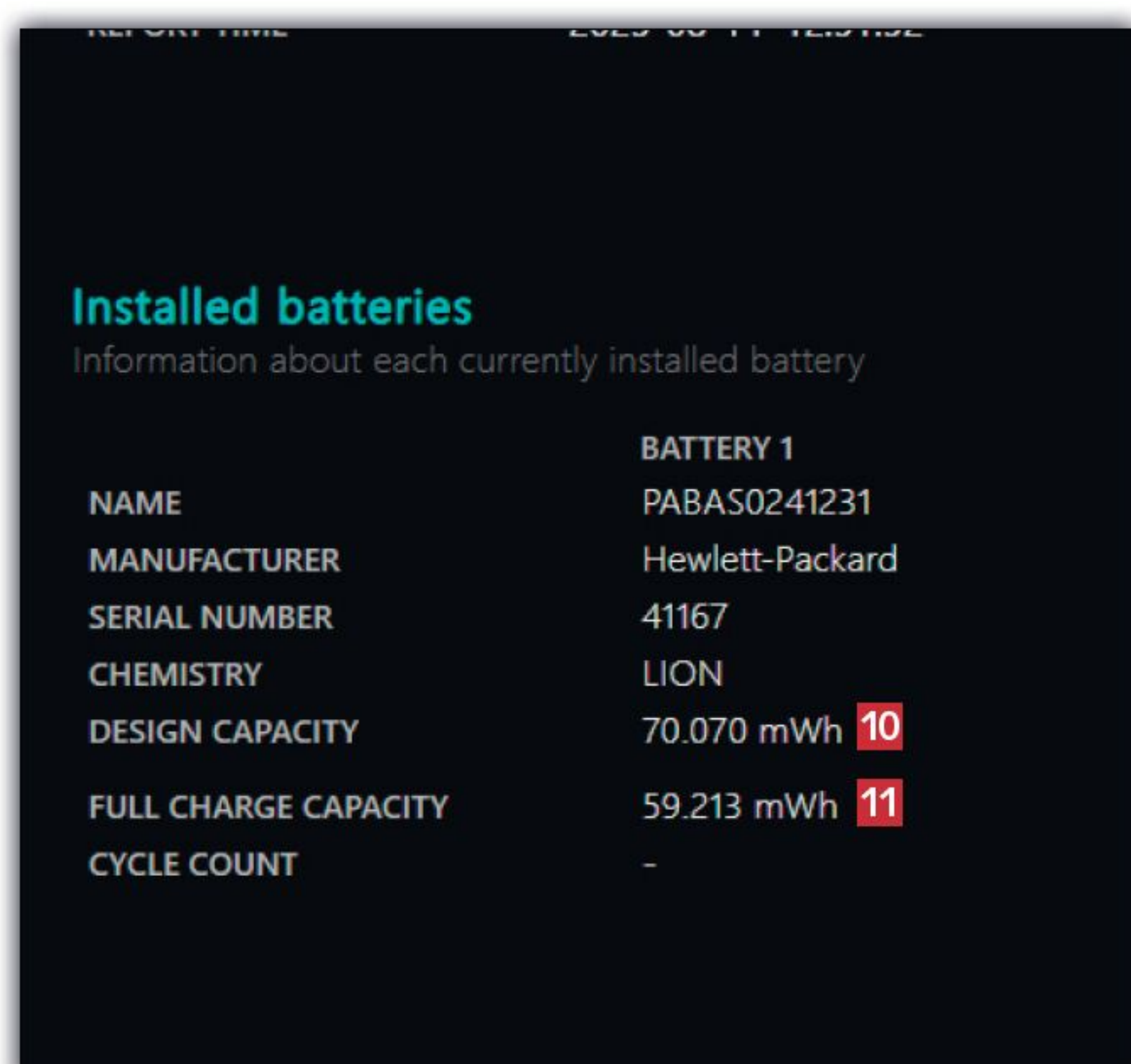
2 Skriv **powercfg /batteryreport** (med mellomrom før skråstrek) 3, og trykk på **Enter**. Det får Windows til å utarbeide en dagsaktuell rapport over tilstanden til pc-batteriet.

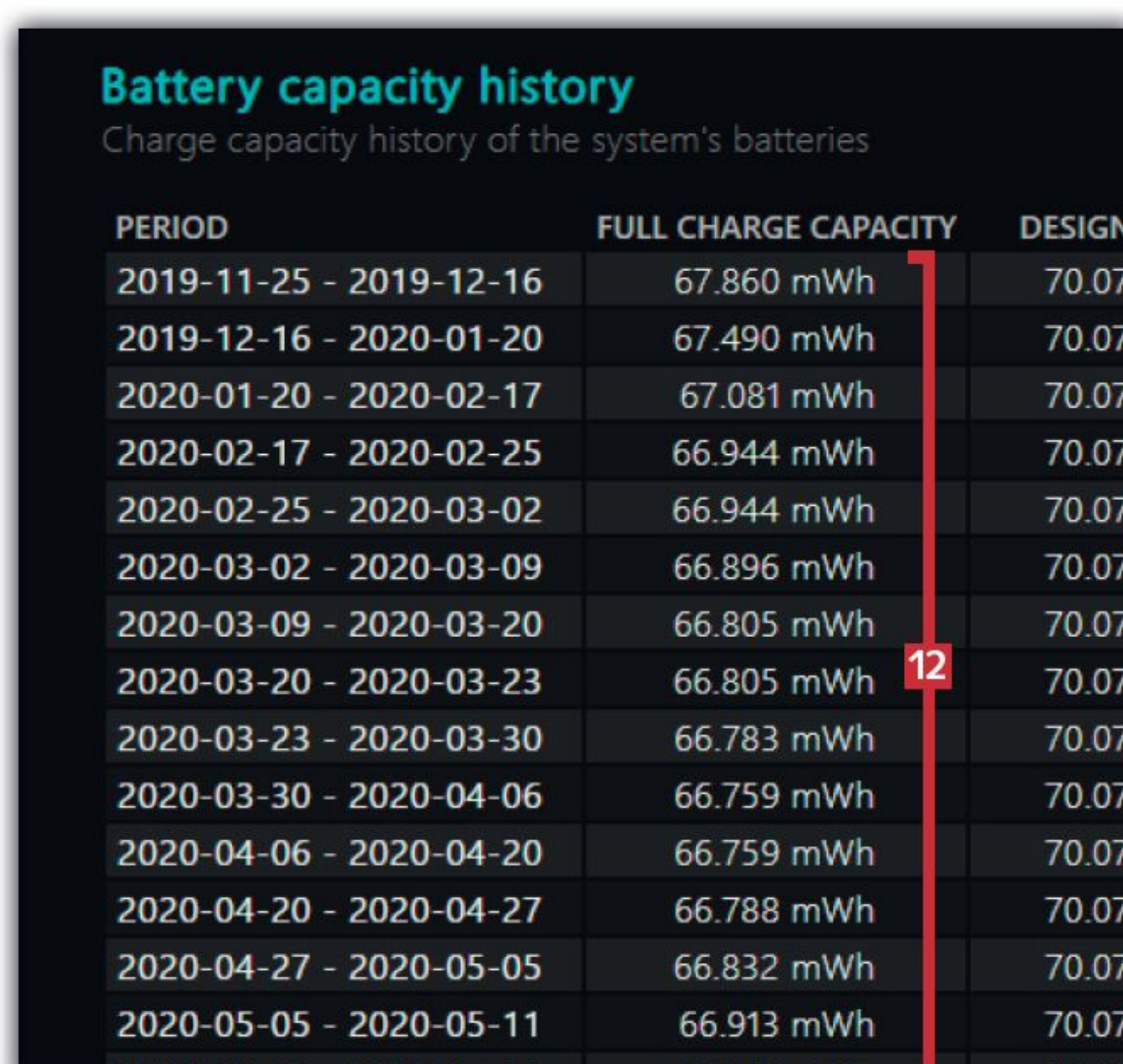
3 Deretter får du vite at Windows har lagret den nye rapporten som **battery-report.html** 4 i brukermappen din. Lukk Terminal-vinduet.

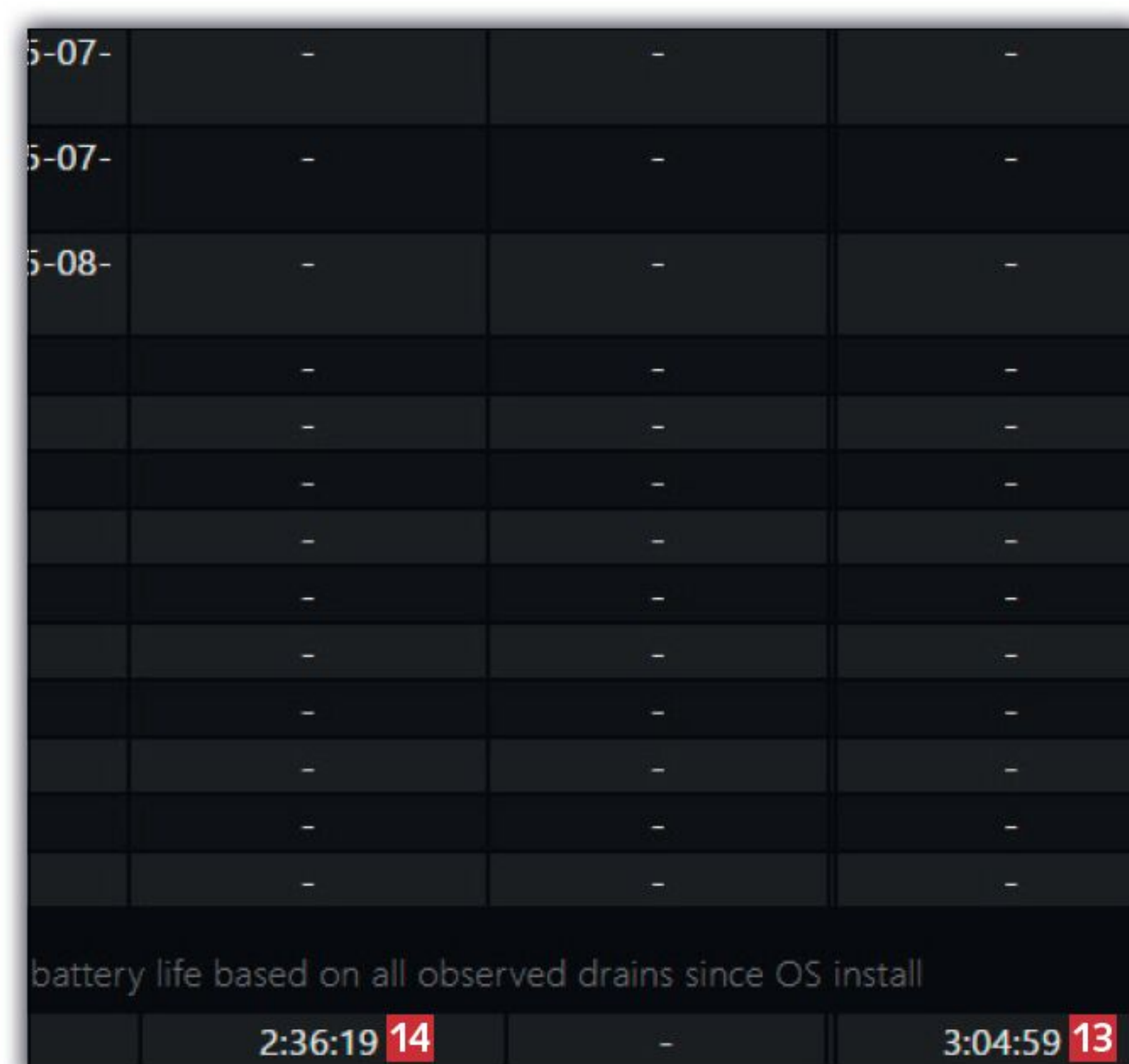
4 I Filutforsker klikker du på **Denne PCen** 5, **Lokal disk (C:)** 6, **Brukere** 7 og det aktuelle brukernavnet 8. Dobbelklikk på filen **battery-report.html** 9.

5 Dermed åpnes batterirapporten i nettleseren. Øverst ser du hvor stor kapasitet 10 batteriet hadde da det var nytt, og hva kapasiteten er nå 11.

6 Når du bruker musen til å bla nedover i rapporten, ser du flere detaljer om hvordan batterikapasiteten har utviklet seg i årenes løp 12.

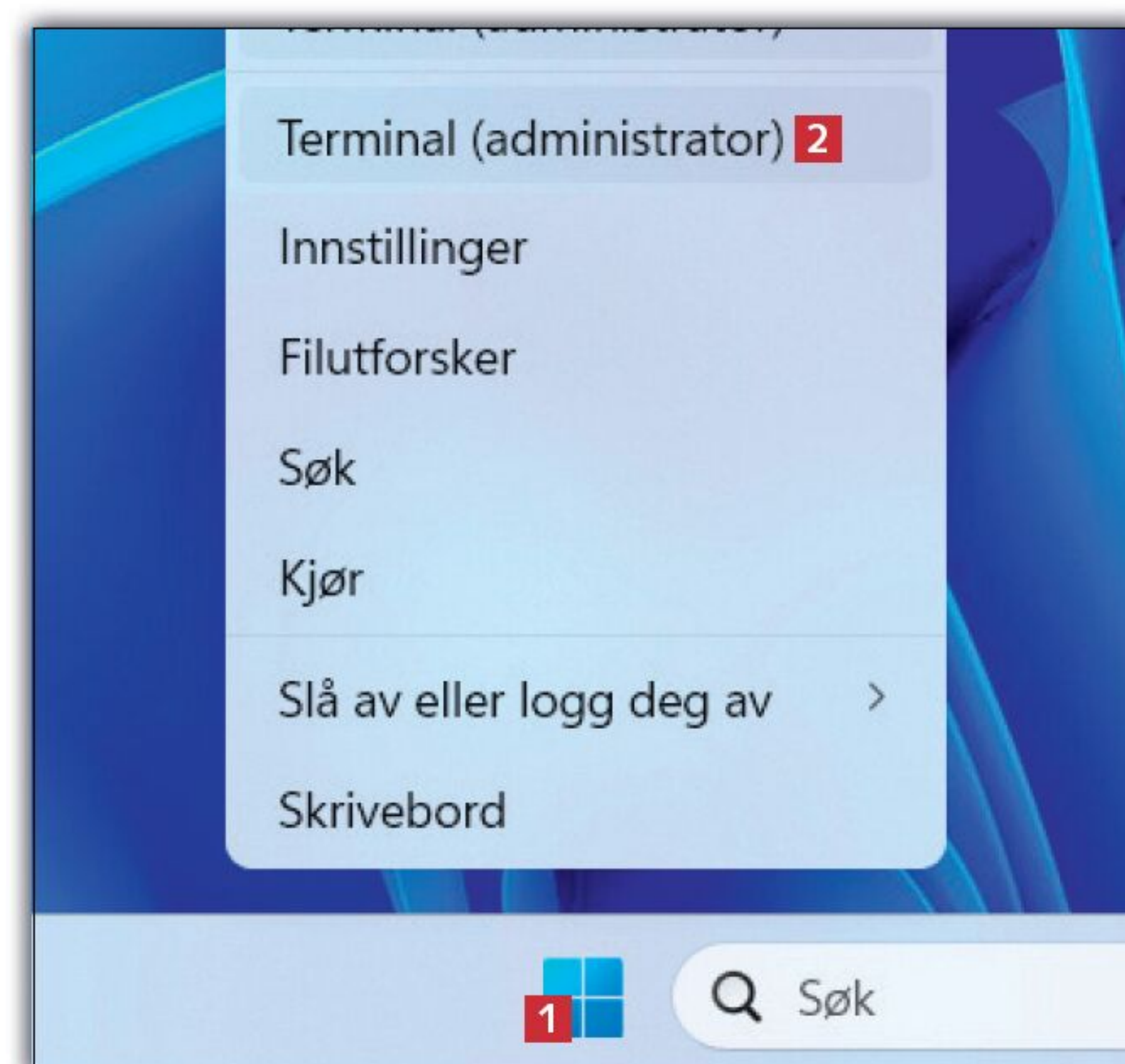

7 Nederst ser du maskinens batteritid da den var ny 13, og hvor lenge du kan regne med å jobbe på den nå 14. Dermed kan du vurdere om tiden er klar for utskifting.

VERKTØY 2

Hvordan få liv i en motvillig skriver

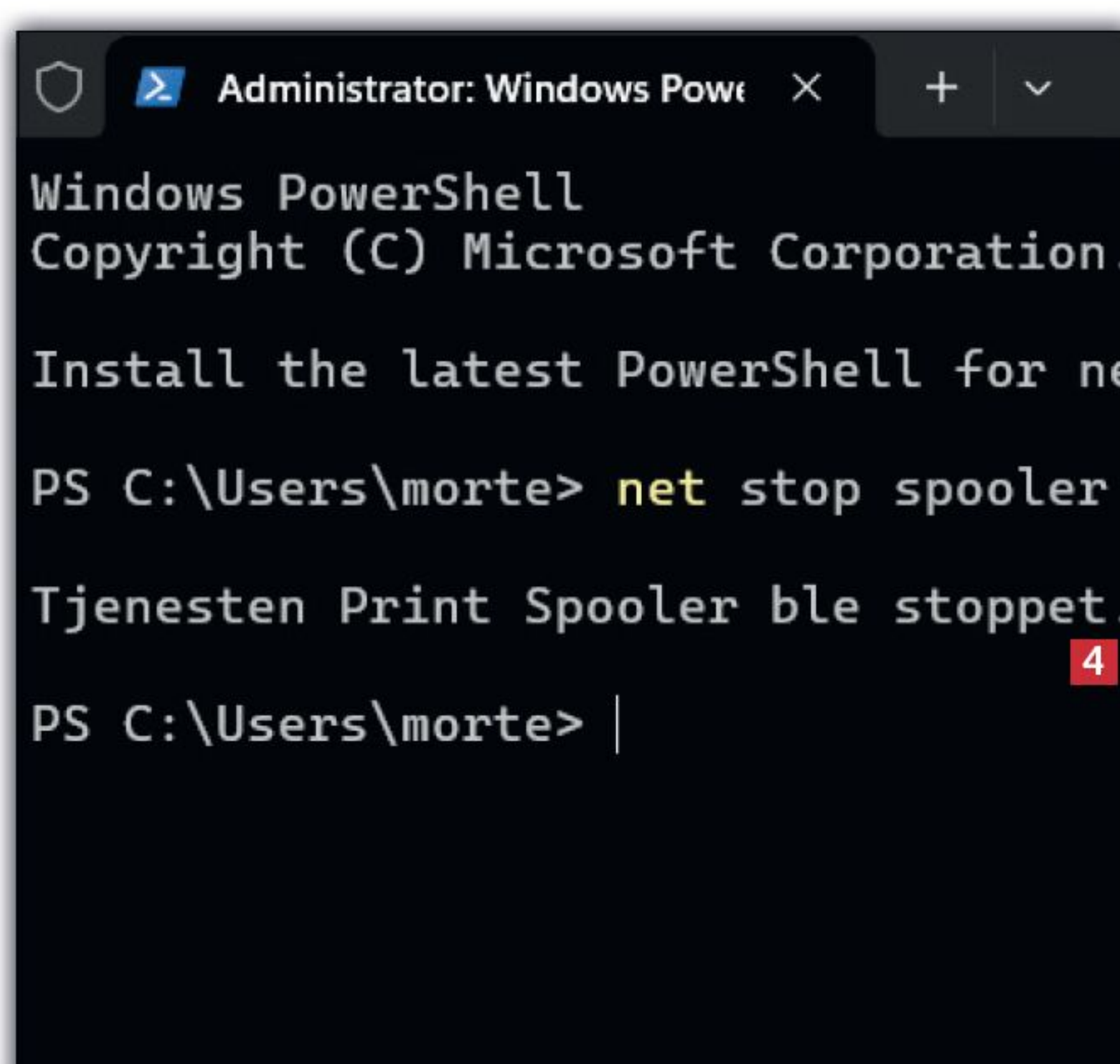
Har du problemer med å skrive ut, er årsaken ofte at det har oppstått en propp i utskriftskøen. Denne køen med ventende utskrifter er lett å tømme ved hjelp av en spesiell kommando, slik at du igjen kan skrive ut.

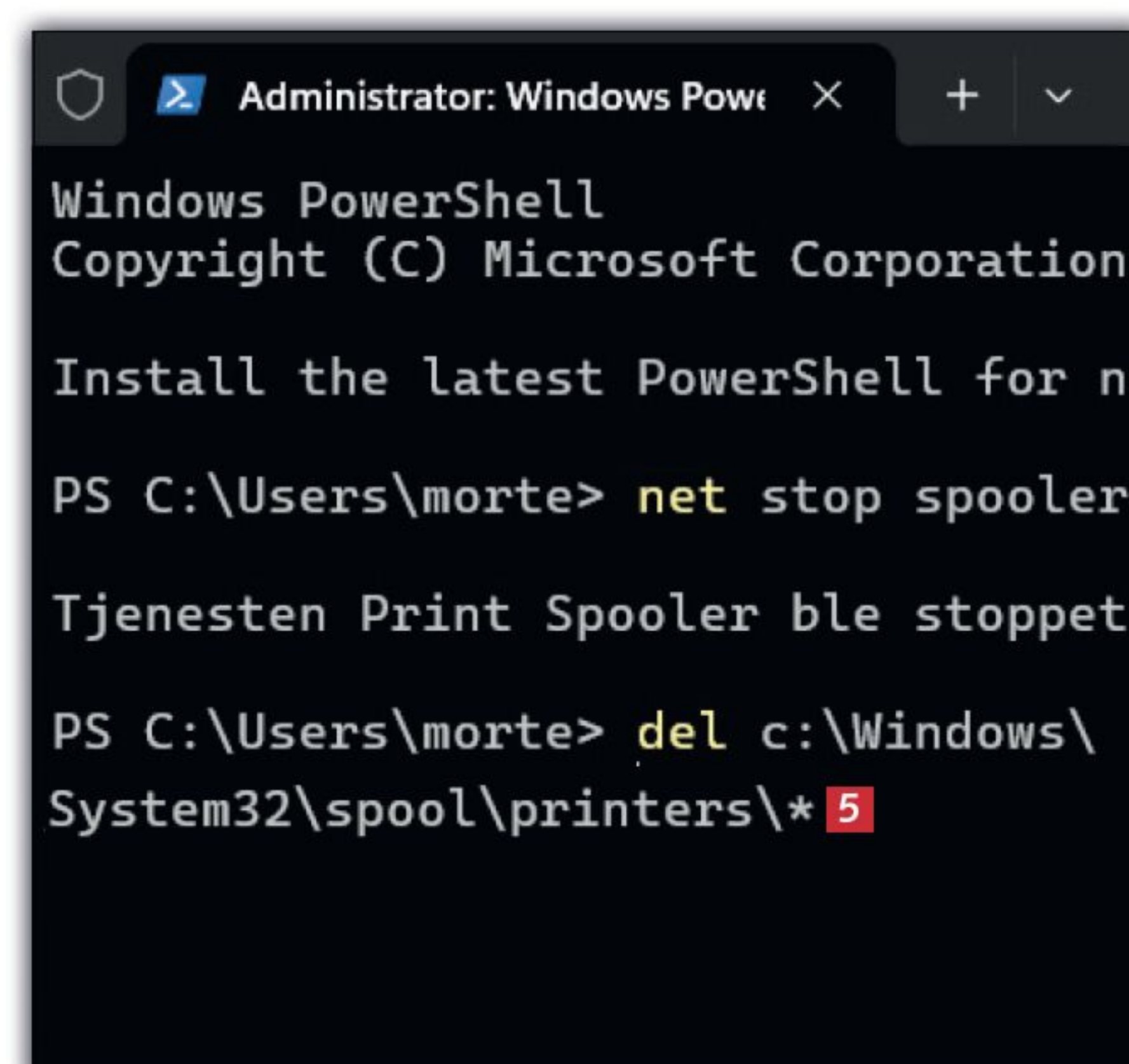
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Terminal (administrator)** **2**. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (admin)** når du høyreklikker på startknappen.

2 Før du får lov til å tømme utskriftskøen, må du stoppe utskriftstjenesten i Windows. Det gjør du ved å skrive **net stop spooler** **3** og trykke på **Enter**-tasten.

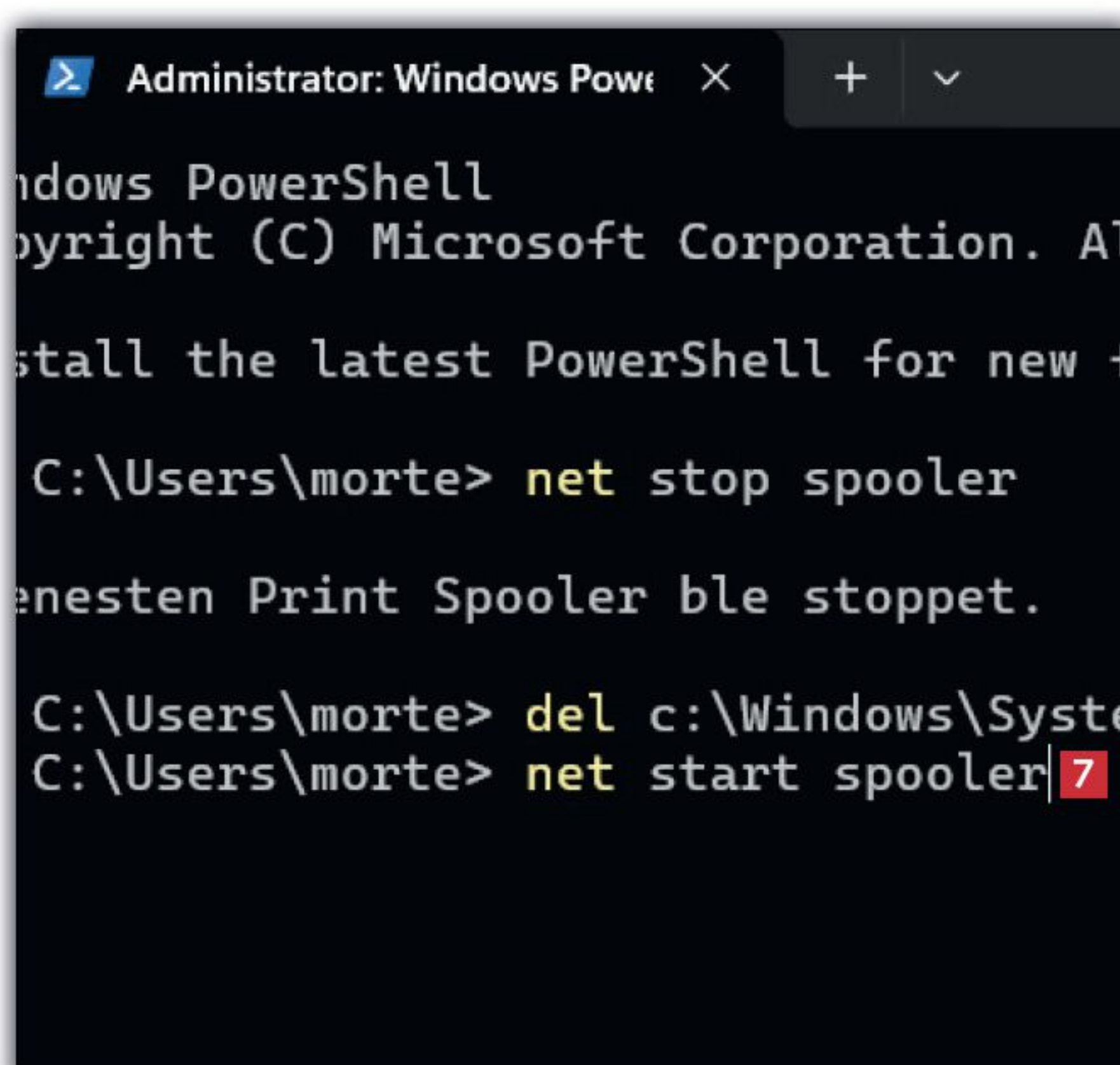
3 Etter et øyeblikk får du beskjed om at tjenesten Print Spooler er stoppet **4**.

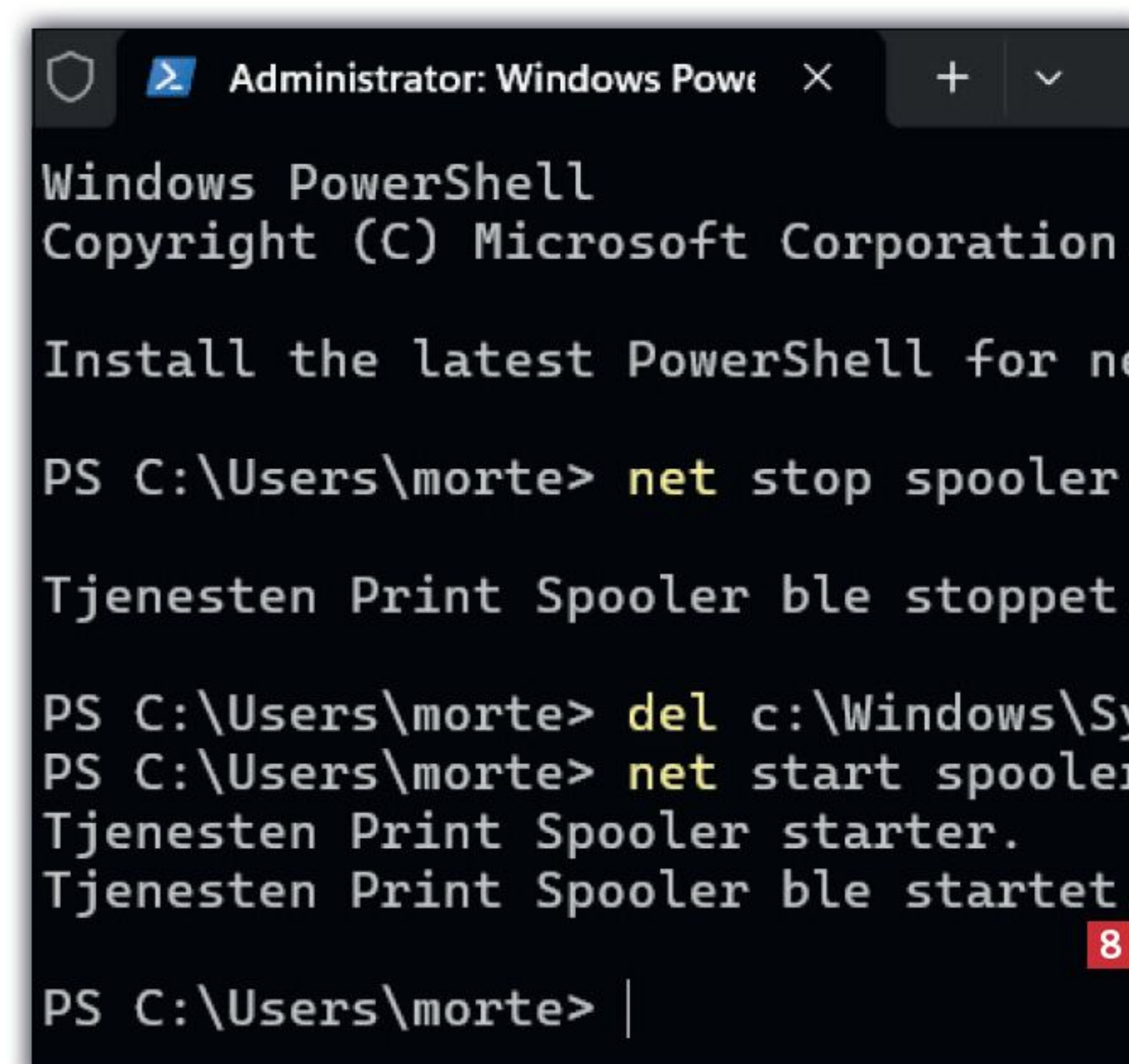
4 Slett utskriftskøen ved å skrive **del c:\Windows\System32\spool\printers*** **5** og trykke på **Enter**-tasten.

5 Igjen går det bare et øyeblikk, og når du igjen ser en tom kommandolinje **6**, er køen tom og alle ventende utskriftsjobber slettet.

6 Nå skriver du **net start spooler** **7** og trykker på **Enter** for å starte utskriftstjenesten igjen.

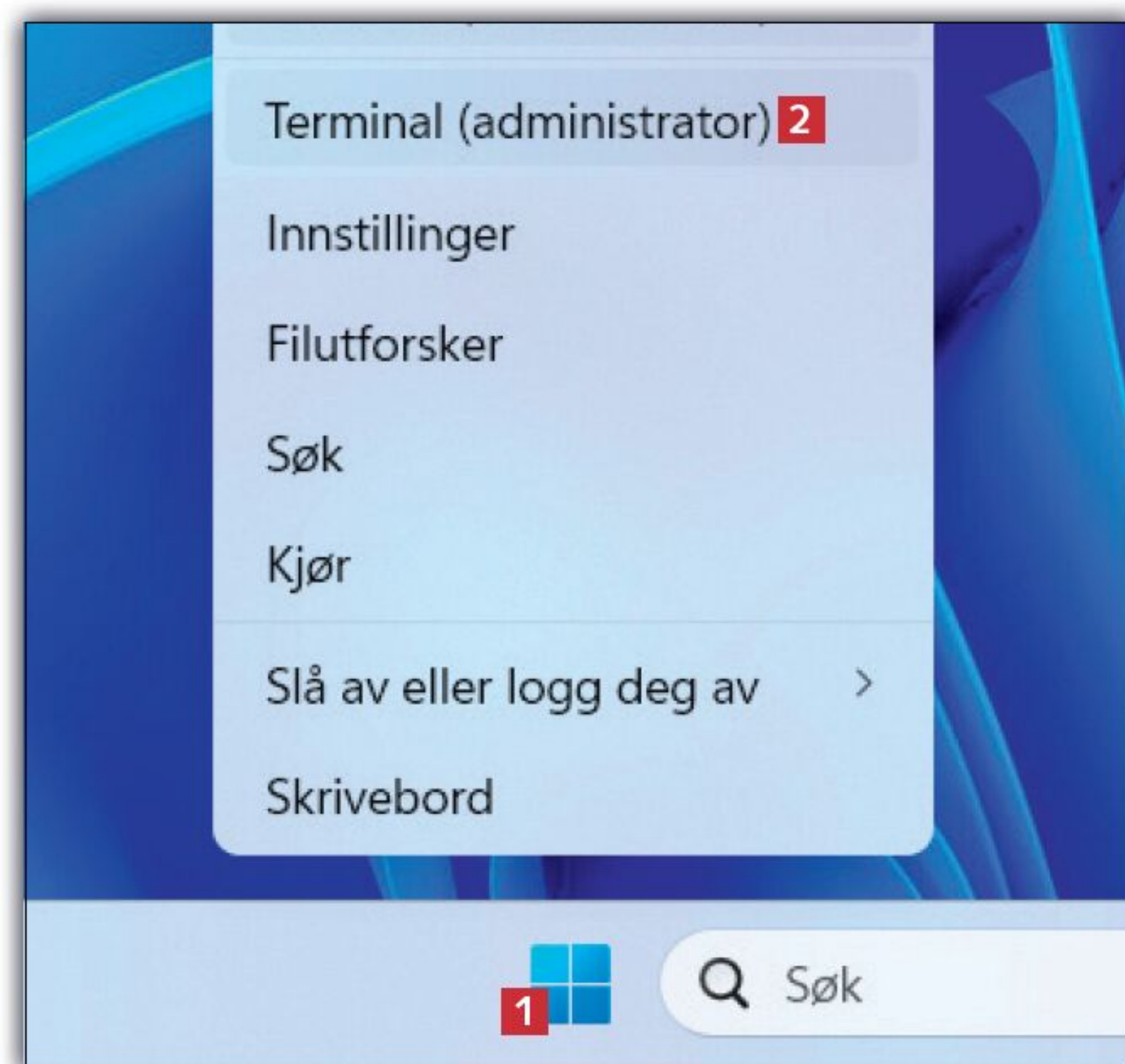

7 Når du får beskjed om at Print Spooler har startet **8**, vil forhåpentligvis skriveren fungere som den skal. Avslutt Terminal ved å klikke på lukkekrysset øverst til høyre.

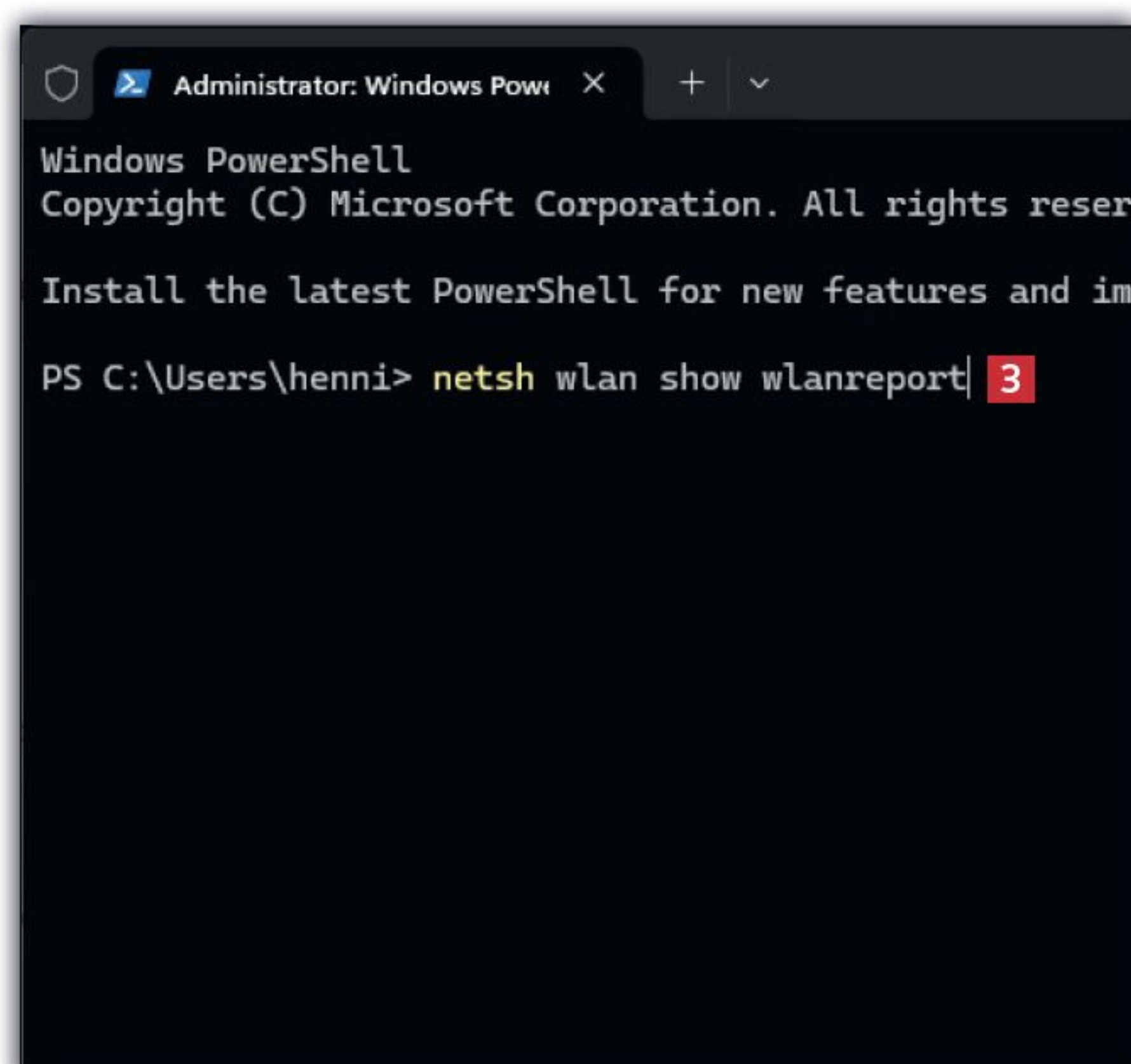
VERKTØY 3

En gjennomgang av det trådløse nettet

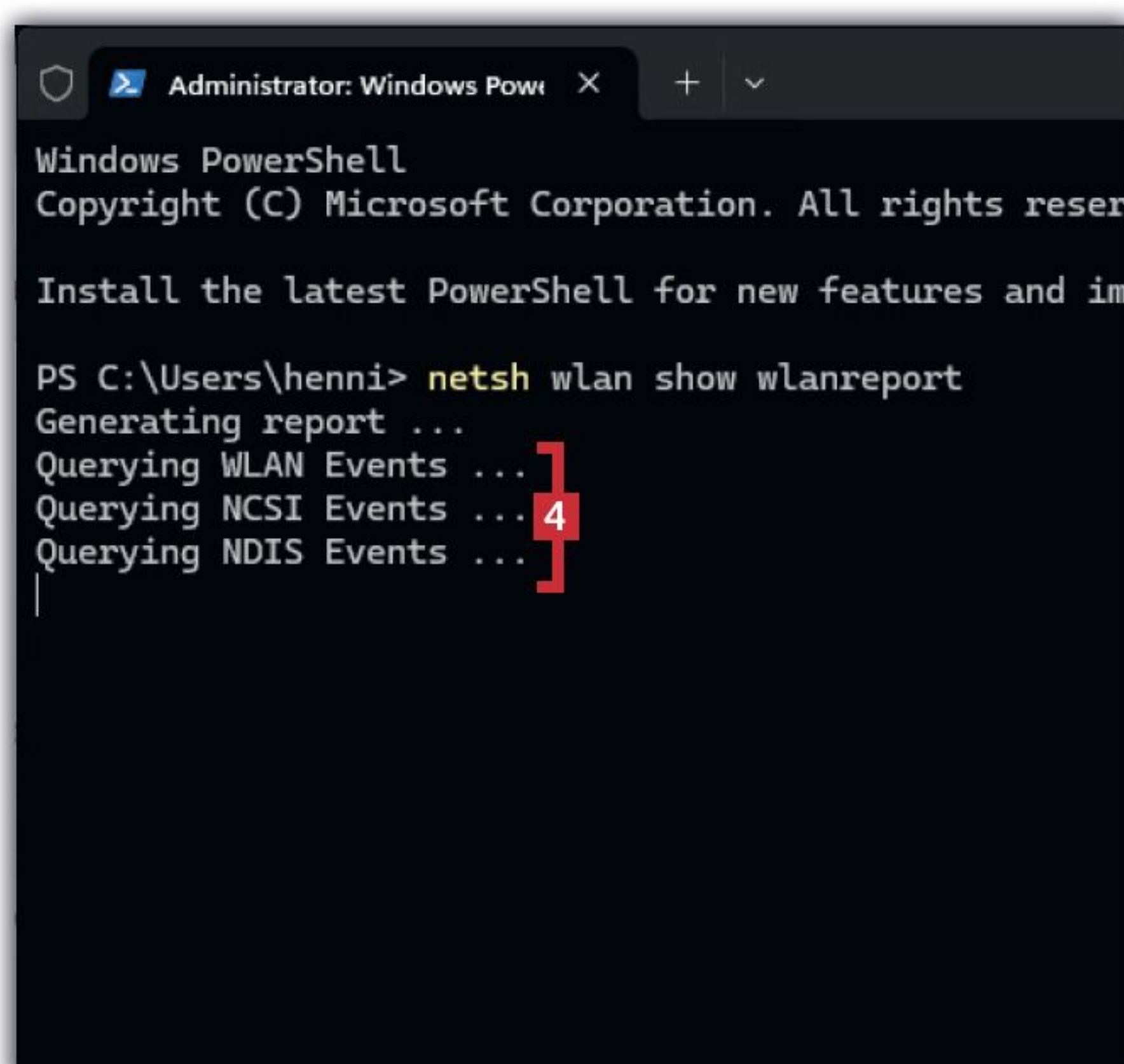
Trådløse nett kan være opphav til ufattelig mye frustrasjon. Du kan imidlertid få generert en komplett rapport over feil og brudd på nettverket, slik at du ser om det fungerer som det skal.

1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Windows Terminal (administrator)** **2**. I Windows 10 velger du **Windows PowerShell (Admin)** når du høyreklikker på startknappen.

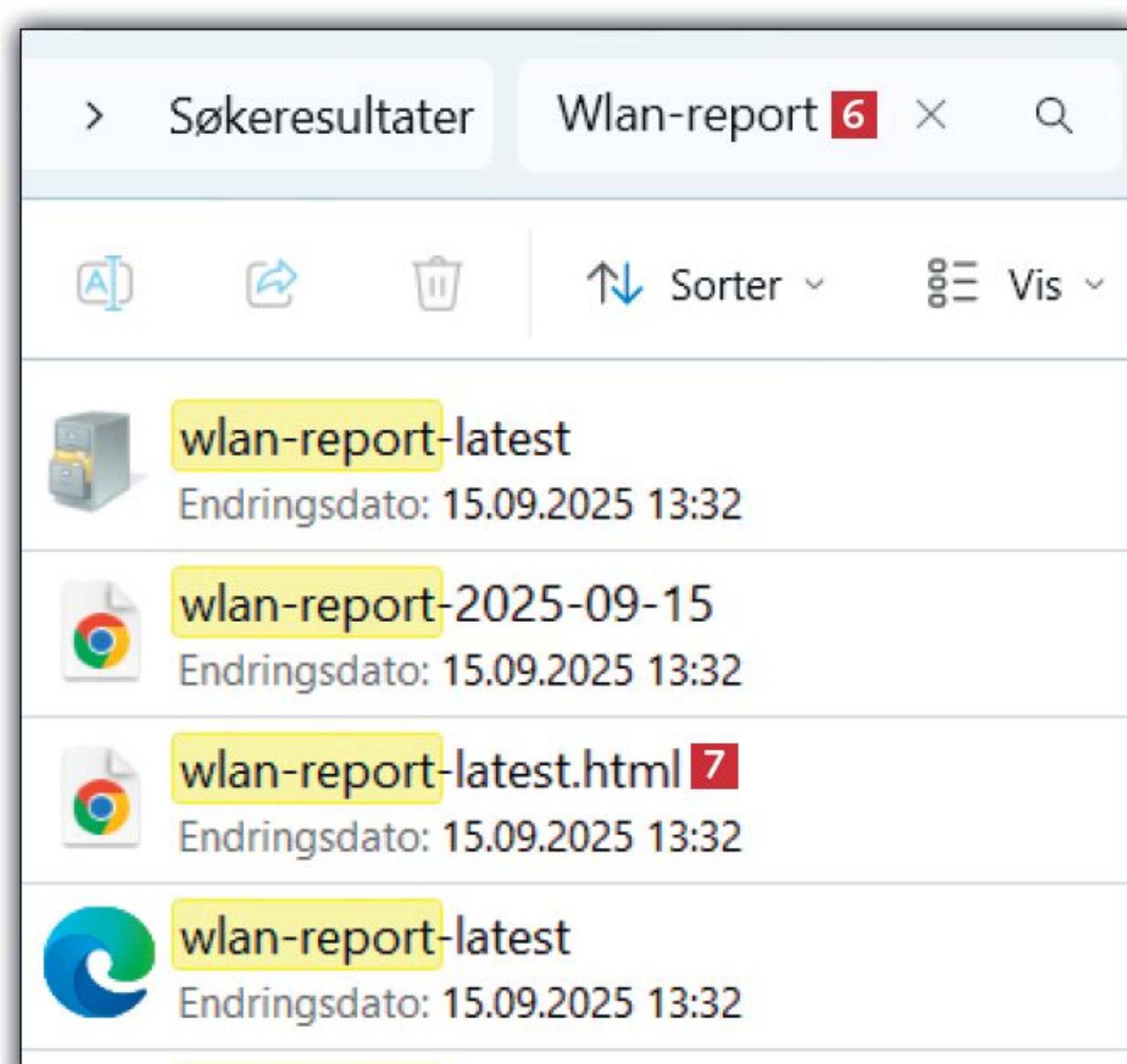
2 Skriv **netsh wlan show wlanreport** **3** på kommandolinjen, og trykk på **Enter**.

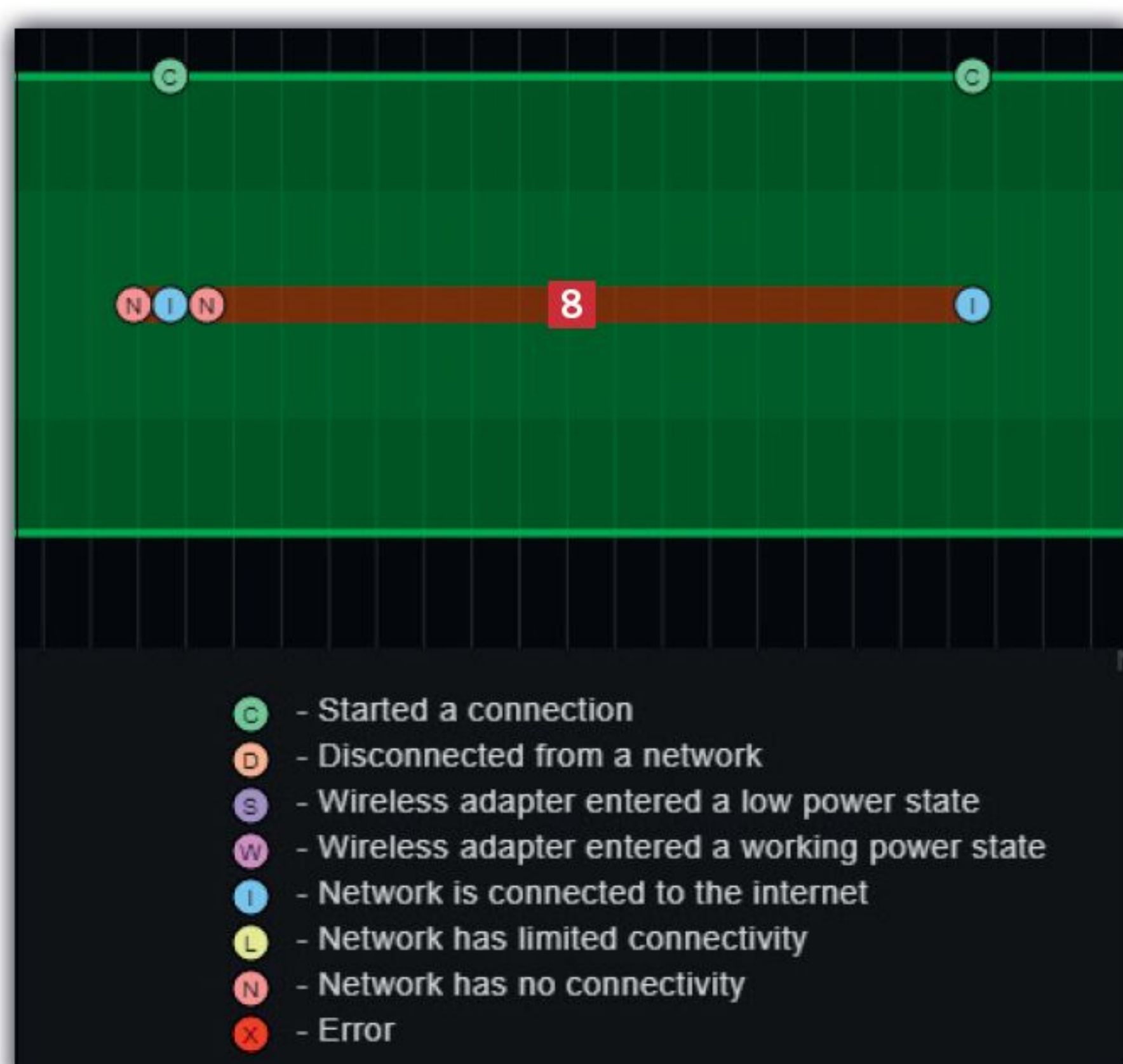
3 Nå begynner maskinen å innhente en mengde opplysninger **4** om det trådløse nettverket. Det kan godt ta noen minutter.

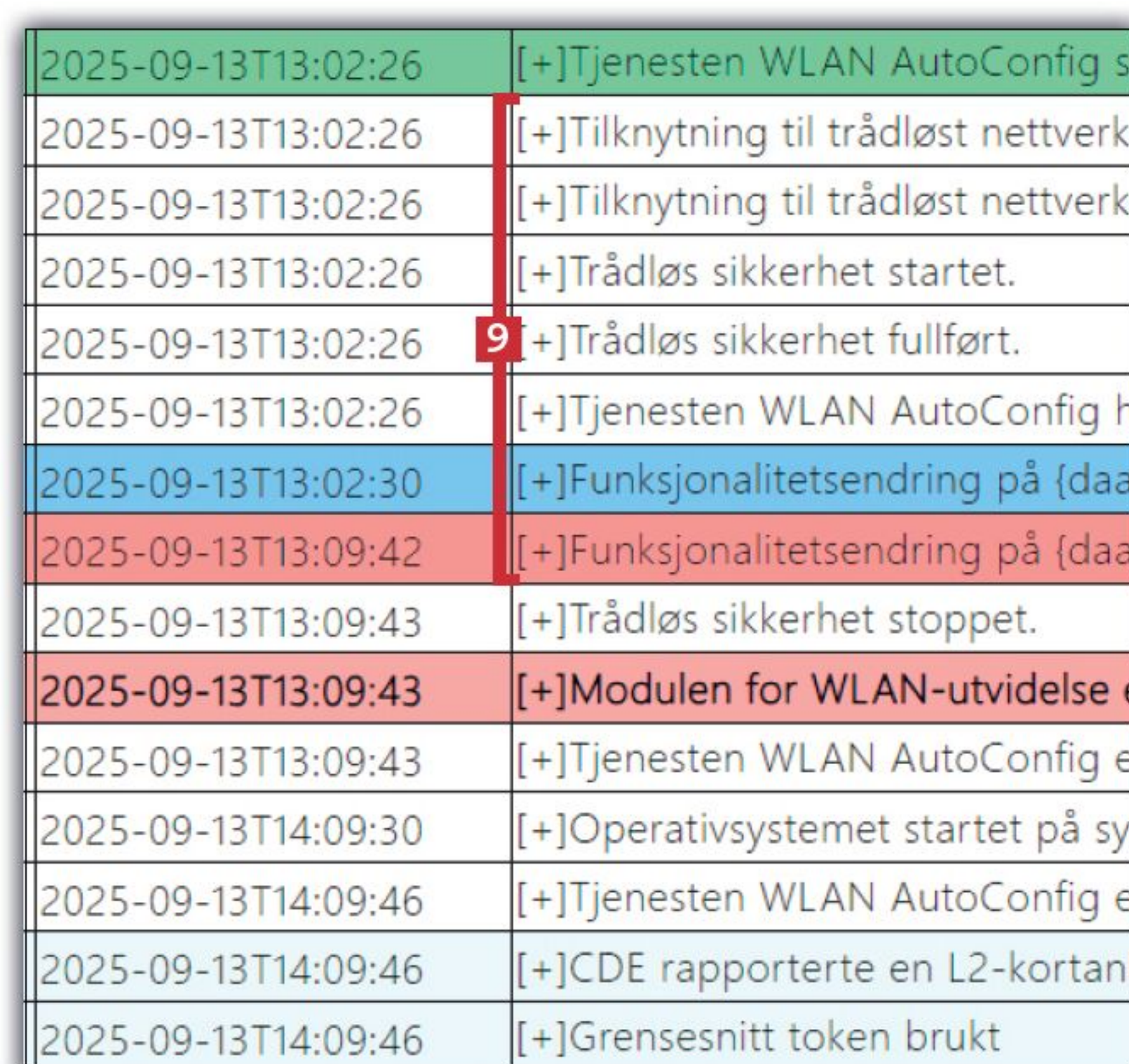
4 Nå får du beskjed om at Windows har lagret en rapport til deg i mappen **c:\ProgramData\Microsoft\Windows\WlanReport** **5**, og du kan lukke vinduet.

5 Åpne Filutforsker og skriv **wlan-report** **6** i søkefeltet. Dobbeltklikk deretter på filen **wlan-report-latest.html** **7**.

6 Dermed åpnes rapporten i standardnettleseren. Øverst i rapporten skal du se etter røde hendelser **8**, som indikerer feil.

7 Nå kan du lese om alle hendelser **9** som involverer det trådløse nettet. Er det mange røde linjer, kan du prøve å tilbakestille nettverket. På [komputer.no/2520](https://www.komputer.no/2520) ser du hvordan.

Verdens enkleste bildevisning for pc

Nå kan du enkelt vise bildene dine som en flott fremvisning – helt fri for forstyrrelser.

Journalist
Martin Lorentsen

Hvis du vil presentere bildene dine i et visningsprogram på en Windows-pc, oppdager du raskt at det er lettere sagt enn gjort. Standardprogrammet for å se bilder i Windows er nemlig ganske forvirrende.

Windows-programmet, som heter Bilder, har riktignok en funksjon for bildevisning. Dessverre er det unødvendig tungvint å velge for eksempel et bestemt album og umiddelbart få vist det som en bildevisning direkte i programmet. Løsningen er i stedet å installere det utmerkede programmet IrfanView.

Lag bildevisningen på ett minutt

IrfanView gjør det nemlig enkelt å vise et fotoalbum. Dessuten kan du

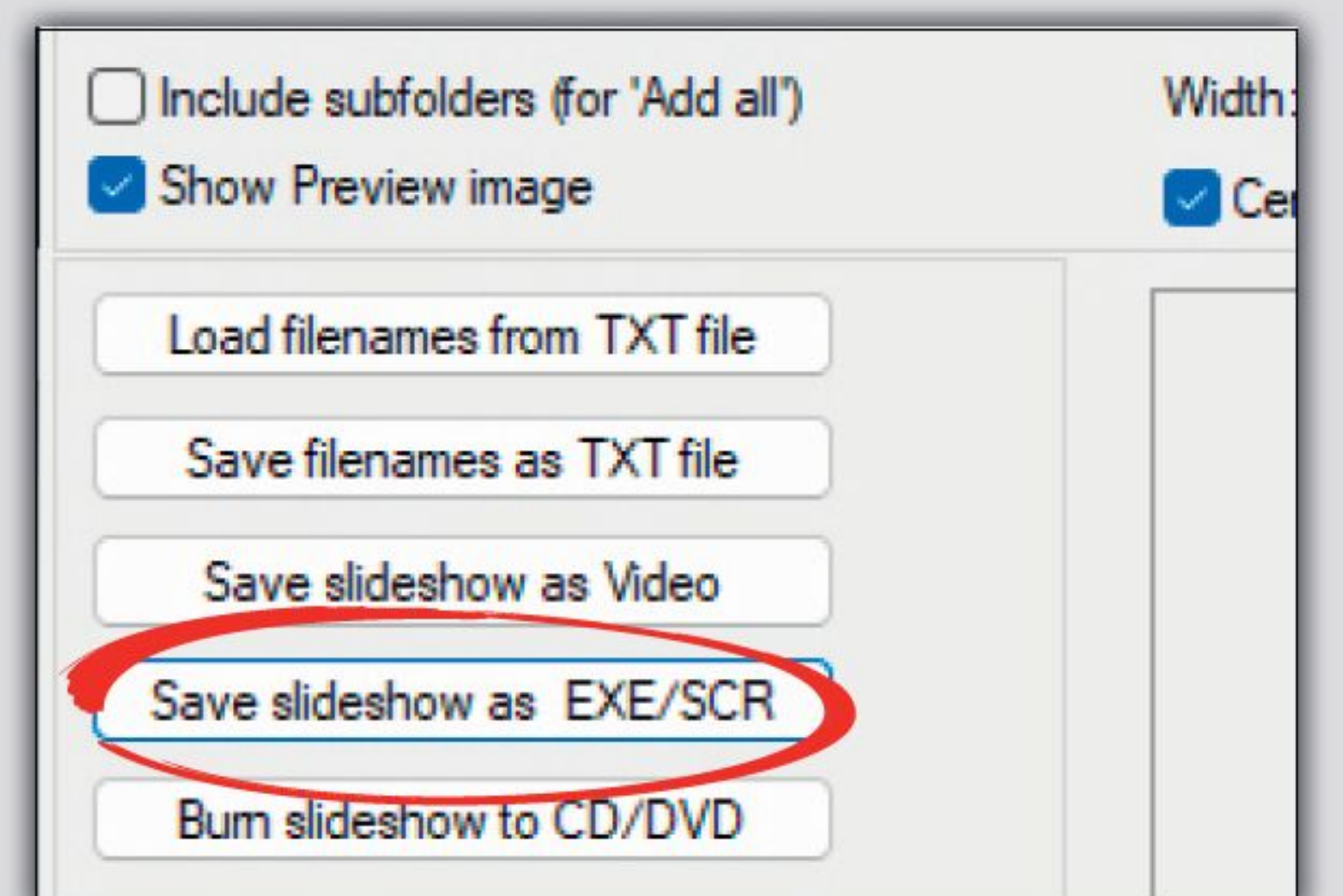
tilpasse visningen akkurat slik du selv vil. På under et minutt kan du velge hvilke bilder som skal vises på maskinen. Du kan også bestemme hvor lenge hvert bilde skal stå på skjermen – og starte visningen.

Du klikker ganske enkelt på en knapp i hovedmenyen, så får du mange alternativer å velge mellom. Derfra kan du plukke ut enkeltbilder på tvers av mapper og disker på maskinen. Du kan også ganske enkelt velge en hel mappe, for eksempel et album fra ferien, og få vist innholdet som en flott lysbildevisning.

Deretter angir du hvor lenge hvert bilde skal stå på skjermen før det neste dukker opp – så er du klar til å starte forestillingen. Bildene vises i fullskjermmodus uten forstyrrende elementer langs kantene. Hvis du vil, kan du også bruke piltastene til å skifte mellom bildene.

Lagre visningen

En smart ekstra mulighet er at du kan lagre bildevisningen som et lite program på maskinen. I så fall er det bare å gi filen et navn og velge hvor den skal lagres. Deretter lager programmet en exe-fil du kan dobbeltklikke på – og dermed starter bildevisningen, på samme måte som hvis den var et vanlig Windows-program.

I IrfanView lagrer du bildevisningen som en programfil ved å klikke på knappen **Save slideshow as EXE/SCR**.

**NYTT
PROGRAM!**

IrfanView

Både visnings- og bilde-
behandlingsprogram.

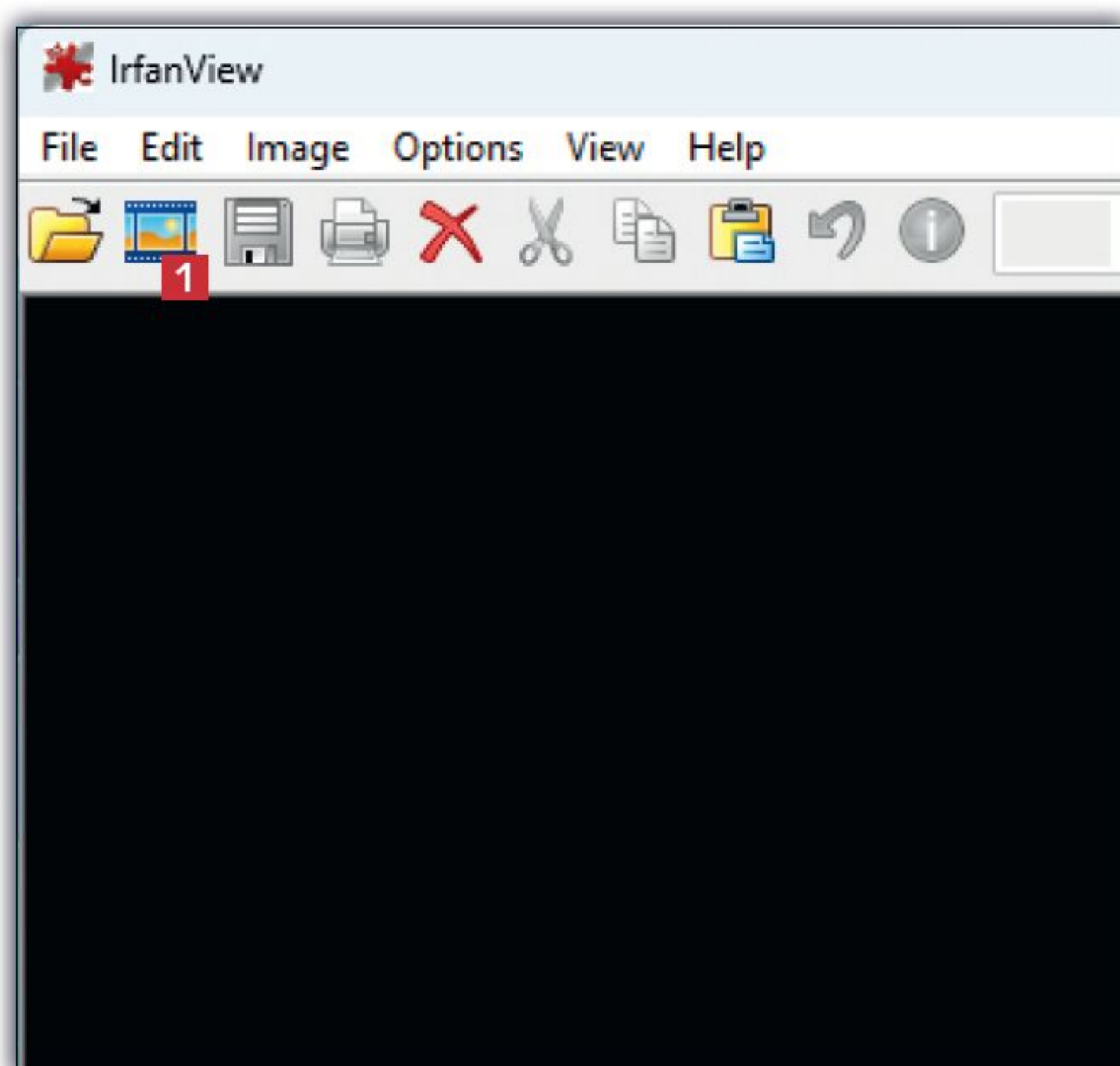
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 11 og 10

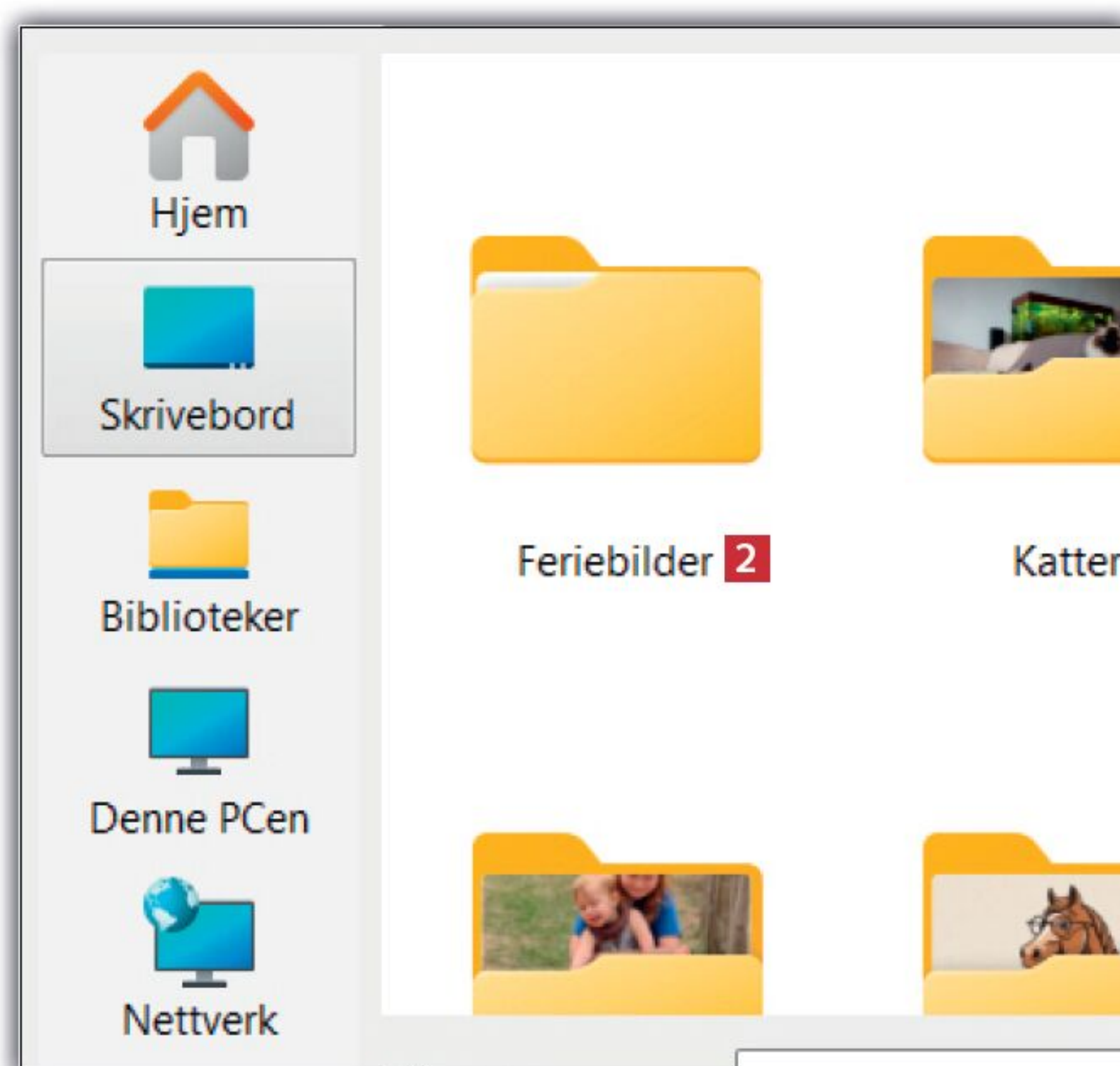
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2520

Slik lager du en bildefremvisning av et fotoalbum

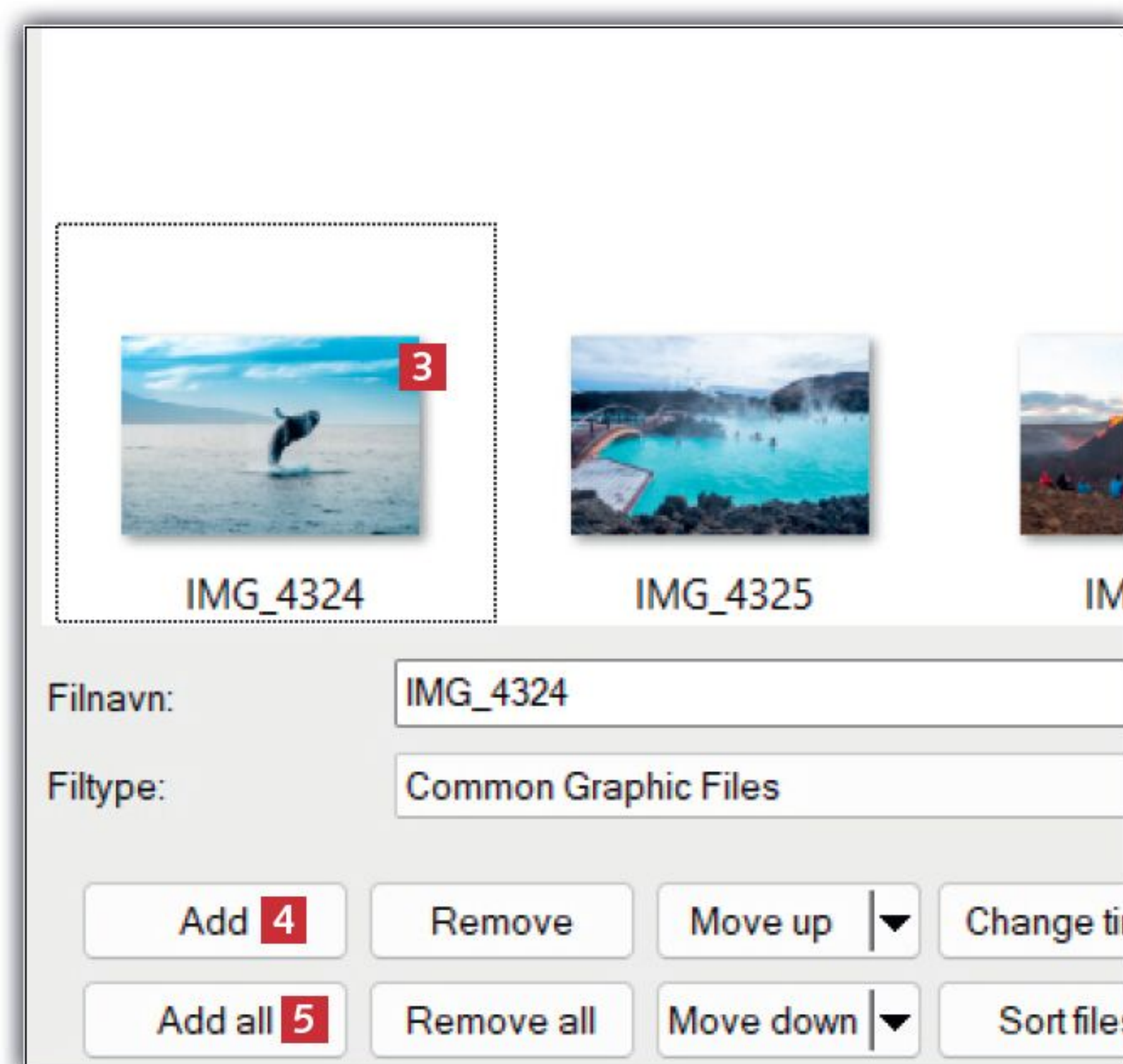
Du kan enkelt lage en bildevisning med alle slags bilder på maskinen – for eksempel av et fotoalbum fra ferien. Her ser du hvordan.

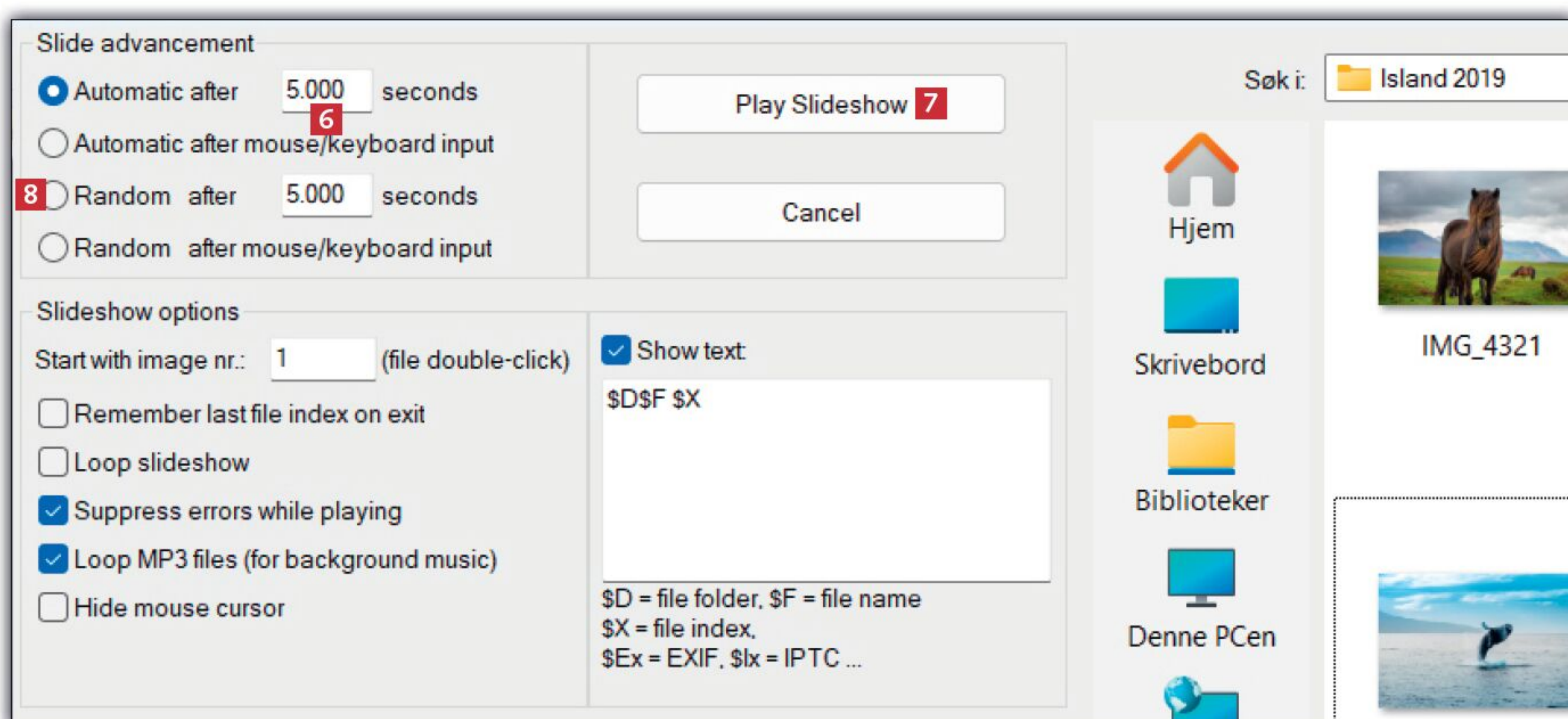
1 Først må du laste ned og installere IrfanView fra nettsiden vår. Deretter åpner du programmet og klikker på filmremsen **1** i verktøylinjen øverst i programvinduet.

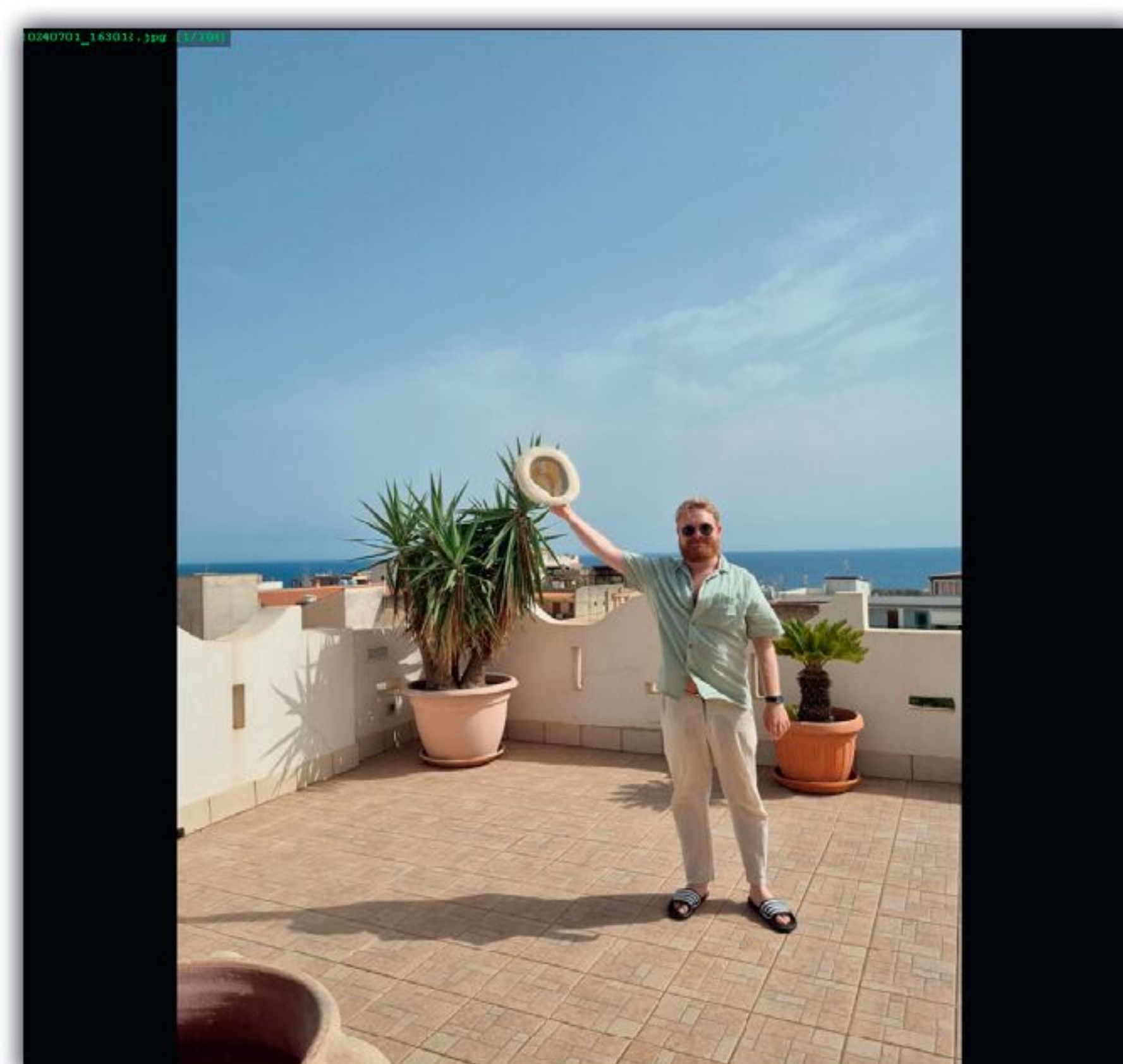
2 Til høyre i programmet skal du finne frem til mappen som inneholder bildene du vil ha med i visningen. Dobbeltklikk på mappen **2**.

3 Du kan legge inn bilder enkeltvis ved å klikke på bildet **3** og velge **Add** **4**. I dette eksempelet legger vi inn alle bildene i mappen ved å klikke på **Add all** **5**.

4 I venstre hjørne velger du hvor mange sekunder **6** et bilde skal vises før det skifter til neste. Når du er klar til å starte visningen, klikker du på **Play Slideshow** **7**. Bildene vises da i alfabetisk rekkefølge. Du kan også velge å se dem i tilfeldig rekkefølge ved å markere **Random** **8** før du starter visningen.

5 Bildevisningen starter, og bildene skiftes automatisk etter ønsket antall sekundene. Trykk på **Escape**-tasten for å avslutte visningen.

BÅDE ANDROID OG IPHONE:

Alt du ikke visste om mobilen

Godt skjult i Android og iOS har utviklerne plassert smarte verktøy og funksjoner du neppe er klar over. Her presenterer vi noen av de beste.

Journalist
Niklas Ernst

Som småbarnsfar tar jeg ganske utrolig mange mobilbilder. Da gjelder det å være lynrask hvis man vil forevige øyeblikket før noe annet fanger barnas oppmerksomhet. Derfor bruker jeg flere ganger daglig en enkel, men svært praktisk funksjon på Android-mobilen. To raske trykk på låseknappen på siden av telefonen klargjør nemlig kameraet – selv om mobilen er låst. Det betyr at jeg kan trykke to ganger på knappen i det jeg griper etter mobilen, og vips, så er kameraet klart til bruk når jeg retter det mot det jeg vil fotografere. Det gjør det mye raskere å fange et flyktig motiv, samtidig som jeg unngår en hel del plun-

der og heft fordi jeg slipper å først måtte låse opp mobilen, finne kameraikonet, fange motivet og trykke på det nevnte ikonet for å ta bildet.

De skjulte funksjonene

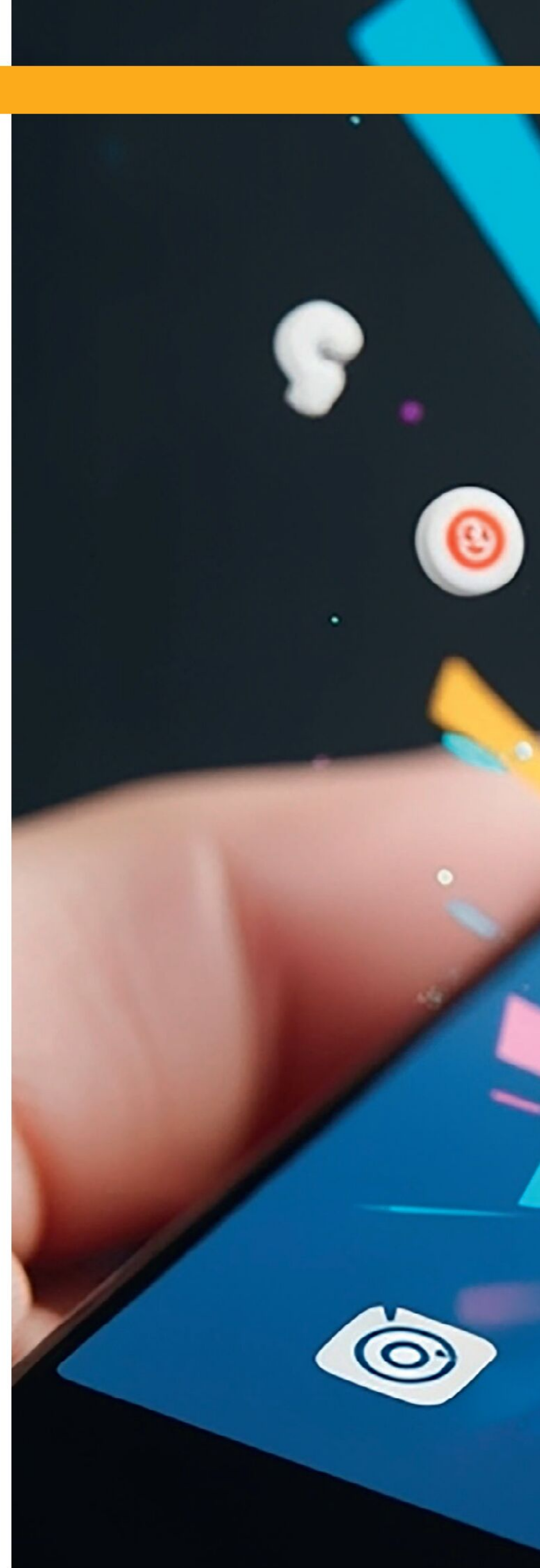
Kameratrikset er bare ett av tipsene vi har tatt med i denne artikkelen, fordi det gjør det raskere og enklere å bruke mobilen. Likevel er det et triks som få kjenner.

Både Android og iOS (altså iPhone) er fulle av snarveier, verktøy og nyttige funksjoner som ikke er synlige på den glansede overflaten av operativsystemet, men som man må grave litt for å finne.

Pussig nok er dette funksjoner som produsentene knapt løfter en finger for å fremheve eller henlede oppmerksomheten til. Ofte krever de en spesi-

ell måte å trykke eller sveipe på, eller det kan være en innstilling som er godt skjult. Derfor er det mange som bruker mobilen på en unødvendig omstendelig måte, fordi de ikke vet hvor mye lettere det kan gjøres.

Det er synd. Når du først har lært deg de små triksene, kan de nemlig endre måten du bruker mobilen på. Det gjelder enten det er snakk om å klargjøre kameraet raskt, justere lysstyrken i lommelykten, ha flere apper åpne samtidig eller å sjekke batteriets tilstand og kapasitet.

De nyeste oppdateringene, Android 16 og i iOS 26 til iPhone, inneholder mange nye funksjoner.

Slik får du tilgang til de nyeste og beste funksjonene

Mange nye funksjoner til iOS og Android blir lagt til fortløpende i form av programvareoppdateringer. For å få størst mulig utbytte av mobilen bør du derfor sørge for å holde den oppdatert. Det gir flere funksjoner og gjør også mobilen sikrere.

Sjekk om iOS er oppdatert

På iPhone åpner du **Innstillinger**, velger **Generelt** og trykker på **Programvareoppdatering**. Da ser du om det finnes en ny versjon av iOS, som du i så fall kan laste ned og installere.

Sjekk om Android er oppdatert

Åpne **Innstillinger** og trykk på **Om telefonen** eller **System**, avhengig av merke og modell. Trykk på **Programvareoppdatering**. Finnes det en oppdatering, installerer du den.

De 8 beste Android-tipsene

Slik gjør du: Åpne flerbruksmenyen, og trykk på app-ikonet. Velg Delt skjerm eller lignende, og velg den andre appen du også vil se. Her er Spotify og Chrome åpne samtidig.

Flere åpne apper på én gang

Android gjør det mulig å kjøre to apper samtidig på delt skjerm. Det vil i praksis si at du kan ha en e-post åpen på den ene halvdelen, mens du har en nettside eller bildene dine på den andre. Det gjør det mye lettere å håndtere flere oppgaver på en gang, uten å måtte bytte frem og tilbake mellom appene.

Lynrask kameratilgang

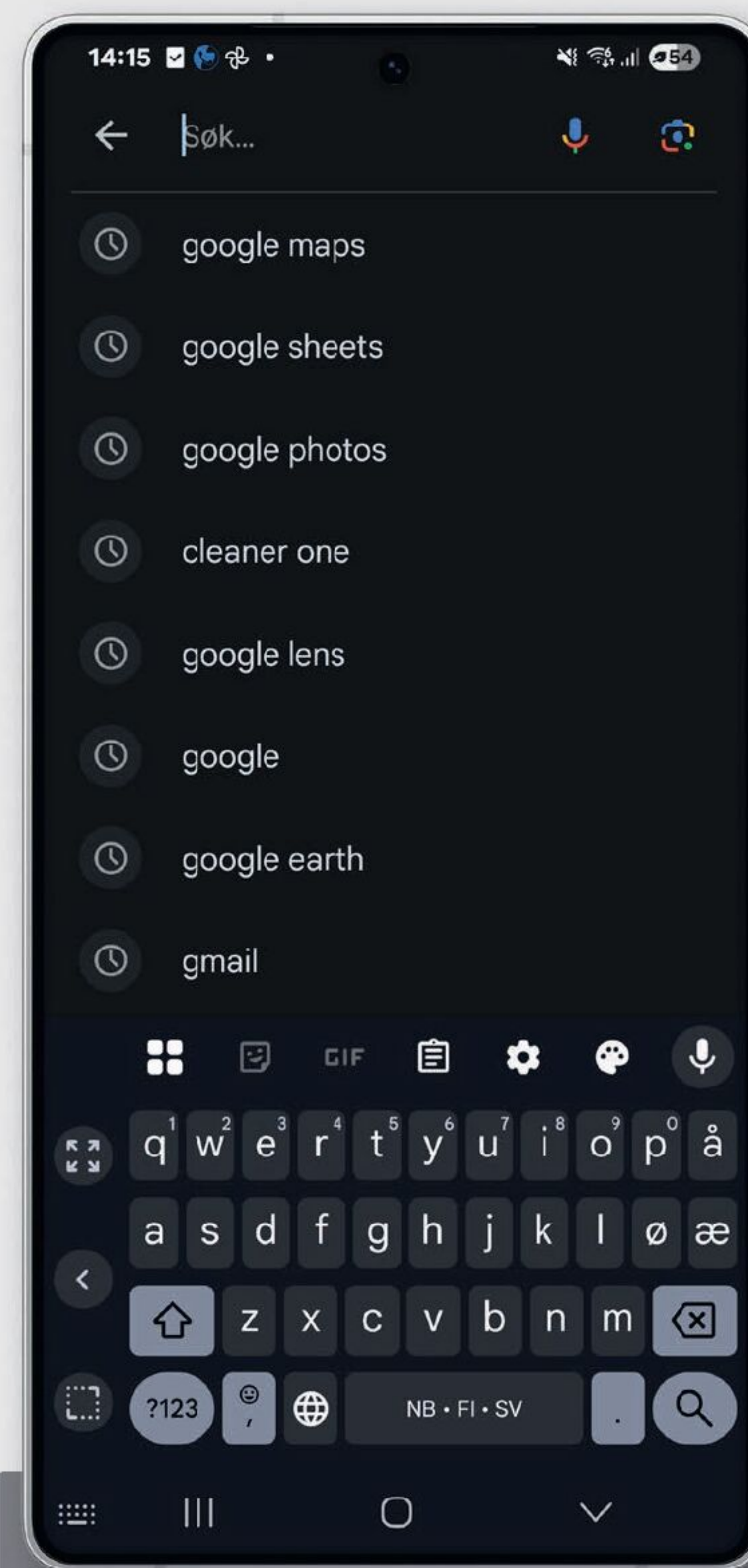
Du behøver ikke å først låse opp mobilen og trykke på kameraikonet for å ta et bilde. Et raskt dobbelttrykk på låseknappen åpner kameraet, og du er klar til å ta bilder uten å miste verdifulle sekunder. Det kan være forskjellen på bomskudd og blinkskudd.

Slik gjør du: Åpne Innstillinger, trykk på System og deretter på Bevegelser eller Snarveier. Der kan du velge hva to trykk på låseknappen skal gjøre, for eksempel å åpne kameraet.

Bruk tastaturet med én hånd

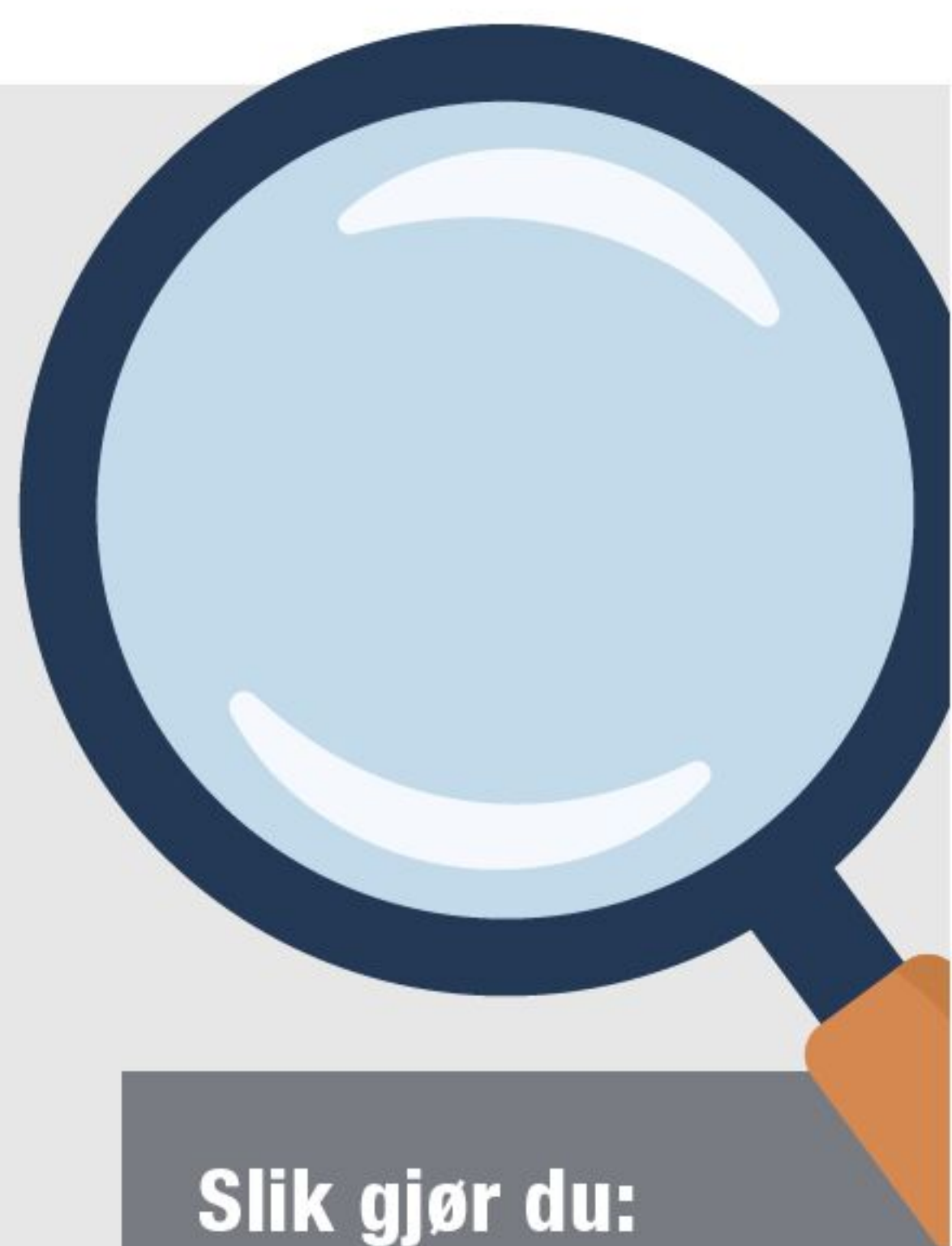
Har du en mobil med stor skjerm, kan det være vanskelig å nå hele tastaturet med én hånd. Android har en funksjon i Gboard-tastaturet, som finnes på mange telefoner, der tastaturet forskyves til den ene siden. Det gjør det lettere å skrive med tommelfingeren. Det er særdeles praktisk hvis du holder telefonen med én hånd.

Slik gjør du: Åpne tastaturet, trykk på ikonet med fire små firkanter og velg Enhåndsmodus.

Zoom inn og ut med én finger

Mange tror at man alltid må bruke to fingrer til å zoome inn eller ut, men Android har en smart funksjon som gjør det mulig å zoome med én finger. Det skjer ved å dobbelttrykke på skjermen og deretter holde fingeren nede, før man drar fingeren opp eller ned for å justere graden av forstørrelse.

Slik gjør du: I apper som Google Maps, Chrome og Google Foto kan du zoome inn og ut ved å dobbelttrykke og bevege fingeren over skjermen.

Spionerer appene på deg?

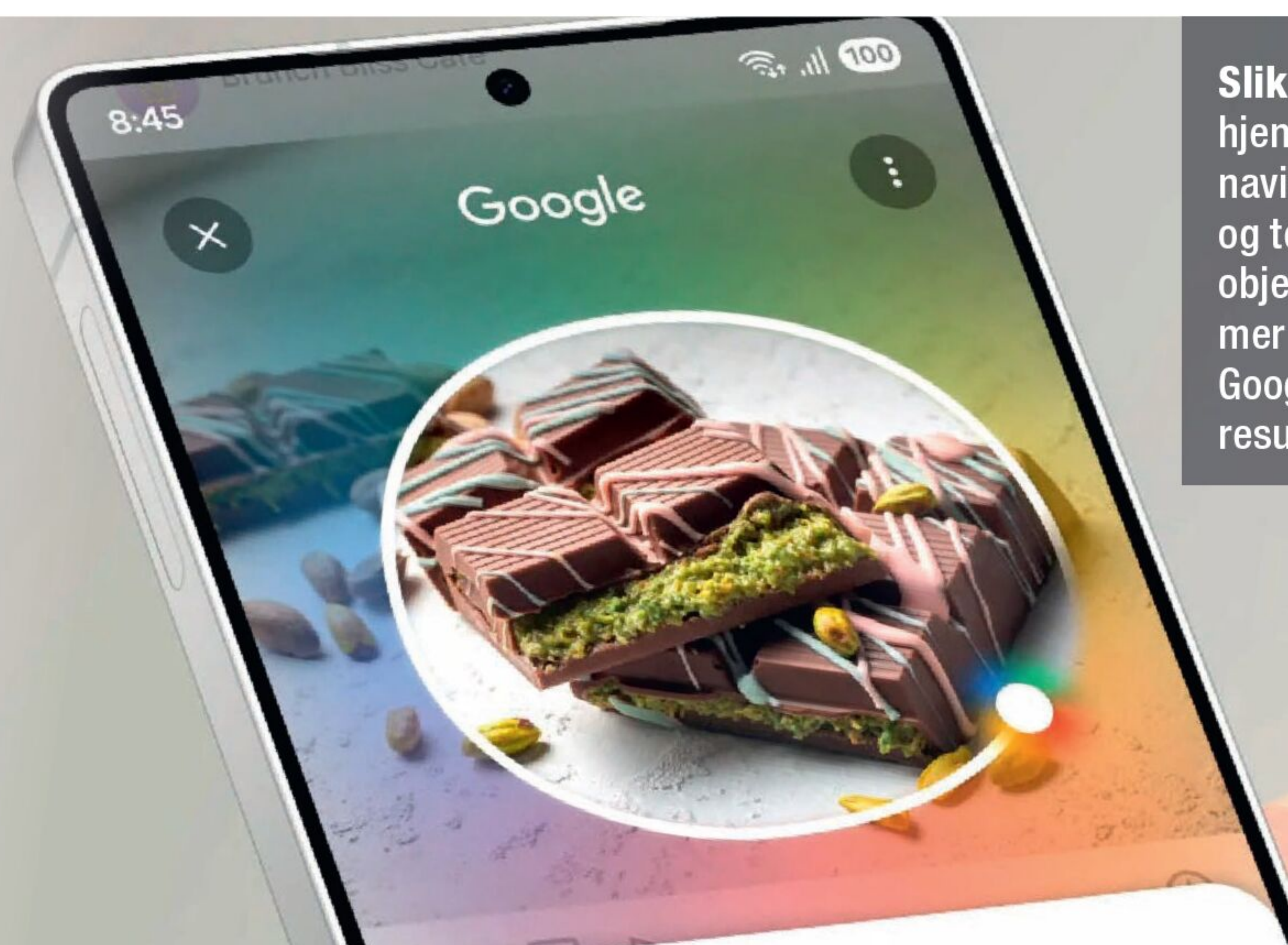
Android innhenter informasjon om hvilke apper som har fått tilgang til kamera, mikrofon og stedsdata, og presenterer den i et oversiktlig panel. På den måten ser du raskt om en app har rettigheter den ikke burde ha, og innstillingene kan tilpasses med noen få trykk. Det gir bedre oversikt og kontroll over egne data.

Slik gjør du: Åpne panelet ved å gå til Innstillinger og velge Sikkerhet og personvern. Trykk på Personvernpanel.

Finn ut hva du ser på skjermen

Nyere Android-telefoner har funksjonen Circle to Search. Med den kan du søke på alt du ser på skjermen ved å tegne en sirkel rundt det med fingeren. Når det er gjort, bruker Google bildesøk og kunstig intelligens til å finne ut nøyaktig hva det er du ser.

Slik gjør du: Hold hjemknappen eller navigasjonslinjen nede, og tegn en sirkel rundt objektet du vil vite mer om. Deretter viser Google en rekke søkeresultater.

Enkel og presis tekstredigering

Det kan være frustrerende vanskelig å treffe nøyaktig riktig sted i en tekst når man skal skrive med fingrene på et lite skjermtastatur. I Android finnes det en løsning som gjør det mye lettere.

Slik gjør du: Hold fingeren på mellomromstasten, og flytt fingeren, så følger markøren etter. Trikket fungerer for øvrig også på iPhone.

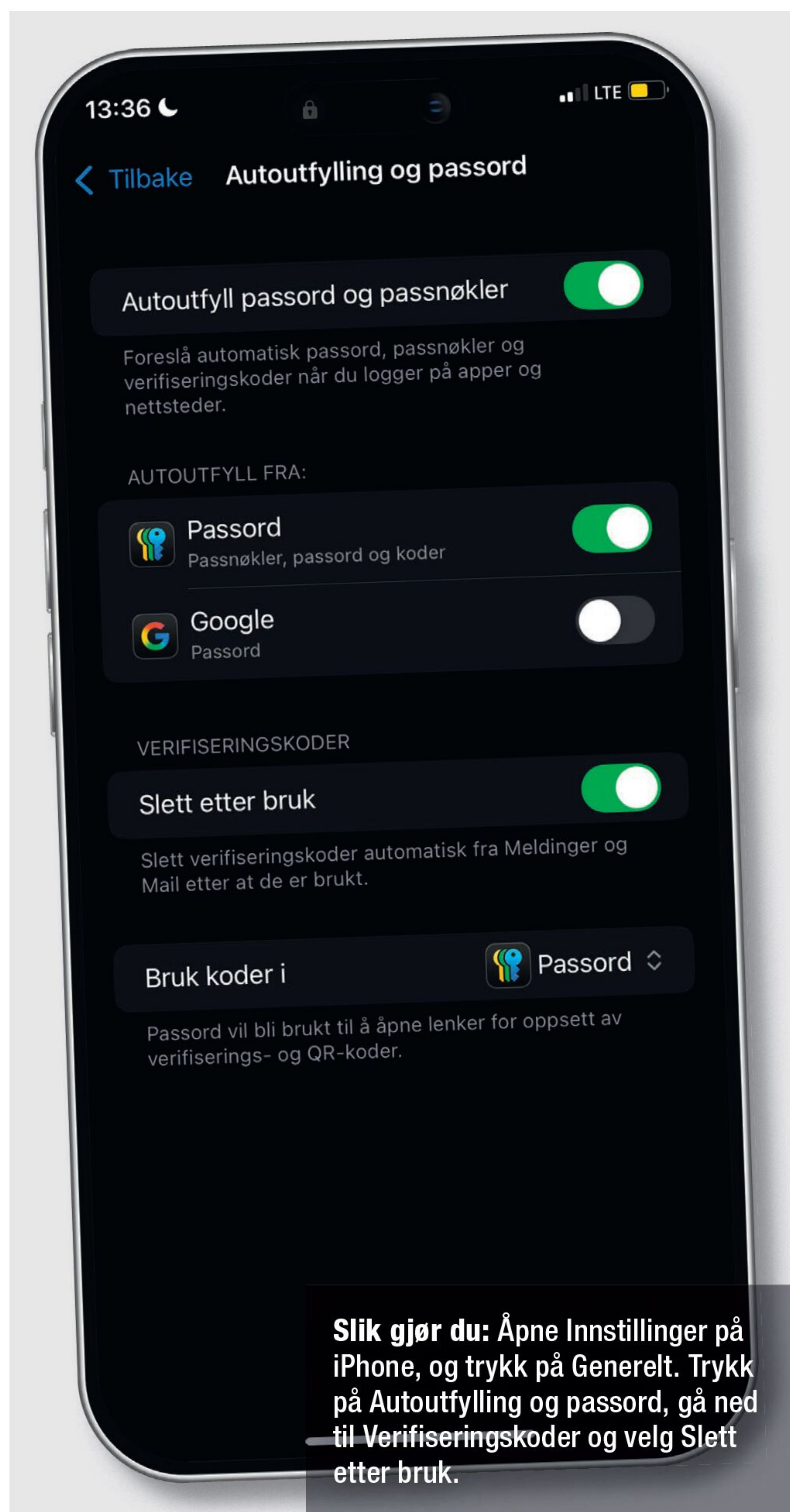
Smart snarvei til kalenderen, rett fra startskjermen

Når du trykker på datoen i statuslinjen, åpner du kalenderen direkte – i hvert fall på noen telefoner. På andre åpnes klokken. Det er en enkel, men nyttig snarvei som gjør det raskere å se etter avtaler eller opprette en ny.

Slik gjør du: Trykk på datoen som vises øverst på skjermen, for å åpne kalenderen. Vær klar over at dette ikke fungerer på alle Android-mobiler.

De 8 beste iPhone-tipsene

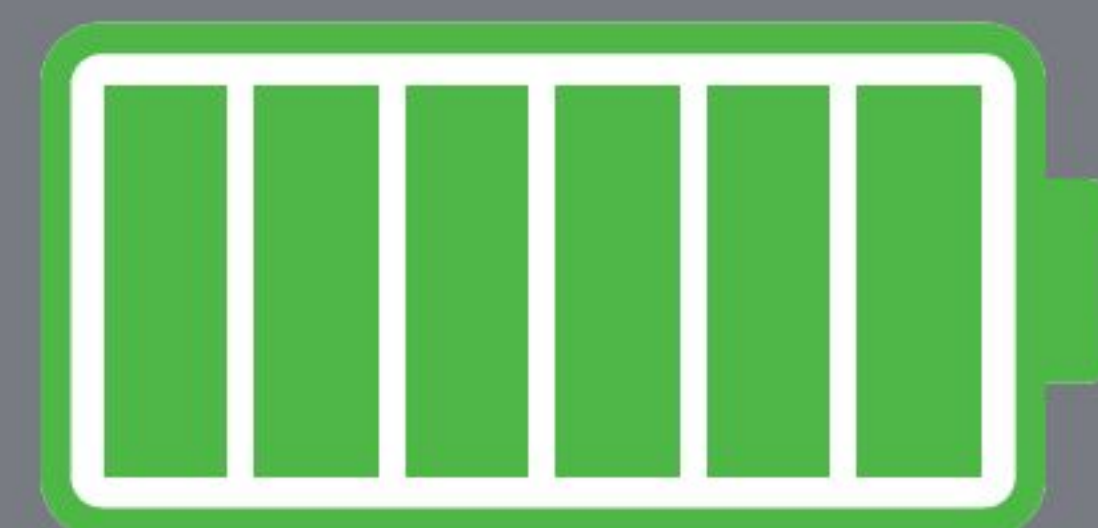
Slik gjør du: Åpne Innstillinger på iPhone, og trykk på Generelt. Trykk på Autoutfylling og passord, gå ned til Verifiseringskoder og velg Slett etter bruk.

Automatisk sletting av engangskoder

Når du mottar koder til totrinnsbekreftelse i form av tekstmeldinger, kan du nå slette dem automatisk så snart de er brukt. Det gjør innboksen mer oversiktlig og hindrer at potensielt følsom informasjon blir liggende.

Synger batteriet på siste verset?

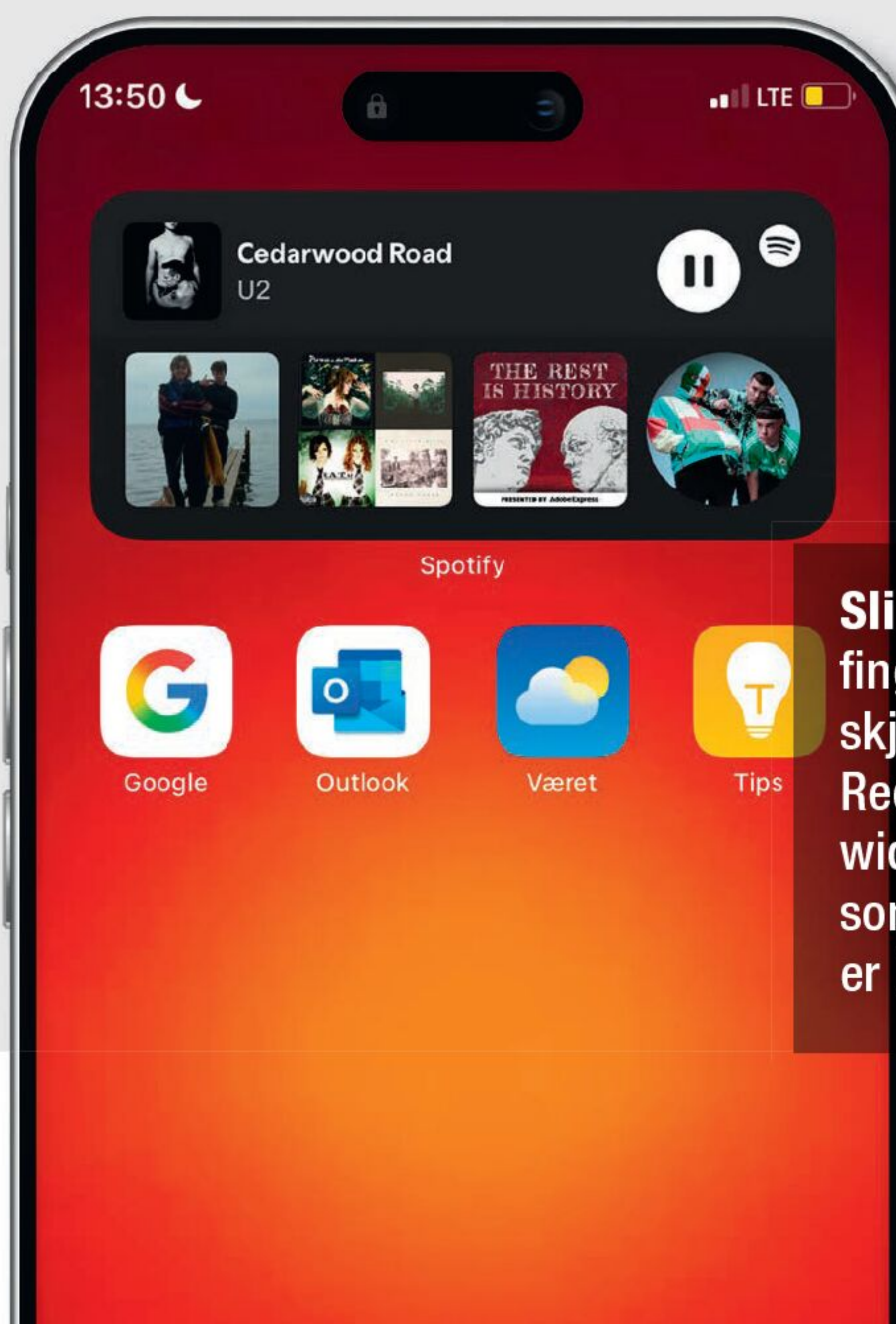
Et batteri varer ikke evig, og etter noen års bruk mister det en del av kapasiteten. Apple har derfor lagt inn en funksjon som viser batteriets maksimale kapasitet og sammenlignet med da det var nytt. Hvis tallet har falt mye, betyr det at batteriet ikke lenger er i stand til å holde like lenge på strømmen, og at det kan være på tide å få det byttet.

Slik gjør du: Åpne Innstillinger, velg Batteri og deretter Batteritilstand. Ved Maksimal kapasitet ser du i prosent hvor mye av batterikapasiteten som fortsatt er intakt.

Interaktive widgeter

Widgeter på iPhone er ikke lenger passive informasjonsfelt, men kan brukes til å styre apper direkte fra hjemskjermen. Du kan spille av musikk, markere påminnelser eller krysse av på en handelliste. Det sparer trykk og gir raskere tilgang til de viktigste funksjonene.

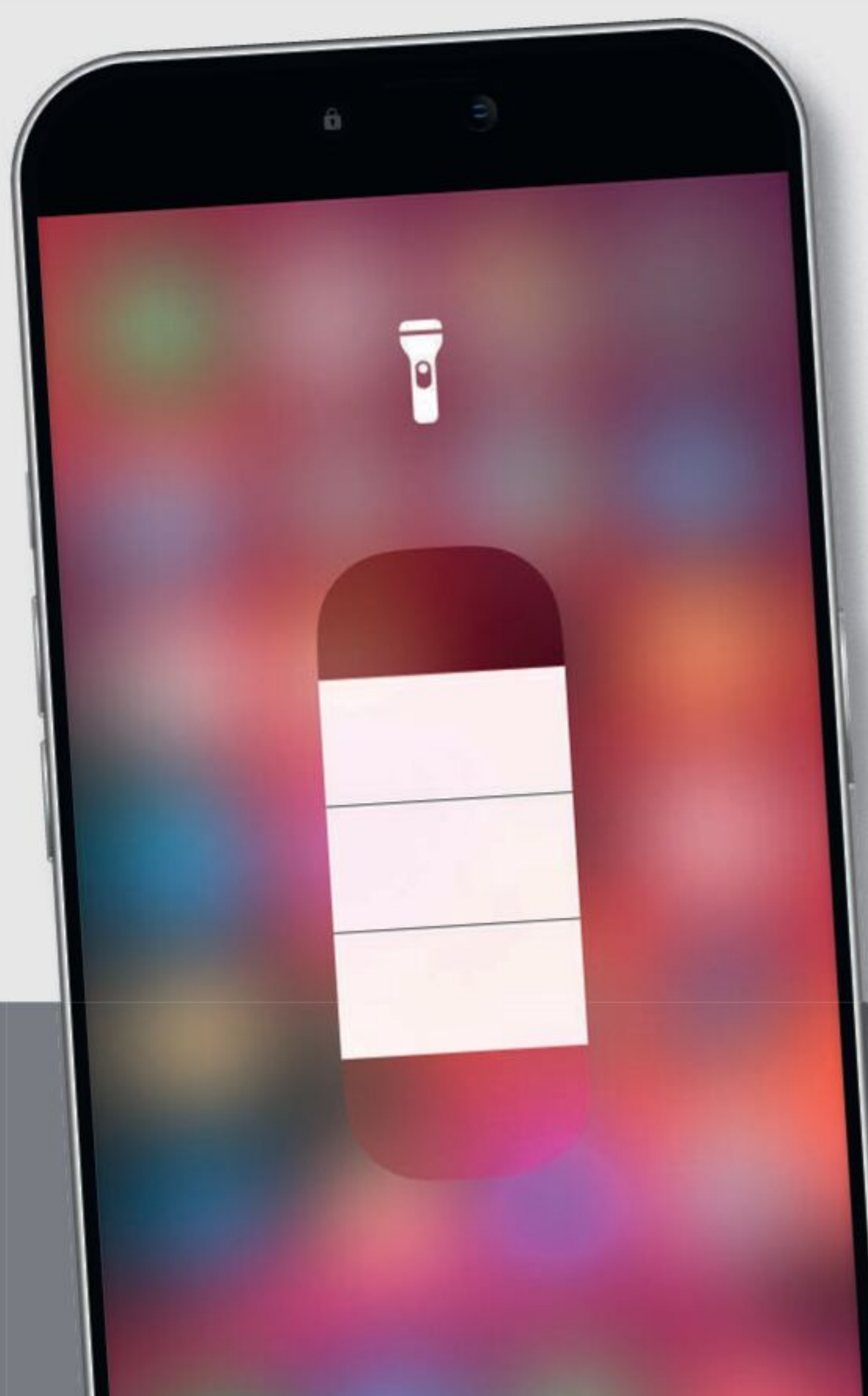

Slik gjør du: Hold fingeren på hjemskjermen, trykk på Rediger og Legg til widget. Widgeter som Musikk og Kart er interaktive.

Den justerbare lommelykten

På iPhone kan du velge mellom flere nivåer på lommelykten, slik at lyset passer til situasjonen – fra svakt lys til å finne den mistede sjokoladen i kinomørket uten å forstyrre, til fullt øs når du har behov for et kraftigere lys.

Slik gjør du: Åpne Kontrollsenter, hold fingeren nede på lommelyktikonet og skyv opp eller ned for å justere lysstyrken.

Bare litt til ...

I det nye iOS 26 kan du selv velge hvor lenge slumrefunksjonen skal vare når vekkeklokken ringer om morgenen. Tidligere var standarden ni minutter, men nå kan du justere det etter eget ønske i alarminnstillingene.

Slik gjør du: Åpne klokkeappen og velg Alarmer. Når du setter en ny alarm, får du mulighet til å velge Slumrevarighet. Her kan du stille slumretiden til mellom ett og 15 minutter.

Superenkel deling av kontakter

Med NameDrop kan du utveksle en kontaktopplysning med en annen person ved at dere holder hver deres iPhone tett sammen. Funksjonen benytter AirDrop-teknologien, som også kan brukes til fildeling, der informasjonen sendes raskt og uten at du må trykke på noe. NameDrop krever minimum iOS 17.1.

Slik gjør du: Hold iPhoneen nær en annen iPhone, og velg at du vil dele informasjonen.

Som en elegant klokkeradio

Når du lader en iPhone som ligger på siden, kan du aktivere Ventemodus. Da ser mobilen ut som en liten klokkeradio og viser tid, bilder, widgeter eller varsler. Det gir mobilen en ekstra funksjon som gjør at den også er nyttig mens den lades opp. Funksjonen krever at iPhoneen ligger vannrett, som på bildet.

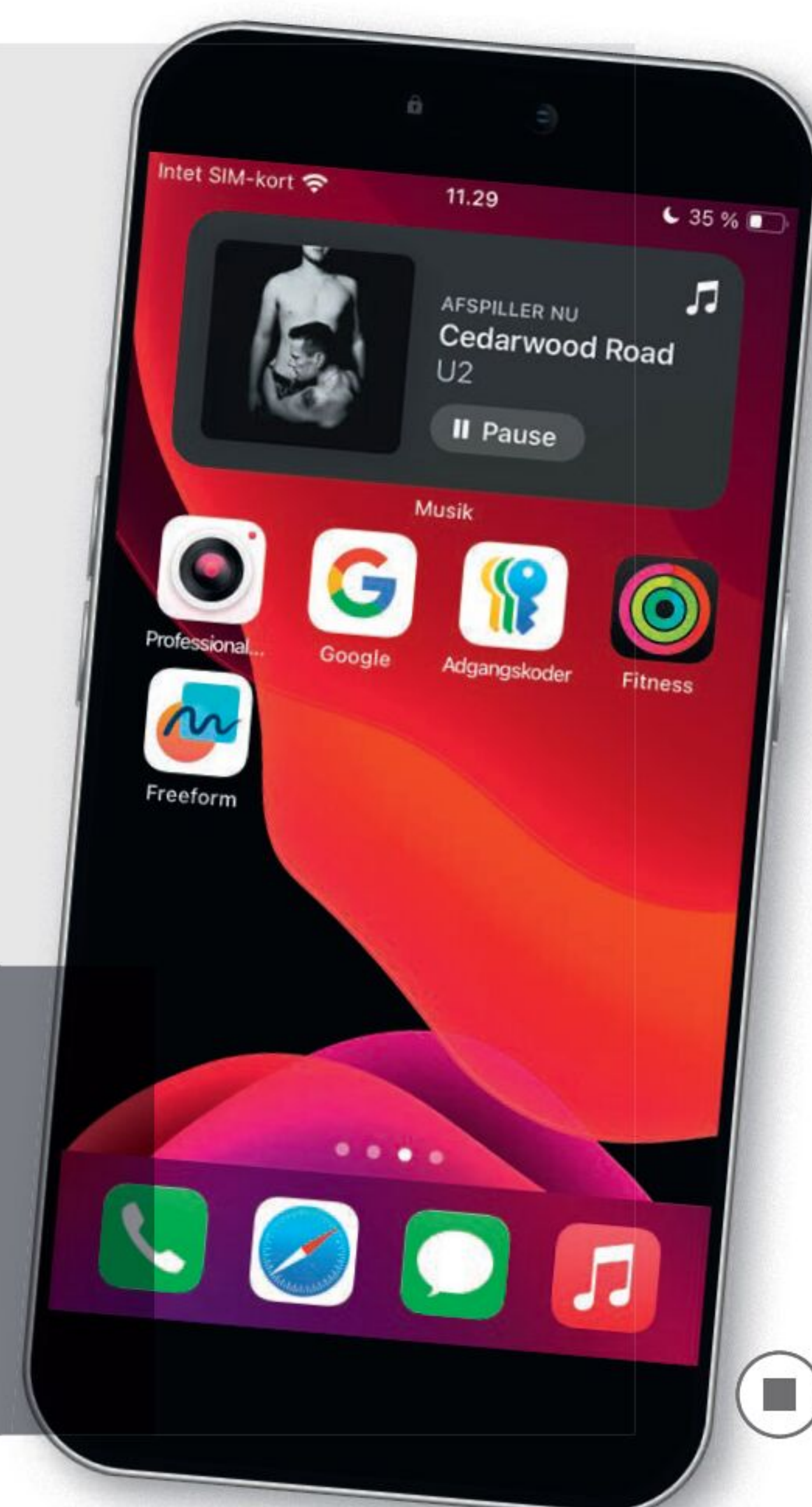

Slik gjør du: Åpne Innstillinger, velg Ventemodus og aktiver funksjonen. Deretter slås den automatisk på når telefonen ligger til lading.

Start nedtelling fra kontrollsenteret

Det er mange grunner til å starte en nedtelling, enten du vil sende opp en romrakett, vite hvor lenge kaffen har trukket eller treningsøkten har vart. Den bør dog være enkel å sette. Det er den heldigvis på iPhone, hvis du kan dette trikset i Kontrollsenteret.

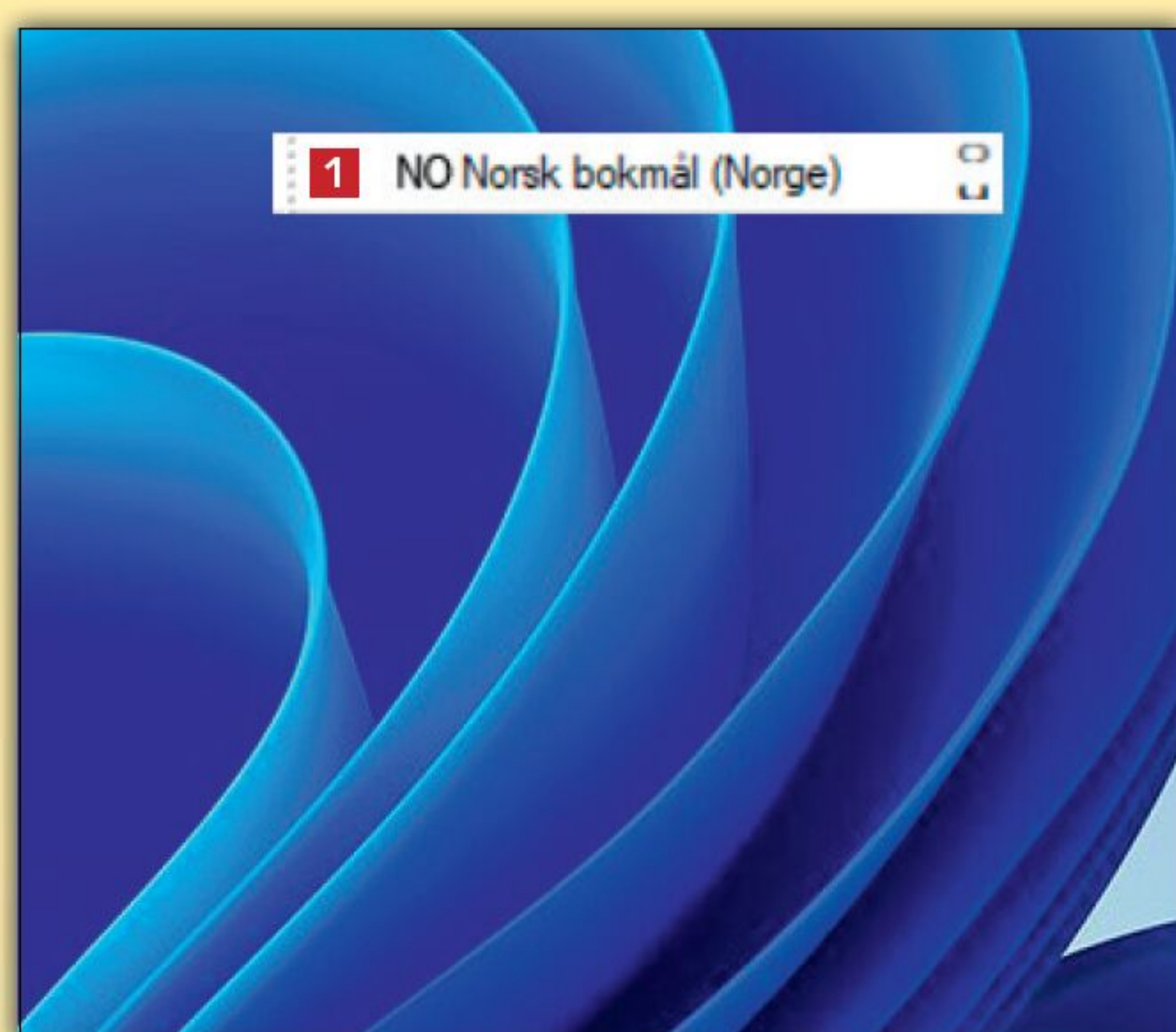
Slik gjør du: Åpne Kontrollsenter ved å sveipe ned fra det øverste høyre hjørnet. Trykk på nedtellingsikonet og hold det inne. Da åpnes en snarvei der du kan stille tiden for nedtellingen.

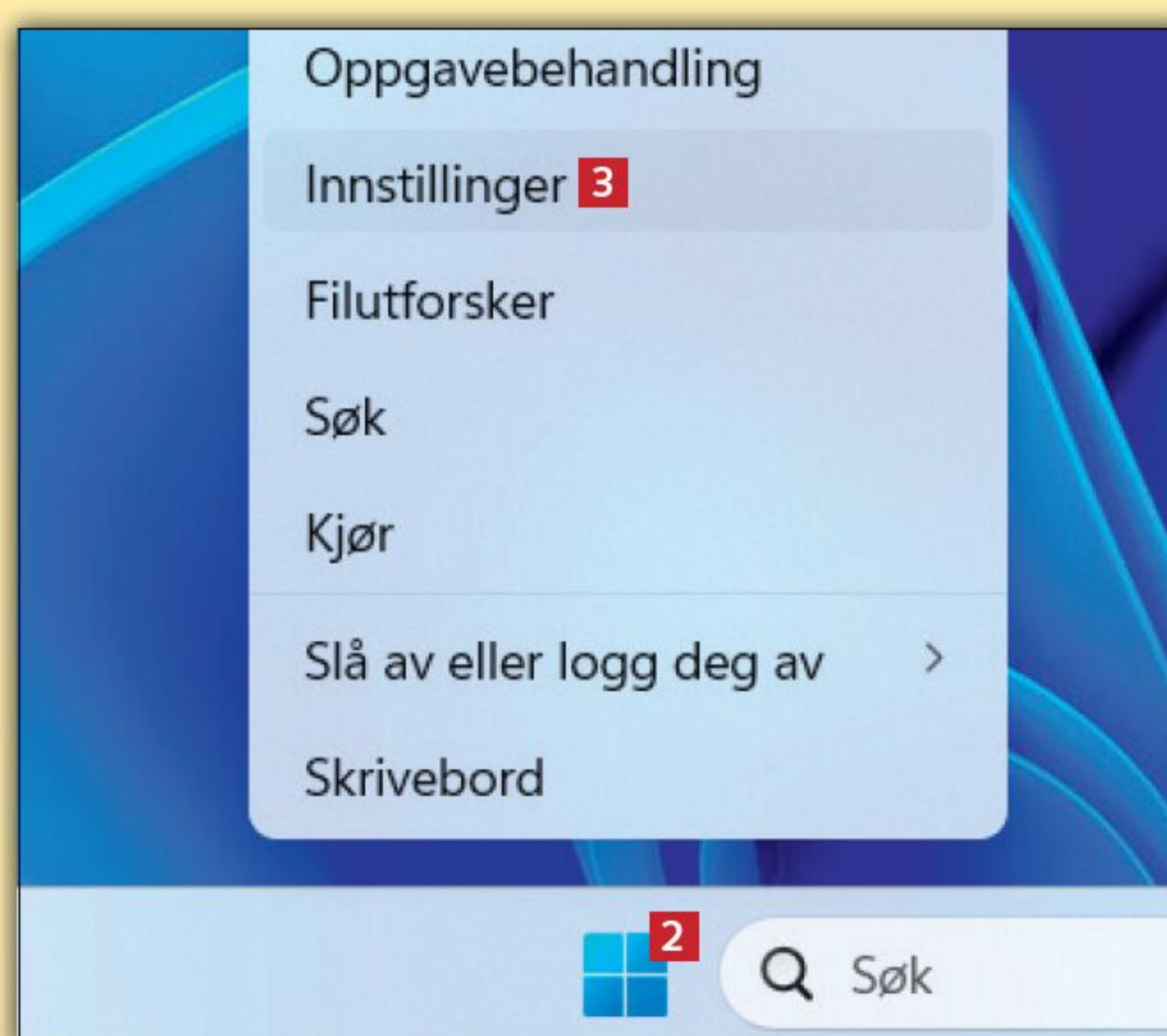
Hva gjør språkmenyen midt på skrivebordet?

Etter en vellykket oppgradering fra Windows 10 til Windows 11, har jeg fått et veldig irriterende problem. Den lille menylinjen der man velger språk, har nemlig revet seg løs og lagt seg på skrivebordet. Hvordan fjerner jeg den?

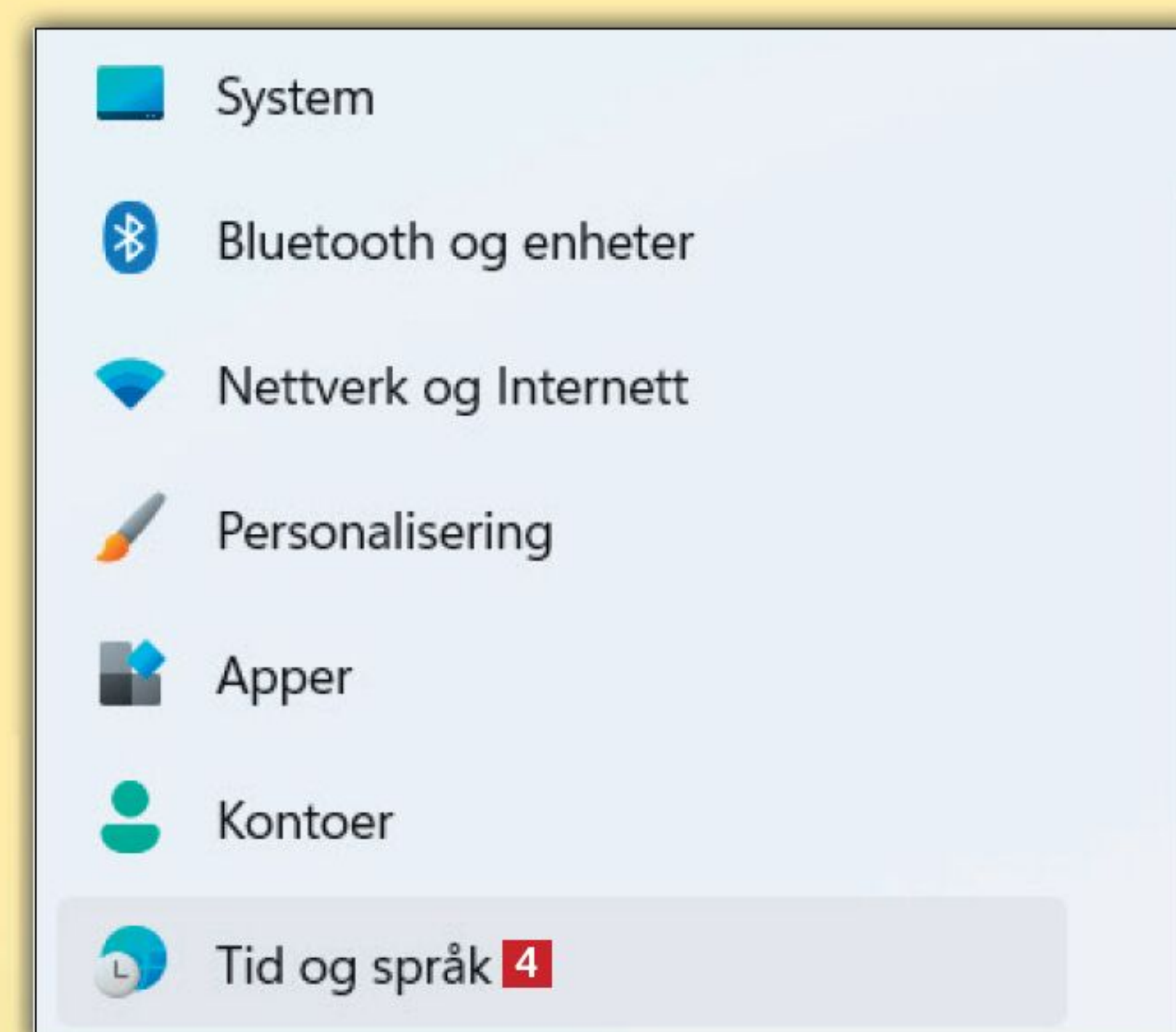
SVAR Det er ikke uvanlig at slike mystiske endringer oppstår etter en større oppdatering. Det er imidlertid enkelt å fjerne språkmenyen igjen.

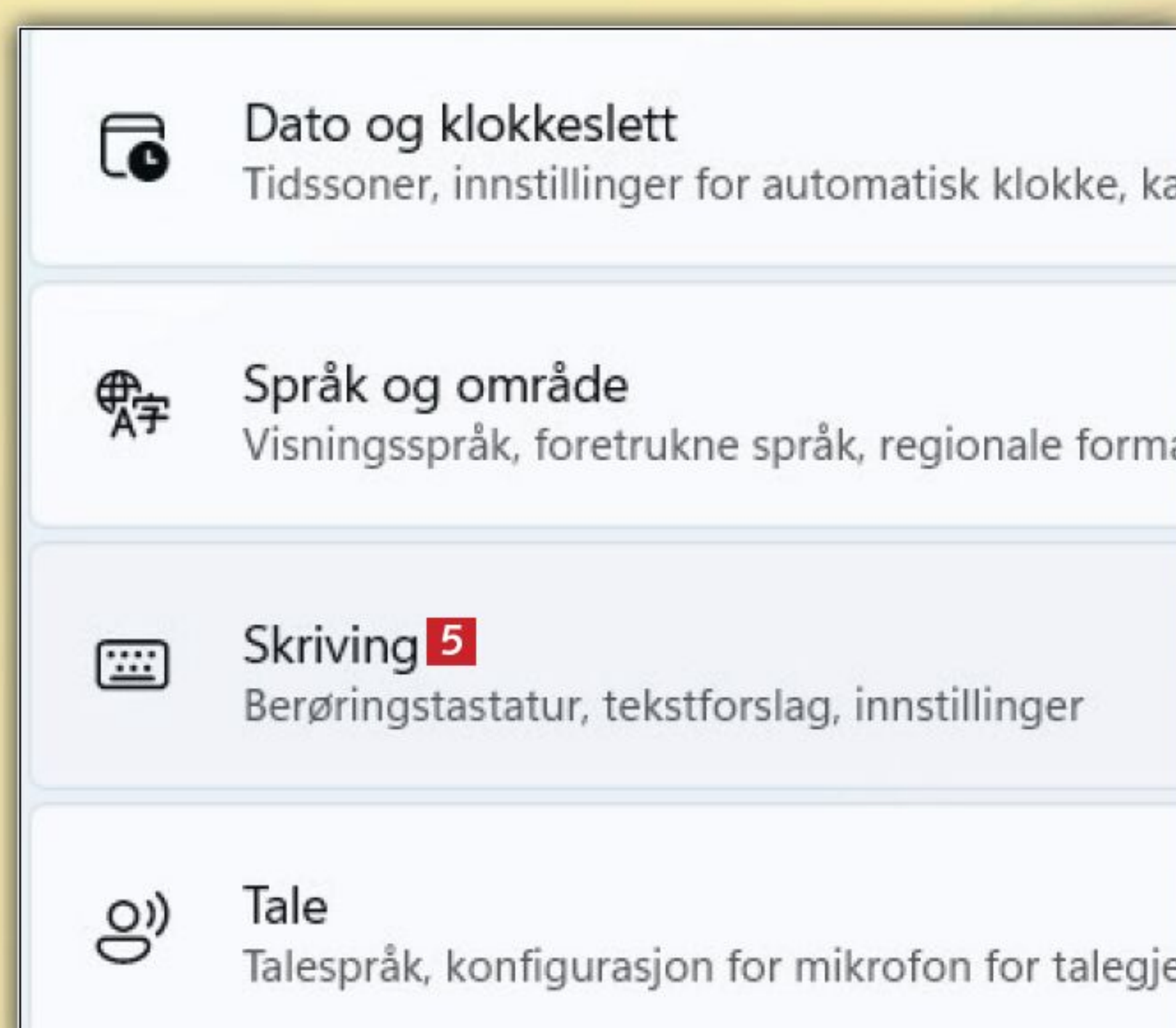
1 Her ser vi den lille menyen **1** som legger seg over andre vinduer på skrivebordet. Den vil vi fjerne.

2 Høyreklikk på startknappen **2**, og velg **Innstillinger** **3**.

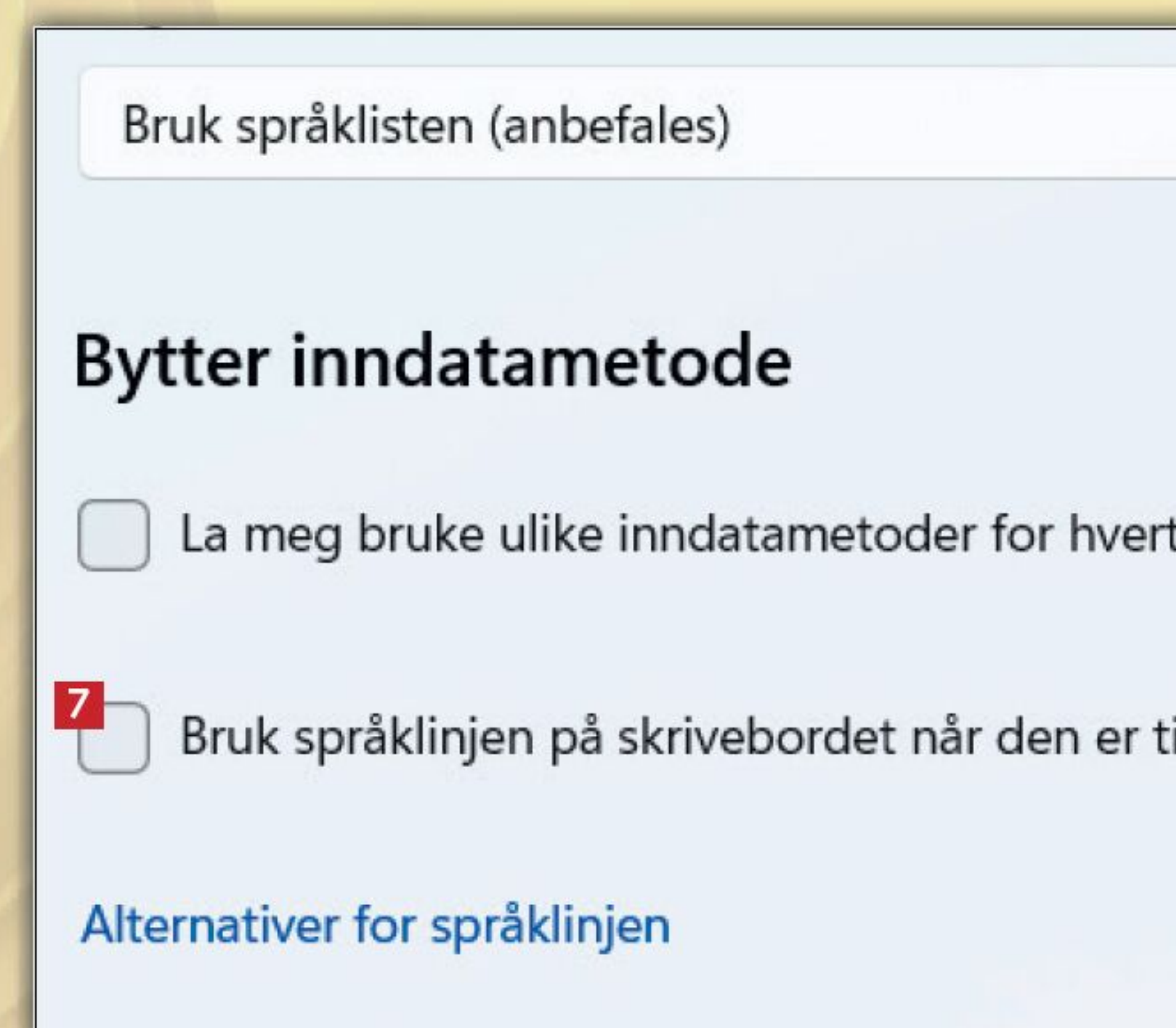
3 Velg kategorien **Tid og språk** **4**.

4 Klikk på punktet **Skriving** **5**.

5 Deretter velger du **Avanserte tastaturinnstillinger** **6**.

6 Fjern markeringen **7** ved **Bruk språklinjen på skrivebordet når den er tilgjengelig**. Da forsvinner den uønskede menylinjen.

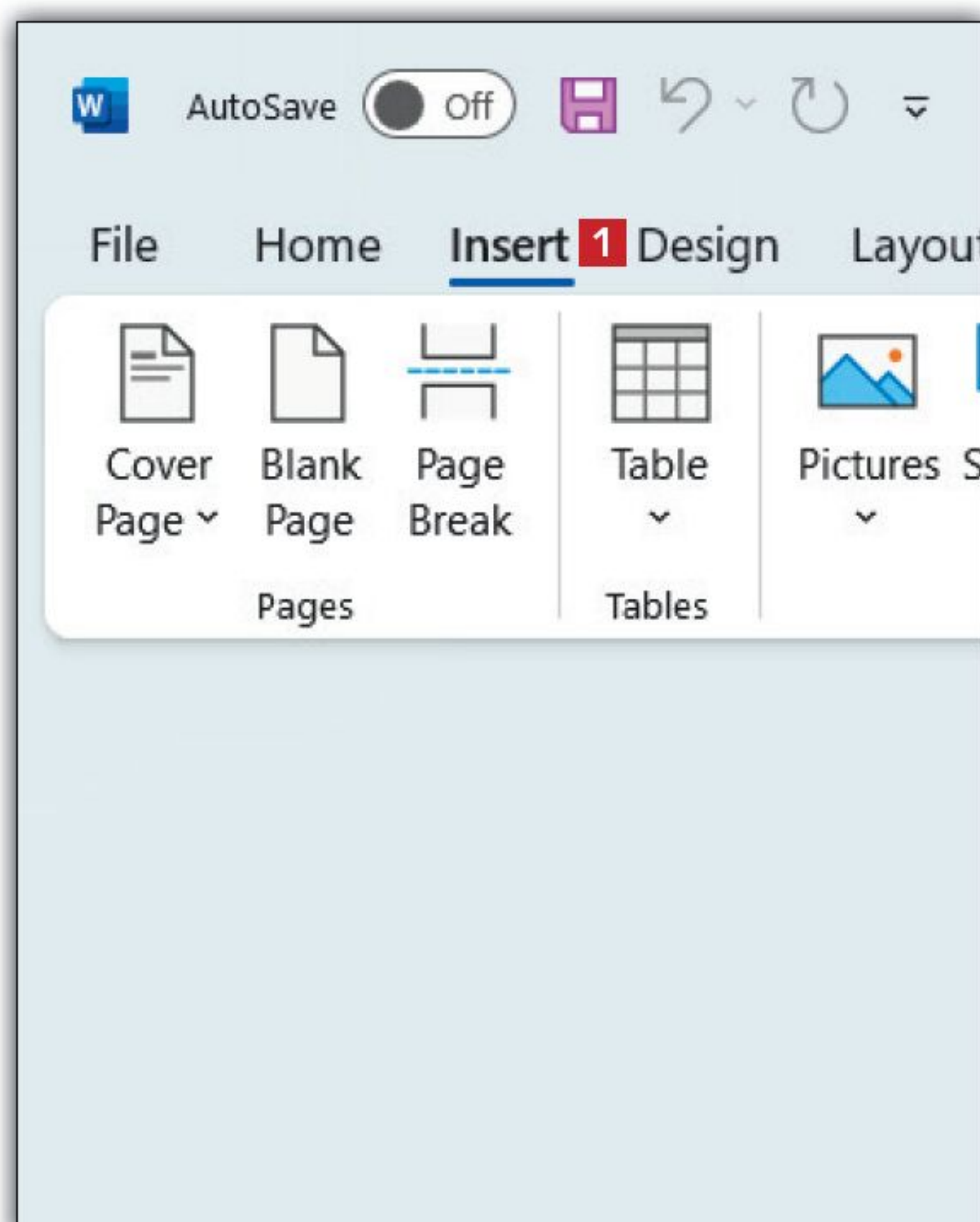

Feiende flotte overskrifter

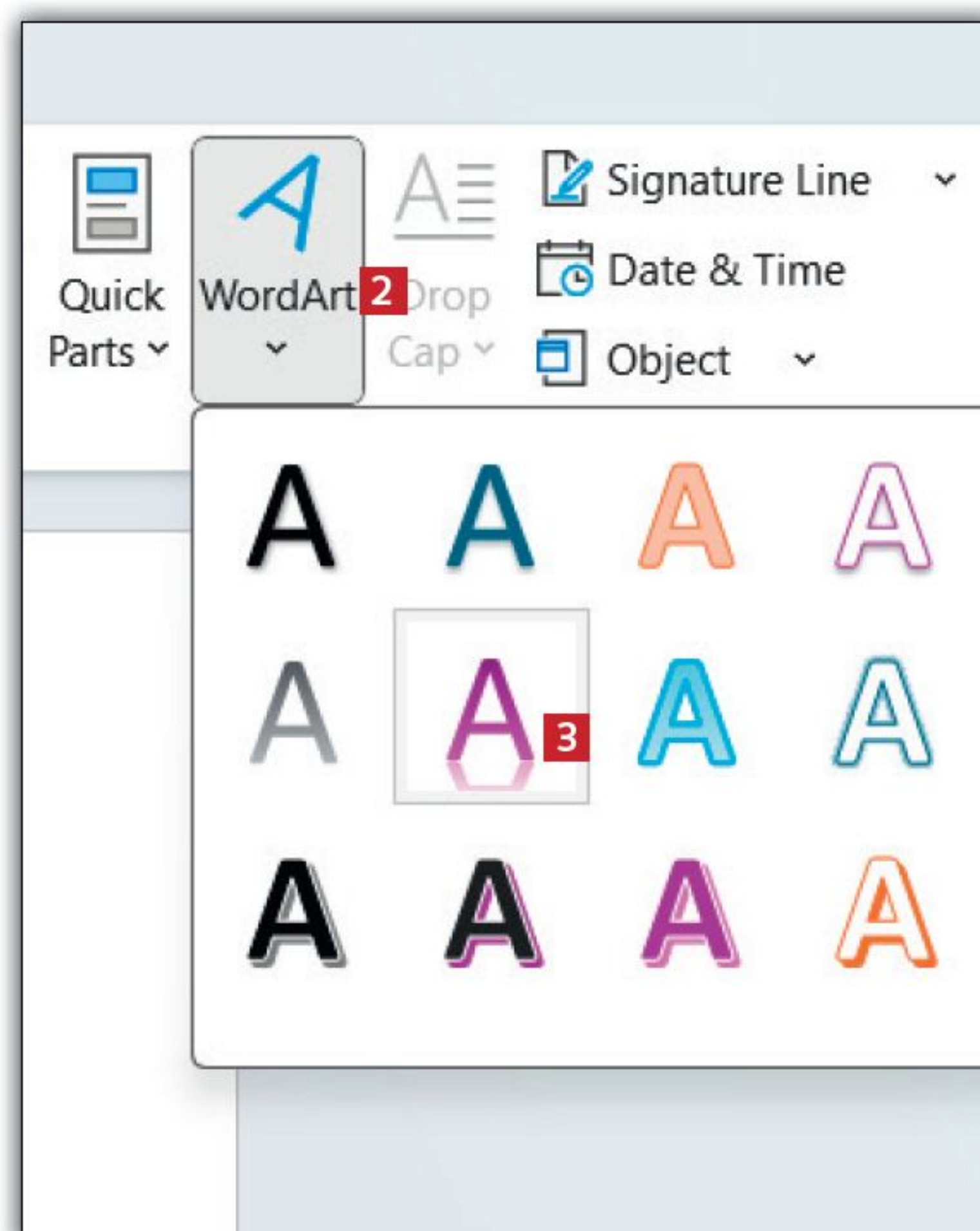
I noen Word-dokumenter har jeg sett at overskrifter kan gjøres svært kunstneriske. De kan til og med kan ha skygge under bokstavene. Jeg finner imidlertid ingen tilsvarende skrifttype i mitt eget Word. Vet dere hvordan jeg kan lage like fine overskrifter?

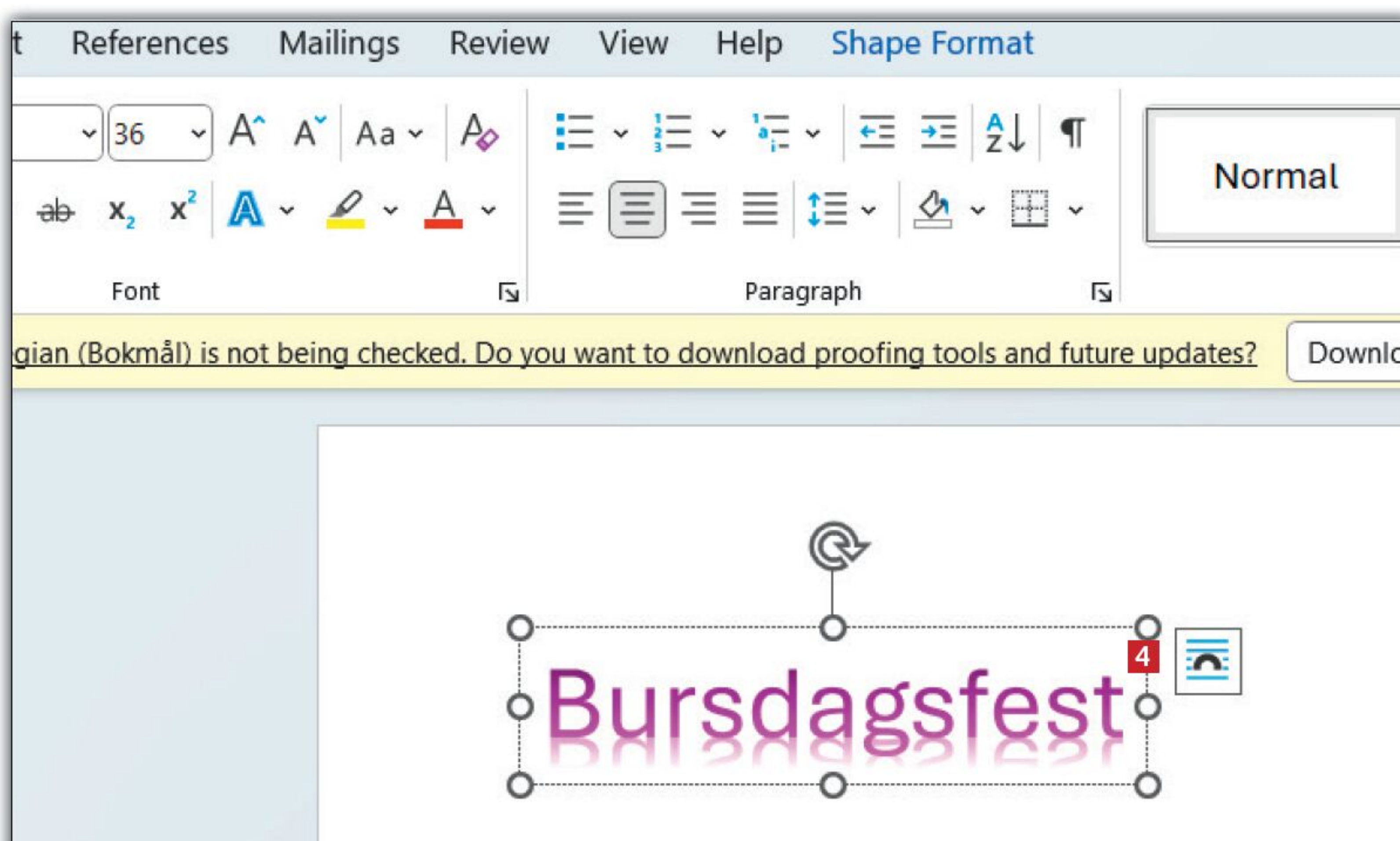
SVAR Det gjør du enkelt i menyen WordArt, som er en del av Word. Der kan du velge fantasifulle og flotte skrifter.

1 I Word klikker du først på **Insert** **1**.

2 Deretter velger du **WordArt** **2**. Velg en skrifttype **3**.

3 Nå kan du skrive en tekst **4** med skriften du har valgt.

SEND OSS DINE PC-SPØRSMÅL

På disse sidene svarer vi på utvalgte spørsmål fra bladets abonnenter.

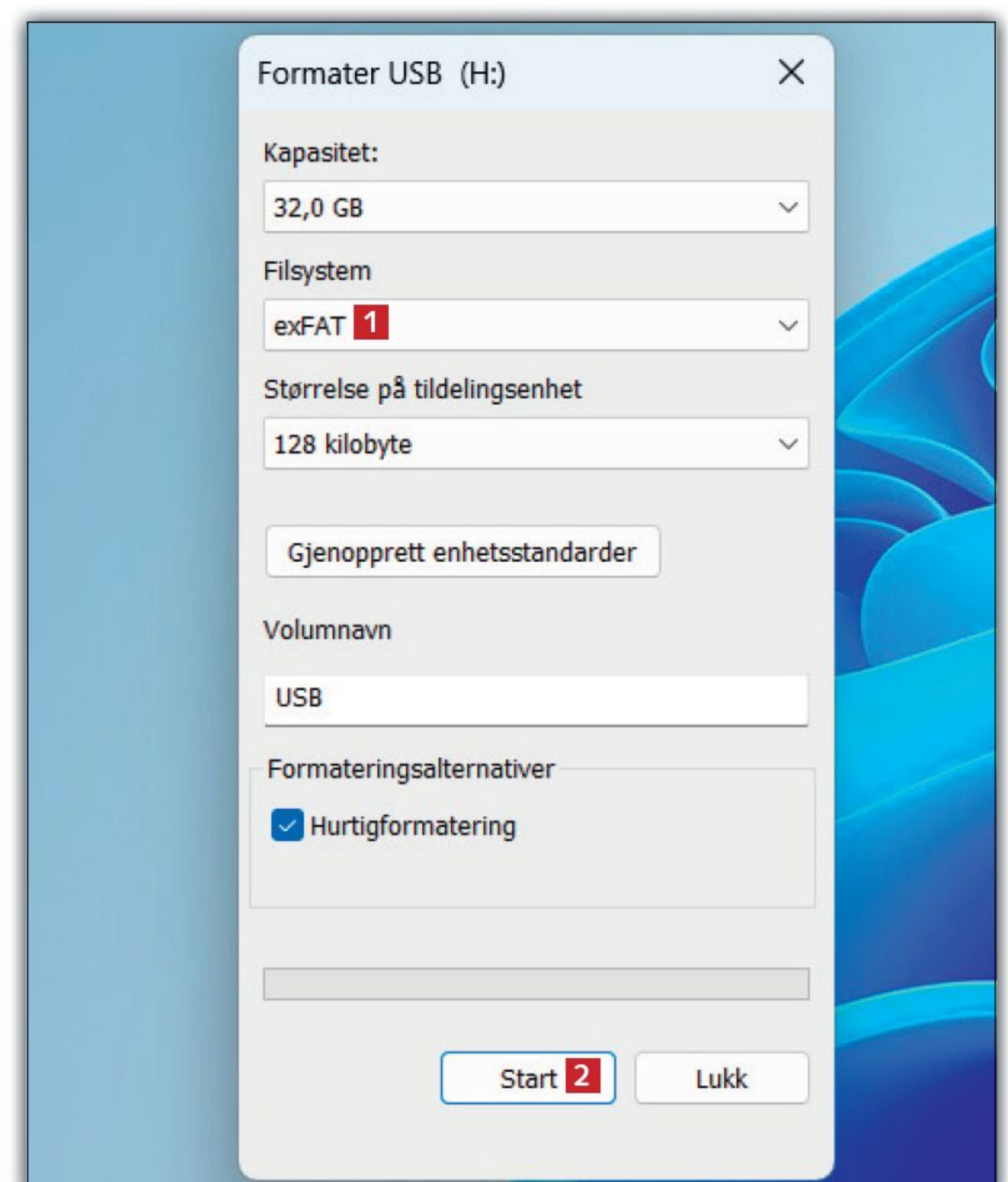
Du kan alltid sende oss spørsmål om artikler og programmer fra bladet, og generelt om datamaskinen, på: komputer.no/spoeross

Altfor store filer

Da jeg ville flytte to videofiler fra pc-en til en minnepinne på 128 GB, fikk jeg vite at filene var for store. Hva gjør jeg?

SVAR Du kan godt bruke minnepinnen, forutsatt at du formaterer den med filsystemet exFAT. Det støtter nemlig filer som er større enn 4 GB. Formateringen sletter filer som eventuelt ligger på minnepinnen.

1 Høyreklikk på minnepinnen i Filutforsker, og velg **Formaterer** I vinduet som åpnes, velger du **exFAT** **1**. Deretter velger du **Start** **2** og følger anvisningene.

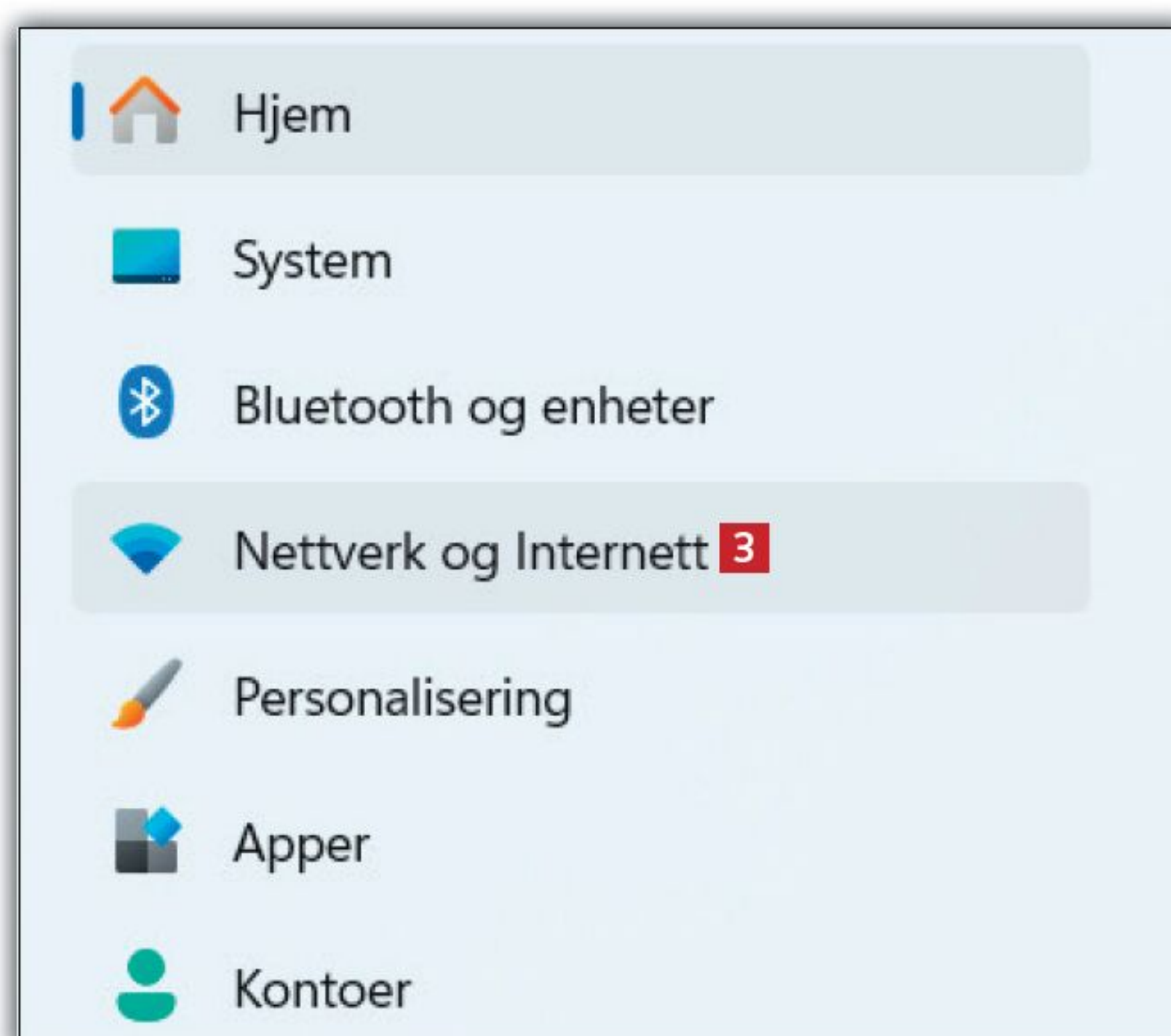
Alle nettverk er borte

Alle nettverkene forsvant fra oversikten i operativsystemet etter en oppdatering, og jeg får ikke koblet til. Nettverkskortet har fungert fint hitil, så jeg tror ikke det er der feilen ligger. Hva gjør jeg?

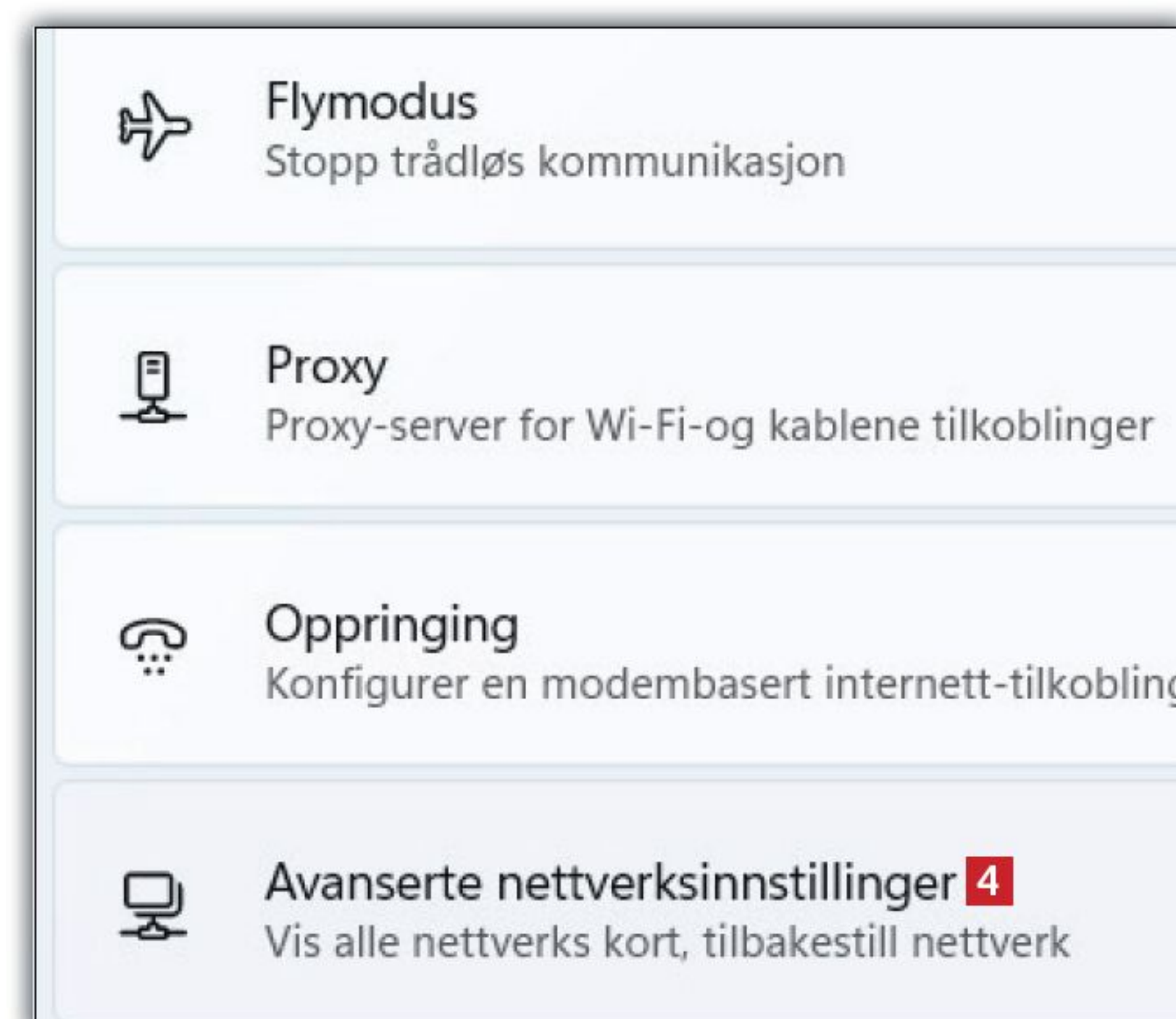
SVAR Vi anbefaler at du tilbakestiller nettverket. Da gjenoppretter Windows all informasjon om nettverkene, slik at feil i systemet overskrives. Etter denne prosessen vil resultatet normalt være at Windows igjen får tilgang til nettverkene.

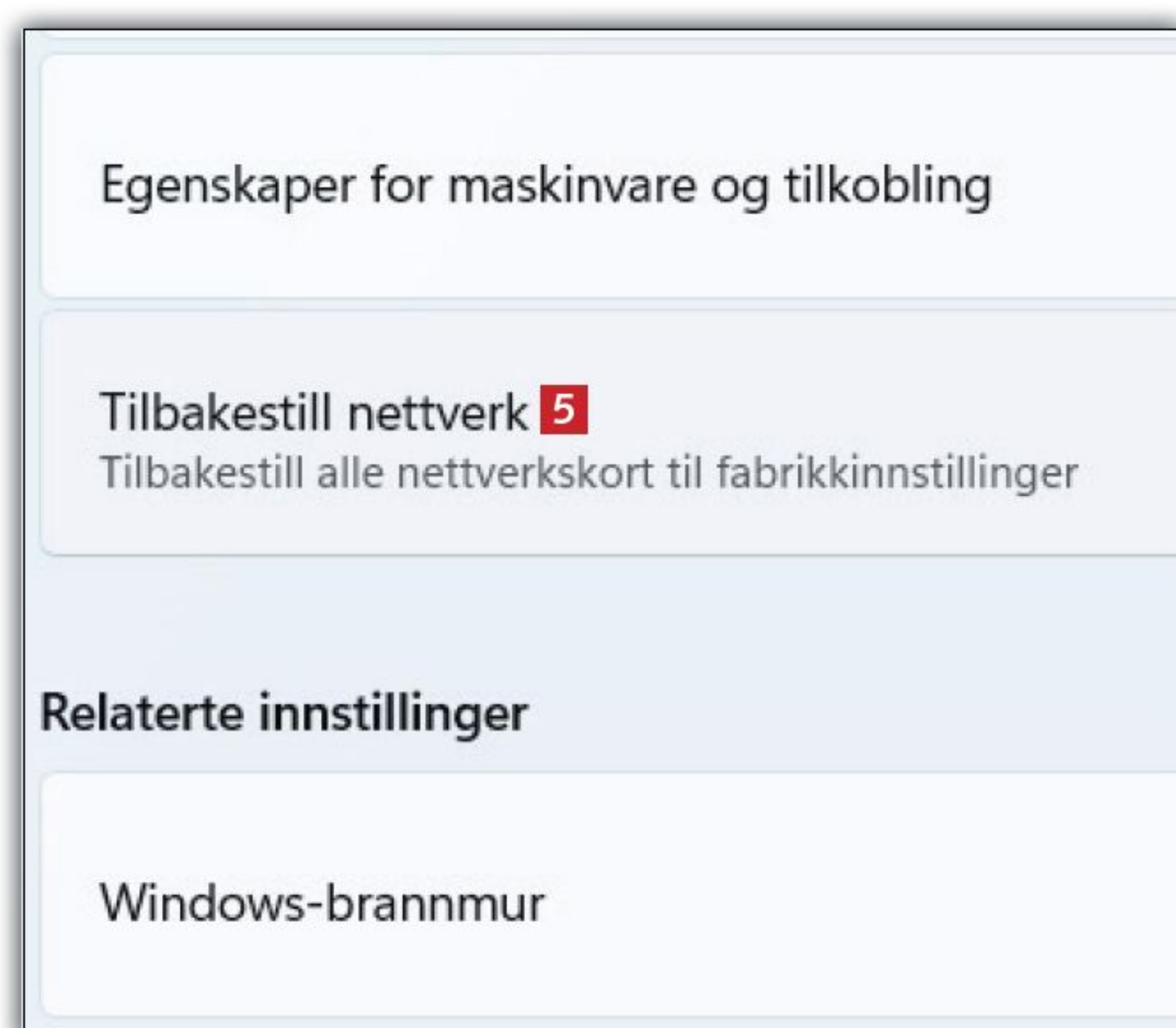
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Innstillinger** **2**.

2 Velg **Nettverk og Internett** **3** til venstre i vinduet.

3 Deretter velger du **Avanserte nettverksinnstillinger** **4**.

4 Nå klikker du på **Tilbakestill nettverk** **5**.

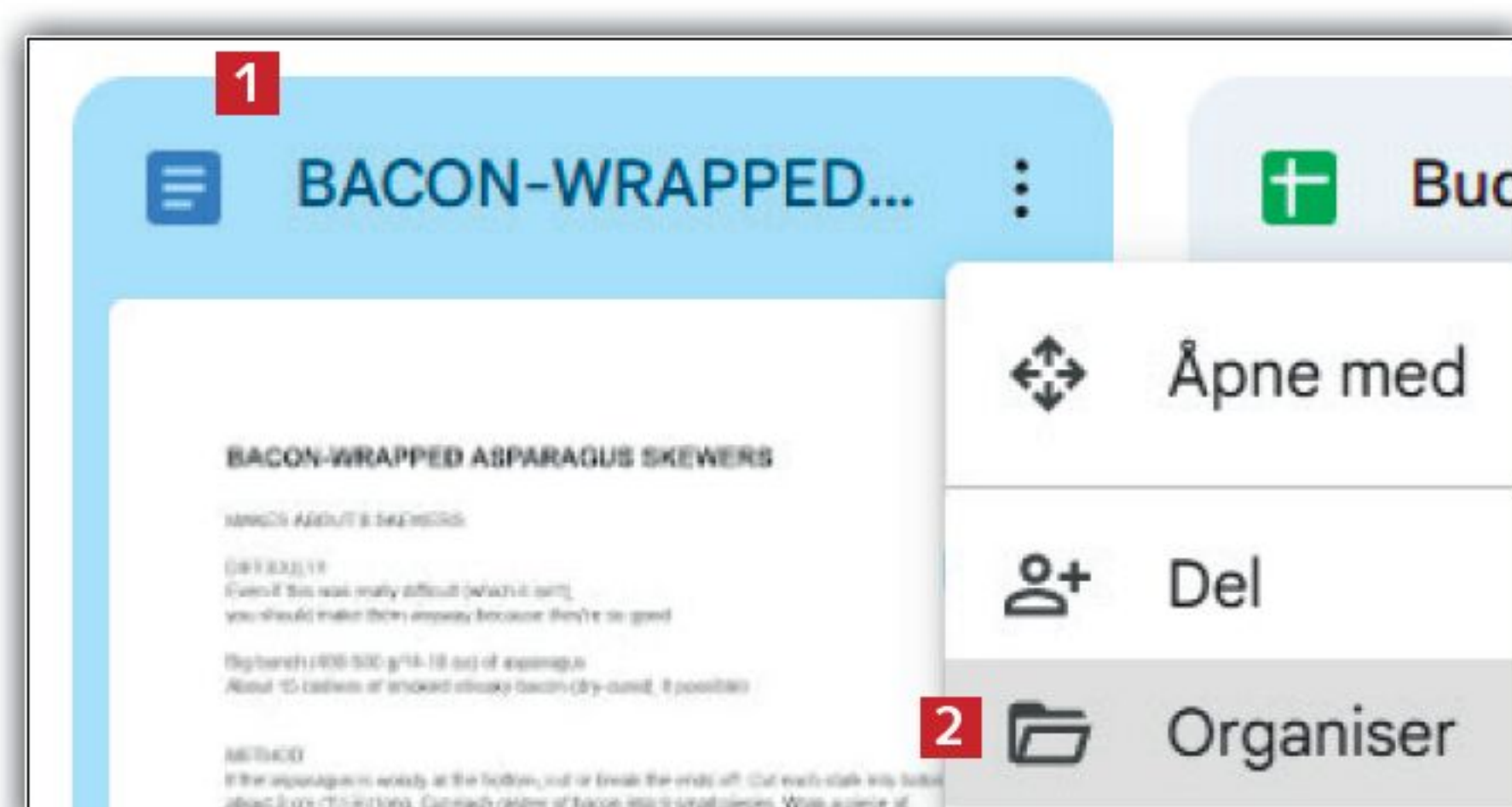

5 Ved **Tilbakestill nettverk** **6** velger du til slutt **Tilbakestill nå** **7**. Følg anvisningene, så bør nettverket snart være oppe og stå igjen.

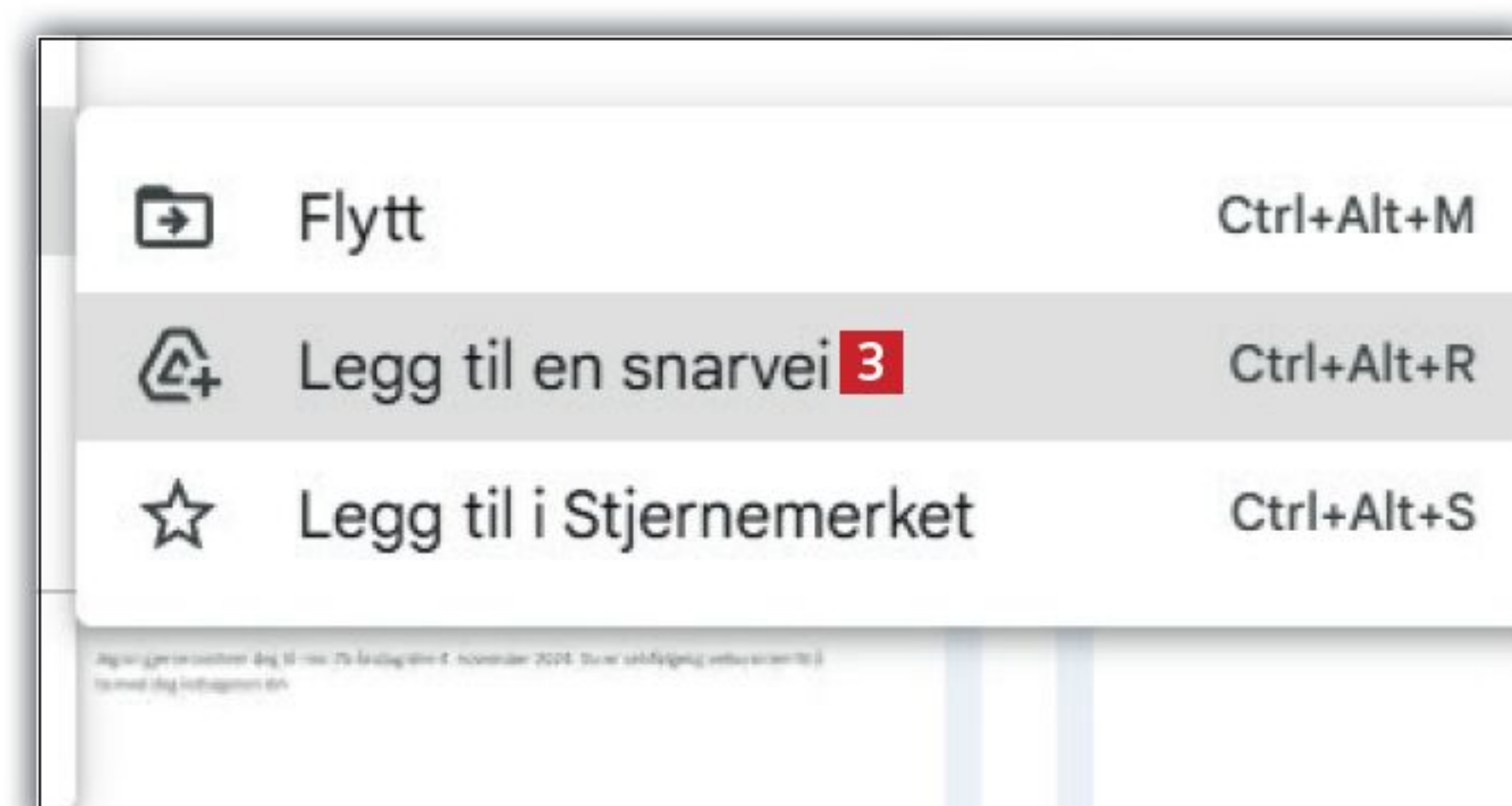
Kan jeg lage snarveier til dokumenter i Google Disk?

Jeg bruker den nettbaserte kontorpakken til Google, men synes mappestrukturen er lite oversiktlig. Kan jeg opprette snarveier i Google Disk, slik at det blir lettere å finne dokumenter jeg bruker ofte?

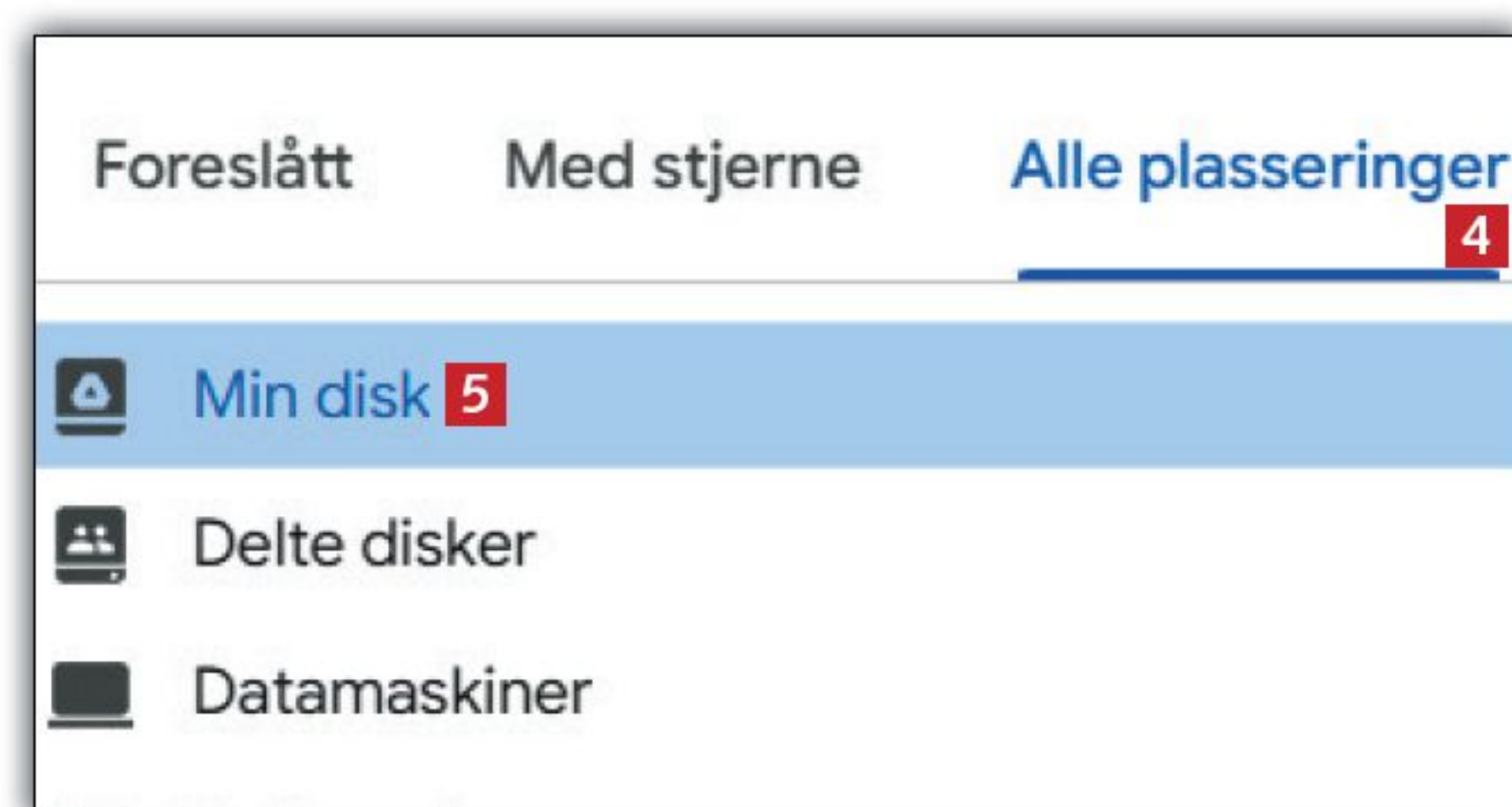
SVAR Ja, det er enkelt å lage snarveier i Google Disk, slik at det blir lett å finne dokumenter som er dypt begravd i en undermappe.

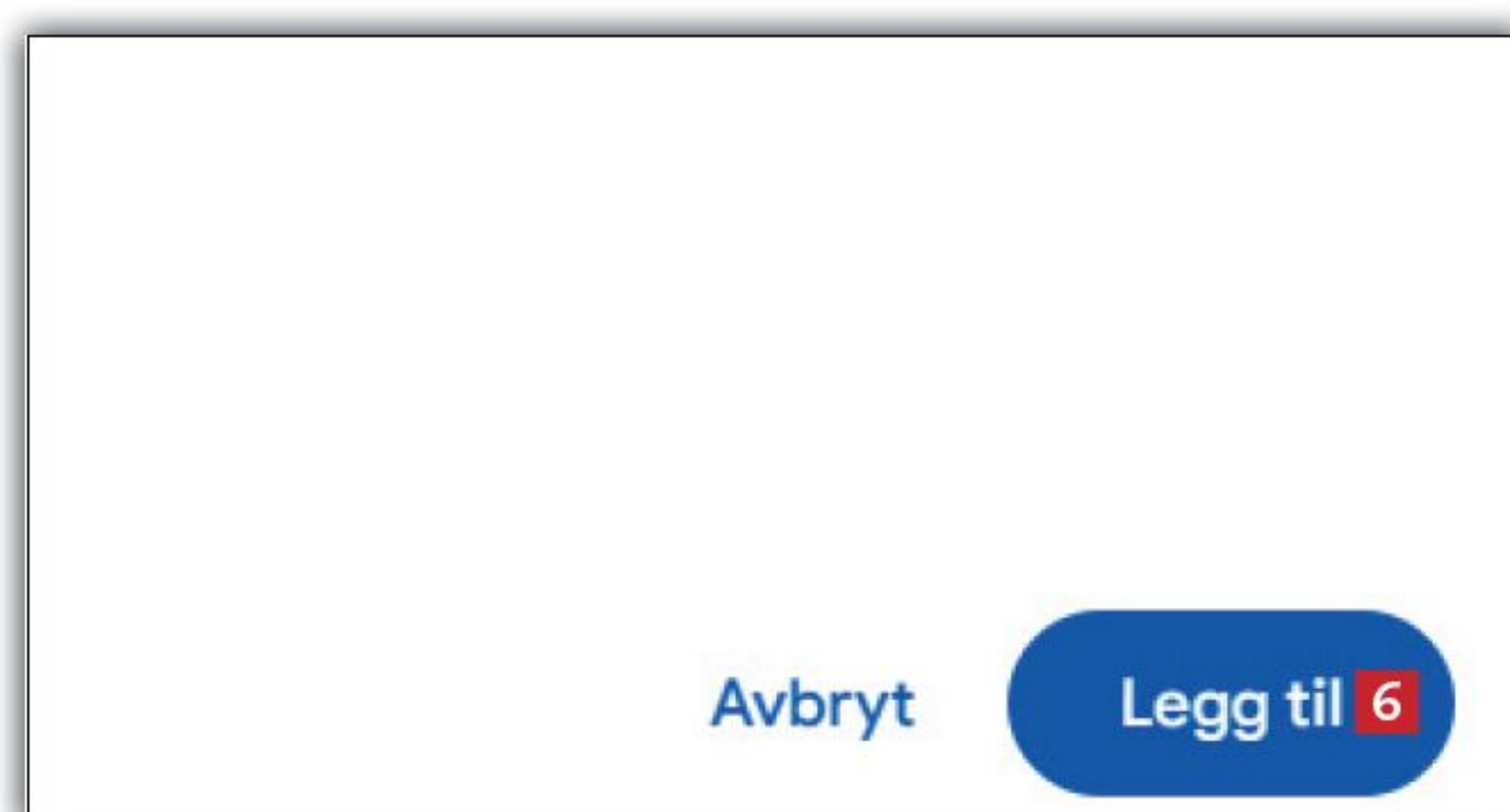
1 Åpne drive.google.com i en nettleser. Høyreklikk på en fil **1** du vil lage snarvei til. Velg **Organiser** **2**.

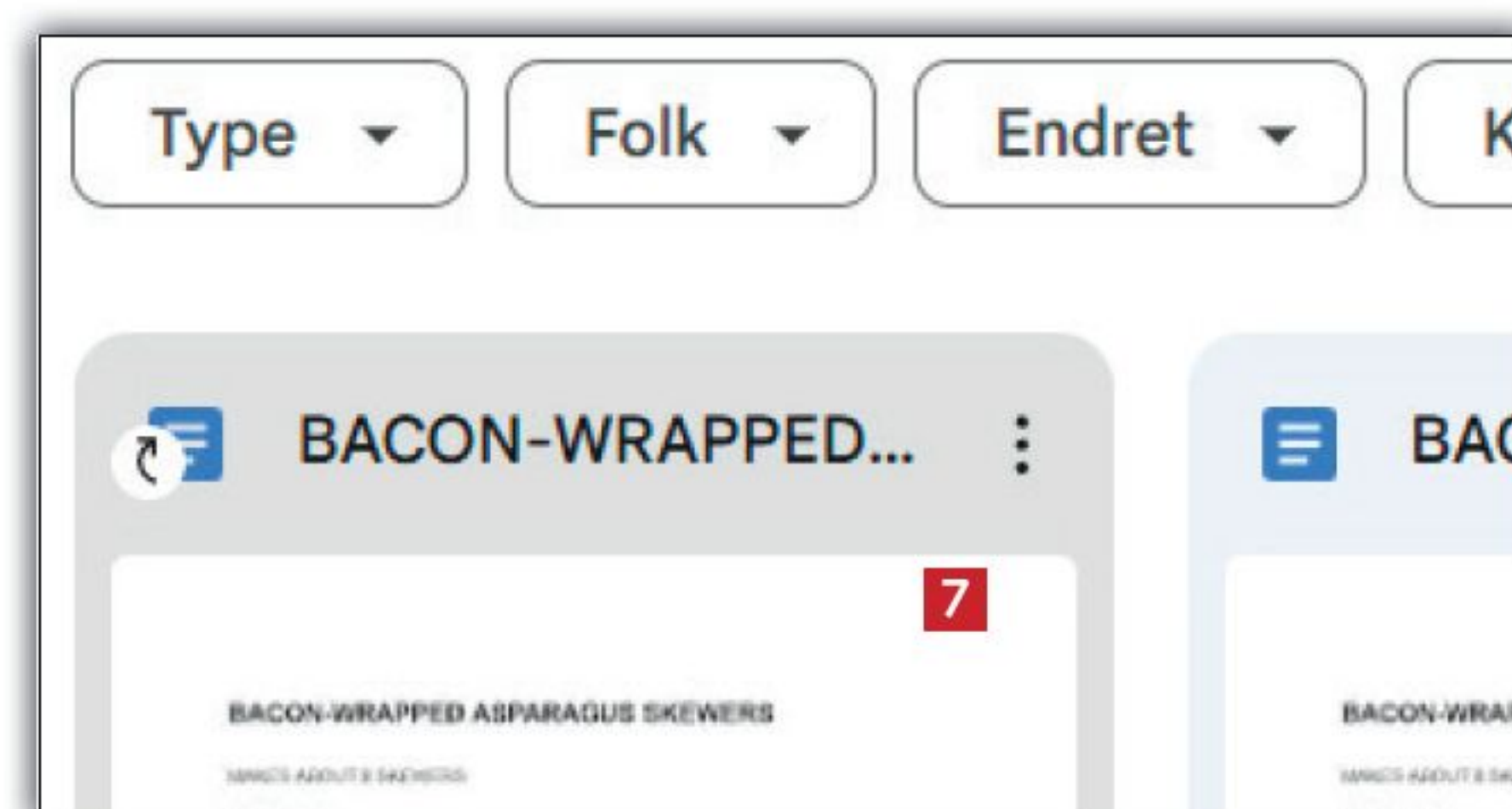
2 Deretter klikker du på **Legg til en snarvei** **3** i undermenyen som åpnes.

3 Klikk på **Alle plasseringer** **4**. Vi velger mappen **Min disk** **5**, som ligger på forsiden i Google Disk. Der vil vi legge snarveien.

4 Deretter klikker du på knappen **Legg til** **6** for å bekrefte at du vil legge snarveien i mappen.

5 Når du heretter åpner nettsiden drive.google.com, ser du den nye snarveien **7** i oversikten.

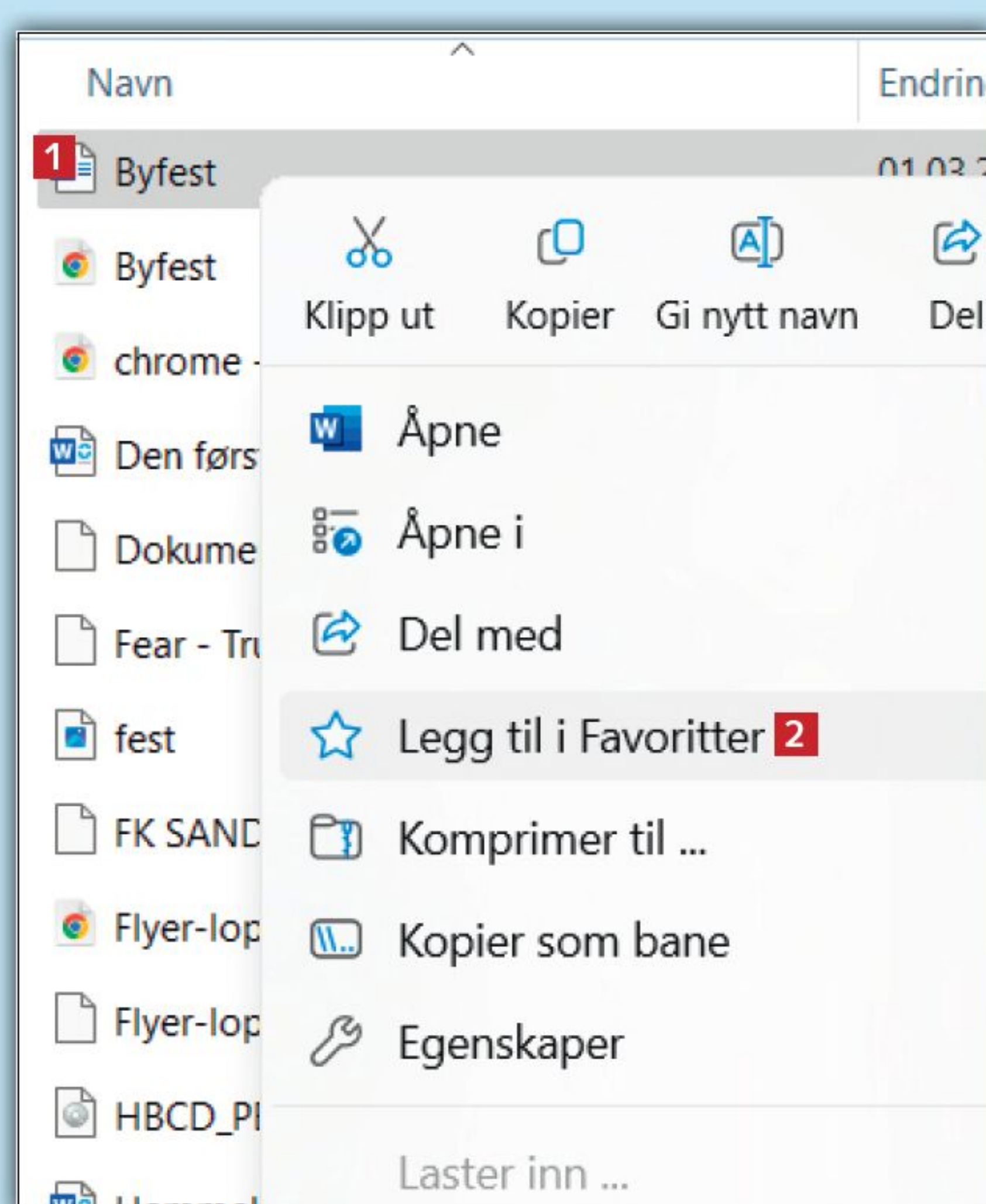
Legg favorittene i startvinduet til Filutforsker

På samme måte som at man har bokmerker i nettleseren, kan man ha favorittfiler i Windows Filutforsker. Jeg har for eksempel stor glede av å bruke utforskerpanelet Favoritter til ofte brukte filer.

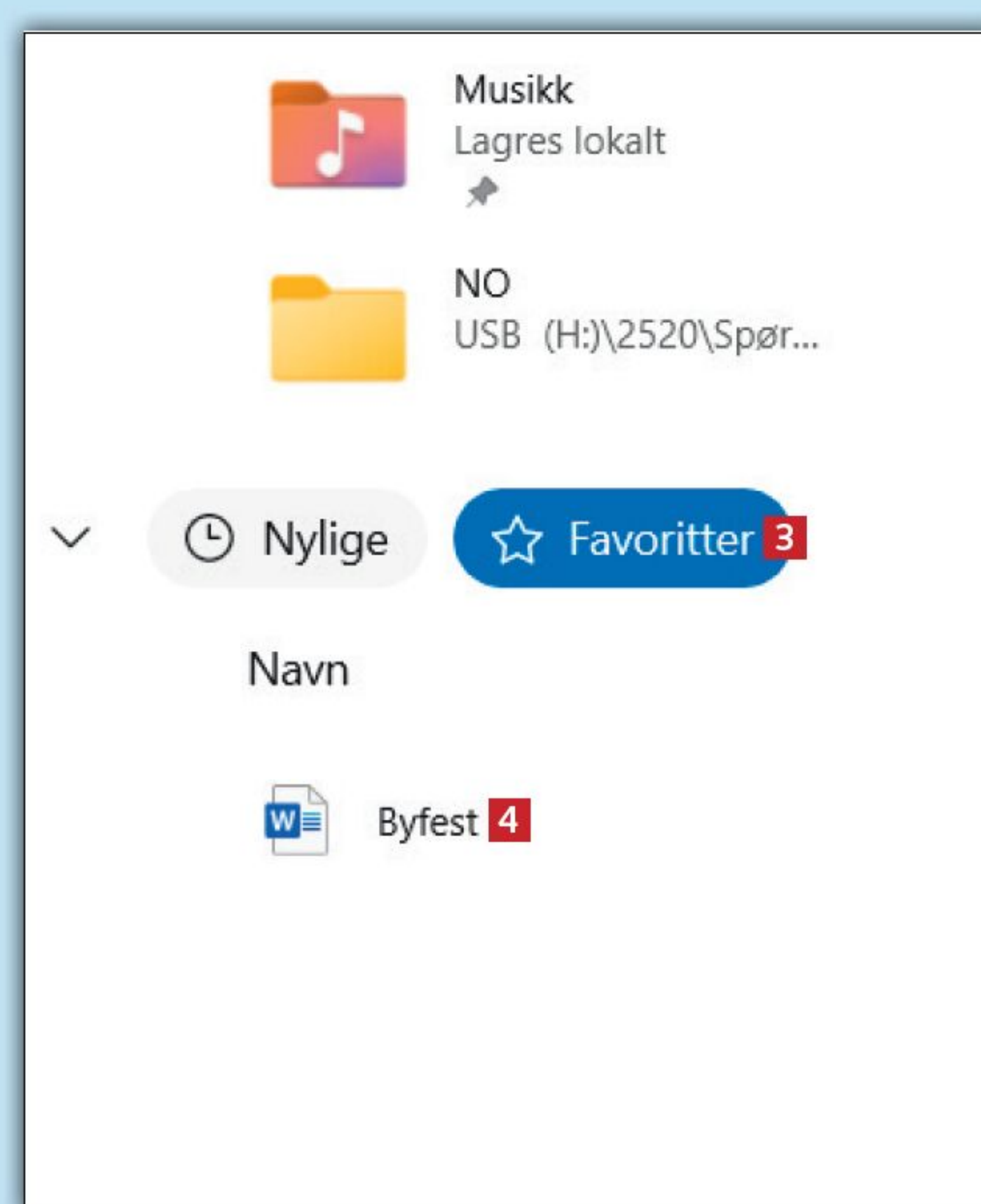
Vennlig hilsen
Nils-Petter Aas

REDAKTØRENS KOMMENTAR

Det fungerer utmerket i Windows 11, der Favoritter har fått sin egen plass på velkomstsiden Hjem i Filutforsker. Her viser vi hvordan man legger til filer i favorittpanelet.

1 Høyreklikk på en fil **1**, og velg **Legg til i Favoritter** **2**.

2 Nå velger du **Favoritter** **3** i startvinduet til Filutforsker og kan se og åpne ofte brukte filer **4**.

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien taltastaturet Sandberg Bluetooth Numeric Keypad.

LESERTIPS

HP USB Disk Storage Format Tool laster du ned fra
komputer.no/2520

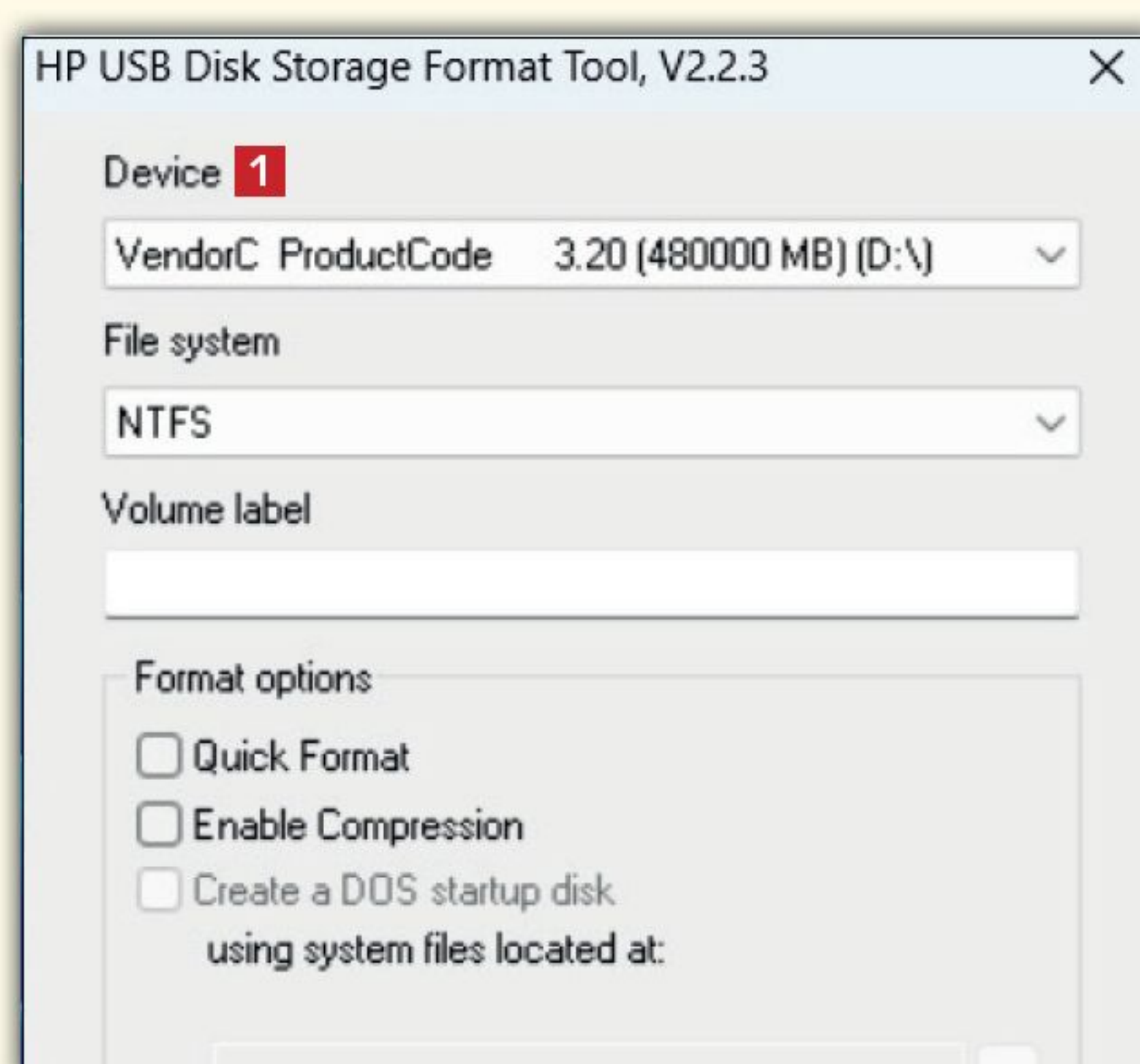
Minnepinne som ikke lar seg formatere

Jeg har en minnepinne som har fungert fint hittil. Nå får jeg imidlertid feilmeldinger når jeg klikker på den i Filutforsker og får ikke lov å formatere den i Windows. Hvordan løser jeg det?

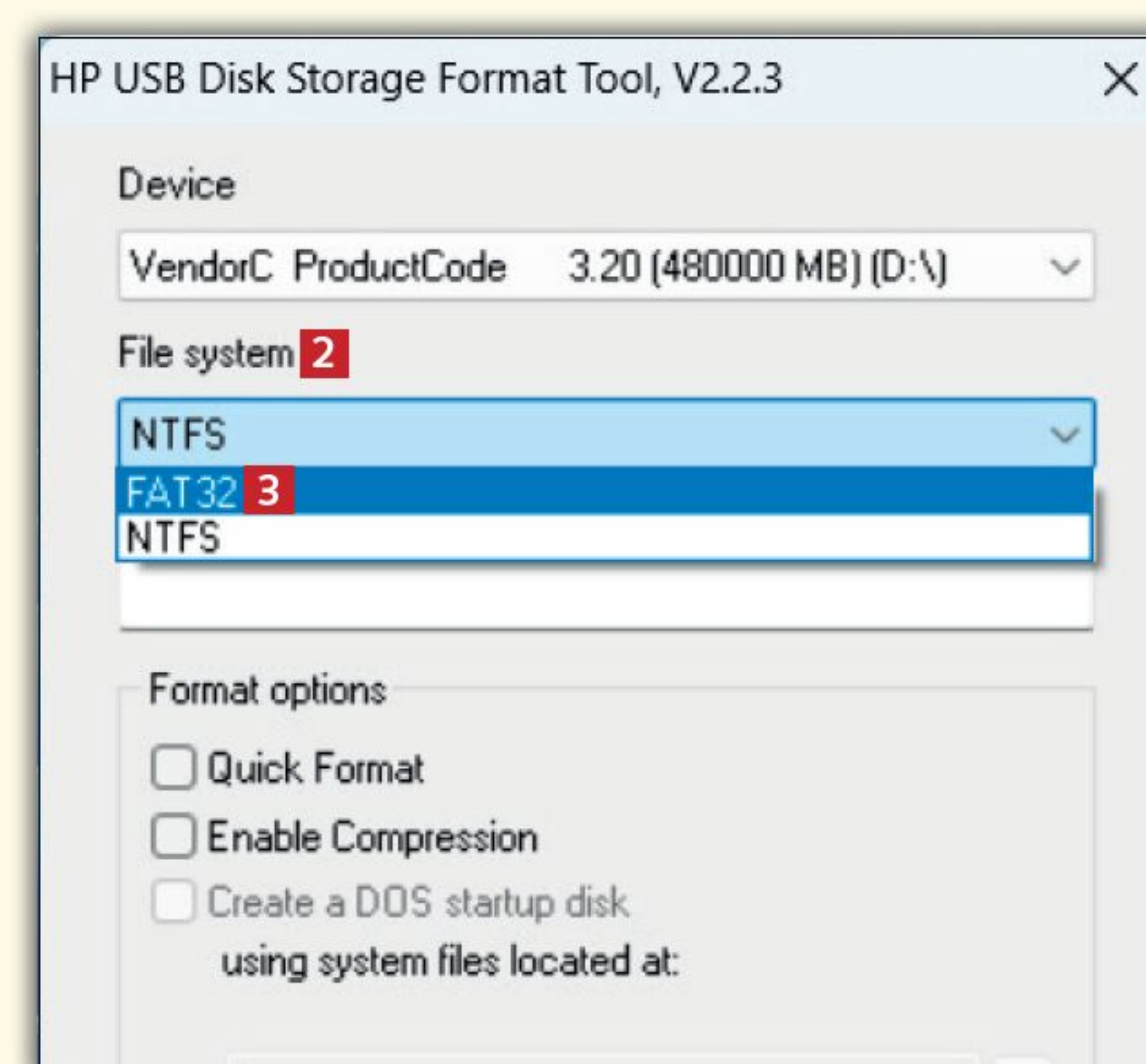
SVAR Du kan prøve å formatere med programmet HP USB Disk Storage Format Tool. Det er ofte mer effektivt enn Windows' eget verktøy. Vær klar over at alle filer slettes under formateringen.

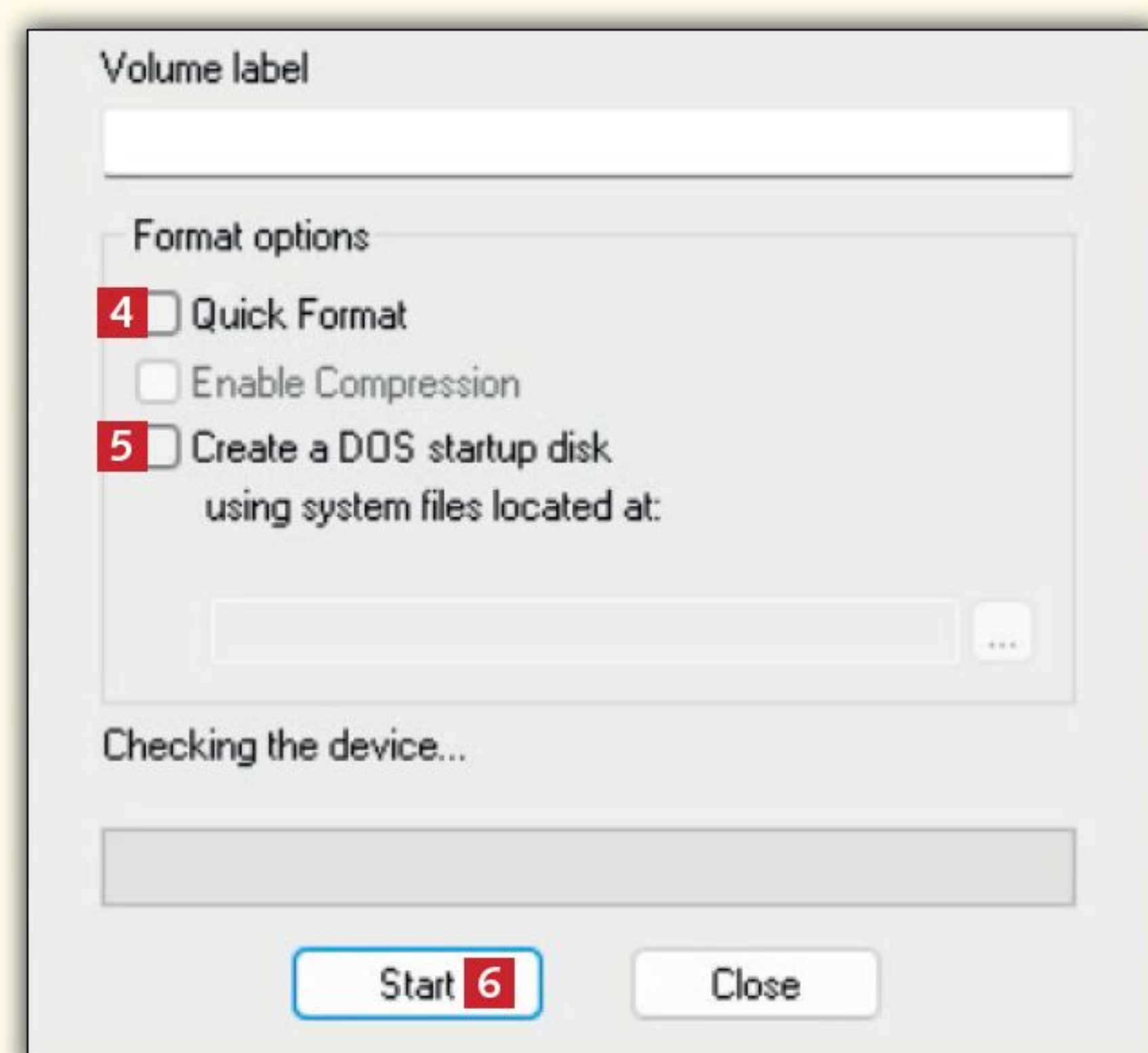
1 Last ned og installer HP USB Disk Storage Format Tool på maskinen. Åpne programmet.

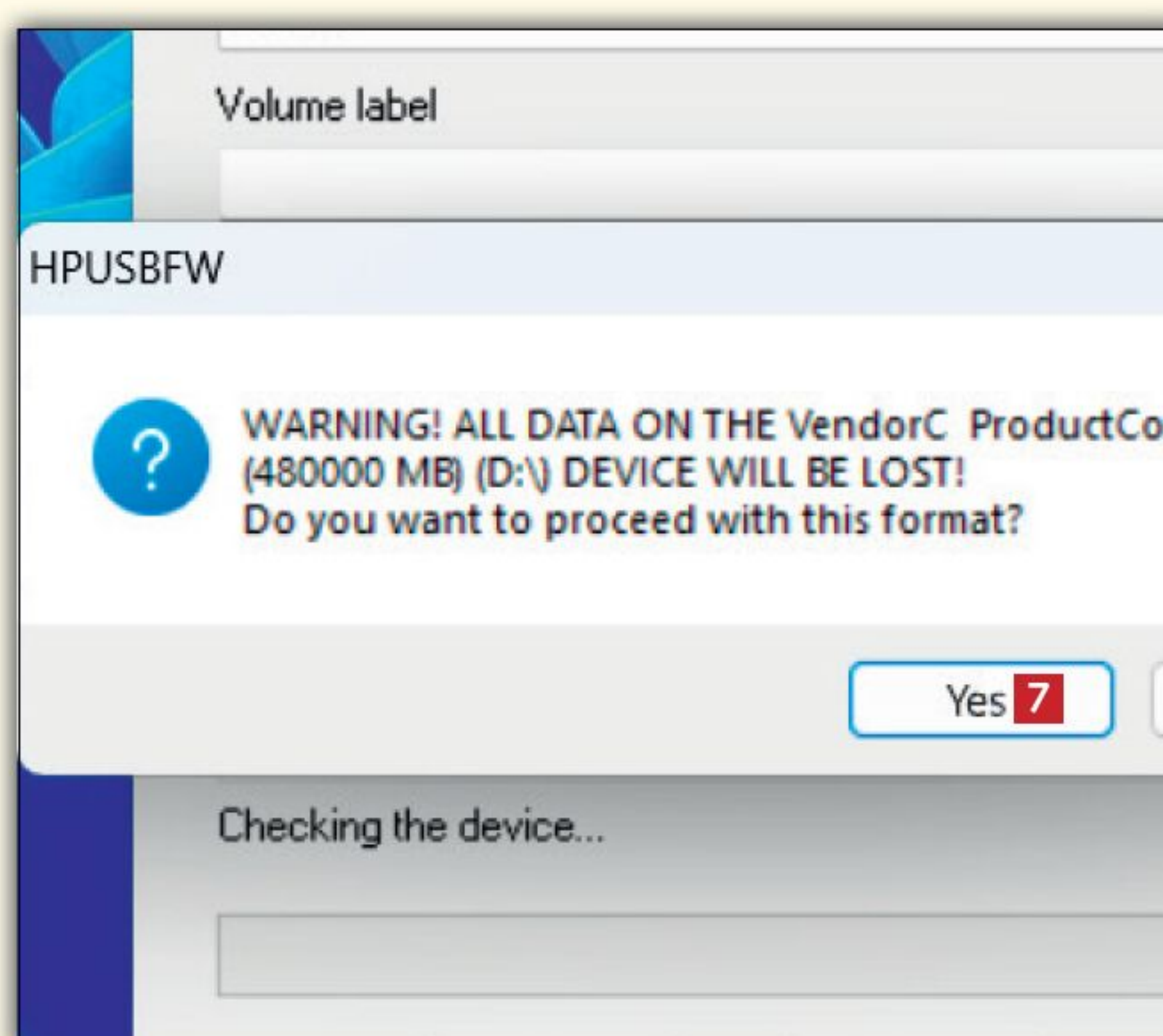
2 Koble minnepinnen til maskinen, der du velger den under **Device 1**.

3 Under **File system 2** velger du **FAT32 3**.

4 La **Quick Format 4** og **Create a DOS startup disk using system files located at: 5** stå uten markering. Til slutt klikker du på **Start 6**.

5 Deretter klikker du på **Yes 7** i dialogboksen som åpnes.

6 Nå begynner programmet å formatere minnepinnen. Deretter vil den forhåpentligvis fungere som den skal.

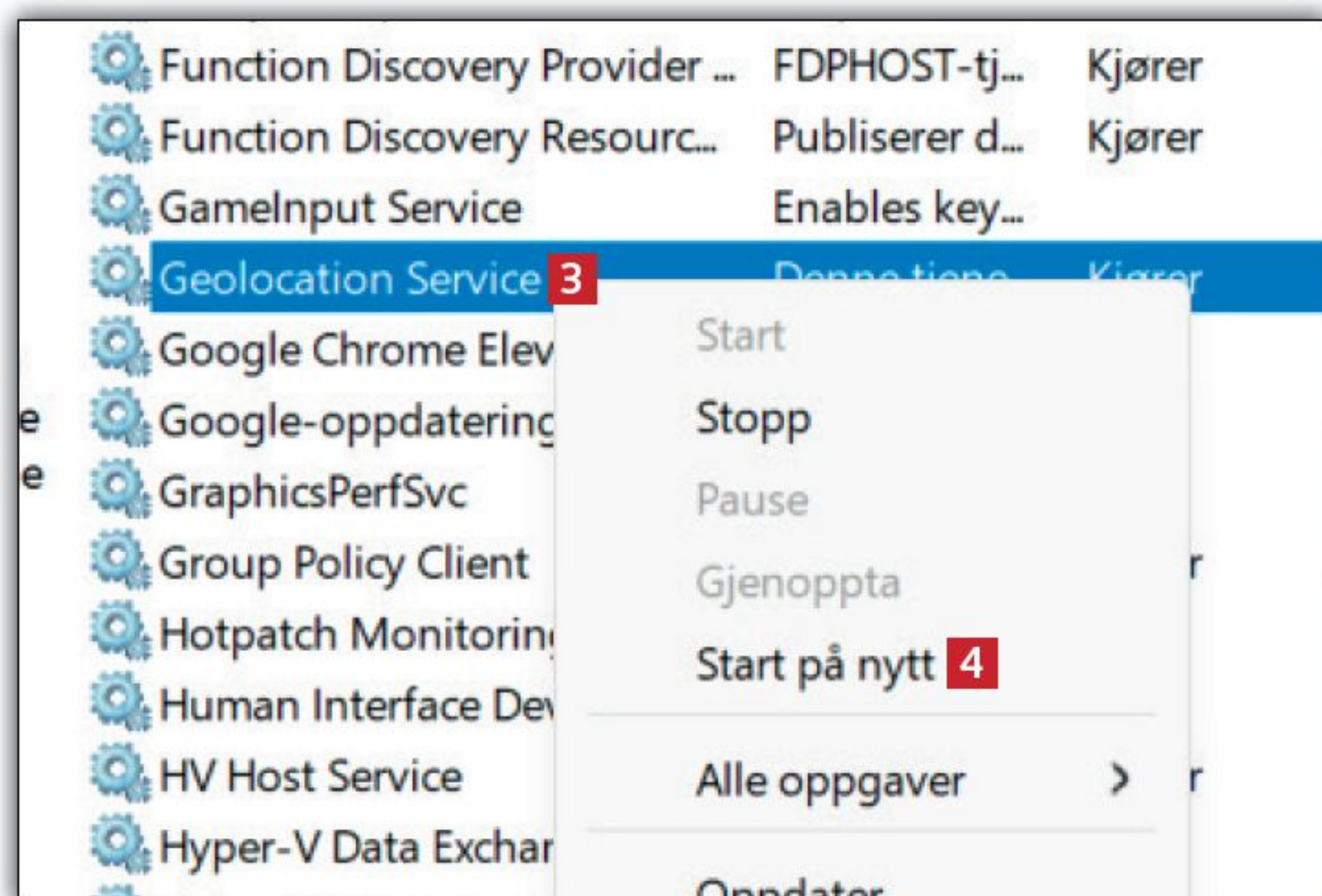
Pc-en tror den er et annet sted

Hvordan kan det ha seg at Windows hele tiden viser at jeg befinner meg et annet sted enn jeg faktisk gjør?

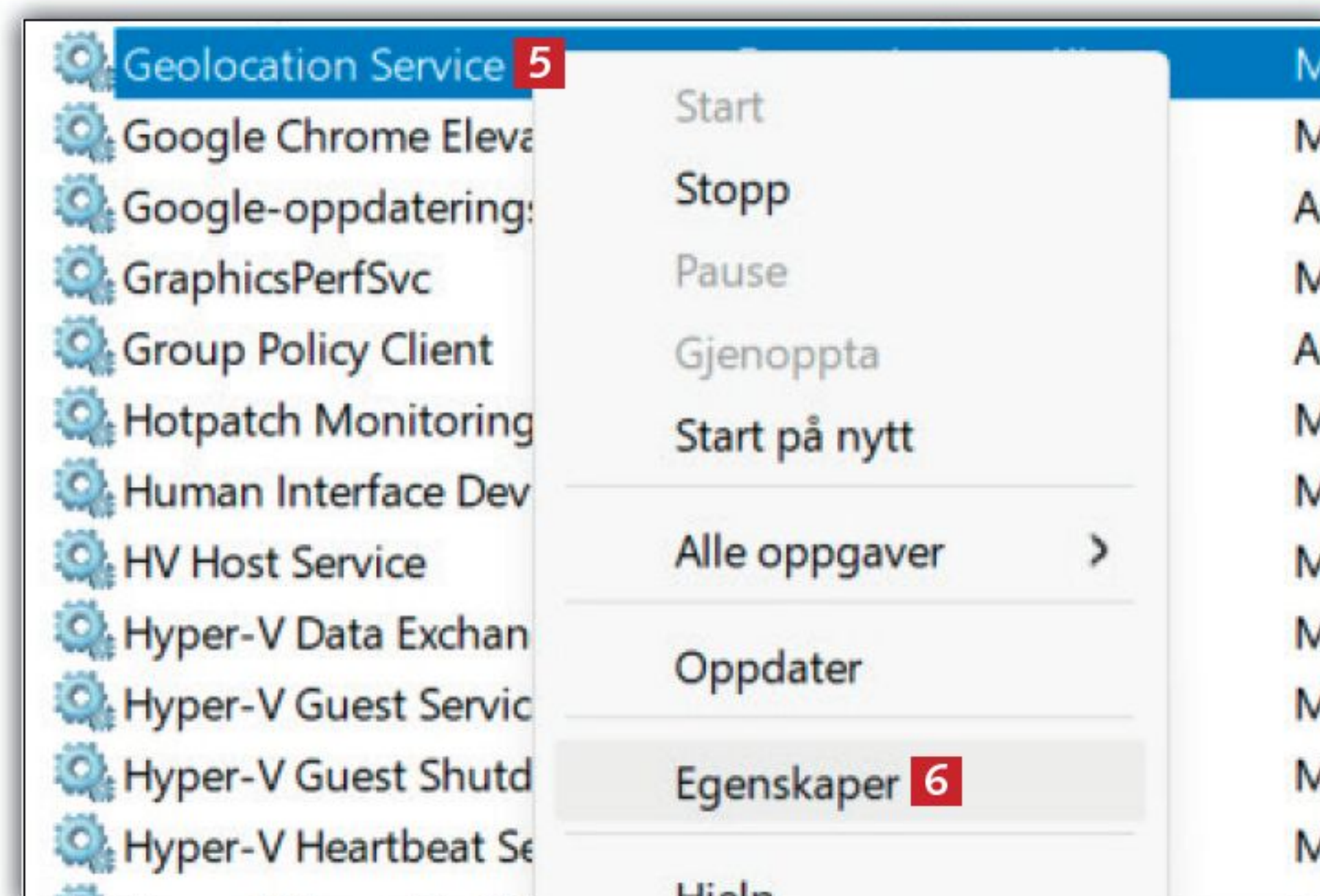
SVAR Datamaskinen kan vise feil posisjon hvis plasseringstjenesten i Windows er deaktivert. Den hjelper programmer og Windows-tjenester med å finne ut hvor i verden maskinen er plassert. Her viser vi hvordan du reaktiverer tjenesten, slik at plasseringen er korrekt og tilgjengelig for programmene på maskinen.

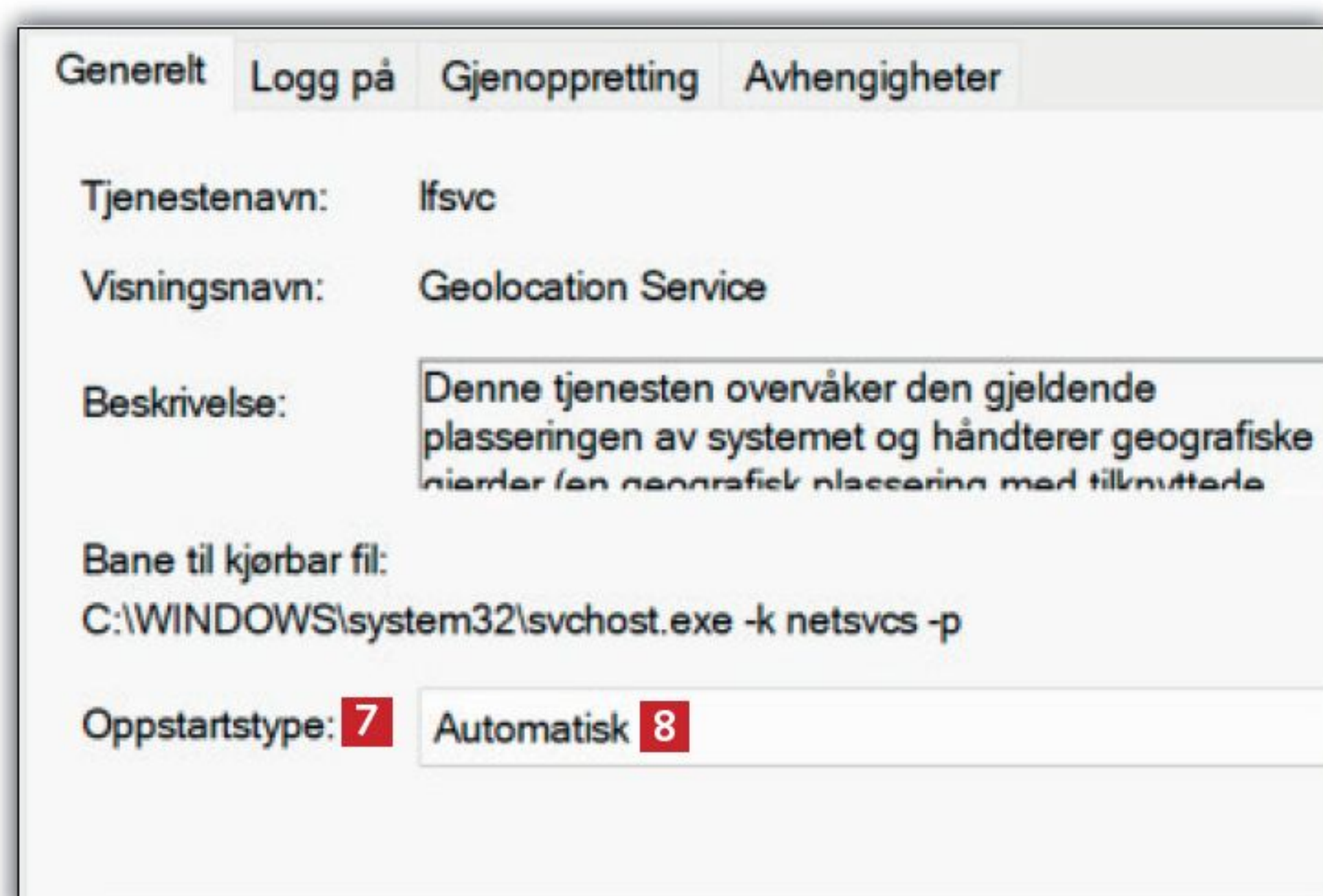
1 Klikk på startknappen. Søk etter **Tjenester** **1**. Velg **Tjenester** **2**.

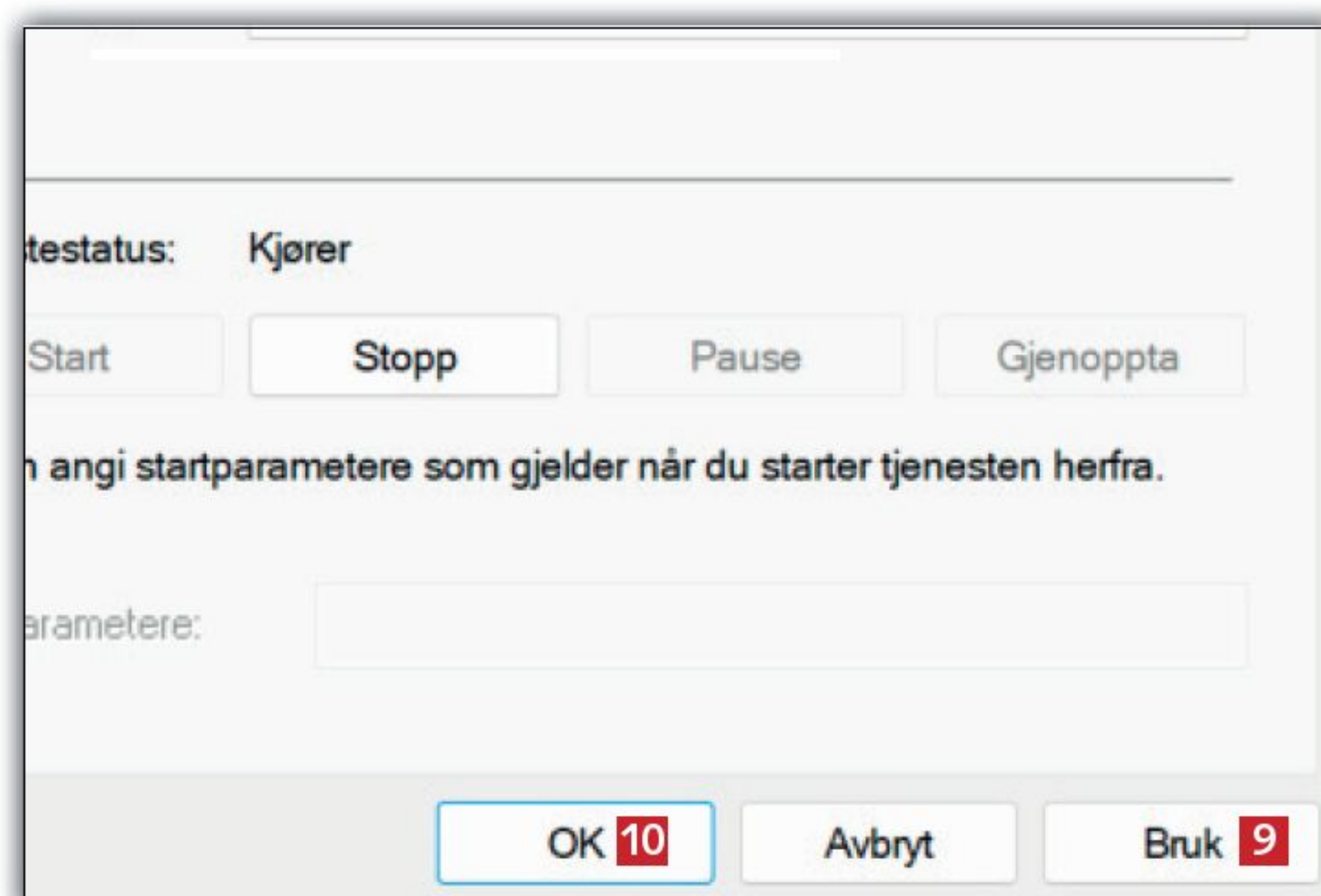
2 Finn og høyreklikk på **Geolocation Service** **3**. Deretter velger du **Start på nytt** **4**.

3 Når tjenesten har startet på nytt, høyreklikker du på den igjen **5** og velger **Egenskaper** **6**.

4 Sett **Oppstartstype**: **7** til **Automatisk** **8**.

5 Deretter klikker du på **Bruk** **9** og **OK** **10**. Nå bør maskinen igjen vise hvor i verden den befinner seg.

3 RASKE

Nå har jeg etter hvert lest ganske mange steder at antivirusprogrammet som allerede finnes i Windows, fint kan måle seg med det man kan få i sikkerhetspakker eller i gratisprogrammer. Så hvorfor anbefaler dere Avast One Essential?

SVAR Det stemmer at virusbekjempelsen i Windows Defender er på høyde med Avast. Når vi likevel anbefaler Avast, skyldes det at programmet tilbyr en rekke tilleggsverktøy, blant annet VPN og passordsjekk – altså funksjoner du ikke får i Windows. Avast finner du på komputer.no/sikkerhetspakke

Jeg har prøvd å klonе Windows Pro-maskinen med programmet Hasleo WinToUSB, men får ikke lov. Hvorfor ikke?

SVAR Det skyldes at Hasleo WinToUSB beklageligvis kun fungerer med Home-versjonen av Windows.

I en mappe med bilder lå det også noen dat-filer. Hvorfor får jeg ikke lov til å konvertere dem til jpg?

SVAR Fordi det er tekstfiler med informasjon om bildene, og tekst kan ikke konverteres til et bildeformat som jpg.

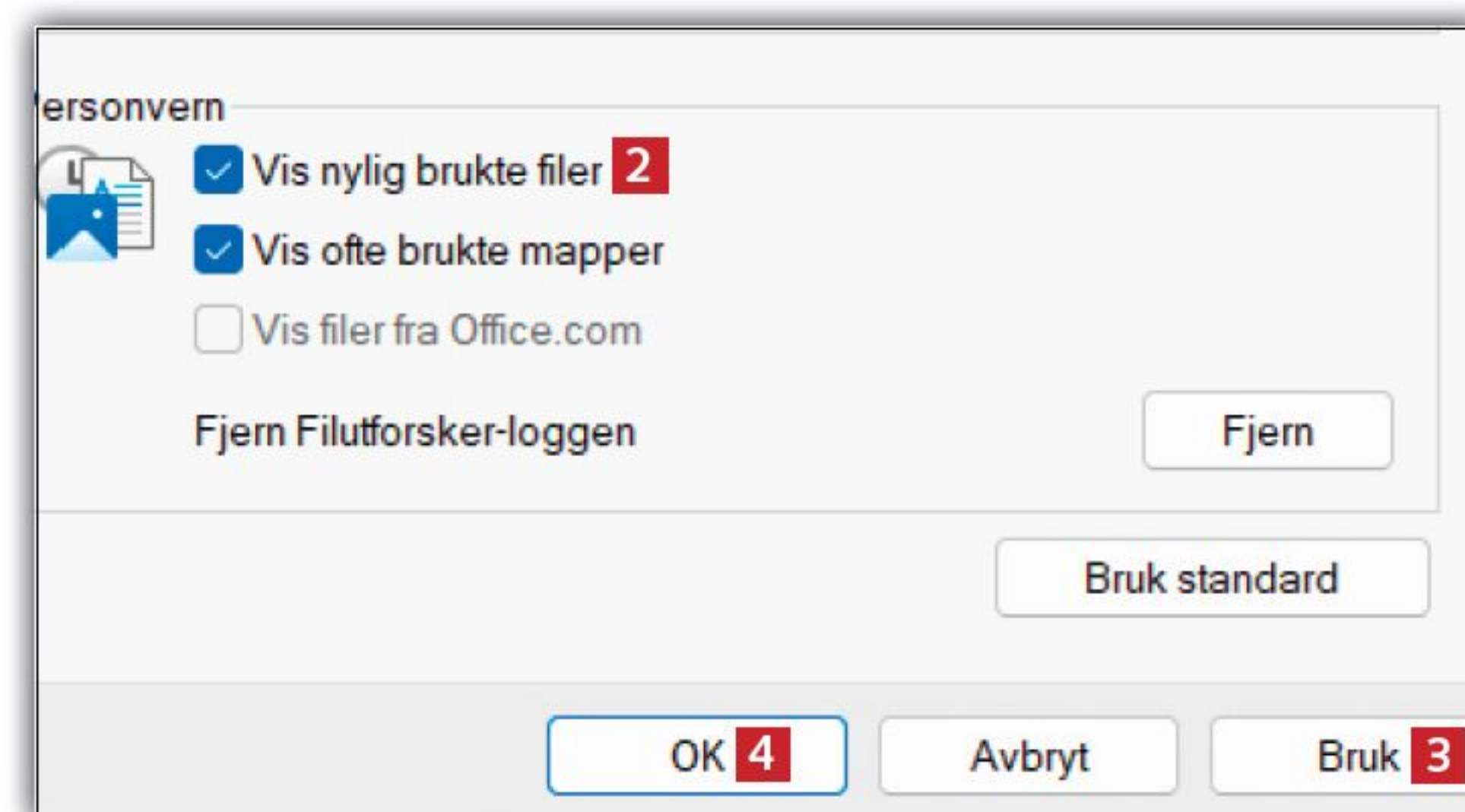
Hvor er listen over nylig brukte filer?

I Windows 11 vises normalt en liste over nylig brukte filer i Filutforsker, men nå får jeg bare en feilmelding, så hva gjør jeg?

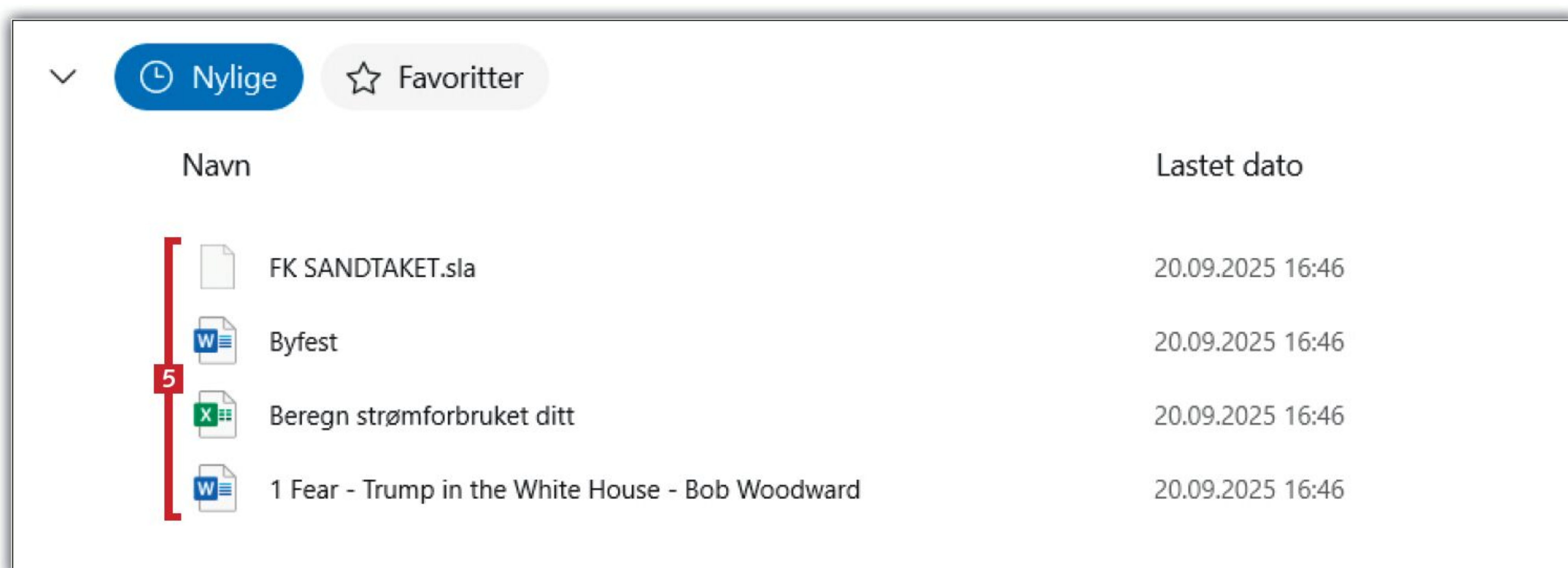
SVAR Du må åpne innstillingene for Filutforsker for å få tilbake visningen.

1 Her er problemet at oversikten over nylige filer ikke kan vises. Klikk på koblingen **1**.

2 Sett hake ved **Vis nylig brukte filer** **2**. Deretter klikker du på **Bruk** **3** fulgt av **OK** **4**.

3 Når du deretter åpner **Hjem**-siden i Filutforsker, får du igjen vist en liste **5** over nylig brukte filer.

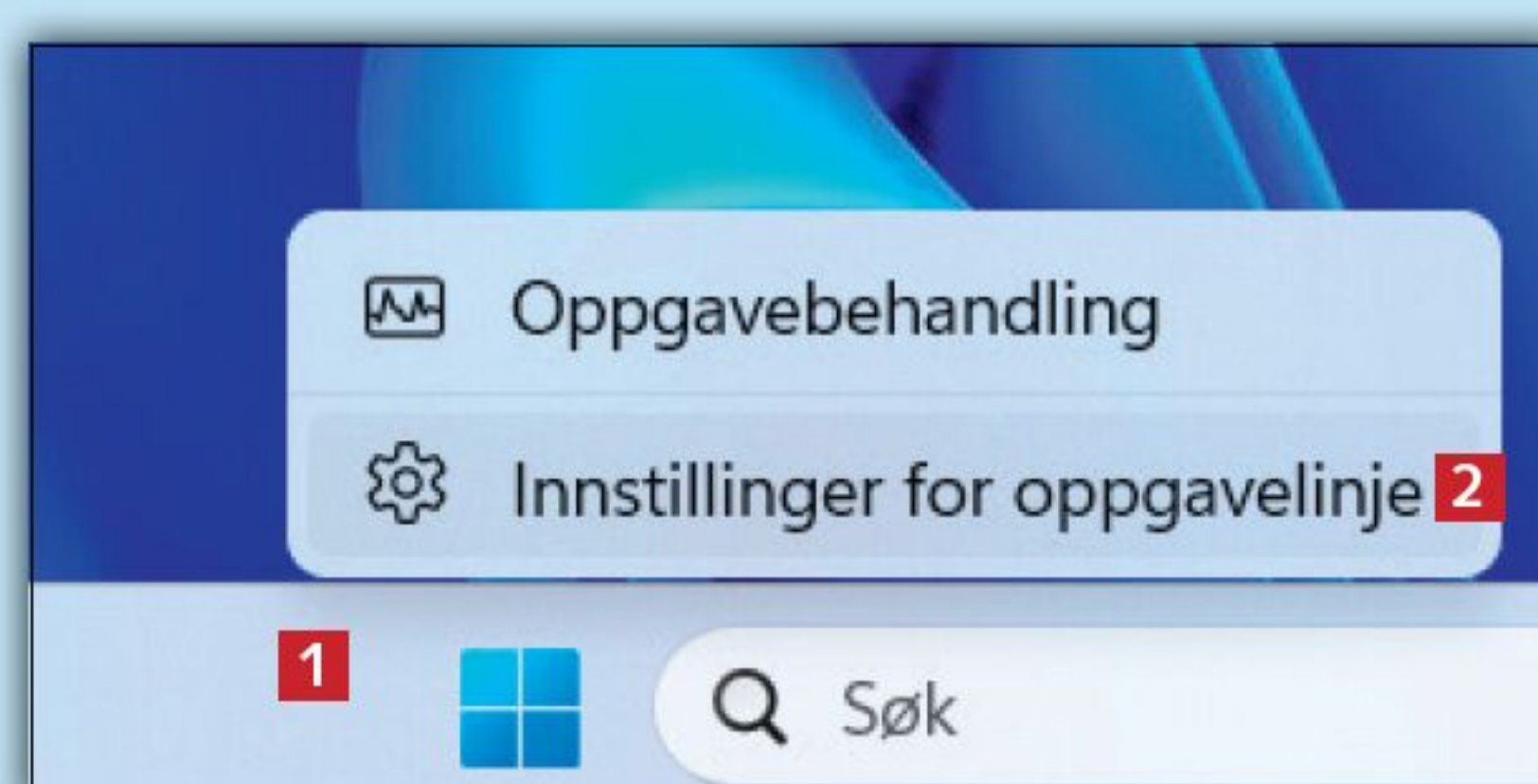
Hvordan søke uten søkefelt

Du sparer mye plass på oppgavelinjen i Windows 11 hvis du kan unnvære søkefeltet, og det er lett å fjerne. Deretter finner du søkefeltet i startmenyen så snart du klikker på startknappen.

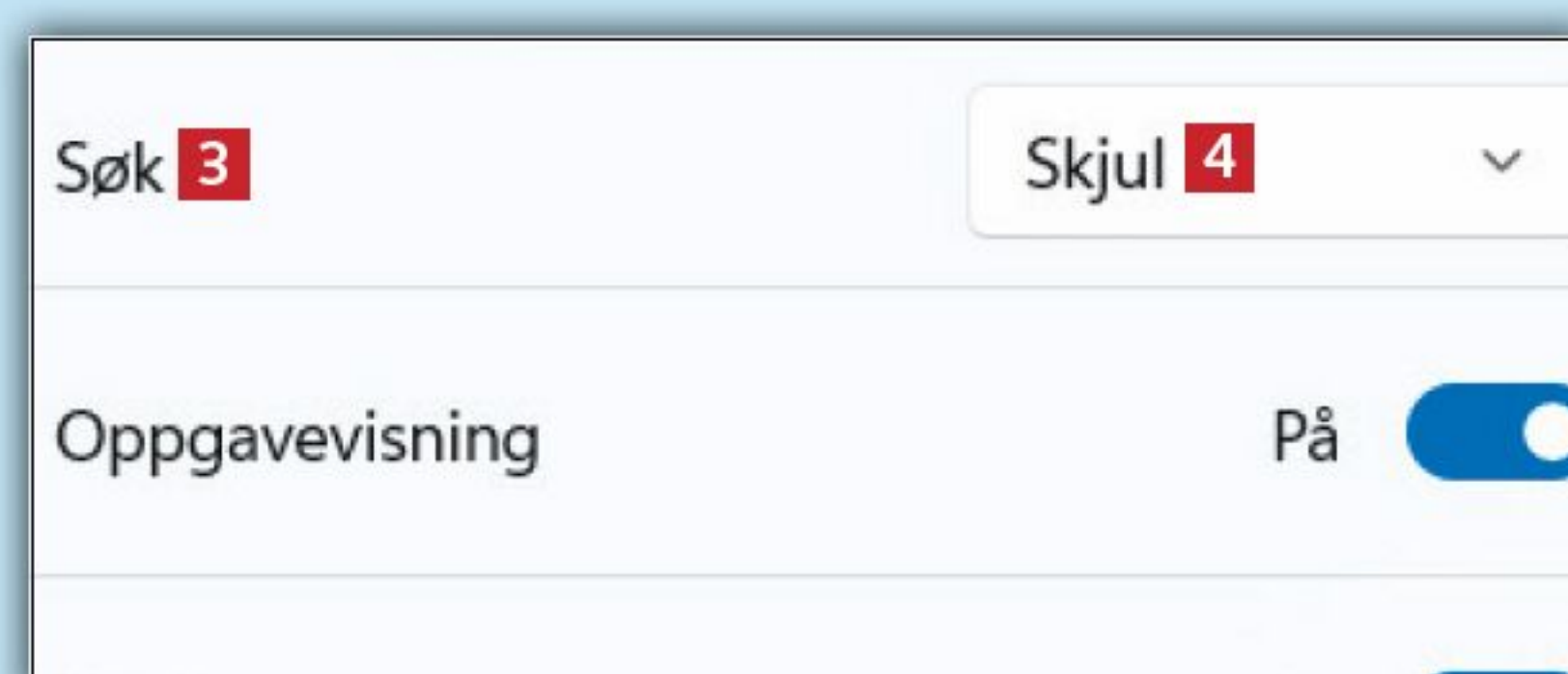
Vennlig hilsen
Leif A. Pettersen

REDAKTØRENS KOMMENTAR

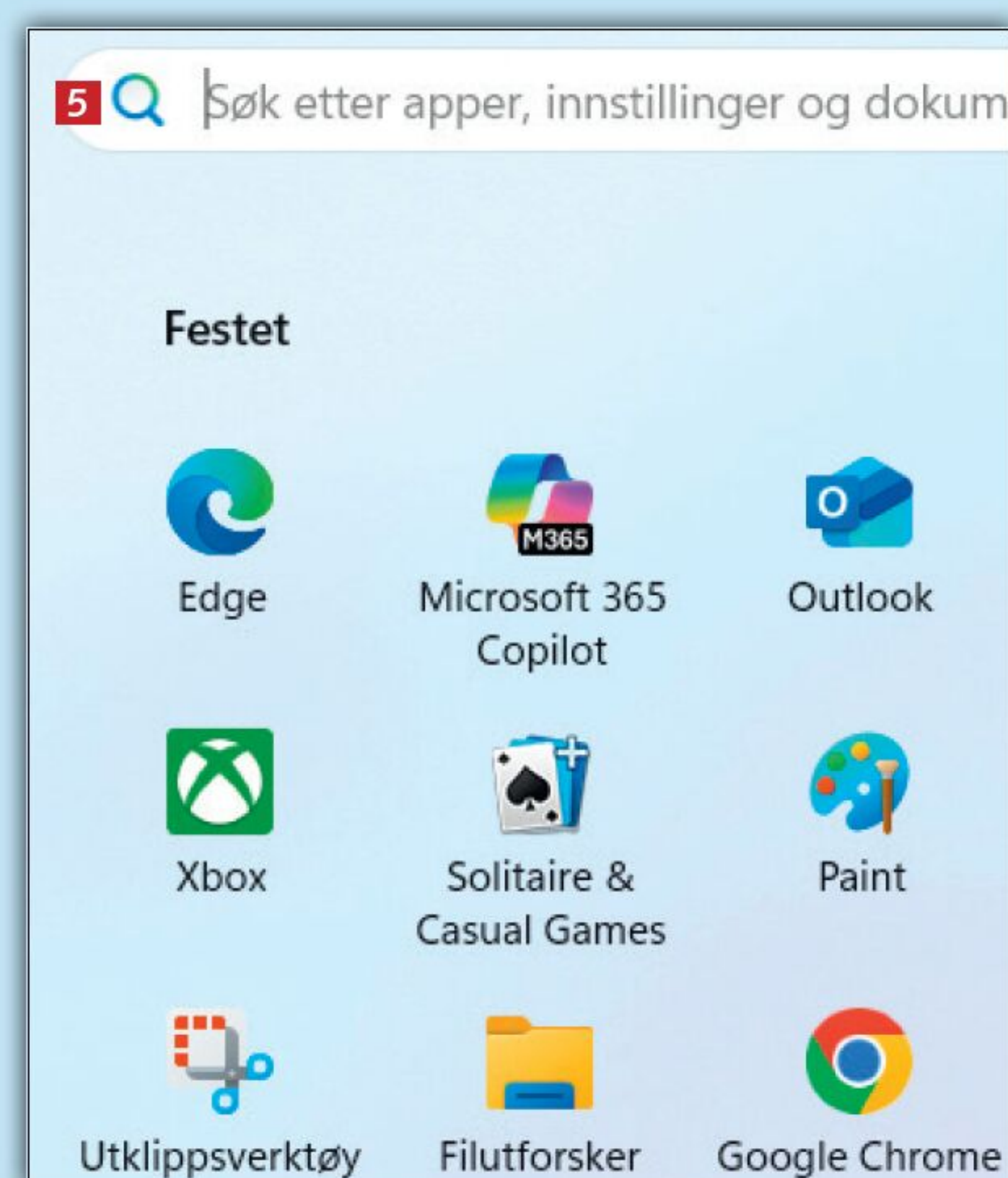
I flere tiår har søkefeltet på oppgavelinjen vært det naturlige stedet å starte når man ønsker å søke etter filer og innstillinger i Windows. Men som du skriver, kan man like godt bruke plassen til andre ikoner og i stedet benytte seg av det andre søkefeltet, som ligger øverst i startmenyen.

1 Høyreklikk på oppgavelinjen **1** og velg **Innstillinger for oppgavelinje** **2**.

2 Ved **Søk** **3** velger du alternativet **Skjul** **4**.

3 Når du nå klikker på startknappen, hopper markøren til søkefeltet **5** øverst i startmenyen – der du kan begynne å søke.

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en USB-C-lader fra Sandberg.

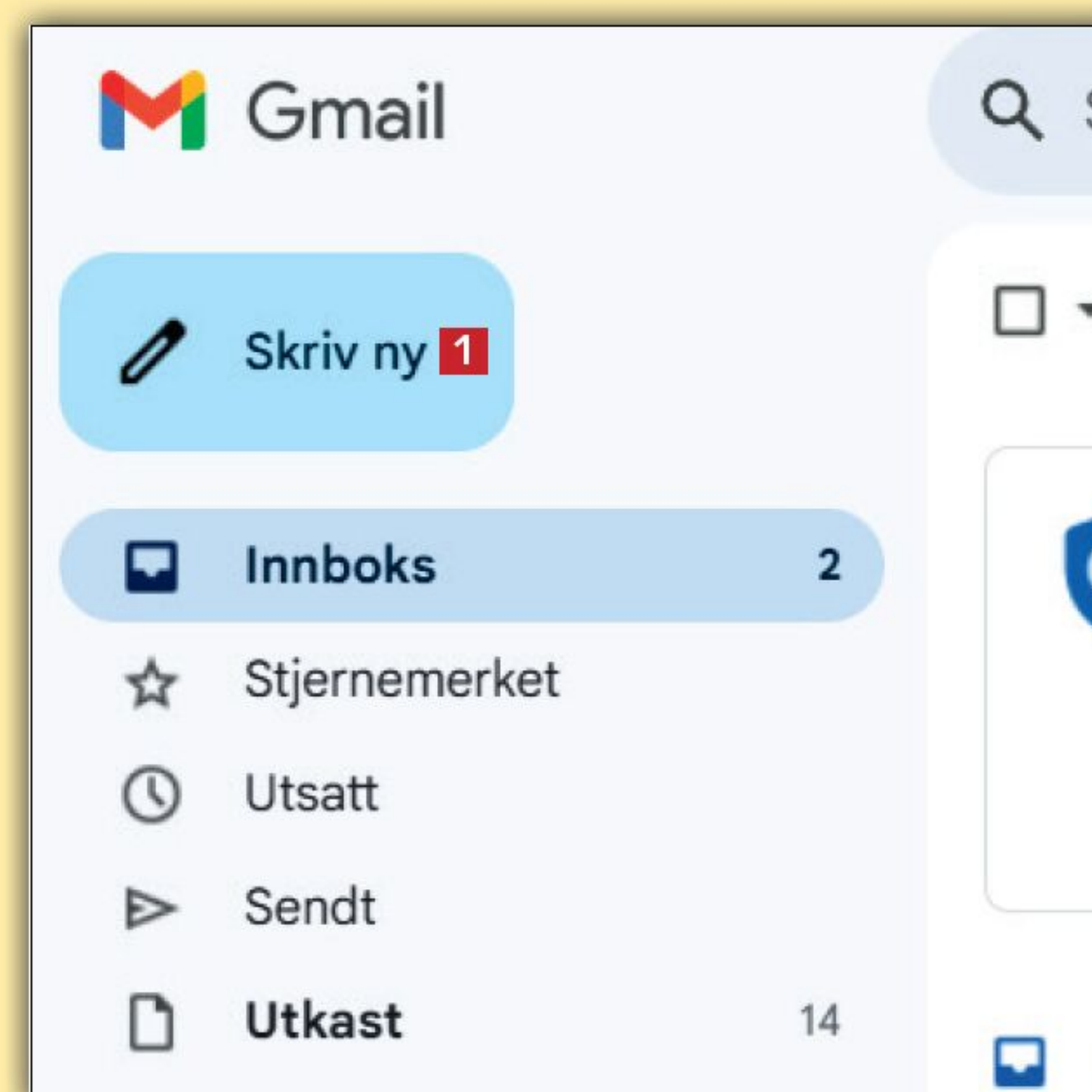
LESERTIPS

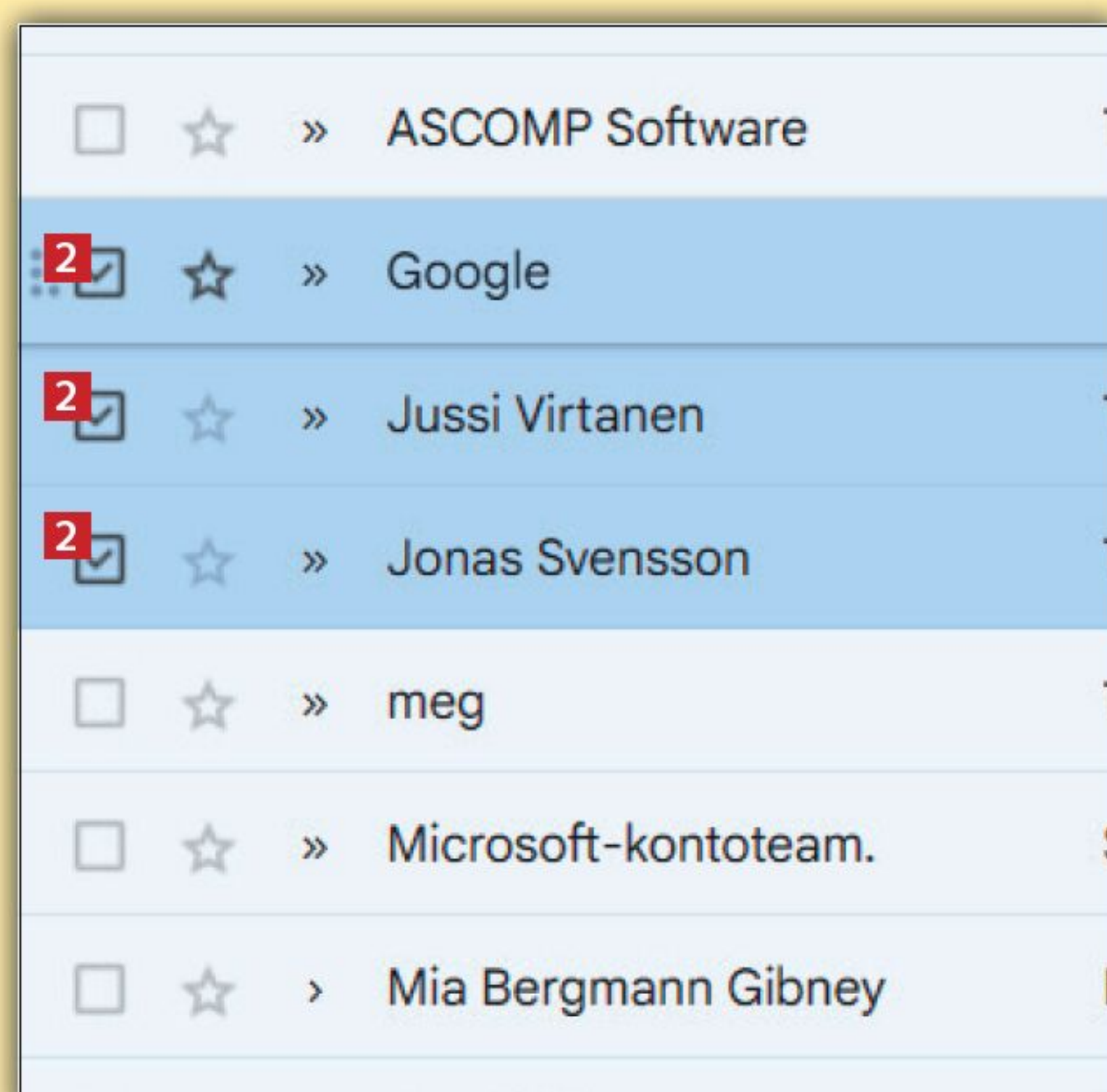
Enkel videre- sending av flere e-poster

Innboksen i Gmail inneholder mengder av e-post med reise-dokumenter, som jeg gjerne vil videresende i én e-post. Finnes det en smart måte å gjøre det på?

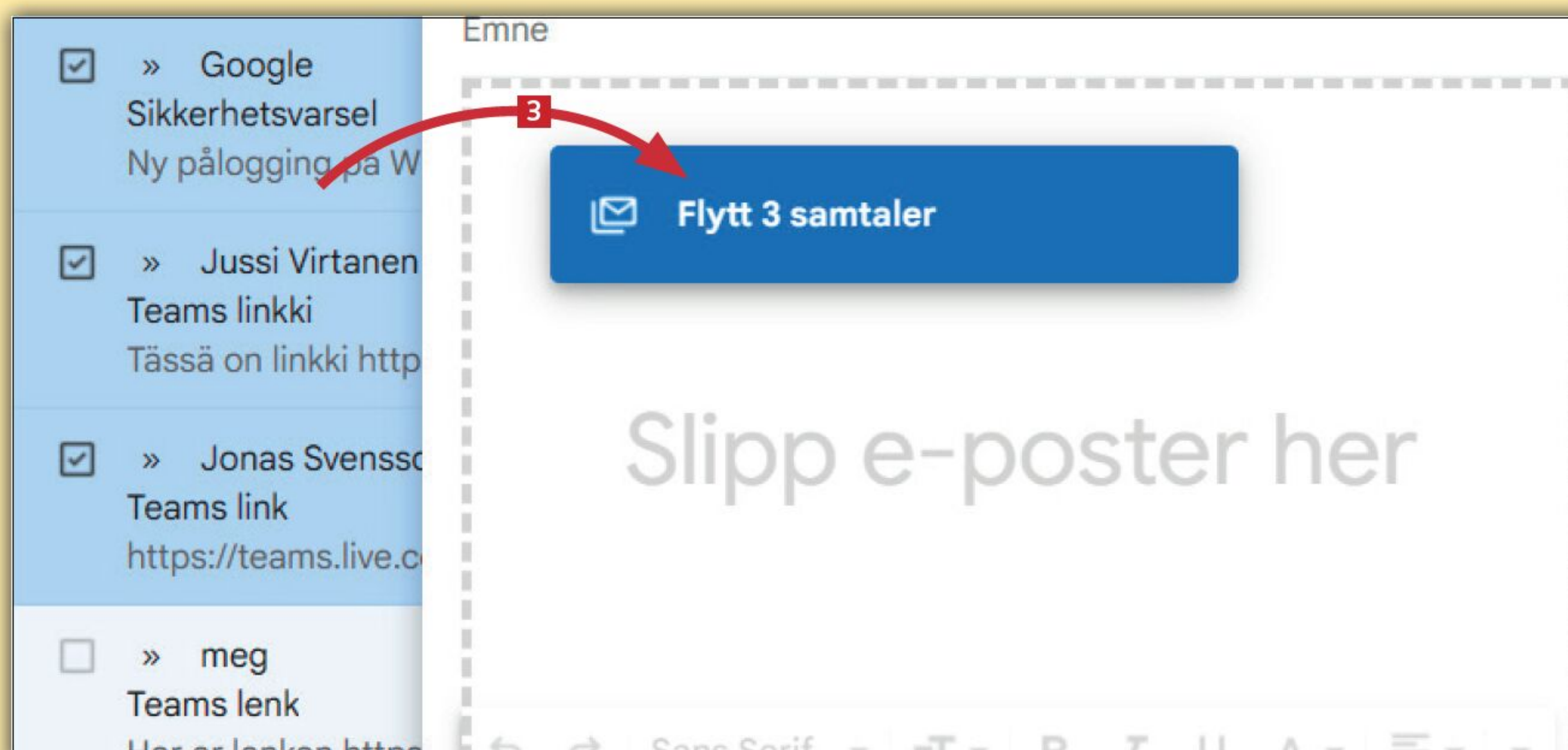
SVAR Det gjør det. I Gmail kan du markere de meldingene du ønsker å videresende. Deretter drar du dem over til en ny e-post, så legges de ved som filer.

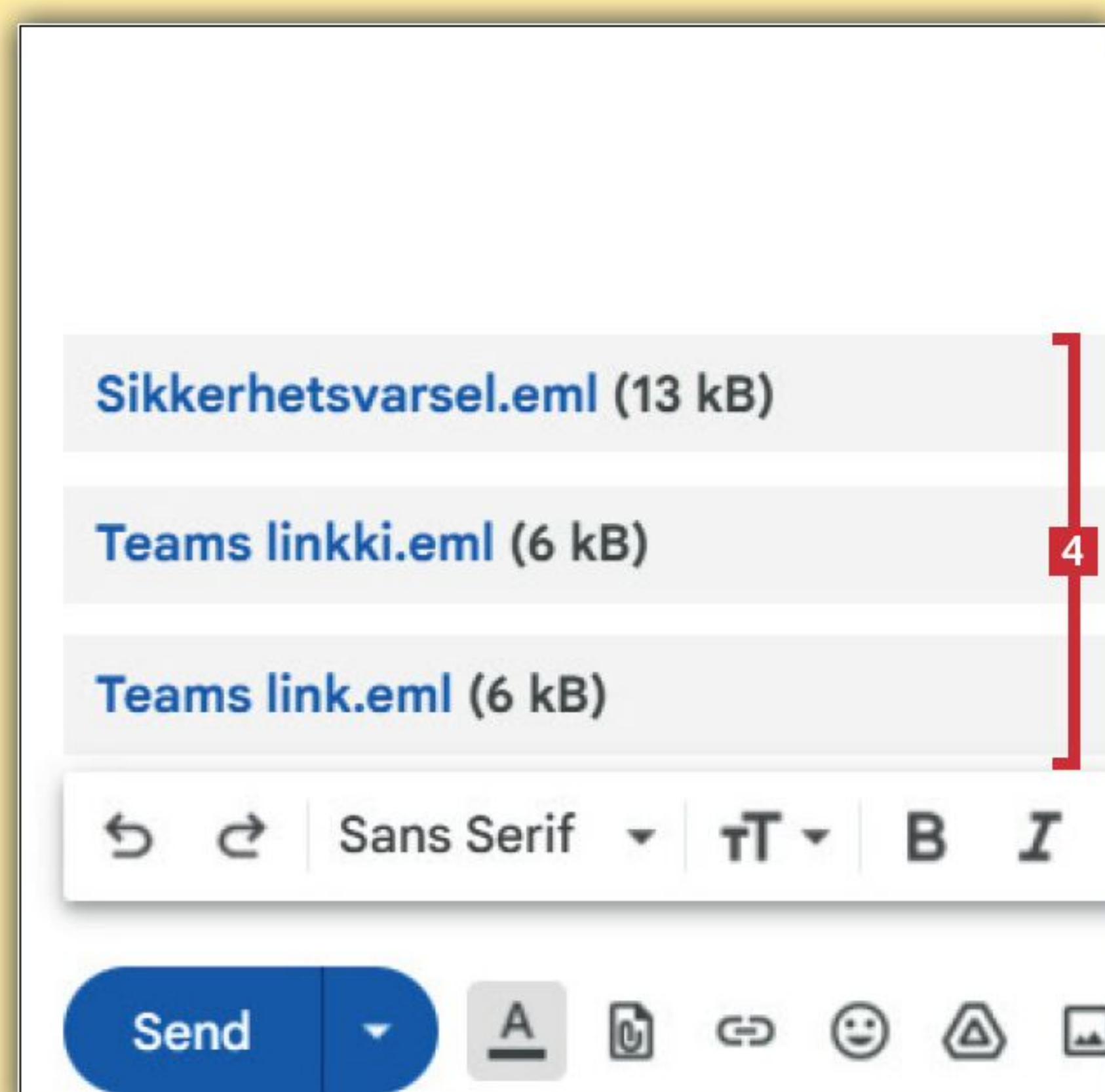
1 Åpne gmail.com i nettleseren, og klikk på **Skriv ny** **1** for å opprette en ny melding.

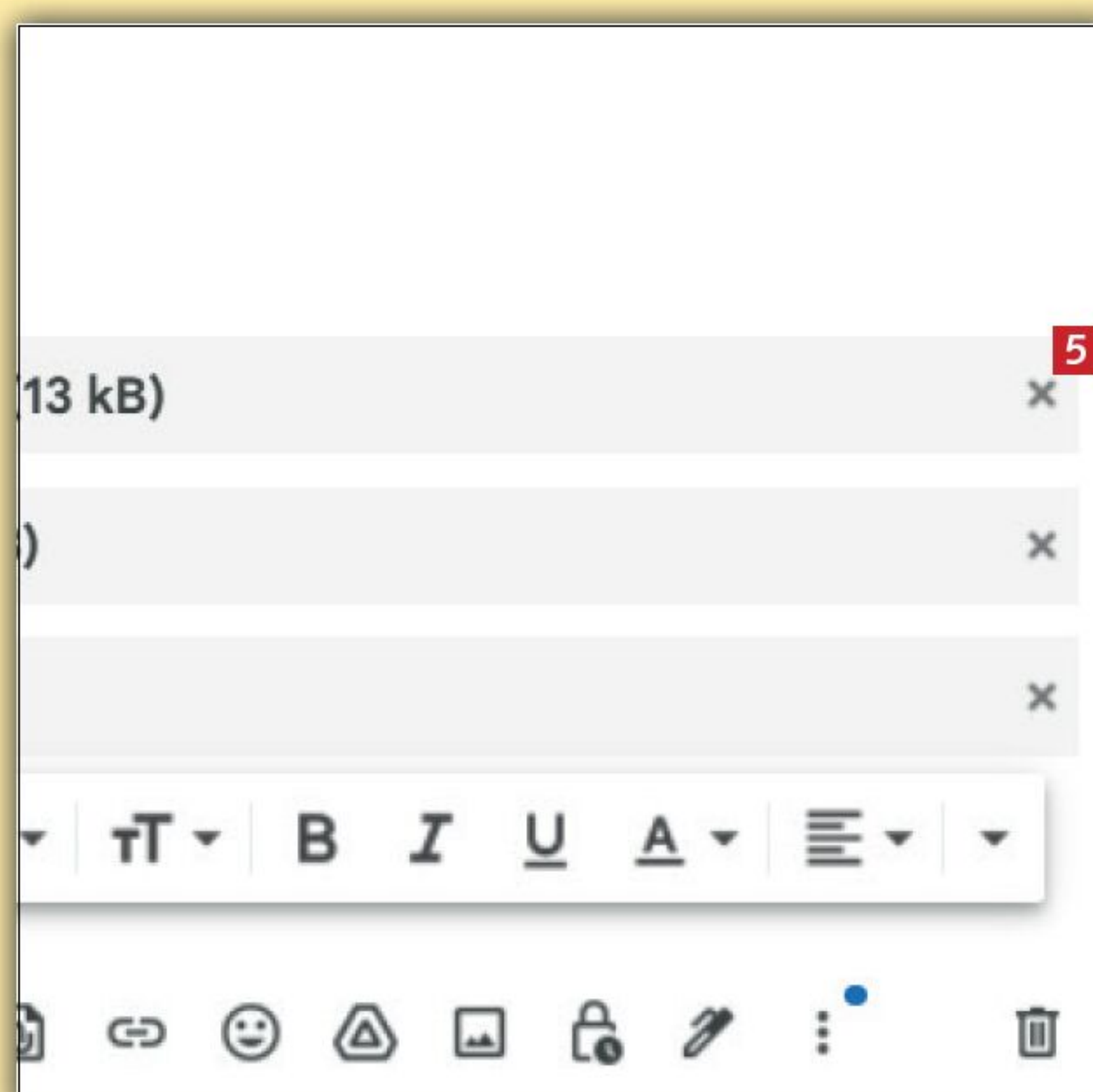
2 I innboksen til Gmail setter du nå markering **2** ved e-postene du vil legge ved som filer.

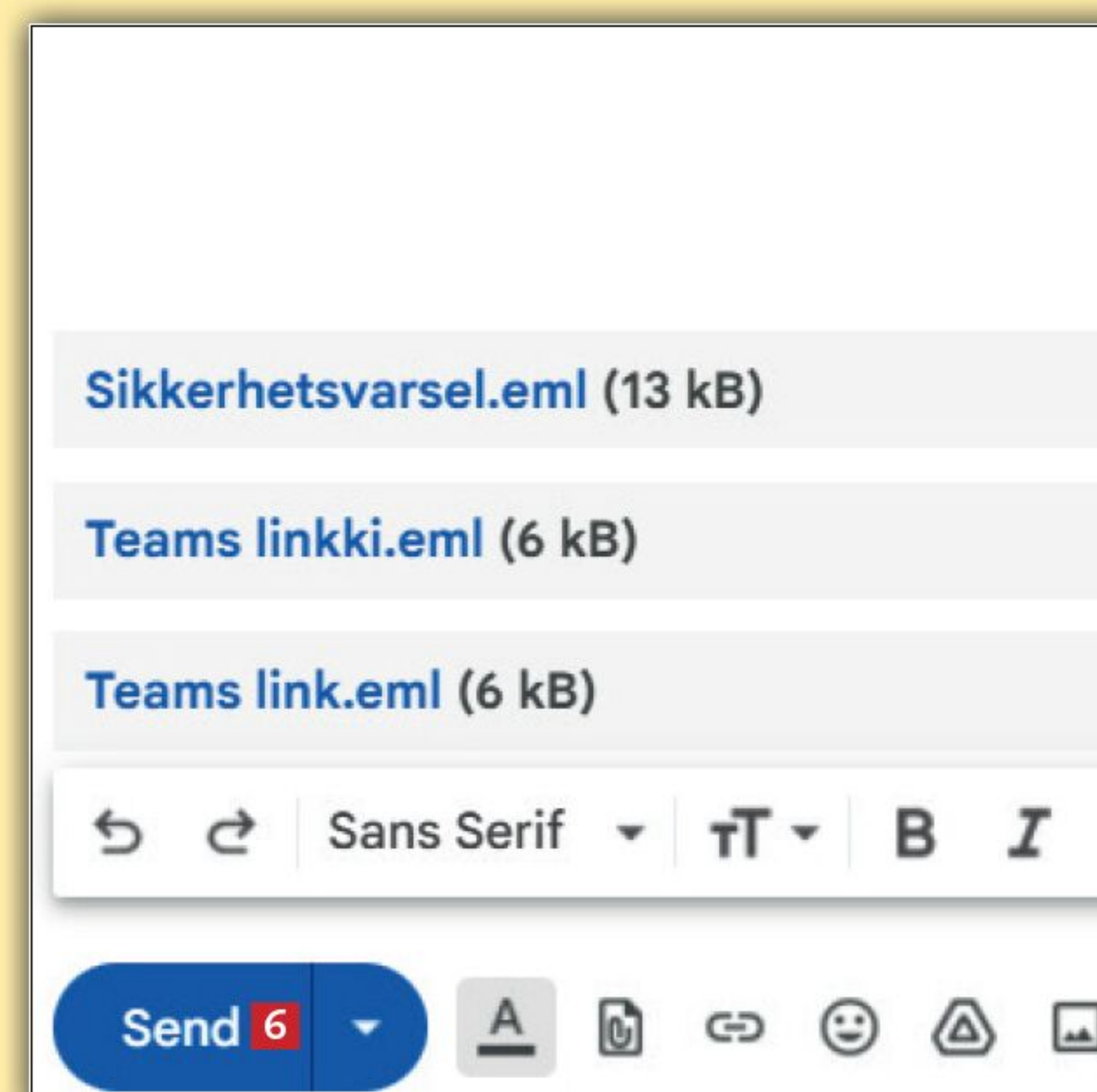
3 Når de ønskede e-postene er markert, drar du dem **3** over til den nye e-posten du har opprettet.

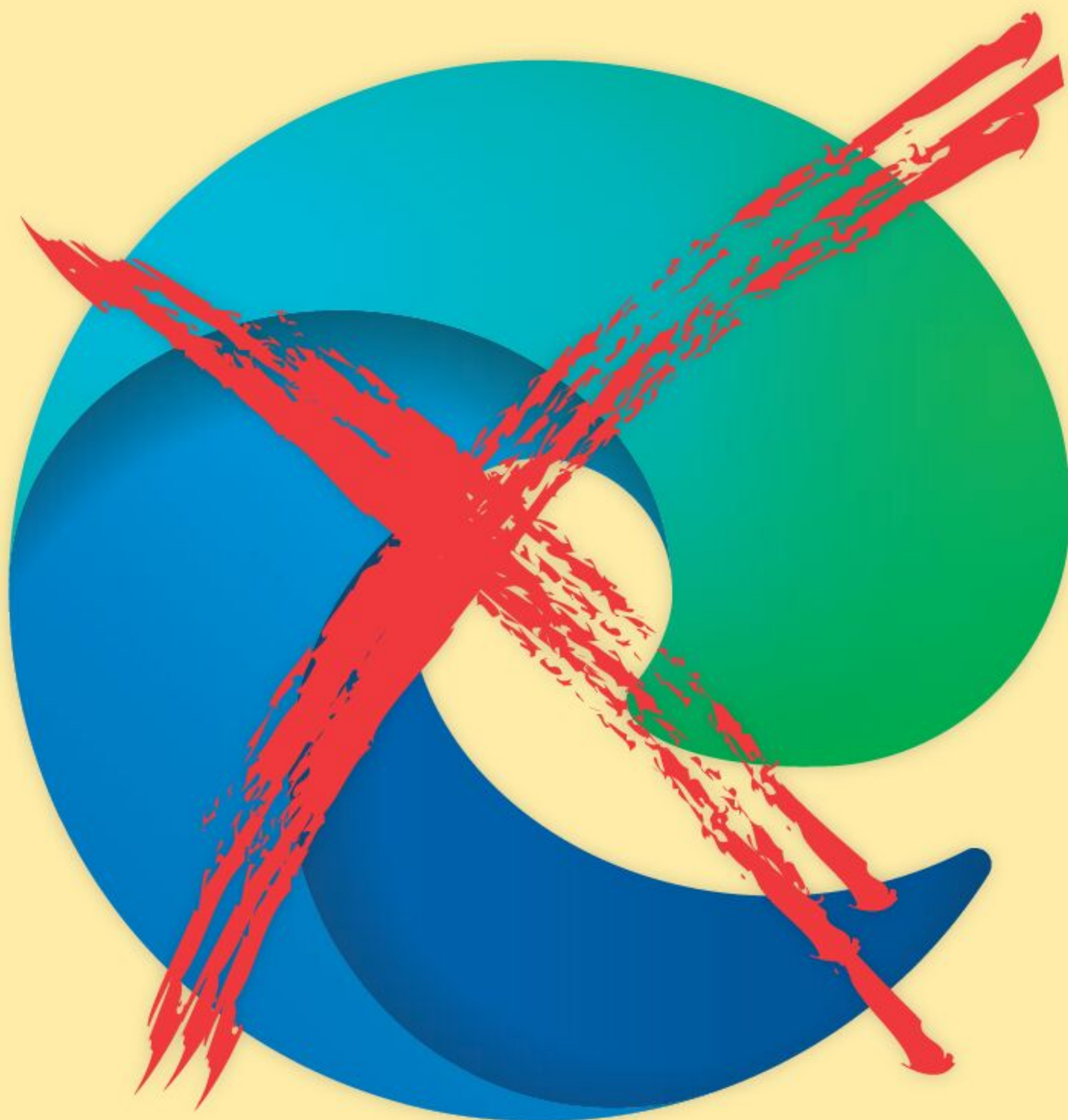
4 Nå ser du e-postene som vedlagte filer **4** nederst i den nye e-postmeldingen.

5 Vil du fjerne en vedlagt e-post, er det bare å klikke på krysset **5** ved den aktuelle meldingen.

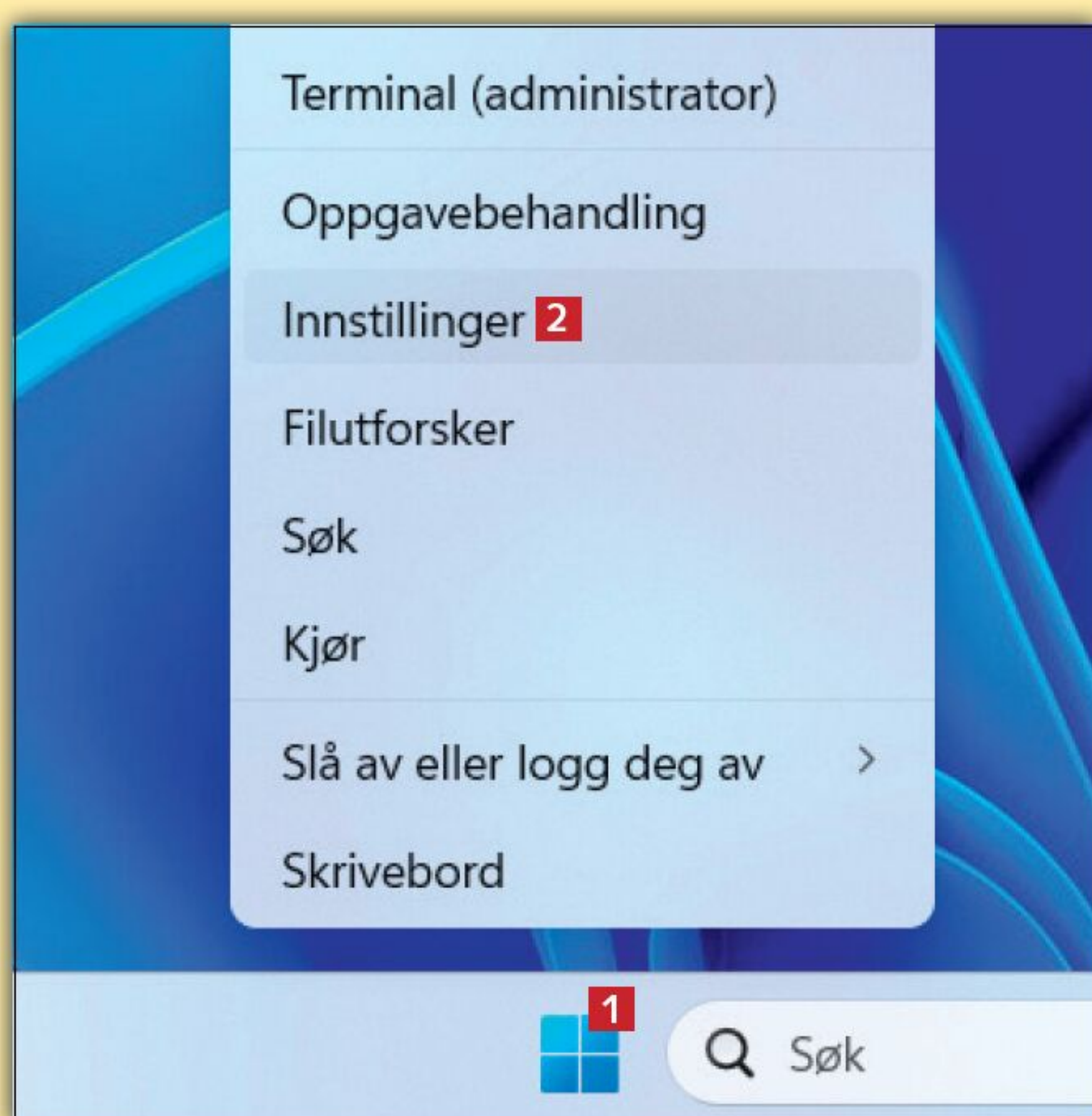
6 E-posten med vedlagte filer sendes som vanlig ved å klikke på **Send** **6**.

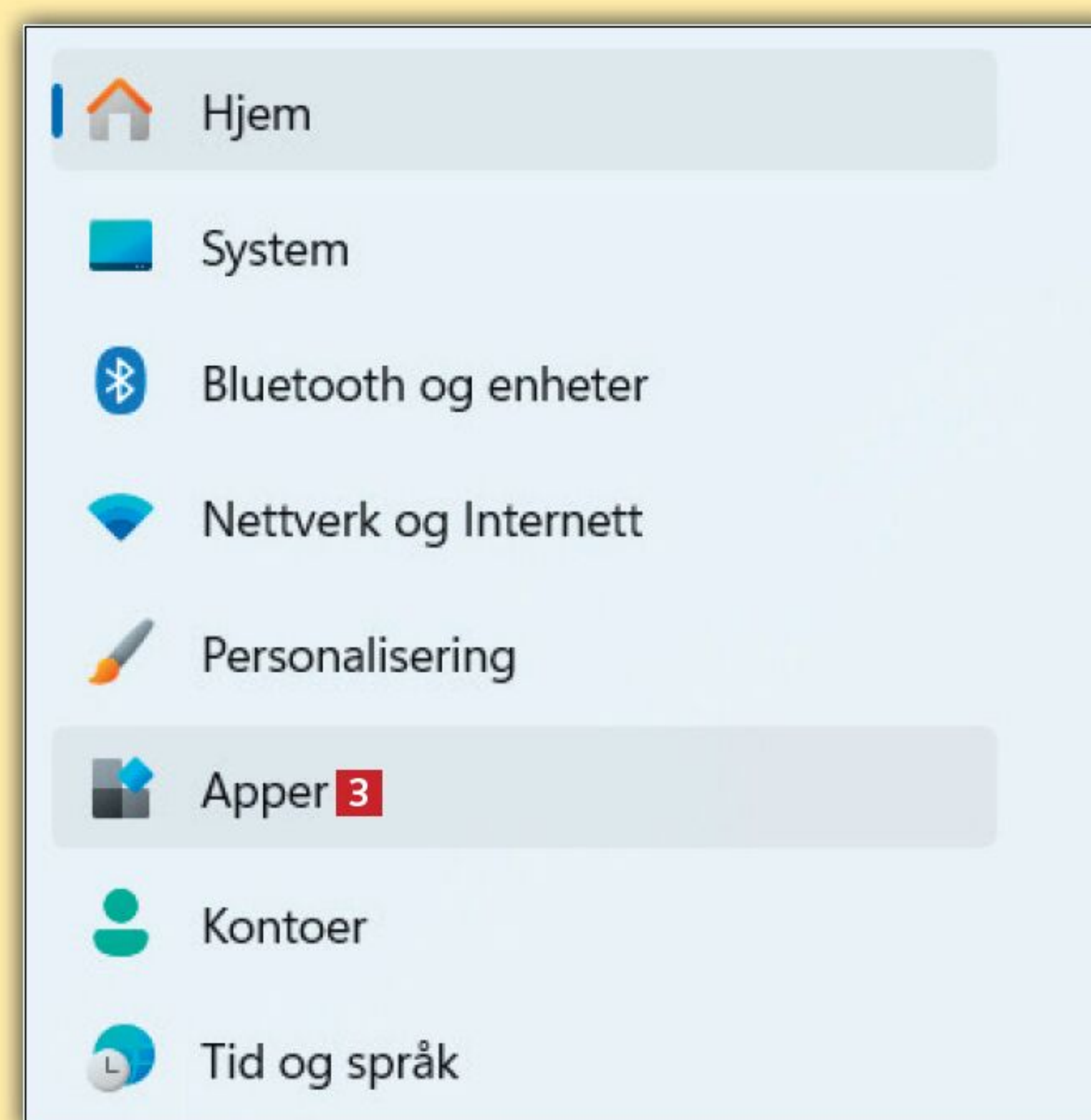
Hvorfor åpnes lenker i Edge?

Firefox er valgt som standard nettleser, men klikker jeg på en kobling i for eksempel en e-post, er det fortsatt Edge som åpnes. Det samme skjer i pdf-er. Hvordan løser jeg dette?

SVAR Beskrivelsen tyder på at Windows ikke har registrert valget av standard nettleser, selv om Firefox selv viser at den er satt som standard. Her er løsningen på problemet:

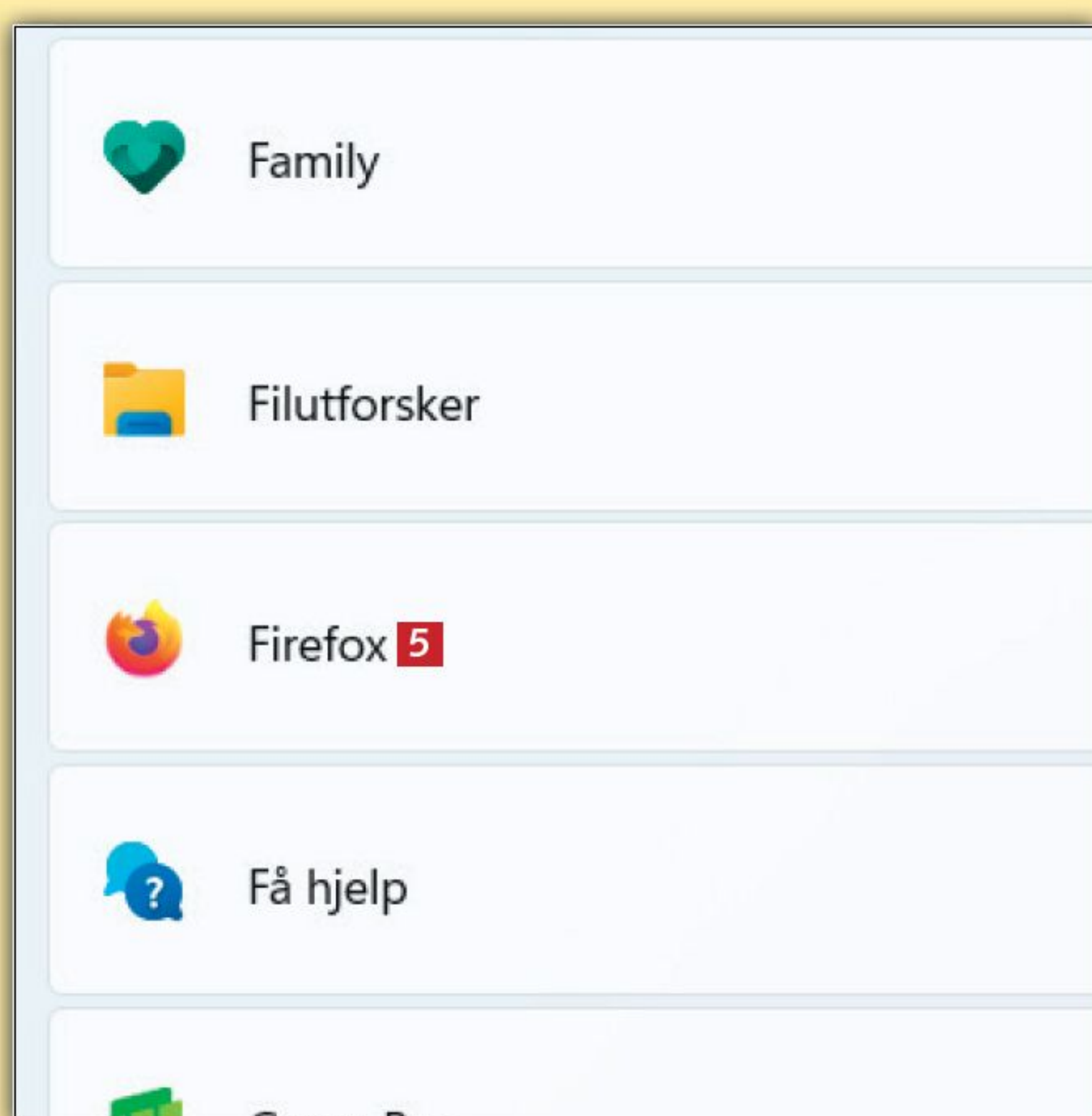
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Innstillinger** **2**.

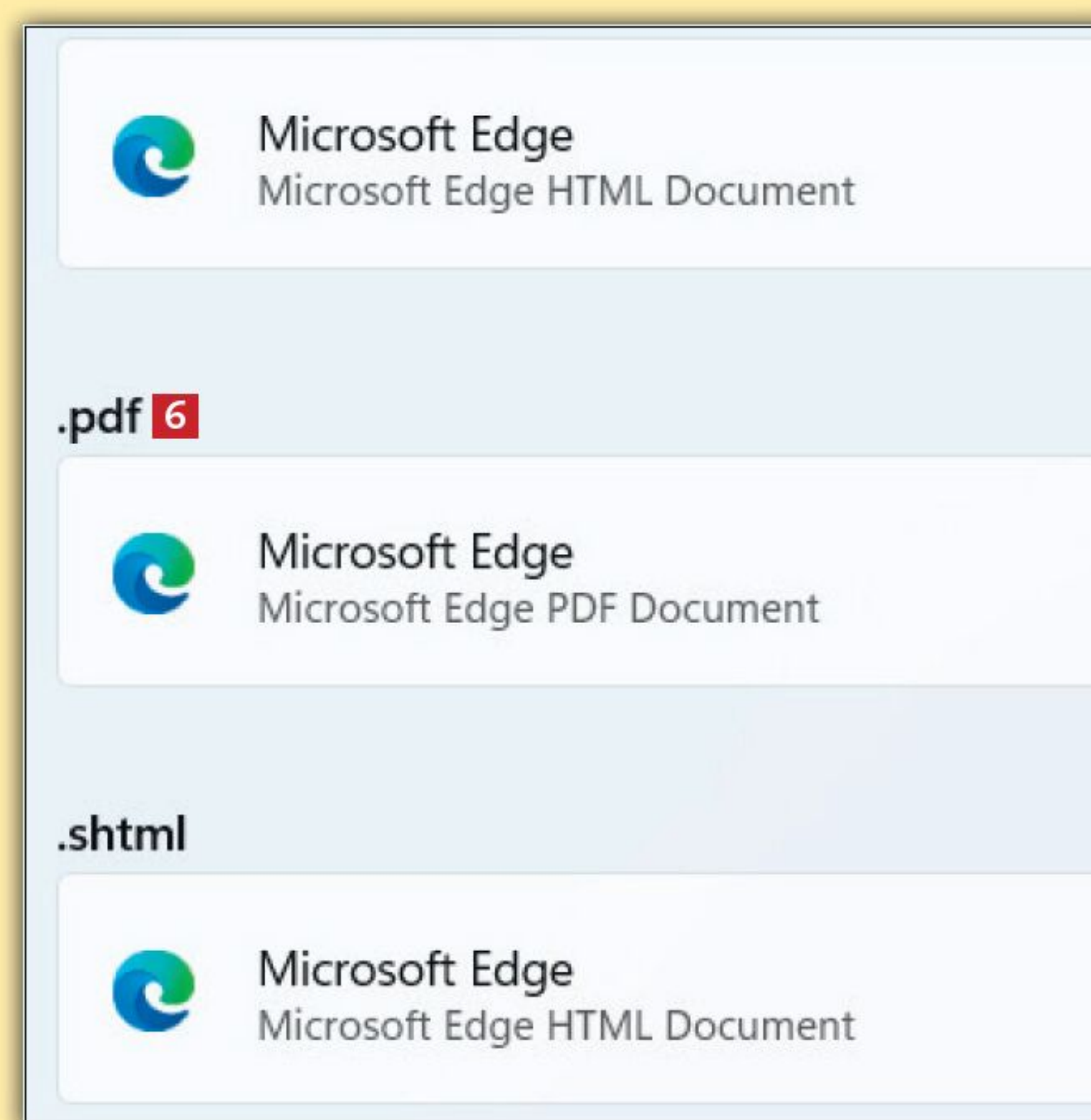
2 Klikk på **Apper** **3** i menyen til venstre.

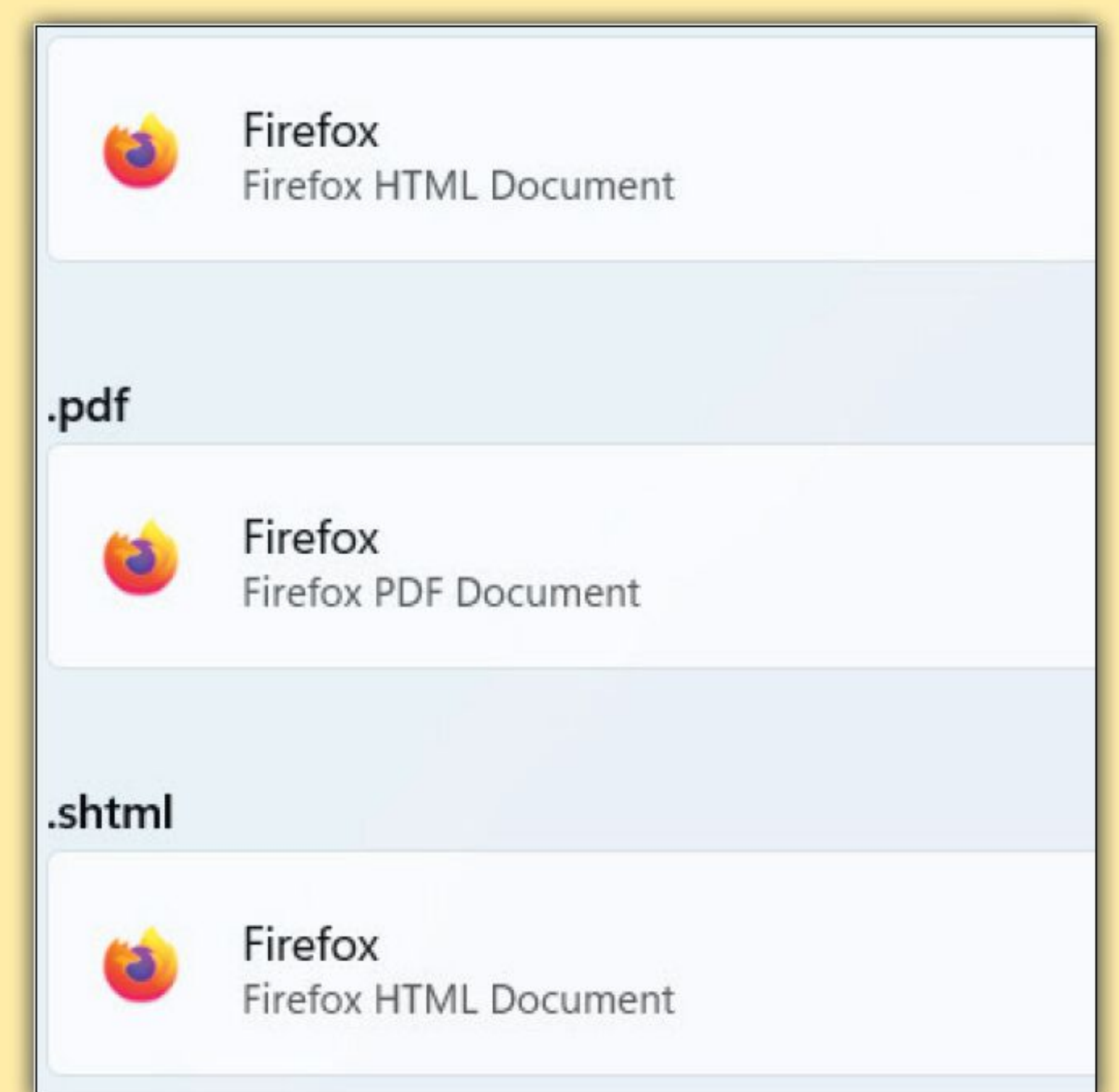
3 Deretter klikker du på punktet **Standardapper** **4**.

4 Bla ned til du ser **Firefox** **5** på listen, og klikk på den.

5 Nå ser du en liste over filtyper og protokoller, som **.htm**, **.html**, **http** og **.https**. Klikk på formatene etter tur, som **.pdf** **6** her, og velg **Firefox** som standard for samtlige.

6 Her har vi valgt Firefox ved alle filtyper og protokoller, slik at vi er sikre på at det faktisk er Firefox som heretter åpner samtlige koblinger, pdf-filer og så videre.

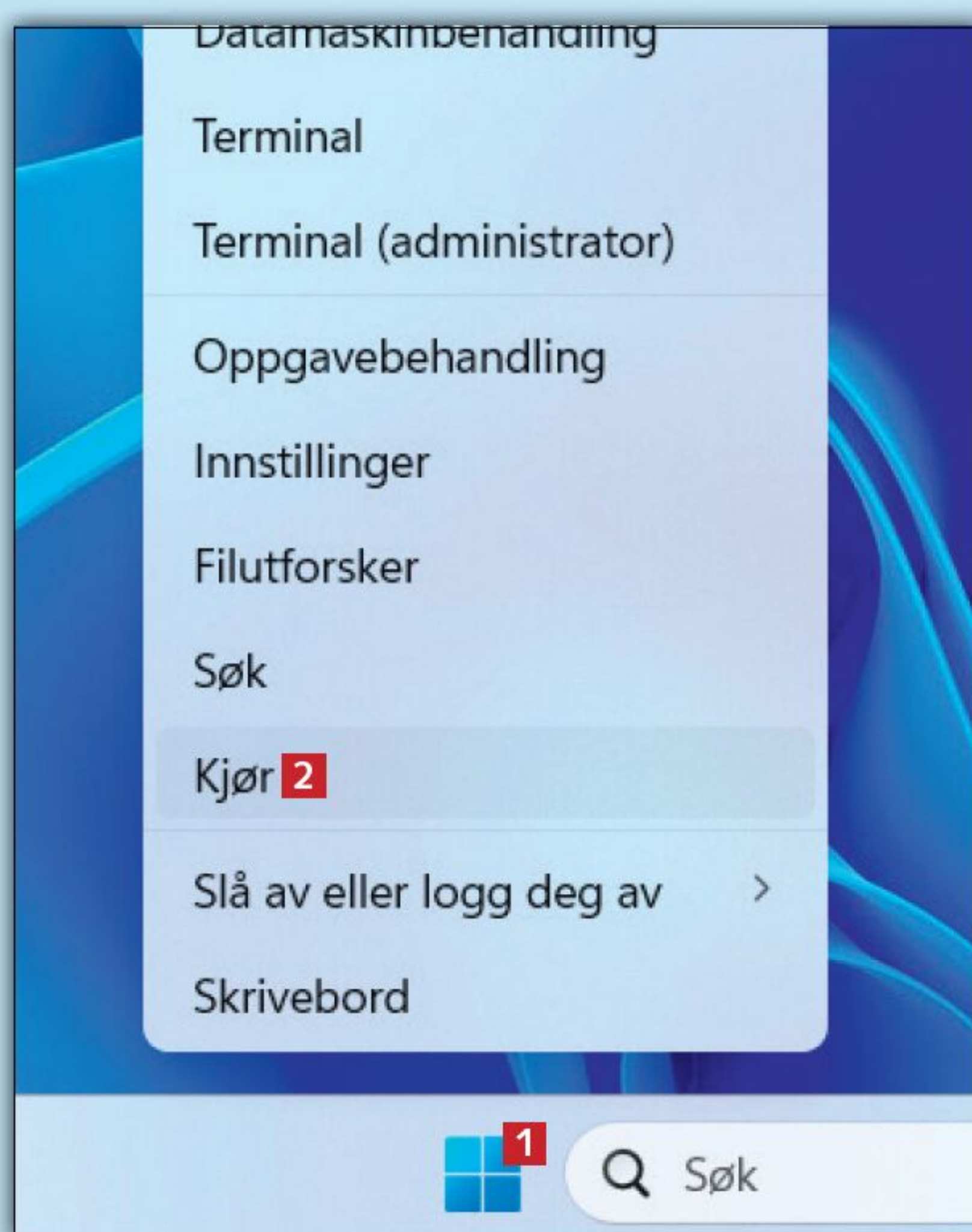
Mitt nye våpen mot skadevare

Jeg har oppdaget et nærmest ukjent sikkerhetsverktøy i Windows som er svært så nyttig. Med det kan jeg nå som helst skanne maskinen og fjerne skadevare. Verktøyet heter MRT.

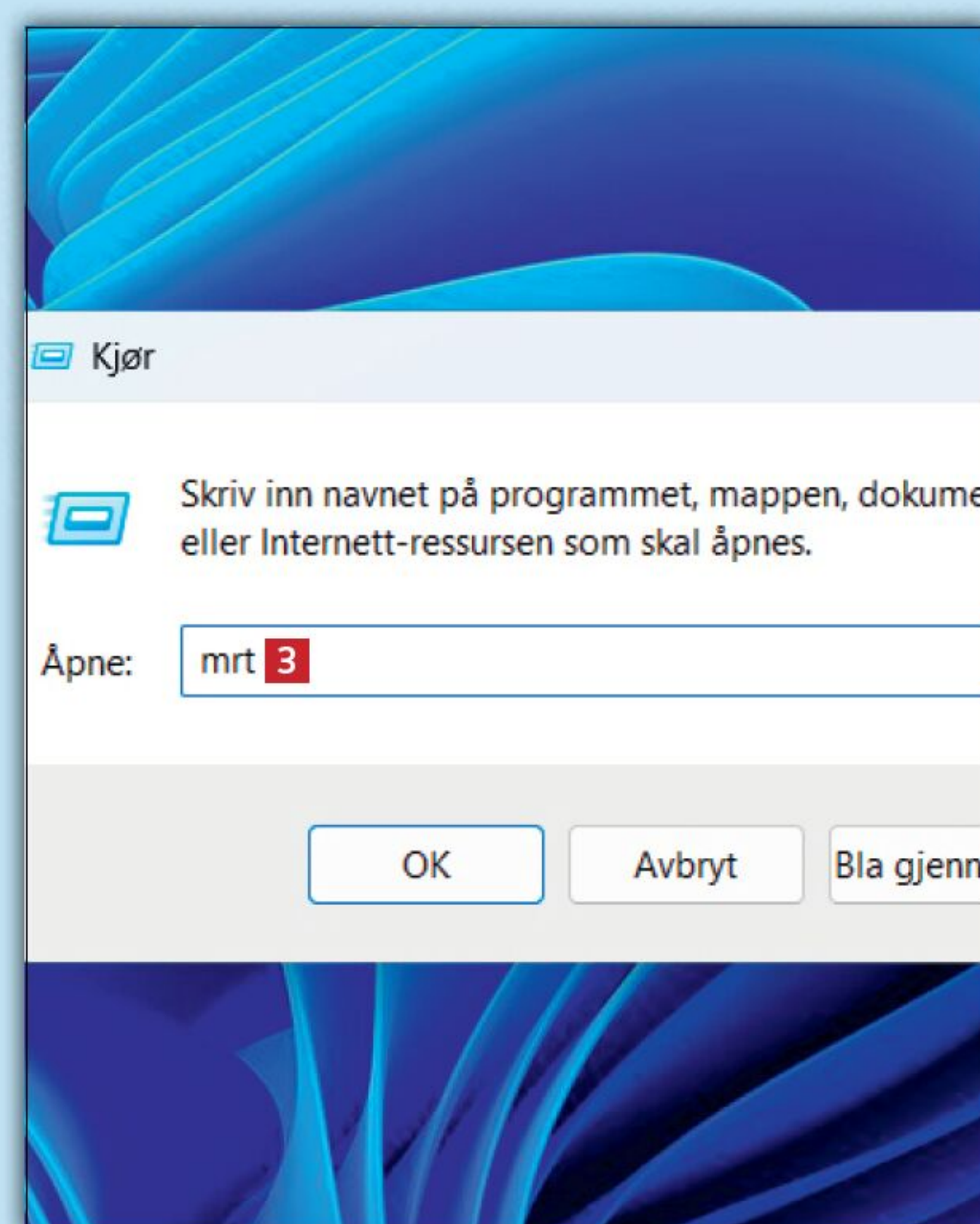
Vennlig hilsen
Ludvig Hansen

REDAKTØRENS KOMMENTAR

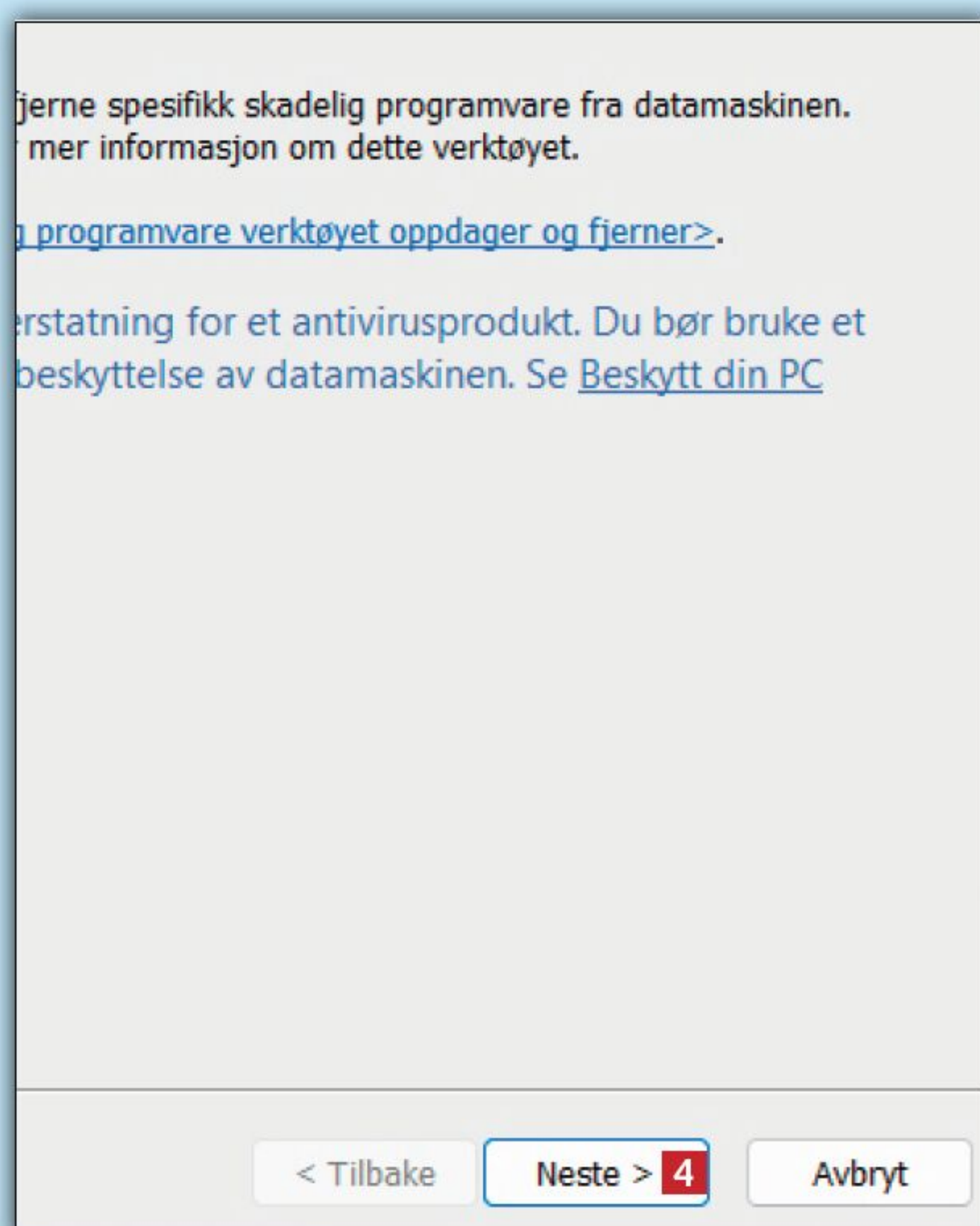
Takk for ideen, som kan anbefales! Programmets fulle navn er "Microsoft Windows Verktøy for fjerning av skadelig programvare". Her viser vi hvordan man bruker det til et sikkerhetssøk. Vær likevel klar over at MRT fungerer som et supplement til det egentlige antivirusprogrammet, som du naturligvis bør fortsette å bruke.

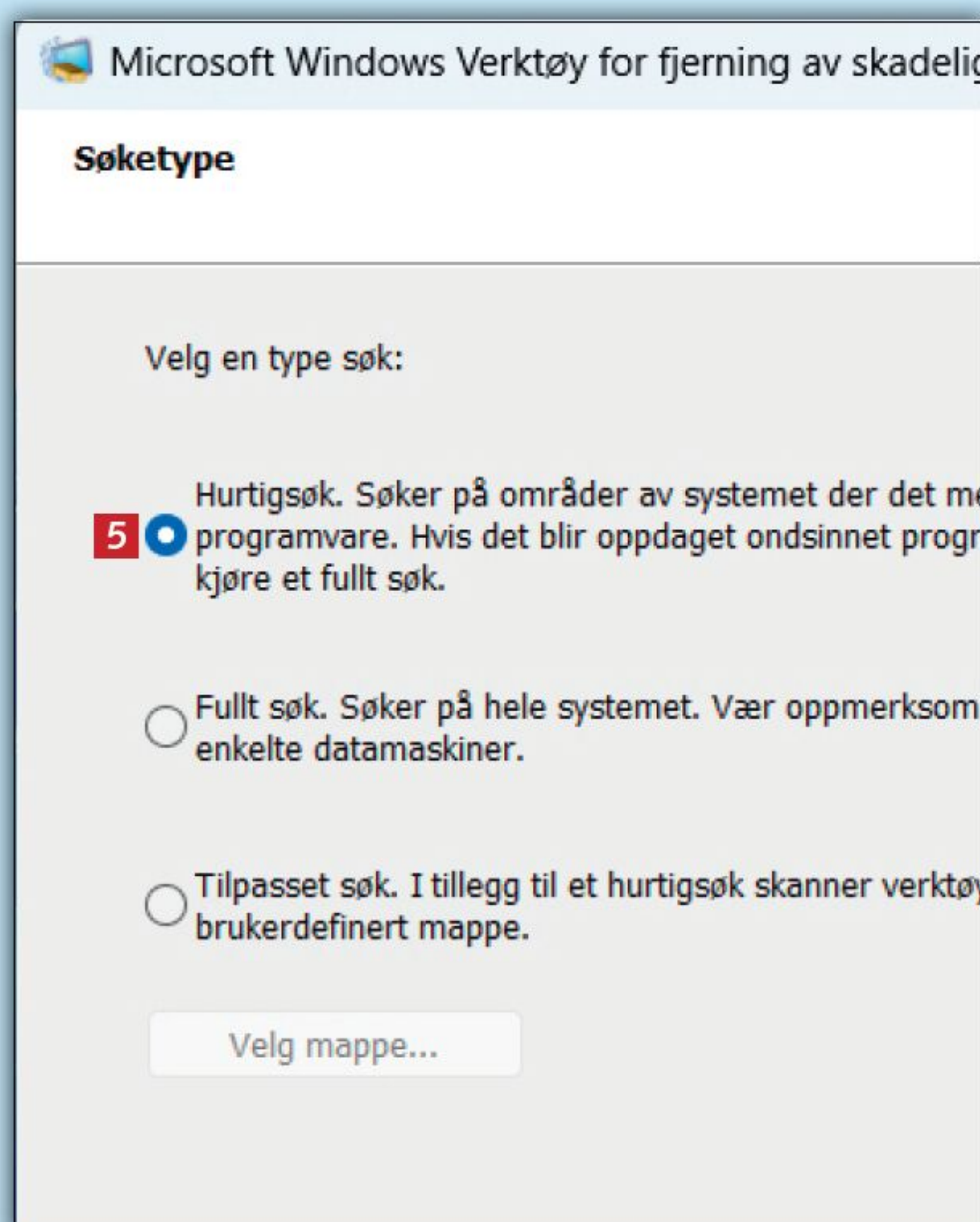
1 Høyreklikk på startknappen **1** og velg **Kjør** **2**.

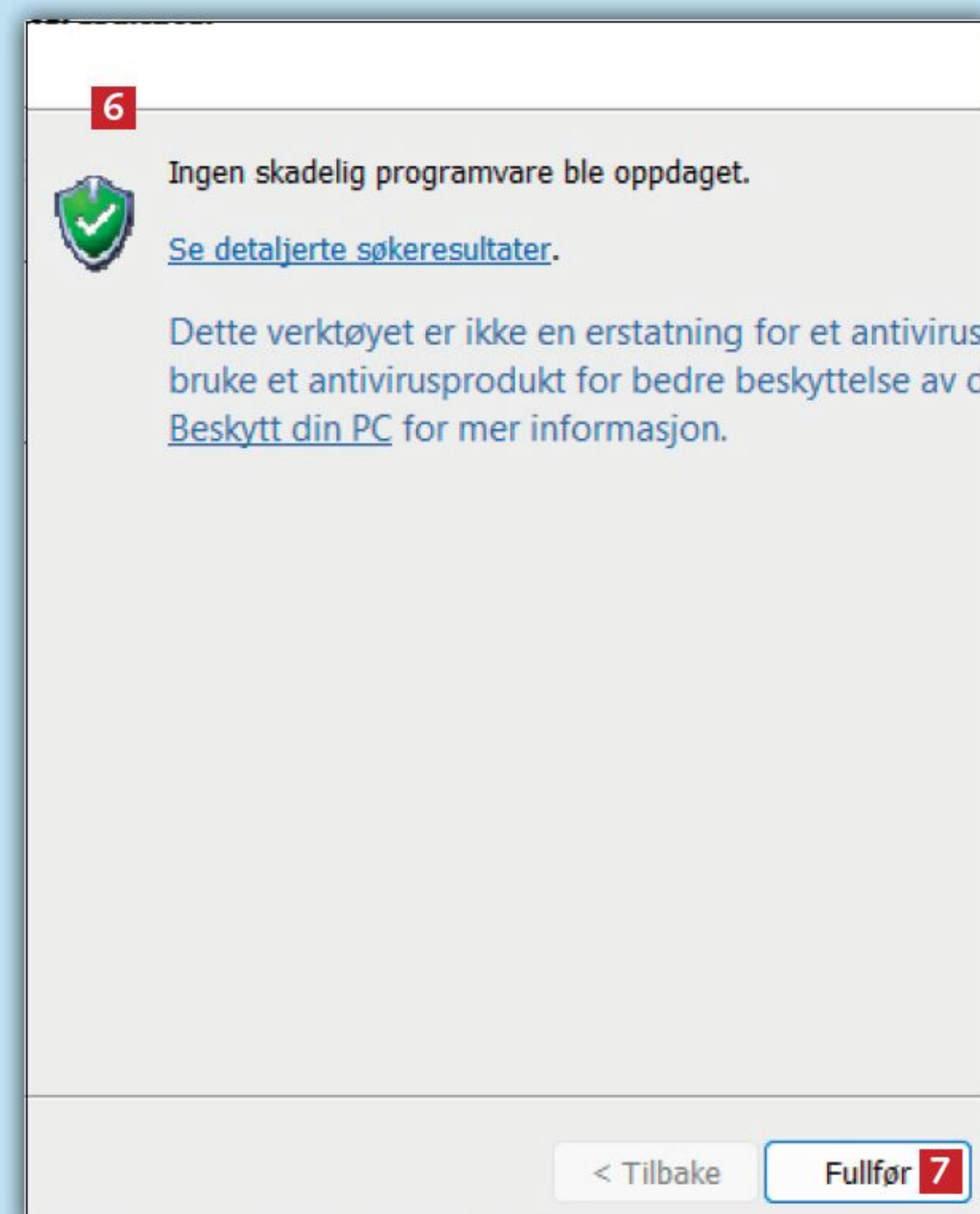
2 Skriv **mrt** **3**, klikk på OK eller trykk på **Enter**.

3 Verktøyet åpnes. Klikk på **Neste** **4**.

4 Som regel holder det å velge **Hurtigsøk** **5**. Med dette valget tok søket cirka ti minutter på vår test-pc. Klikk på **Neste**.

5 Programmet fjerner eventuelle skadelige filer. Finner det ingen, får du denne meldingen **6**. Klikk på **Fullfør** **7** for å avslutte programmet.

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en Sandberg Motion Tracking Phone Mount.

LESERTIPS

I redaksjonen:

Klaus Nygaard, sjefredaktør.
Rasmus Udsholt, redaksjonssjef.
Henning Rasmussen, Niklas Ernst, Steffen
Slumstrup Nielsen og Martin Lorentsen,
journalister.
Søren Larsen og Cathrine Aalling Hollender
Thelin, layout.

Nettredaktør: Louise Houmøller Olesen.

Norsk redaktør: Morten Wendel.

Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for
manuskripter og liknende som sendes inn
uoppfordret. Det tas forbehold om at
prisene og produktopplysningene i bladet
kan ha blitt endret etter at bladet gikk i
trykken. Redaksjonen påtar seg ikke
ansvar for eventuelle feil i veiledninger og
liknende. Innholdet i bladet er kun til privat
bruk for Komputert for alle lesere. Stoff fra
Komputert for alle kan bare brukes med
tydelig kildehenvisning. Artikler og
illustrasjoner er beskyttet av åndsverkslo-
ven og kan ikke brukes i ervervsøyemed
uten skriftlig tillatelse. Utlån og utleie av
Komputert for alle i ervervsøyemed – selve
bladet eller deler av det – er ikke tillatt.

Komputert for alle produseres av Bonnier
Publications A/S for Bonnier Publications
International AS.

Komputert for alle utgis av:

© Bonnier Publications International AS,
PB 543, 1411 Kolbotn

Besøksadr.: Rosenholmveien 25,
1414 Trollåsen

ISSN: 0809-3474

Trykk: Poligráfijas grupa Mükusala Ltd.

Annonser:

Vidar Hovind
Medierådgiver: Salgsfabrikken AS
Tlf: 91 33 30 35
vidar@salgsfabrikken.no

Kundeservice:

Kundeservice kan kontaktes på følgende
måter:

- www.kundeservice.com
– kun for abonnenter
- Tlf. 23 06 87 00,
mandag–fredag kl. 08.00–18.00.
Automatisk henvendelse for
abonnenter døgnet rundt.

Hvis du er abonnent, må du huske å ha
abonnementsnummeret klart ved henven-
delse til Kundeservice. Det 10-sifrede
nummeret finner du på innbetalingskortet.
Abonnementsprisen er kr 114,95 per
utgave.

Behandling av personopplysninger

Personopplysninger som angis ved oppret-
ting av abonnement, behandles i henhold til
retningslinjene for personvern, som du kan
lese på [www.bonnierpublications.com/](http://www.bonnierpublications.com/personvernpolitikk)
personvernpolitikk

Se [www.kundeservice.com/abonnements-](http://www.kundeservice.com/abonnements-betingelser)
betingelser for ytterligere informasjon om
abonnementet.

BONNIER
Publications International**I NESTE NUMMER**

ÅRETS BESTE PRODUKTER

2025 var et spennende år for alle som er nysgjerrige på
ny teknologi. Vi presenterer produktene som vekket
størst begeistring hos oss i året som gikk.

ET BEDRE LIV

Hvordan rive seg løs fra mobilen

Tar mobilen for mye tid? Her får du ni enkle tips om hvordan
du frigjør deg og oppnår mer sinnsro og nærvær.

SMART TRIKS

Fjern alt som er uinteressant fra Facebook

Husker du den gangen du
bare så Facebook-innlegg
fra folk du kjenner? Slik kan
det bli igjen – og her ser
du hvordan!

NYTT PROGRAM

Alt du ikke trenger i Windows

Et nytt og smart verktøy gjør det mulig å bli
kvitt de overflødige programmene som
følger med Windows. Her ser du hvordan.

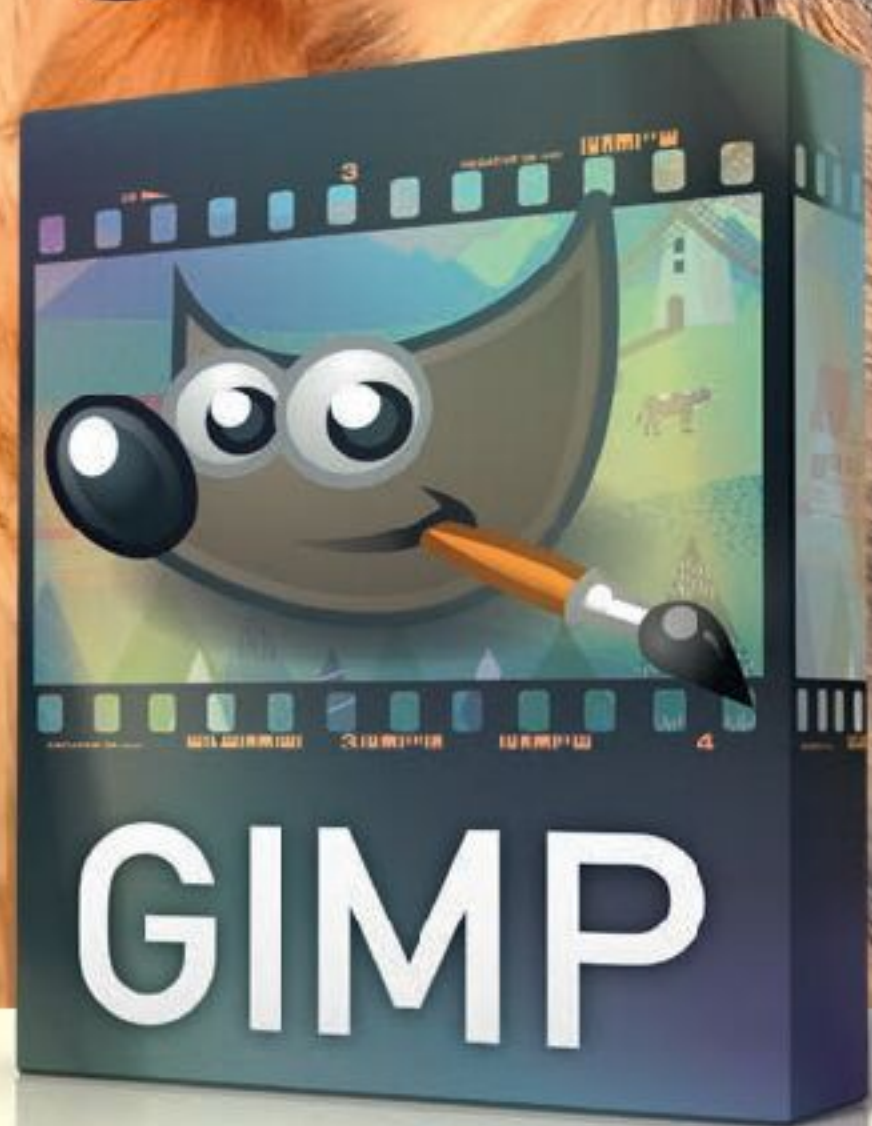
Komputer for alle nr. 1
er i salg fra 19. desember 2025

**VI KÅRER
ÅRETS
FAVORITTER**

NYTT KURS

Suveren bildebehandling for Windows

Nå får du et virkelig kraftfullt
bildebehandlingsprogram
som takler alt fra små, enkle
forbedringer til flotte effekter.

SPØR OSS

Klokken som gikk feil

*"Pc-klokken går to minutter for sakte, og jeg
klarer ikke å stille den. Gjør dere?"*

Ja, det har vi et godt triks til å få skikk på. Se
hvordan i spørrespalten i neste nummer.

**Bli 100 % fornøyd
med abonnementet**

Kjære abonnent

Du kan komme i kontakt med oss på:

www.kundeservice.com

Her kan du raskt og enkelt ordne de fleste ting
som gjelder abonnementet ditt, f.eks.:

- få full oversikt over abonnementet
- registrere deg for automatisk kortbetaling
- betale regninger
- få informasjon om abonnementet og leveringer
- få status for levering av velkomstgaven
- se alle fordeler og gode tilbud
- se betalingshistorikk
- endre adressen
- få svar på spørsmål om abonnementet
- sende spørsmål på e-post til kundeservice
- lese de generelle abonnementsbetingelsene

Du logger inn med abonnementsnummeret.

Du er også velkommen til å ringe oss på:

Telefon: 23 06 87 00

Automatisk betjening:
døgnet rundt

Personlig betjening:
mandag-fredag 8.00-18.00

**Husk å oppgi abonnementsnummeret
ditt ved alle henvendelser.**

BONNIER
Publications International

Gi årets beste julegave!

En magasingave sprer glede langt inn i det nye året.

Spar opptil 59 % på magasingave.no

5
utgaver
kr 278

8
utgaver
kr 398

10
utgaver
kr 498

Bestill en personlig gave på **magasingave.no**
Eller skann QR-koden for å gå direkte til bestillingssiden.

Bonnier Publications International AS, Kundeservice, postboks 1188 Sentrum, 0107 OSLO, tlf. 23 06 87 00